

Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya

Departament de Teoria i Història de l'Educació

Universitat de Barcelona

Programa de Doctorat "Activitat Física i Esport"

Bienni 2001-2003

**ESPORT, INTERVENCIÓ EDUCATIVA
I EXCLUSIÓ SOCIAL.
UN ESTUDI DE CASOS.**

Per optar al títol de:
Doctora per la Universitat de Barcelona.

Tesi doctoral presentada per Cati Gómez Lecumberri.

Direcció: Dra. Núria Puig Barata i

Dr. Gaspar Maza Gutiérrez.

2009

CAPÍTOL 13.- ANNEXOS

ÍNDEX DELS ANNEXOS

ANNEX 1.-

FITXES D'ENREGISTRAMENT
DE L'ANÀLISI SECUNDÀRIA

ANNEX 1.1.- FITXES D'ENREGISTRAMENT COMPLEMENTÀRIES

ANNEX 2.-

ENTREVISTES: A EXPERTS, EN PROFUNDITAT I A USUARIS I USUÀRIES

ANNEX 3.-

PLANTILLES D'OBSERVACIÓ. FASE EXPLORATÒRIA

ANNEX 4.-

ADRECES DE LES ASSOCIACIONS PARTICIPANTS AL PROJECTE OUTDOOR

ANNEX 5.-

FITXES D'OBSERVACIÓ DEL NIVELL D'INTEGRACIÓ DELS INFANTS DEL CRC

ANNEX 6.-

FITXES D'OBSERVACIÓ DE LA CAPACITAT SOCIALITZADORA DE LA PRÀCTICA
ESPORTIVA EN ELS INFANTS DEL CRC

CAPÍTOL 13.- ANNEXOS

INTRODUCCIÓ

Els Annexos recullen les dades primàries i secundàries emprades per a l'elaboració de la tesi doctoral.

Trobem sis annexos: *L'annex 1* correspon a les fitxes d'enregistrament fetes per a l'anàlisi bibliogràfic; són un conjunt de fitxes en les que s'especifiquen les categories, les idees i els conceptes extrets i emprats per a l'elaboració de l'estudi de l'estat de la qüestió, el marc teòric, el treball de camp i l'anàlisi del contingut. De cada document usat hi ha una fitxa de registre. De la mateixa manera, s'han adjuntat fitxes que no han estat explícitament emprades, però que han servit de lectures d'apropament a l'objecte d'estudi.

En *l'annex 2*, s'hi adjunten les entrevistes fetes al llarg de tot el procés d'investigació. Hi trobem les entrevistes tant de la fase exploratòria com de la fase específica. Aquestes entrevistes han estat fetes a professionals de l'educació, la psicologia, l'assistència social, l'àmbit esportiu i els propis usuaris i usuàries (els infants).

L'annex 2 s'inicia amb un quadre de doble entrada en el que s'especifiquen les persones a qui s'ha entrevistat, la formació que tenen, la professió que desenvolupen, el lloc i data de l'entrevista i el gènere i edat.

Al marge esquerra de les entrevistes hi ha les unitats de registre que s'han anat creant a partir de l'anàlisi de les entrevistes.

Tal i com expliquem en el capítol 5, per a l'anàlisi final de dades, hem categoritzat tota la informació dels annexos 1 (fitxes de registre) i del annex 2

(unitats de registre de les entrevistes) en codis de colors. Cada color representa una de les dimensions estudiades, i suposa una categoria d'estudi:

les dimensions i unitats de registre que fan referència a la pràctica esportiva són de color vermell, les que fan referència al concepte i a les dinàmiques de l'exclusió social són de color verd, les unitats de registre referents als conceptes de resocialització i educació són de color lila i les referents a la metodologia de treball dels CR's i altres centres educatius són de color blau.

Les unitats de registre acolorides en taronja són elements relacionats directament amb el marc teòric elaborat en el capítol 3.

Fixem-nos en la figura següent on es representa la llegenda de colors per a l'anàlisi de les dades, tant en les entrevistes com en l'anàlisi bibliogràfic (figura 13.1):

	Dimensions i categories referents als conceptes d'educació i socialització
	Dimensions i categories referents al concepte d'exclusió i risc social
	Dimensions i categories referents al concepte de pràctica esportiva
	Dimensions i categories referents a la metodologia de recerca
	Dimensions i categories referents al concepte de ciència i coneixement

Figura 13.1.- Llegenda dels colors per a l'anàlisi de les entrevistes i l'anàlisi bibliogràfic.

L'annex 3 consta de les plantilles d'observació enregistrades en la fase exploratòria, és a dir, totes aquelles observacions que es van fer en les experiències d'apropament al objecte d'estudi al Centre Penal de Roma i al Projecte Verticalitat. Les plantilles d'observació prenen el nom de *taules d'observació*, per no generar confusió amb les plantilles d'observació dels annexos 5 i 6.

En l'annex 4, trobem les adreces, telèfons i noms complets de les associacions que col·laboren amb el Projecte Outdoor al que fem referència en el capítol 6 d'aquesta mateixa tesi.

Per finalitzar en els annexos 5 i 6 es troben totes les plantilles d'observació fetes en la fase específica, concretament en el CRC. En l'annex 5 hi ha les plantilles

del *nivell d'integració* dels infants, i en l'annex 6, les plantilles d'observació de la *capacitat socialitzadora de la pràctica esportiva* per a cada infant del CRC.

ANNEX 1.- FITXES D'ENREGISTRAMENT DE L'ANÀLISI SECUNDÀRIA

Fitxa tècnica-1	
Autor i any	Alonso, L.E., 1998
Títol	<i>La mirada cualitativa en sociologia</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Metodologia de la investigació científica
Categories	Investigació qualitativa/ Característiques i conceptes
Conceptes clau	L'objectiu de la investigació qualitativa en ciències socials, és assolir el camp de les relacions quotidianes i les dinàmiques interpersonals. La investigació social qualitativa es un coneixement analògic que ens ajuda a ordenar i fer intel·ligible la realitat quotidiana. Alonso també exposa la diferenciació entre aproximacions qualitatives i quantitatives, i defensa la complementarietat de metodologies en la recerca social.

Fitxa tècnica-2	
Autor i any	Alvira, F., 1990.
Títol	"Técnicas de investigación", en S. Giner y L. Moreno (comp.): <i>Sociología en España</i> .
Tipus de document	Llibre tractat de metodologia
Temàtica	Metodologia i mètodes de recerca
Categories	Investigació qualitativa: característiques i conceptes
Conceptes clau	L'obra fa un repàs de les tècniques d'investigació sociològiques i n'expressa els punts forts i els punts dèbils per a cada mètode de recerca.

Fitxa tècnica-3	
Autor i any	Anzola, M., 2001
Títol	<i>La exclusión social ¿condición o circunstancia?</i>
Tipus de document	Article en línia
Temàtica	L'exclusió social com a concepte
Categories	Exclusió - Integració/ Etiologia/ Conceptualització
Conceptes clau	L'exclusió social és una condició en la que es neix, es viu i es pateix conjuntament amb altres dificultats i factors d'injustícia. Les conseqüències negatives d'ésser en aquesta situació cauen en els àmbits socials, de salut, econòmic i intel·lectual. Recau també en les competències comunicatives i del llenguatge. A la falta de domini de la llengua escrita i a la falta d'experimentar situacions d'aprenentatge, hi ha un major risc d'incidir en les dinàmiques de l'exclusió. El desenvolupament dels infants s'ha de produir per les constants reestructuracions cognitives. L'autor exposa les teories de Piaget i Vigotski.

Fitxa tècnica-4	
Autor i any	Baert, P., 2001
Títol	<i>La teoria social en el siglo XX</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Evolució i relació de les diferents teories socials en el segle XX
Categories	Educació – Socialització/ Estructures socials segons teories
Conceptes clau	<p>Tracta sobre les diferents visions de la teoria social que s'han esdevingut: iniciant amb els estructuralistes (Durkheim, Lévi-Strauss i Bourdieu), els funcionalistes (Parsons i Merton), i l'interaccionisme simbòlic de Mead i Dewey.</p> <p>L'estructuralisme defensa l'existència d'uns principis bàsics i universals en l'intel·lecte humà, que fan organitzar i estructurar les cultures tal com les coneixem. Els funcionalistes defensen la necessitat d'establir un equilibri harmònic entre els elements dels sistemes socials, perquè aquests sistemes puguin sobreviure. Els interaccionistes consideren la interacció social com l'espai en el que sorgeixen els símbols i significats.</p> <p>Defensa, en les conclusions, la capacitat que tenim les persones de reflexionar sobre nosaltres mateixos i la nostra existència, i per tant, el potencial per a canviar i modificar les circumstàncies de la nostra vida.</p>

Fitxa tècnica-5	
Autor i any	Bakker, F., H. Whiting, H. Van der Brug, 1993
Títol	<i>Psicologia del deporte. Conceptos y aplicaciones</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Psicologia i sociologia de l'esport
Categories	Pràctica esportiva/ Definició concepte/ Dimensions psicològiques/ Motivació
Conceptes clau	<p>L'obra tracta de dos factors interessants: motivació per a l'esport i personalitat i esport. Per mantenir la motivació és important experimentar i mantenir sentiments de competència i d'acceptació en el grup.</p> <p>Segons els estudis, hi ha una relació entre personalitat i pràctica esportiva, entenent que la personalitat és la suma dels interessos, actituds, temperament, necessitats i aptituds que té una persona.</p> <p>La pràctica de l'esport regula l'equilibri emocional, els processos d'ansietat i fins i tot el grau de neuroticisme.</p>

Fitxa tècnica-6	
Autor i any	Bantulà, J., N. Bosom, M. Carranza, J. Monés, 1997
Títol	<i>Passat i present de l'educació física a Barcelona</i>
Tipus de document	Llibre tractat de història.
Temàtica	Història de l'esport
Categories	Pràctica esportiva/ Aspectes històrics/ Evolució del concepte
Conceptes clau	<p>L'educació física i l'esport a la ciutat de Barcelona neix al segle XIX en el marc del moviment higienista. Més tard, i amb els moviments de renovació pedagògica de l'Escola Nova, sorgeix com una pràctica necessària per a la formació integral dels alumnes.</p> <p>Apareixen així pedagogs com Joan Bardina i escoles com de la Alexandre Galí, que foren precursors de les primeres colònies i estades a la natura. L'Escola del Bosc a Montjuïc i l'Escola del Mar, representen la culminació del moviment de l'Escola Nova en referència a l'educació integral de l'alumnat.</p>

Fitxa tècnica-7	
Autor i any	Bargach, A., 2003
Títol	Emigrants: paradoxes de la integració, a revista <i>Masala</i>
Tipus de document	Article de revista
Temàtica	Moviment migratori al Raval de Barcelona
Categories	Exclusió –Integració/ Etiologia/ Indicadors familiars i escolars
Conceptes clau	La família és el primers factor per a la integració en la socialització. La societat d'acollida té la responsabilitat de treballar per a la integració dels joves nouvinguts, però se sol caure en el racisme o el paternalisme excessiu. Quan no es reconeix ni es valora al nouvingut, aquest tindrà tendència a reforçar els seus signes culturals i aferrar-se encara més al seu grup d'iguals, allunyant-se així de les dinàmiques per a la integració. Per evitar la exclusió dels nouvinguts cal intervenir en tots els contextos, des de l'escolar fins a l'administratiu.

Fitxa tècnica-8	
Autor i any	Baron, R., i D. Byrne, 2005
Títol	<i>Psicologia social</i>
Tipus de document	Manual genèric
Temàtica	Psicologia Social
Categories	Educació – Socialització/ Exclusió com a patologia social
Conceptes clau	L'exclusió social és el resultat d'un conjunt de factors socials i personals. L'autoeficàcia allunya als joves de l'exclusió. N'hi ha de tres tipus: l'autoeficàcia acadèmica, l'autoeficàcia social i l'autoeficàcia autoreguladora. Aquestes es van generant amb el reforç positiu i l'increment de l'autoestima, i l'esport i altres activitats humanes, són essencials per experimentar aquestes autoeficàcies. Els autors defineixen l'autoeficàcia com l'avaluació sobre un mateix i les pròpies possibilitats i capacitats. L'esport és essencial per assolir autoeficàcies grupals i inserir-se així en les col·lectivitats

Fitxa tècnica-9	
Autor i any	Bataller, V., 1991
Títol	Activitats a la naturalesa. Aspectes físico-psicològics en una supervivència, In, <i>Revista Apunts</i> , 25, pp.87-92
Tipus de document	Article de revista
Temàtica	Aspectes pedagògics de l'activitat física a la natura
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió social/ Dimensió personal/ Dimensió cognitiva
Conceptes clau	Les experiències esportives en el medi natural són un espai idoni per al descobriment de la pròpia identitat, i per a establir relacions interpersonals. Una bona cohesió grupal dins de l'activitat pot ajudar a assolir objectius que beneficien a la col·lectivitat, elevant el rendiment del grup per damunt de les individualitats. En les situacions al medi natural descobrim també les pròpies limitacions.

Fitxa tècnica-10	
Autor i any	Battestini, R., i F. Moreno, 1992
Títol	<i>L'esport en col·lectius en dificultats socials</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Beneficis de la pràctica esportiva en col·lectius en risc
Categories	Exclusió – Integració/ Dimensió lúdica/ Dimensió socioeducativa
Conceptes clau	Els autors presenten l'experiència pràctica d'un conjunt de nois i noies en situació de vulnerabilitat, que assumeixen hàbits i canvis de conducta a partir del seguiment d'un programa d'educació física i esportiu. El programa contempla les diferents dimensions de la pràctica esportiva: lúdica, moral, identitària i socialitzadora, i desenvolupen en aquest marc unitats de programació per potenciar-la i emprar-la com a eina beneficiosa per als seus usuaris. Els usuaris, i a partir de l'aplicació del programa esportiu, creen identitat grupal i cohesió entre ells i l'entorn.

Fitxa tècnica-11	
Autor i any	Behnke, U., i H. Roth, 2002
Títol	Immigració i escola: experiències d'integració a Hamburg, a <i>Apunts Educació física i Esports</i> , 68, pp.50-56
Tipus de document	Article revista
Temàtica	L'esport com a eina d'integració i socialització
Categories	Educació – Socialització/ Integració escolar/ Aules de preparació i transició
Conceptes clau	S'exposa l'experiència del sistema escolar a Hamburg per a la integració dels infants i joves nouvinguts. Les aules de transició són una bona estratègia per poder integrar i socialitzar en la quotidianitat als nouvinguts. Referent a la pràctica esportiva, es pot dir que hi ha una crisi en l'Educació física i l'esport, tot i que se sap que una dosi raonable de moviment i exercici facilita la posterior concentració i atenció. Qui no té possibilitat de moure's tampoc té la opció d'estar-se quiet.

Fitxa tècnica-12	
Autor i any	Berger, P.L., i Luckman, T., 2003.
Títol	<i>La construcció social de la realitat</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Teoria social
Categories	Educació – Socialització/ Dimensió social de la persona
Conceptes clau	La sociologia del coneixement s'ocupa de l'anàlisi de la construcció social de la realitat: el coneixement, les idees,... La vida quotidiana té caràcter intrínsec en el sentit que la realitat és interpretada per les persones amb sentit coherent. El món, la realitat, s'origina en els pensaments i accions, i està sustentada com a real i natural. Les interaccions socials es donen de cara a cara, a través dels records i a partir de les tipificacions anònimes. En aquest context el llenguatge té capacitat de transcendir en "l'aquí i l'ara". Té la qualitat de l'objectivitat i es conforma com un conjunt de signes que formen un sistema característic i socialment consensuat.

Fitxa tècnica-13	
Autor i any	Blumer, H., 1982
Títol	<i>El interaccionismo simbólico: perspectiva y método</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Teoria social: Interaccionisme simbòlic
Categories	Educació – Socialització/ Teoria interaccionista
Conceptes clau	L'interaccionisme simbòlic s'empra per definir l'estudi de la vida dels grups humans i dels comportaments de les persones. George Herbert Mead en va posar els fonaments. Les xarxes de relacions socials no funcionen per inèrcia, sinó perquè els individus existeixen i exerceixen accions conjuntes, que a la vegada estan impregnades d'història. Per entendre la realitat social de manera empírica no són vàlids els mètodes quantitativs o estadístics; ens hi hem de traslladar al món empíric tal com se'ns presenta, directament, observant les experiències quotidianes de les persones que viuen en aquesta realitat.

Fitxa tècnica-14	
Autor i any	Bohigas, O., 1999
Títol	La funció educativa dels espais urbans, a <i>Per una ciutat compromesa amb l'educació</i> , 2, pp.400-411
Tipus de document	Ponència de congrés
Temàtica	Els espais urbans com a construccions d'identitat
Categories	Educació – Socialització/ Identitat grupal/ Entorns (barris) educatius
Conceptes clau	L'espai públic més enllà d'ésser utilitzat per a passejar, és un espai que educa, i per tant, les ciutats han d'entendre's com a sistemes ecològics, on desenvolupar-hi accions i funcions socials que s'estableixin relacions sanes i integradores entre les persones i els espais públics. Les zones perifèriques són excloents per la pròpia ubicació en què estan, i per tant, trenquen la continuïtat i la coherència amb els nuclis urbans. Perquè els barris no siguin excloents, han de donar-se certes condicions: ha d'haver elements funcionals i de cohesió.

Fitxa tècnica-15	
Autor i any	Bourdieu, P., 1996
Títol	Programa para una sociología del deporte, In <i>Cosas dichas</i> , pp.173-184
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Sociologia de l'esport
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió social/ Dimensió contextual
Conceptes clau	Les pràctiques esportives s'expressen en funció del context en el qual estan i de les classes socials que el practiquin. L'espai esportiu no és un espai aïllat i tancat en sí mateix, forma part d'una societat, i per tant no es pot estudiar independentment d'aquesta. Com tampoc podem estudiar de manera descontextualitzada els consums que se'n fan i els espectacles que es desenvolupen al seu propòsit.

Fitxa tècnica-16	
Autor i any	Bourdieu, P., i Passeron, J., 2001
Títol	<i>La reproducció. Elementos para una teoría del sistema de enseñanza.</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Teoria social i reflexió pedagògica
Categories	Educació – Socialització/ Dimensió escolar/ Dimensió familiar
Conceptes clau	Existeix una homologia entre la violència simbòlica legítima del sistema escolar i el monopoli de l'exercici legítim de la violència física. La violència simbòlica que exerceix el sistema escolar, és doblement violenta; per un cantó pel seu caràcter arbitrari culturalment i per la seva imposició. Per un altre cantó pel desconeixement de la condició d'imposició que tenen les classes dominades. A la vegada les relacions de poder i de força es converteixen en creences que fan legítimes i acceptables aquestes forces de submissió. L'escola garanteix aquesta conversió i monopolitza l'exercici de poder i de violència simbòlica.

Fitxa tècnica-17	
Autor i any	Brohm, J.M., 1982
Títol	Sociología política del deporte, a VVAA. (1978), <i>Deporte, cultura y represión</i>
Tipus de document	Capítol 1
Temàtica	Contra valors de l'esport
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió social/ Dimensió econòmica
Conceptes clau	L'esport com a fenomen social pot ser utilitzat com a eina de discriminació i repressió. L'esport és un fenomen de massificació social que respon als interessos de les classes dominants per a la manipulació de les classes obreres. Així l'esport té una funció socialitzadora en tant que educa per a l'esforç i la quantificació dels resultats (la testomania o quantofrènia). Aliena a aquells que el practiquen per les característiques que té: infantilisme, sexualitat reprimida,...

Fitxa tècnica-18	
Autor i any	Canto, J.M., (2002)
Títol	El grup: estructura, processos i relacions grupals, a <i>Psicologia del grups i els moviments socials</i>
Tipus de document	Temari d'assignatura de la UOC
Temàtica	Grups socials, estructura i funcions
Categories	Educació – Socialització/ Conformitat/ Identitat/ Norma social/ Cohesió
Conceptes clau	Els grups socials ens socialitzen, ens formen, però també ens agradeixen. Necessitem sentir que formem part d'un grup, de la seva història i del seu context. Tenim diferents models d'integració en un grup: integració social, integració ambiental, comportamental, afectiva i cognitiva. La cohesió social és un procés dinàmic que es reflecteix en la tendència grupal a romandre col·lectivament per a la persecució d'un objectiu comú. La conformitat és la modificació de les pròpies opinions i maneres de fer, per la pressió del grup majoritari. Amb la obediència la modificació es fa sota la força de l'autoritat.

Fitxa tècnica-19	
Autor i any	Capdevila, Ll., 1994
Títol	Habilitats psicològiques bàsiques, a <i>XI Jornades de psicologia de l'activitat física i de l'esport</i>
Tipus de document	Ponència de congrés
Temàtica	Processos psicològics i habilitats esportives
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió educativa/ Dimensió cognitiva/ Habilitats socials
Conceptes clau	Cada esportista té unes habilitats cognitives concretes que el fan relacionar-se d'una manera determinada amb els elements esportius del seu entorn. En totes les intervencions esportives aquestes habilitats cognitives es posen en joc per a la interacció amb l'entorn. Per als esports d'equip són necessàries les habilitats socials que estan, a la vegada, fonamentades per les habilitats cognitives de cada membre de l'equip.

Fitxa tècnica-20	
Autor i any	Carballeda, A., 2002
Títol	<i>La intervenció en lo social. Exclusión e integraci3n en los nuevos escenarios sociales</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Les noves formes d'exclusió social en la societat contemporània
Categories	Exclusió/ Dimensió social/ Dimensió econòmica/ Etiologia
Conceptes clau	L'exclusió és una construcció social que es va construir a poc a poc en un context que finalment acaba sent "natural" per al exclòs. Quan la situació s'ha naturalitzat és difícil agafar-ne perspectiva. Socialment estem categoritzats per classes, de manera que cadascuna d'aquestes es diferenciarà de les altres per les seves normes, símbols i maneres de fer. La societat està cada cop més desigualitzada i aquest fet repercuteix en tots els agents socials. Emergeixen els processos de precarització, empobriment i vulnerabilitat econòmica i social.

Fitxa tècnica-21	
Autor i any	Carbonell, F., 2000
Títol	<i>Educaci3n i immigraci3n. Els reptes educatius de la diversitat cultural i l'exclusi3n social</i>
Tipus de document	Llibre divulgaci3n
Temàtica	La integraci3n dels nouvinguts
Categories	Educaci3n – Socialitzaci3n/ Educaci3n no-formal com a espai d'integraci3n
Conceptes clau	L'educaci3n en el lleure pot ser un espai idoni per a la transmissi3n de valors i significats culturals per als infants i joves immigrants. Cada cop més hi ha un augment de les activitats lúdiques, però els infants d'origen immigrant no hi participen en la proporci3n que seria desitjable. L'educaci3n ha de tenir en compte els interessos i les necessitats dels menors i prescindir de les pressions interessades dels adults que sovint són defensades des de la discriminaci3n dels grups minoritaris. Cal formar i informar a mestres i professors sobre la immigraci3n emergent.

Fitxa tècnica-22	
Autor i any	Cardús, S., 1999
Títol	La sociologia com a pràctica i com a saber, a <i>La mirada del sociòleg. Què és, què fa, què diu la sociologia?</i> , pp. 171-198
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Epistemologia de la sociologia
Categories	Educació – Socialització
Conceptes clau	La ciència requereix un procés de reflexió constant, ja que les influències que rep la fan modificar en el <i>com</i> , en el <i>quan</i> i en els <i>resultats</i> . Parlem de la sociologia de la sociologia quan la reflexió i l'anàlisi l'ha de fer el propi sociòleg des de dins mateix del camp. La sociologia com a ciència no és un sistema de respostes tancades i definitives, ni el sociòleg n'és un profeta. Haurà de revisar la tradició dels coneixements.

Fitxa tècnica-23	
Autor i any	Casassa, J.M., 1998
Títol	Esport i salut en edat escolar, a <i>Congrés de l'educació física i l'esport en edat escolar a la ciutat de Barcelona</i>
Tipus de document	Ponència de congrés
Temàtica	Congrés sobre la realitat esportiva infantil a la ciutat de Barcelona
Categories	Pràctica esportiva/ Condicions per a ser educativa/ Límits i contradiccions
Conceptes clau	Presenten una ponència en la que s'expliquen les característiques estructurals i de planificació de la pràctica esportiva en edat escolar: els exercicis han de ser participatius, democratitzadors i actius. Els aspectes més competitius han de considerar-se dins les possibilitats i capacitats dels nens i nenes i evitar les situacions de excés de competició. El model esportiu adult contamina alguns dels aspectes de l'esport escolar.

Fitxa tècnica-24	
Autor i any	Casimiro, A., i Piéron, M., 2001
Títol	La incidència de la pràctica físicoesportiva dels pares cap als seus fills durant la infància i l'adolescència, a <i>Revista Apunts</i> , 65, pp. 100-104
Tipus de document	Article
Temàtica	Esport i reproducció social
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió educativa/ Dimensió lúdica
Conceptes clau	Infants i joves aprenen del que veuen fer als seus models de referència i no tant del que diuen. És a dir que repeteixen allò que veuen fer. La construcció social de la persona es dona a partir de la socialització primària (família, escola) i de les característiques pròpies de cada persona (autoestima, motivació,...) Els hàbits esportius dels pares influeixen de manera igual a fills i filles, i en canvi els hàbits esportius de les mares influeixen sobretot a les nenes. Alguns hàbits saludables queden consolidats abans dels 11 anys. Tots els estudis sociològics demostren que els nens i nois practiquen més esport que les nenes o noies.

Fitxa tècnica-25	
Autor i any	Castellví, P., 1994
Títol	<i>Teories i models. Introducció a la psicologia evolutiva i educativa</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Teoria de l'educació. Història
Categories	Educació – Socialització/ Dimensió evolutiva/ Diferents autors/es
Conceptes clau	Els autors de tendència psicoanalítica (Freud, Erikson i M. Klein), els constructivistes (Piaget), els autors de tendència instrumentalista (Vigotski), els conductistes (Watson, Thorndike i Skinner), i finalment els autors de tendència humanista (Maslow i Rogers), han estudiat al llarg de la història els mecanismes conscients, inconscients, culturals i biològics que es posen en marxa en les situacions d'ensenyament- aprenentatge en els infants i joves. Pere Castellví en resumeix els models teòrics i en fa una anàlisi comparativa entre tots ells. Finalitza el llibre amb un glossari que ha estat consultat en diverses ocasions.

Fitxa tècnica-26	
Autor i any	Castillo, J., 2004
Títol	Valores sociales del deporte en un ámbito penitenciario, a <i>VIII Congrés de l'AEISAD, Cultures esportives i valors socials</i>
Tipus de document	Ponència de congrés
Temàtica	L'esport educa realment?
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió educativa/ Dimensió socialitzadora
Conceptes clau	L'autora es pregunta si realment l'esport educa. Diu que no hi ha tants estudis empírics que ho demostrin, i que s'ha acceptat la idea de manera generalitzada i global sense demostració empírica seriosa. Segons els seus estudis l'esport aporta beneficis als col·lectius que romanen a la presó, sobretot a nivell social, però no aporta beneficis a l'hora de canviar el caràcter i el temperament d'aquests.

Fitxa tècnica-27	
Autor i any	Chalmers, A., 1994
Títol	<i>¿Qué es esa cosa llamada ciencia?</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Com s'entèn la ciència com a construcció empírica
Categories	Inducció/ Deducció/ Hipòtesis/ Paradigmes
Conceptes clau	El coneixement científic és coneixement provat. Hi ha diferents maneres de generar i accedir a la realitat. Chalmers ens explica els processos inductius i deductius. La inducció s'inicia amb la observació sense prejudicis de l'entorn per a extreure generalitzacions a partir de les particularitats. El problema de la inducció està en què cada observador interpreta subjectivament allò que veu, i aquest fet dificulta la generalització de resultats universals.

Fitxa tècnica-28	
Autor i any	Comas, C., i S. Álvaro, 2003
Títol	Joves o com atrevir-se a ser adult, a <i>Revista Nova Ciutat Vella</i> , 19
Tipus de document	Article de revista
Temàtica	La integració d'un grup de joves
Categories	Exclusió – Integració/ Dimensió social/ Intervenció des de l'educació social
Conceptes clau	<p>L'educador de carrer és un professional que entra en contacte amb tots aquells joves que utilitzen el carrer com a punt de reunió. Treballen i intervenen, en la majoria de casos, amb menors que estan en risc d'exclusió, i estableixen amistats i xarxes socials amb la gent del carrer.</p> <p>En aquest col·lectiu, i especialment en el barri del Raval, són majoria els joves nouvinguts. L'educació social serà un mitjà per a socialitzar-los d'una manera alternativa als canals formals i acadèmics.</p>

Fitxa tècnica-29	
Autor i any	Coombs, P., 1993
Títol	<i>La crisis mundial en la educación. Perspectivas actuales</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Anàlisi sobre l'estat de l'educació.
Categories	Educació – Socialització/Formació integral/ L'educació com a factor de protecció per a l'exclusió
Conceptes clau	<p>Les necessitats d'aprenentatge són creixents arreu del món. Als països desenvolupats, pel seu model competitiu, cal una formació continuada. Als països en vies de desenvolupament, i pel seu model demogràfic, cal una educació justa i obligatòria per a tots els nens i nenes. Els profunds canvis estructurals, social i econòmics fan necessària una educació de base, per no caure en situacions d'analfabetisme funcional, exclusió social o pobresa.</p> <p>L'educació no formal pot ser una bona eina per motivar als joves que ha tingut fracàs escolar i que es troben en situació de risc.</p>

Fitxa tècnica-30	
Autor i any	Cyrulnik, B., 2005
Títol	<i>Los patitos feos. La resiliencia: una infancia infeliz no determina la vida</i>
Tipus de document	Llibre assaig
Temàtica	La resiliència
Categories	Educació – Socialització/ Habilitats socials/ Actituds/ Aptituds
Conceptes clau	La resiliència, en ciències experimentals, és la capacitat d'un material a resistir un xoc i trencament. Cyrulnik aplica aquest concepte a les ciències humanes i defineix la resiliència com la capacitat de resistència i regeneració que podem tenir les persones després d'un fet psicològicament traumàtic. El temperament, la significació cultural del fet traumàtic i les xarxes de recolzament social, determinaran que el procés de resiliència es desenvolupi correctament. Per recuperar els vincles afectius dels infants que han tingut un xoc traumàtic seran, sobretot, necessaris espais de recolzament on el infant pugui exterioritzar i representar el seu trauma. La capacitat de resiliència té una part innata i una part adquirida a partir de l'educació en la socialització primària.

Fitxa tècnica-31	
Autor i any	Corsí, J., i Peyrú, G., 2003
Títol	<i>Violencias sociales</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Violència social, cultura violenta i violència i gènere
Categories	Educació – Socialització/ Actituds autoexcloents/ Rols/ Etiologia
Conceptes clau	La intolerància a la frustració, l'alta impulsivitat, la manca d'expectatives dels joves en el seu futur professional, el poc reconeixement social dels interessos dels joves,... són causes de desencadenament d'actes de violència i exclusió social. A més, les pressions mediàtiques i grupals els impulsen a certes conductes ben vistes dins d'aquests grups. Sovint construeixen el rol de la masculinitat a partir d'aquestes conductes. Quan els joves no vinculen les accions violentes amb la intencionalitat, eludeixen responsabilitats en la destrucció que han causat, entrant en cercles d'exclusió i risc social. Diferents models expliquen les causes de la violència juvenil: psicopatològics, sòcio-culturals, atribucionals, educatius, biològics,...

Fitxa tècnica-32	
Autor i any	Darder, P., i E. Bach, 2004
Títol	<i>Des-educat. Una proposta per viure i conviure millor</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Reeducació de conductes i hàbits. Desenvolupament maduratiu
Categories	Educació – Socialització/ Educació integral/ Gestió de les emocions
Conceptes clau	Els aprenentatges que assimilem de manera natural són aquells que vivim en la pròpia pell. Sovint cal desfer-se de certs aprenentatges i hàbits per poder re-educar-se en nous coneixements. Aquest procés requereix certa maduresa cognitiva i obertura de ment. L'educació ha de ser integral sinó volem caure en les rigideses mentals i apropar-nos així al risc de quedar exclosos dels canvis estructurals i socials que porta el devenir. Les situacions traumàtiques són més difícils de superar si no hi ha una xarxa de recolzament sòlida.

Fitxa tècnica-33	
Autor i any	De Léséléuc, E., 2000
Títol	Usages de la violence symbolique et appropriation territoriale dans les pratiques physiques. L'exemple de l'escalade à Claret, a <i>STAPS</i> , 51, pp.81-91
Tipus de document	Article de revista
Temàtica	La pràctica de l'escalada com a espai esportiu deseducador
Categories	Pràctica esportiva/ Autoexclusió/ Dimensió social/ Dimensió lúdica
Conceptes clau	A partir d'un estudi fonamentat en la observació participant, es veu que l'espai de l'escalada de Claret (França) ha esdevingut un espai de constants conflictes i dificultats per als escaladors que, de manera natural, volen accedir a aquest espai. La dificultat estar en el grup "local" d'escaladors que s'ha apropiat del territori i que impossibilita als nous escaladors que utilitzin l'espai. El grup local imposa les normes d'escalar i fins i tot l'estil de fer-ho, utilitzant la violència simbòlica i física cap als nousvinguts si aquests no es ceneixen a la seva normativa.

Fitxa tècnica-34	
Autor i any	Delors, J., 1996
Títol	<i>Educació: hi ha un tresor amagat a dins</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Estudi de l'estat de la qüestió sobre educació.
Categories	Educació – Socialització/ Formació íntegra/ Dimensió econòmica de l'educació
Conceptes clau	Es tracte d'un informe de la UNESCO sobre l'estat de l'educació al món, en "l'Aldea Global"; El desenvolupament i democratització de l'educació permet lluitar contra la pobresa, l'exclusió, l'atur, els conflictes ètnics- religiosos i la discriminació de gènere. L'educació hauria de ser un dret universal que tingués en compte primerament, els aprenentatges més bàsics (llegir, escriure i calcular) i posteriorment els aprenentatges i les habilitats que ens fan ser més humans (emocions, empatia, valors, reflexió,...). L'educació s'ha de fonamentar en els quatre pilars del Aprendre a Conèixer, Aprendre a Fer, Aprendre a Conviure i Aprendre a Ser, i ha de esdevenir un espai de continua regeneració i actualització.

Fitxa tècnica-35	
Autor i any	Domínguez, F., 1998
Títol	L'oferta dels clubs i de les federacions esportives per la població en edat escolar a, <i>Congrés de l'educació física i l'esport en edat escolar a la ciutat de Barcelona</i>
Tipus de document	Ponència de congrés
Temàtica	Congrés sobre la realitat esportiva infantil a la ciutat de Barcelona
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió social/ Dimensió educativa
Conceptes clau	<p>La pràctica esportiva, tot i estar molt generalitzada, encara és una assignatura pendent en la realitat escolar. No està plenament integrada dins de la comunitat escolar, i per que això passi ha d'haver una redefinició d'objectius i finalitats.</p> <p>L'esport aporta beneficis a les persones que el practiquen, sobretot a nivell formatiu, però mal orientat o mal utilitzat també pot ser portador de contravalors que poden anul·lar a la persona.</p> <p>Com a sistema social, l'esport escolar ha de ser pensat i considerat dins dels marges de la realitat que l'envolta.</p> <p>La competitivitat en l'àmbit escolar no és dolenta si és complementa amb altres objectius pedagògics.</p>

Fitxa tècnica-36	
Autor i any	Dunning, E., 2003
Títol	<i>El fenómeno deportivo. Estudios sociológicos en torno al deporte, la violencia y la civilización</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	L'esport com a fenomen social
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió identitària/ Joves i exclusió
Conceptes clau	<p>Per a la creació d'un grup social hi ha unes fases determinades que culminen amb la identitat col·lectiva.</p> <p>Els grups de joves "rudes" es configuren com a grups independents dels majoritaris, i defineixen les pròpies escales de valors i moral per a establir jerarquies i relacions de poder dins mateix dels grups.</p> <p>L'esport en aquests sentit, pot ser utilitzat per a l'exaltació i l'expressió de la força "rude" i la construcció del rol de la masculinitat en base a la violència simbòlica.</p>

Fitxa tècnica-37	
Autor i any	Elias Juncosa, J., 1916
Títol	Pedagogía sportiva (I), a <i>Quaderns d'Estudi</i> , any II, vol.1, 1, pp.41-47
Tipus de document	Document històric
Temàtica	Beneficis de la pràctica esportiva
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió pedagògica/ Dimensió escolar
Conceptes clau	<p>L'esport és necessari per que les futures generacions creixin sanes, fortes i en el sentit ampli del desenvolupament. Les paraules <i>pedagogia</i> i <i>esport</i> han d'agermanar-se per treballar conjuntament en aquest objectiu:</p> <p><i>"Tothom sap prou tot el que s'és dit sobre la necessitat del cultiu de la vida física en si mateixa i en ses relacions amb l'intel·lectual i moral"</i>. No és possible un desenvolupament social complet sinó hi ha una educació física com a base, doncs aquesta en facilitarà l'educació moral, l'ètica, i la formació integral.</p> <p>Per als infants, la millor opció de pràctica esportiva està en la gimnàstica sueca, els treballs respiratoris i els jocs col·lectius.</p>

Fitxa tècnica-38	
Autor i any	Elias, N., i E. Dunning, 1992
Títol	<i>Deporte y ocio en el proceso de la civilización</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	L'esport com un laboratori natural per a explorar la societat
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió social/ Dimensió emotiva/ Dimensió espectacle / Concepte actual/ Xarxes socials
Conceptes clau	Actualment l'esport ja no és una pràctica natural i espontània. Ara està al servei de les classes dominants i del capitalisme i la burgesia. L'esportista ja no pot decidir per sí mateix i es sotmet a la quantificació dels resultats i dels èxits. La pràctica esportiva s'ha convertit en un espai de control i pressió, en el que els esportistes aprenen les actituds i les aptituds òptimes per a la mentalitat capitalista: sacrifici, esforç, renúncia, treball. L'aprenentatge de les normes del joc esportiu, repercuteixen en l'aprenentatge de les normes socials, i per tant la repressió de les emocions i els instints, ens possibiliten la convivència en societat. L'esport és també un pretext per a establir xarxes socials, tot i que aquests poden tenir un objectiu d'exaltació de la violència.

Fitxa tècnica-39	
Autor i any	Escartí, A., i C. Pascual, M. Gutiérrez, 2005
Títol	<i>Responsabilidad personal y social a través de la educación física y el deporte.</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Processos de socialització i pràctica esportiva
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió socialitzadora/ Condicions per a la socialització
Conceptes clau	En la socialització com a procés intervenen diferents factors i elements que la constitueixen. La pràctica de l'esport n'és un. Aquesta permet als agents socials socialitzar-se en l'entorn en el que es troben i practiquen. La persona estarà socialitzada quan la seva conducta i pensament estiguin conformats a la norma de la majoria, i les seves accions s'orientin cap al bé comú. La pràctica esportiva contribueix a aquesta conformació a través dels aprenentatges que ofereix. L'esport dona beneficis no només físics i socials, sinó també cognitius i en l'autoestima, perquè ofereix espais per a l'experimentació de sentiments i competències personals, dos factors molt importants per als joves en formació.

Fitxa tècnica-40	
Autor i any	Feixa, C., 1995
Títol	<i>L'aventura imaginària. Una visió antropològica de les activitats físiques d'aventura a la natura</i>
Tipus de document	Article
Temàtica	L'aventura esportiva com a mecanisme compensatori psicològic
Categories	Pràctica esportiva
Conceptes clau	Els joves són un grup social que es troba en transició cap a l'edat adulta, i per tant tenen una forma específica de viure l'esport. A través de l'esport experimenten sensacions de pèrdua de control corporal i mental, de llibertat i autonomia, que usen com a mecanisme psicològic compensatori davant de la forta dependència econòmica, familiar i estudiantil en la que viuen. Busquen vàlvules d'escapament de la rutina i d'experimentar emocions que el sistema organitzat no els deixa experimentar. De manera simbòlica i imaginària viuen experiències de risc, tot i que és un risc controlat.

Fitxa tècnica-41	
Autor i any	Fermoso, P., 1994
Títol	<i>Pedagogia social. Fundamentación cinetífica</i>
Tipus de document	Manual de pedagogia
Temàtica	Teoria pedagògica
Categories	Educació – Socialització/ Educació social/ Socialització primària i secundària/ Agents educatius/ Minories en risc
Conceptes clau	<p>El Dr. Fermoso exposa de manera teòrica els conceptes de socialització, pedagogia social i aprenentatge social, fent-se en cadascun d'ells la definició i descripció de les característiques més rellevants i l'anàlisi del seu origen històric. Explica també, els possibles mètodes existents en la investigació en pedagogia social, donant especial menció als models qualitius. Diferencia entre socialització primària i secundària, agents de l'educació social i agents dels aprenentatges socials, habilitats socials i habilitats morals i cíviques. Finalitza la obra amb una reflexió entorn les característiques i eines que han de tenir els professionals dels Serveis Socials i de la psicopedagogia.</p> <p>Defensa els espais del temps lliure com un punt de trobada per a l'educació de infants i joves, ja que el temps lliure personalitza i socialitza en el sentit que es desenvolupa la personalitat, l'autoconcepte, la contemplació i l'autoestima.</p>

Fitxa tècnica-42	
Autor i any	Fontan, P., 1995
Títol	<i>Educar i orientar per al futur. Bases per a una pedagogia prospectiva</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Teoria educativa
Categories	Educació – Socialització/ Necessitats pedagògiques per al futur
Conceptes clau	<p>Com haurà de ser l'educació del futur si hem de fer front a unes societats cada com més heterogènies i canviants? La pedagogia prospectiva no tracta d'endevinar el futur, sinó que vol modular-lo, vol definir com hauria de ser. Defineix un futur ideal (futuraible) entre moltes alternatives possibles (futurible), i seguidament reflexionarà sobre la manera d'arribar-hi.</p> <p>El relativisme dels valors morals no facilita la feina a l'educació prospectiva. Els nous models morals a seguir prenen forma de consum. Poder i prestigi individuals, diners, confort i individualisme.</p> <p>Habermas, proposa una teoria universal de consens ètic, i Horkheimer té una visió més emotiva de la qüestió (els judicis morals i ètics emmarquen sentiments de solidaritat i compassió).</p>

Fitxa tècnica-43	
Autor i any	Foer, F., 2004
Títol	<i>El mundo en un balón</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Història i sociologia
Categories	Pràctica esportiva/ Contravalors de l'esport/ Dimensió social/ Dimensió identitària/ Dimensió econòmica
Conceptes clau	Amb el futbol com a teló de fons, Foer exposa el fracàs de la globalització per a erradicar les rivalitats entre ciutats i països, i els moviments socio-econòmics, molts cops fraudulents, que es generen a partir dels esdeveniments esportius. I finalment com el futbol serveix de pretext "políticament correcte" per a legitimar conductes nacionalistes i/o racistes de caràcter radical. El futbol com a espectacle és un exemple de la indústria i comercialització de l'esport, i un pretext per a molts joves i grups de joves, per a "consumir" esport a través de compra de entrades, samarretes i altre marxandatge.

Fitxa tècnica-44	
Autor i any	Fullat, O., 1989
Títol	<i>Ética y moral</i>
Tipus de document	Llibre de text
Temàtica	Ètica, valors i moral contemporània
Categories	Educació – Socialització
Conceptes clau	Fullat fa un repàs del concepte de "jove", de les seves característiques, conductes i de les seves esperances. En funció del comportament social que mostrin, es classificaran en dos grans grups; el primer fa referència als adaptats (adaptats ignorants, adaptats covards, o adaptats revolucionaris), el segon als inadaptats, que a la vegada poden estar agrupats i organitzats (rockers, mods, delinqüents,..) o desarticulats (punks, hippies, takenoks,...). Tant uns com altres, en situació d'atur, són susceptibles de desenvolupar actes de violència i organitzar-se amb bandes, essent l'inici de l'exclusió social.

Fitxa tècnica-45	
Autor i any	Fullat, O., (2000)
Títol	<i>Filosofia de la educación</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Aspectes teòrics i filosòfics sobre el concepte d'educació
Categories	Educació – Socialització / Formació integral
Conceptes clau	Per educar cal una comprensió general de tots els aspectes que intervenen: entorn, naturalesa, socialització, valors, civilització,... Som éssers psico-orgànics i per tant també haurem de considerar les capacitats innates i genètiques de l'educand. L'educació és un procés que no acaba mai, i que té com a finalitat la possibilitat de convivència i socialitzar. Per a fer-ho possible emprarà la prohibició i la castració dels interessos i impulsos individuals. Cal que l'educand "natural" esdevingui educat "social".

Fitxa tècnica-46	
Autor i any	Gallifa, J., 1990
Títol	<i>Models cognitius d'aprenentatge. Síntesi conceptual de les teories de Piaget, Vigotski, Bruner, Ausubel, Sternberg i Feuerstein</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Models teòrics d'aprenentatge
Categories	Educació – Socialització/ Formació d'estructures cognitives/ Concepte d'educació des de diferents perspectives
Conceptes clau	Exposició dels models teòrics de Piaget, Vigotski,... relacionant els conceptes de cada model, amb la psicologia educativa i els paradigmes científics propis de la època de cada autor. Vigotski estudia l'origen social dels processos psicològics, i defensa que les funcions superiors del psiquisme apareixen a partir de la interacció amb l'entorn. El desenvolupament biològic de la persona li possibilita tenir certes funcions en els elements bàsics, en canvi el desenvolupament cultural, li possibilita la transformació de les funcions psicològiques superiors. Per tant, l'estimulació cultural i semiòtica forma les estructures cognitives superiors.

Fitxa tècnica-47	
Autor i any	García Ferrando, M., Ibàñez, J., i Alvira, F., 1998
Títol	<i>El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Metodologia de recerca en ciències socials
Categories	Eines metodològiques de recerca qualitativa
Conceptes clau	Defineix cinc possibles mètodes d'accés a la realitat; el mètode científic, el mètode comparatiu, el mètode històric, el mètode crític-racional, el mètode quantitatiu i el mètode qualitatiu. Juntament amb Ricardo Sanmartín, l'autor, exposa les característiques, els punts forts i els punts febles, els objectius i la utilitat d'algunes de les estratègies en ciències socials; l'observació, l'anàlisi del contingut i les entrevistes. El capítol II.8, juntament amb Margarita Latiesa defineix els conceptes de fiabilitat i validesa en les observacions sociològiques, fent un repàs pels tipus i errors més habituals.

Fitxa tècnica-48	
Autor i any	García Ferrando, Lagareda i Puig, N., 2002
Títol	<i>Sociologia del deporte</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Teoria sociològica de l'esport
Categories	Pràctica esportiva
Conceptes clau	La sociologia és la ciència empírica de l'organització dels grups humans, i estudia la tipologia de fenòmens socials i les relacions que s'hi donen dins d'un grup social. Inicien l'obra fent un repàs de les perspectives històriques sobre l'esport entès com a fenomen social, endinsant-se més tard en una concepció contemporània de l'esport com a sistema obert. L'esport com a activitat socialitzadora, suposa una pràctica carregada de valors, normes i simbolismes, capaç de transmetre pautes culturals al grup de persones que el practiquen. La socialització a través de l'esport, és un fenomen que depèn de moltes variables, edat, gènere, nacionalitats,...

Fitxa tècnica-49	
Autor i any	Gardner, H., 1998
Títol	<i>Inteligencias múltiples. La teoría en la práctica</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Complexitat mental de la persona
Categories	Educació – Socialització/ Dimensió acadèmica-escolar/ Educació global
Conceptes clau	<p>Tenim diferents intel·ligències, i per tant, diferents potencialitats en les àrees de la nostra ment: intel·ligència lògica-matemàtica, espacial, musical, intrapersonal, interpersonal, corporal-cinesètica i naturalista. L'autor les presenta i defineix.</p> <p>De la mateixa manera tenim moltes dimensions mentals, que recombinades entre ells ens donen diferents tipus de mentalitats. Cada societat i context valora unes intel·ligències o unes altres, i per això els sistemes educatius i les comunitats socials han de potenciar intel·ligències diferents en funció del context en què visquin.</p> <p>El fracàs escolar sorgeix per la imposició d'un sistema únic d'ensenyament que no té en consideració la diversitat d'intel·ligències dels educands. Una educació personalitzada per a cada persona, ens donaria uns graus més elevats d'èxit escolar.</p>

Fitxa tècnica-50	
Autor i any	Gardner, H., 2004
Títol	<i>La educación de la mente y el conocimiento de las disciplinas. Lo que todos los estudiantes deberían comprender</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	La construcció de la ment a partir de la interacció amb l'entorn
Categories	Educació – Socialització/ Dimensió reflexiva/ Dimensió cognitiva
Conceptes clau	<p>La formació de la ment es caracteritza pels següents punts: la importància cabdal de les experiències primerenques en la socialització primària, l'exercitació física i mental dels nens i nenes, el grau de plasticitat que pugui tenir la persona, el grau d'activitat i d'acció que desenvolupi i les experiències emocionals de contacte i d'efecte que tingui.</p> <p>L'educació ha de tenir en compte el context i l'entorn, però també la genètica. Les situacions de marginalitat poden venir per una educació de la ment poc reflexiva, en què les reproduccions socials tenen pes específic. Les funcions cognitives superiors (planificació, reflexió, creativitat i comprensió) ens allunyen de la rigidesa mental.</p>

Fitxa tècnica-51	
Autor i any	Giddens, A., 1992
Títol	<i>Sociologia</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Conformitat i desviació
Categories	Educació – Socialització/ Dimensió biològica/ Dimensió normativa/ Etiologia del delictes i la desviació
Conceptes clau	La desviació és la no conformitat a les normes socials que hi ha en l'entorn immediat. Hi ha teories biològiques i psicològiques que legitimen la desviació social i el delictes: els més musculosos tenen més tendència a delinquir, menys autolimitacions morals i una conducta més rebel. Cada context defineix els indicadors de desviació i delictes, així com els indicadors d'integració i conformitat. Aquells grups o individus que no troben suport social, busquen grups alternatius i bandes organitzades per a sentir-se partícips i reconeguts. Aquests a la vegada han creat valors propis i principis per oposició a la generalització.

Fitxa tècnica-52	
Autor i any	Gil, E., 2002
Títol	<i>La exclusión social</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Anàlisi conceptual sobre l'exclusió social
Categories	Exclusió - Integració
Conceptes clau	Entén "l'exclusió social" com un procés social de separació d'un individu, o grup, respecte a les possibilitats que tenen els altres. Per estudiar la qüestió cal emprar una visió multicausal, i contemplar els diferents nivells, graus i tipologies de exclusió social. La família, l'escola, el barri, la utilització del temps d'oci, el temperament personal,... són factors decisoris. L'autor defensa una responsabilitat compartida entre l'individu i l'entorn, en certes tipologies d'exclusió.

Fitxa tècnica-53	
Autor i any	Giménez, C., 2003
Títol	<i>Qué es la inmigración. ¿Problema u oportunidad? ¿Cómo lograr la integración de los inmigrantes? ¿Multiculturalismo o interculturalidad?</i>
Tipus de document	Anàlisi de l'estat de la qüestió
Temàtica	Immigració i problemàtiques que se'n deriven
Categories	Exclusió – Integració/ Definició del concepte/ Dimensions de la integració/ Etiologia de l'exclusió
Conceptes clau	Els moviments migratoris són una constant arreu del món i durant la història. Giménez, exposa en un diàleg continuat els punts i contrapunts de la convivència multicultural, les condicions i els hàndicaps socials que es creen. Diferencia tres teories explicatives dels fenòmens migratoris, els efectes i canvis que es produeixen arrel d'una migració, tant en el país d'origen com en el país receptor, i les polítiques d'immigració i d'integració que actualment es desenvolupen a Europa. Per a l'autor, la Integració és un procés de generació de cohesió social i convivència intercultural, que s'ha de donar mitjançant processos d'adaptació mútua entre dues persones jurídica i culturalment diferenciades.

Fitxa tècnica-54	
Autor i any	Goleman, D., 1997
Títol	Intel·ligència emocional.
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Dimensions de la intel·ligència en sentit ampli
Categories	Exclusió-Integració/ Dimensió emocional/ Dimensió social
Conceptes clau	Els infants i joves en situació de vulnerabilitat, són en termes generals poc empàtics, “patosos” en les seves habilitats socials i rebutjats per al grup. Presenten a més a més dificultats en el control de les emocions i en la gestió dels impulsos de manera que quan s’enfaden perden el control amb facilitat. Tenen poca resistència a la frustració i poca capacitat de sacrificar-se per a ells mateixos i per als objectius comuns. Serà en els espais de joc on formin les seves habilitats i emocions, que condicionaran més tard les seves relacions adultes. Els nens exclosos experimenten més por i ansietats que els nens normalitzats i aquest fet encara els provoca més aïllament, entrant així en una espiral de vulnerabilitat.

Fitxa tècnica-55	
Autor i any	González-Ágapito, J., 1992
Títol	<i>L'escola nova catalana, 1900-1939. Objectius, constants i problemàtica</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Història de l'educació. Història de l'activitat física i l'esport
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió històrica de l'esport/ Autors clàssics
Conceptes clau	Josep Elías Juncosa és dels primers pedagogs en el moviment de renovació pedagògica de l'Escola Nova, que contempla l'esport i l'educació física com una assignatura tan necessària com les altres, per al desenvolupament integral dels infants. Fora de l'àmbit escolar, els moviments escoltes són un espai d'aprenentatge i socialització que es desenvolupa en el medi natural. Fou fundat per Baden-Powell, i Antoni Batlle en fou la figura més representativa a Catalunya.

Fitxa tècnica-56	
Autor i any	Heinemann, K., Corra, M., i Puig, N., 2001
Títol	Els valors de l'esport. Una perspectiva sociològica, a <i>Revista Apunts</i> , 64, pp.17-25
Tipus de document	Article de revista
Temàtica	Valors atribuïts a l'esport.
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió social/ Beneficis de l'esport
Conceptes clau	L'esport no té valors <i>per ser</i> , sinó en tot cas, els valors que té són els que li hem atribuït els agents socials i les institucions. Per a les institucions, clubs i gimnasos, aquesta atribució legitimitza la seva creació i manteniment, amb tots els recursos econòmics que suposen (salut i bellesa, quotes, inscripcions, federacions,...). Per a les persones que el practiquen suposa un espai de trobada, un cert benestar, una major coneixença del propi cos i, en casos cada cop més nombrosos, una xarxa de relacions que dona prestigi i <i>status</i> . Els autors defensen que la cultura popular pot més que els resultats científicament provats, i que caldrà reflexionar si els beneficis que l'esport aporta són realment de les dimensions que tots ens pensem que té.

Fitxa tècnica-57	
Autor i any	Heinemann, K., 2002
Títol	Esport per a immigrants: instrument d'integració?, a <i>Revista Apunts</i> , 68, pp.24-35.
Tipus de document	Article de revista
Temàtica	Esport i immigració
Categories	Pràctica esportiva/ Concepte d'integració/ Dimensions de la integració/ Rol de l'esport per a la integració
Conceptes clau	Per parlar d'integració de la immigració caldrà primerament desglossar el concepte d'integració i descobrir totes les dimensions d'aquest concepte. La integració pot referir-se a qüestions legals (tenir els "papers"), a aspectes culturals (normes, valors i actituds), a aspectes purament funcionals (saber i conèixer les oportunitats del medi), a aspectes d'identificació (sentir-se arrelat a algun país),... L'esport pot contribuir en algunes de les dimensions de la integració (cultural i identificativa), però pot fer ben poca cosa per a la integració, per exemple, legal, a no ser és clar, que un equip de futbol de primera divisió et fitxi!!

Fitxa tècnica-58	
Autor i any	Heinemann, K., 2003
Títol	<i>Introducción a la metodología de la investigación empírica</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Metodologia de la investigació empírica.
Categories	Eines de recollida de dades/ Procés de recerca/ Definició de conceptes
Conceptes clau	Manual de recerca en el que es diferencien les diferents etapes del mètode científic i la manera en com dur-les a terme amb rigor i fiabilitat. En la introducció fa una reflexió específica al voltant de la investigació empírica aplicada al camp esportiu. Per a la meua recerca he pres especial atenció al capítol 5, referent a la conceptualització dels indicadors, i al capítol 6, referent a les tècniques de recopilació de dades, i al capítol 9, referent a les recopilació de dades, tant en l'anàlisi del contingut, com en les entrevistes demoscòpiques, com en les observacions participants.

Fitxa tècnica-59	
Autor i any	Jiménez, M., 1995
Títol	<i>Psicopatología infantil</i>
Tipus de document	Manual de salut mental
Temàtica	Psiquiatria i Psicopatologies en la infància i adolescència
Categories	Exclusió – Integració/ Patologia mental/ Indicadors de patologia/ Tipologies
Conceptes clau	Defineix la psicopatologia com l'estudi científic de la conducta anormal o alteracions conductuals incoherents. Per fer una diagnosi s'han de valorar diferents nivells de funcionament, (emocional, cognitiu, social i fisiològic) i la manera de fer front a les tasques evolutives pròpies de la seva edat (vincles afectius, autocontrol, acceptació de normes, dependència-autonomia, regulació de les funcions biològiques). Estudia la depressió, els trastorns obsessius-compulsius, l'estrès, els errors cognitius,...

Fitxa tècnica-60	
Autor i any	Jolonch, A., 2002
Títol	<i>Educació i infància en risc. Acció i reflexió en l'àmbit social</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Causes, detecció i anàlisi de l'exclusió social
Categories	Exclusió – Integració/ Categorització de conceptes/ Etiologia/ Polítiques públiques/ Educació social/ Conseqüències de l'exclusió
Conceptes clau	Les situacions de risc social, ho són en la mesura que algú les defineix i les considera com a tals. A Catalunya, els professionals que s'hi dediquen es guien per uns paràmetres prèviament definits, i s'hi aferren de manera mecànica. La realitat social és més complexa que la definició de la pròpia realitat. Vivim una època de multipatologia social, on les tipologies d'exclusió social es multipliquen i categoritzen cada cop més. Ara l'exclòs social ja no és aquell que no té recursos econòmics, la realitat és molt complexa, tot i que les intervencions continuen sent específiques i sense tenir en compte les mesures globals i de gran abast.

Fitxa tècnica-61	
Autor i any	Karsz, S., 2004
Títol	<i>La exclusión: bordeando sus fronteras. Definiciones y matices</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	L'exclusió social com a procés i les polítiques socials
Categories	Exclusió – Integració / Etiologia / Límits / Categorització
Conceptes clau	Per poder parlar del concepte d'exclusió han de donar-se certes condicions: trencament de llaços socials, desvinculació dels àmbits laborals, graus de integració i acceptació de la norma social. L'exclusió per si mateixa no existeix, és una categorització que es constitueix en base a uns professionals i circumstàncies concretes de context. Per l'autor és una categorització rica i pobre a la vegada, massa ample per tenir un sol significat, perquè les formes d'exclusió i les formes d'intervenir-hi són cada cop més complexes. L'exclusió com a fenomen mobilitza multitud d'agents socials, des de l'Administració, als serveis educatius i als serveis d'assistència.

Fitxa tècnica-62	
Autor i any	Koertge, N., 1994
Títol	<i>Curs de filosofia de la ciència</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Filosofia de les ciències
Categories	Ciència/Mètode científic/Dimensió ètica de la ciència/Mètode hipotètic-deductiu
Conceptes clau	La història de la ciència ens adverteix que tota afirmació científica pot ser refutada, i dóna peu a noves alternatives teòriques que fan avançar la ciència en sentit ampli. Tota experimentació ha de tenir al darrera un codi ètic que preservi la dignitat d'aquells que formen part de l'estudi. La ciència és un bé per sí mateixa i no ha d'emprar-se amb finalitats amorals, per això tota persona que investiga ha de conèixer els límits morals de la seva professió i reflexionar-hi al respecte. Només així tindrà sentit la ciència i la recerca.

Fitxa tècnica-63	
Autor i any	Koyré, A., 1994
Títol	<i>Pensar la ciència</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	La ciència com a fet social
Categories	Ciència / Mètode científic
Conceptes clau	La ciència és un fet que ha estat pensat i reflexionat per múltiples filòsofs i pensadors al llarg de la història de la humanitat. El pensament científic no es desenvolupa mai <i>in vacuo</i> , sinó que sorgeix per un context i un entorn determinat, i canvia de paradigma sempre que hi ha un canvi filosòfic general previ. El pensament filosòfic, doncs, és previ a la constitució científica d'un temps i espai determinat.

Fitxa tècnica-64	
Autor i any	Kuhn, T.S., 1990
Títol	<i>La estructura de las revoluciones científicas</i>
Tipus de document	Llibre assaig
Temàtica	Definició, evolució i descripció dels paradigmes científics
Categories	Paradigma / Matriu disciplinar / Comunitat científica
Conceptes clau	Els paradigmes científics són models d'acció i pensament acceptats per una comunitat científica contextualitzada en un mateix espai i en un mateix temps. En els marges d'aquest paradigma es desenvoluparà la ciència, emprant hipòtesis, instruments i conclusions fidedignes amb el paradigma concret (matriu disciplinar). El canvi de paradigma es dona quan aquest primer entra en crisi, i la crisi s'inicia amb la confusió de certs aspectes. Un canvi de paradigma, constitueix una revolució científica que desencadenarà en una evolució de la ciència.

Fitxa tècnica-65	
Autor i any	Leal, J., et al 1998
Títol	<i>El malestar social i de l'educació</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Dificultats en l'educació avui
Categories	Educació – Socialització/ Desvaloració de la professió/ Insuficiència de recursos
Conceptes clau	Els canvis constants en l'entorn social i en les estructures de pensament i acció de les persones, fan que l'educació hagi de fer un esforç d'adaptació continuat. A més els moviments migratoris i l'emergència de les noves tecnologies fan encara més complexa la intervenció dels agents educatius cap als educands per gestionar i atendre les necessitats de coneixement d'aquests. La precarietat de la professió i la manca de suport administratiu, institucional i familiar, dificulten encara més la intervenció. L'atenció a la diversitat a les aules és una de les qüestions que més preocupa.

Fitxa tècnica-66	
Autor i any	Léseleuc, E., 2000
Títol	Usages de la violence symbolique et appropriation territoriale dans les pratiques physiques. L'exemple de l'escalade à Claret, <i>In Alpinisme et escalade</i> .
Tipus de document	Article
Temàtica	L'esport com a exemple de exclusió social. Exemple de recerca amb tècniques de observació participant.
Conceptes clau	A Claret (França) s'ha desenvolupat un estudi pel qual es veu com un grup d'escaladors s'han "apropiat" d'un terreny d'escalada en el que no hi pot entrar ningú que no sigui del propi grup. Els "estrangers" només podran utilitzar l'espai d'escalada (integrar-se) si accepten les normes i premisses que marquen el grup de "locals". No només imposen una manera concreta d'escalar, sinó fins i tot una manera concreta de ser i comportar-se. Aquesta imposició es fa a través d'unes pràctiques carregades de violència simbòlica. L'autor ha emprat l'observació participant i l'anàlisi del contingut.

Fitxa tècnica-67	
Autor i any	López, L., 1986
Títol	La Constitución Española. Madrid, Tecnos.
Tipus de document	Document oficial
Temàtica	Articles de la Constitució
Categories	Educació – Socialització
Conceptes clau	Tant l'esport com l'educació són drets civils recollits en la Constitució espanyola. S'ha fet la revisió de com estan exposats aquests drets.

Fitxa tècnica-68	
Autor i any	Marcellini, A., i N. Lefèvre, E. De Léséleuc, G. Bui-Xuan, 2000
Títol	D'une minorité à l'autre. Pratique sportive, visibilité et intégration sociale de groupes stigmatisés, a <i>Loisir & société/ Society and leisure</i> , 23, pp.251-272
Tipus de document	Article revista
Temàtica	L'esport com a fet social total
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió integradora/ Dimensió socialitzadora
Conceptes clau	<p>El fet esportiu pot analitzar-se com un “fet social total” en el nucli del qual es desenvolupen estratègies i accions que poden perseguir la integració, l'educació i la formació dels seus participants.</p> <p>Un grup minoritari empra la pràctica esportiva com a medidora per assolir una millor imatge i percepció.</p> <p>Persegueixen la idea d'integració social com un procés interactiu de construcció permanent de la realitat, en què tothom hi tingui cabuda. Construeixen així un “nosaltres” que s'autoafirma en oposició als altres, amb uns valors, una imatge i una lògica que pertany només a ells, i que sovint és autoexcloent.</p>

Fitxa tècnica-69	
Autor i any	Marinho, A., i H. Turini, 2001
Títol	L'escalada i les activitats d'aventura: fent realitats somnis lúcids i lúdics, a <i>Apunts Educació física i Esports</i> , 65, pp.105-110
Tipus de document	Article revista
Temàtica	Les activitats d'aventura com a escenaris d'aprenentatge
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió social/ Dimensió econòmica/ Noves tipologies esportives
Conceptes clau	<p>Els esports de risc sorgeixen cada cop més com a resposta a la necessitat social d'aprendre a fer front als riscos que la postmodernitat ha portat a la nostra quotidianitat. Els esports d'aventura ens ensenyen a fer front a la vulnerabilitat del treball, del lloc de residència,...</p> <p>L'esport cada cop més és una indústria de consum que mou milers de negocis relacionats amb ell.</p> <p>Només hi ha interès pels resultats finals, definint així la pràctica esportiva com un fenomen quantofrènic.</p>

Fitxa tècnica-70	
Autor i any	Mascarell, F., 1999
Títol	Identitat cultural i educació, a <i>Per una ciutat compromesa amb l'educació.</i> 1, pp.93-102
Tipus de document	Ponència congrés
Temàtica	L'escola ha de generar identitat cultural
Categories	Educació-Socialització / Identitat/ Dimensió acadèmica/ Funcions socials de l'escola
Conceptes clau	<p>Amb la globalització, el llindar de les identitats pot quedar difuminat en la interculturalitat. La identitat cultural d'un poble és el sistema general de continguts, creences, idees i valors d'una comunitat concreta en un espai/temps determinat.</p> <p>Els agents responsables de transmetre la identitat estan perdent pes específic. L'escola en queda com a responsable, la qual, no només tindrà la funció de transmetre-la, sinó que també haurà de generar nous elements i símbols culturals.</p> <p>L'escola ha d'assumir nous reptes per al segle XXI: ensenyar a viure en una societat oberta i multicultural.</p>

Fitxa tècnica-71	
Autor i any	Masllorens, A., 1991
Títol	<i>El quart món</i>
Tipus de document	Llibre assaig
Temàtica	Pobresa i exclusió social
Categories	Exclusió-Integració / Etiologia / Conseqüències
Conceptes clau	<p>Les bosses de pobresa en les societats han existit sempre, però després de la crisi econòmica de l'any 1973 s'han accentuat i consolidat en les societats capitalistes. El risc d'exclusió social es dona, principalment, en situacions econòmiques tant precàries que l'habitatge, la feina, la formació o l'alimentació són difícils d'aconseguir o mantenir.</p> <p>Defineix <i>l'Efecte Mateu</i> com una situació recurrent de diferents tipologies de problemes socials, sanitaris i formatius, que es donen en el sí d'una mateixa família, o en una mateixa persona. A l'exclusió social s'hi arriba per la conjunció de diverses problemàtiques.</p>

Fitxa tècnica-72	
Autor i any	Maza, G., 1999
Títol	<i>Producción, reproducción, y cambios en la marginación urbana. La juventud del barrio del Raval de Barcelona 1986-1998</i>
Tipus de document	Tesi doctoral, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona
Temàtica	Mecanismes de reproducció social
Categories	Exclusió – Integració/ Conceptes de reproducció social/ Capitals
Conceptes clau	<p>Estudi fet al Raval de Barcelona. Els joves del barri del Raval viuen, creixen i es desenvolupen en la marginalitat, reproduint els rols i patrons marginals dels seus referents.</p> <p>El futbol, en aquest cas, ha representat un punt de trobada, de relacions socials per als joves, i sobretot un espai per a la intervenció educativa més enllà de la formació estrictament acadèmica.</p> <p>Treballant amb aquests joves va trobar resistències com la poca disposició a entrenar, la constància de fer un treball organitzat i una certa distància/desconfiança per respectar els intents d'organització vinguts de fora del grup.</p>

Fitxa tècnica-73	
Autor i any	Maza, G., 2001
Títol	Valores del deporte des de el ámbito de la educación social, a <i>Revista Tandem</i> , 2, pp.63-72
Tipus de document	Article revista
Temàtica	Valors socials de l'esport
Categories	Pràctica esportiva/ Educació social/ Esport com a espai d'intervenció educativa
Conceptes clau	<p>L'esport pot ser útil per treballar objectius de l'educació social.</p> <p>No és el mateix parlar de la immigració que conviure amb ella. La qüestió de la immigració és un tema de classe social i no tant de problemàtica de desentesa cultural. La immigració es concentra en els barris més desfavorits, i per tant, la visió i el tractament que se li doni serà i es viurà de manera diferent que en aquells barris que no n'hi hagi.</p> <p>En algunes ocasions l'espai generat per la pràctica esportiva, més que establir relacions cordials, es pot convertir en un camp de batalla discriminatori per als menys destres o hàbils.</p>

Fitxa tècnica-74	
Autor i any	Maza, G., 2000
Títol	Métaforas de deporte y educación social, a <i>Jornades de treball i debat. L'educadora i l'educador social en l'atenció primària</i>
Tipus de document	Ponència de congrés
Temàtica	Beneficis i handicaps de l'activitat física per als joves en situació de risc social
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió educativa/ Espai d'intervenció
Conceptes clau	L'esport no canvia la situació de vulnerabilitat o exclusió social dels joves, però sí que contribueix a resistir en la seva situació, i que com a mínim, no empitjori. No canviaran el seu status social, però els pot ajudar a establir més xarxes d'amistats i relacions socials. Amb la pràctica esportiva ocupen un temps d'oci. Emprar el temps lliure de manera sana i grupal t'allunya de les situacions de risc que hi ha al carrer. I finalment, en l'espai de pràctica esportiva, els joves construeixen el seu propi temps, procés i manera de gestionar-se, fet que potser després poden extrapolar a la vida "real".

Fitxa tècnica-75	
Autor i any	Maza, G., 2002
Títol	L'esport i el seu paper en els mecanismes de reproducció social de la població immigrada estrangera, a <i>Revista Apunts</i> , 68, pp.58-66
Tipus de document	Article revista
Temàtica	Reproducció social
Categories	Exclusió – Integració/ Dimensió educativa/ Espai d'intervenció
Conceptes clau	La reproducció social és el mecanisme pel qual els adults d'una generació transmeten en forma d'herència cultural als seus deixebles, els conjunts de disposicions culturals i socials. La pràctica esportiva pot trencar aquesta cadena de reproducció social, doncs genera un espai de relacions socials diferenciades i alternatives. La pràctica esportiva és un espai per al <i>bricolatge social</i> , és a dir per solucionar els conflictes que es van generant al mateix torn que es desenvolupa el joc, i que són resolucions que es caracteritzen per la seva desburocratització. Finalment denuncia el fet que molts fills d'immigrants, tot i haver nascut a Barcelona, encara són considerats forasters i exclosos dels processos de participació i dinamització cultural.

Fitxa tècnica-76	
Autor i any	Maza, G., 2004
Títol	<i>El deporte en las sociedades multiculturales</i>
Tipus de document	Capítol
Temàtica	Beneficis de la pràctica esportiva
Categories	Pràctica esportiva/ Conceptes de capital i camps de batalla
Conceptes clau	L'espai esportiu és idoni per a crear xarxes de capital social, que són alhora, el primer pas cap al canvi. S'estableixen vincles grupals, identitats, un espai per a la formació personal,... L'esport en contextos de marginalitat són, també, camps de batalla on es donen situacions de discriminació, competitivitat, sexisme, agressivitat i burla per als més dèbils. Els factors d'exclusió, per als joves en risc són l'apatia, la deserció i la satisfacció immediata de les pulsions.

Fitxa tècnica-77	
Autor i any	Medina, X., 2002
Títol	Esport, immigració i interculturalitat, a <i>Revista Apunts</i> , 68, pp.18-23
Tipus de document	Article revista
Temàtica	Esport i integració
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió identitària
Conceptes clau	<p>Planteja l'esport com una eina de creació d'identitat col·lectiva, i com a tal susceptible de ser un instrument d'integració social. L'esport pot ser un vehicle d'identitat i de participació al voltant de la construcció d'un "nosaltres" diferenciat de la resta. La creació d'aquest "nosaltres" serà la base de la integració.</p> <p>La multiculturalitat és un fet, una situació de coexistència d'individus de diferents nacionalitats en un mateix espai físic i temporal. La interculturalitat, en canvi, és una acció, una interacció entre aquests individus.</p> <p>Les societats són organismes vius, heterogenis i canviant. Per això quan parlem d'integració ens hauríem de qüestionar a quina societat volem integrar als nous nats.</p>

Fitxa tècnica-78	
Autor i any	Mehler, J., i Dupoux, E., 1994
Títol	<i>Nacer sabiendo. Introducción al desarrollo cognitivo del hombre</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Psicologia cognitiva
Categories	Educació – Socialització/ Tipologies d'aprenentatge/ La importància del context familiar
Conceptes clau	<p>El nadó, des del seu naixement té unes capacitats i habilitats especials. Aquestes li possibiliten l'aprenentatge i la interacció que es posa de manifest tant bon punt neix.</p> <p>Com a espècie les capacitats i habilitats són comunes, tot i que després de néixer, i en funció de l'entorn en què es faci es potenciaran unes habilitats o altres.</p> <p>La imitació és un dels tipus d'aprenentatge més estesos en els vertebrats superiors, els infants reproduïen fidelment el que veuen en el seu entorn.</p>

Fitxa tècnica-79	
Autor i any	Morata, M. J., 1997
Títol	Animación sociocultural, conflicto social y marginación, a J. Trilla, (1997), <i>Animación sociocultural. Teorias, programas y ámbitos</i>
Tipus de document	Capítol 15
Temàtica	L'animació sociocultural com a eina d'intervenció per a joves en risc
Categories	Exclusió – Integració/ Etiologia/ Animació sociocultural com a eina
Conceptes clau	El benestar de les societats occidentals s'ha sustentat en la economia capitalista i el consum de béns i productes. Aquest benestar, però, no repercuteix de manera igualitària a tots els agents socials, de manera que hi ha molts joves que no entren en aquesta dinàmica de consum, i en queden exclosos. Les dificultats d'accés a les xarxes de suport i el debilitament dels recursos personals (pèrdua d'identitat, pèrdua de valors, pèrdua de consciència de grup), fan incrementar la possibilitat de caure en les dinàmiques de l'exclusió. Amb l'animació sociocultural s'hi pot intervenir per oferir alternatives de vida però no per erradicar les desigualtats estructurals de la marginalitat.

Fitxa tècnica-80	
Autor i any	Morell, S., 1996
Títol	El estudio de la emoción en el deporte. Propuesta de análisis sociológico, In <i>Los retos de las ciencias sociales aplicadas al deporte</i>
Tipus de document	Ponència congrés
Temàtica	Esport i emoció
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió emotiva/ Concepte l'emoció
Conceptes clau	L'emoció és un tipus de procés cognitiu que influencia processos psicològics bàsics com la percepció, la memòria, el pensament i l'aprenentatge. Morell la defineix com un mitjà pel qual el individu reconeix les seves relacions amb la realitat. Les expressions de les emocions sempre estan contextualitzades i fan referència a la significació dels fets i no tant als fets en sí.

Fitxa tècnica-81	
Autor i any	Mucchielli, A., 2001
Títol	<i>Diccionario de métodos cualitativos en ciencias humanas y sociales</i>
Tipus de document	Diccionari temàtic
Temàtica	Definicions de conceptes
Categories	Investigació-acció/ Qualitatiu/ Quantitatiu/ Mètode científic....
Conceptes clau	El diccionari dona diferents definicions i exemples de conceptes i termes necessaris per a la recerca, oferint per a cada cas diferents perspectives històriques dels conceptes.

Fitxa tècnica-82	
Autor i any	Nardone, G., et all., 2003
Títol	<i>Modelos de familia. Conocer y resolver los problemas entre padres e hijos</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Psicologia gestàltica i teoria educativa
Categories	Educació – Socialització/ Dimensió familiar/ Influència familiar
Conceptes clau	Des de la psicologia de la Gestalt fa una exposició dels models de família que avui dia hi ha en la nostra societat. En descriu bàsicament sis, la família hiperprotectora, la democràtica-permissiva, la sacrificant, la intermitent, la família delegant i la família autoritària. En cadascun dels models familiars en descriu la formació, les característiques i el modus operandi, així com la significació que emergeix. Finalitza el llibre definint el jove i l'adolescent d'avui dia.

Fitxa tècnica-83	
Autor i any	Navarro, C., i C. Armengol, 2000
Títol	Taxonomia de recursos socioeducatius a Catalunya, a <i>Educació Social</i> , 15, pp.32-51.
Tipus de document	Article revista
Temàtica	Estat de la qüestió sobre els recursos educatius a Catalunya
Categories	Educació – Socialització/ Recursos educatius/ Classificació
Conceptes clau	Els autors fan una classificació dels recursos socioeducatius d'atenció a la infància, la joventut, l'edat adulta i la senectut. Dins la taxonomia hi ha casals, centres infantils, centres oberts, centres de dia, serveis socials, serveis d'atenció a la dona, ludoteques, casals infantils,...

Fitxa tècnica-84	
Autor i any	Olivera, J., 2001
Títol	La contribució de José María Cagigal a les ciències humanes aplicades a l'esport (i a l'educació física), a <i>Apunts Educació física i Esport</i> , 64, pp.86-100.
Tipus de document	Article revista
Temàtica	El pensament de José Maria Cagigal en l'anàlisi de la realitat esportiva
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió educativa/ Educació íntegra/ Pedagogia esportiva
Conceptes clau	Cagigal pren diferents ciències humanes i les aplica a l'esport i l'educació física per donar-hi explicació i perspectiva. Per ell hi ha una triologia de factors que dóna sentit al seu objecte d'estudi: l'home, l'educació i l'esport. Considera l'esport com una disciplina de gegantines dimensions que només pot ser explicada des de la interdisciplinarietat científica. L'esport és un ideal per estudiar l'home actual perquè, a partir de la seva pràctica es poden analitzar conductes i accions en societat.

Fitxa tècnica-85	
Autor i any	Padiglione, V., 1994
Títol	Antropología del deporte y del ocio, a <i>Quaderns de l'ICA</i> , 1, pp.85-97
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	L'esport com a fenomen social
Categories	Pràctica esportiva
Conceptes clau	L'esport s'entén com un fenomen universal amb una gran capacitat de penetració cultural i dilatació social. Té una gran quantitat de repertori de marcs cognitius i models expressius. Econòmicament s'ha convertit en una indústria multinacional sense competidora, i tot i el seu caràcter secularitzant manté una dimensió màgic-religiosa: espais "sagrats", festes "cerimonials",... Es considera un fet social total en la mesura que mobilitza la totalitat dels estaments i agents socials, i és capaç de cohesionar a persones i institucions heterogènies i diferenciades, en un mateix espai i temps emotiu.

Fitxa tècnica-87	
Autor i any	Papalia, D., i Olds, S., 1995
Títol	<i>Psicologia</i>
Tipus de document	Manual genèric de psicologia
Temàtica	Psicologia del desenvolupament vital. Psicologia de grups. Psicopatologies
Categories	Exclusió – Integració
Conceptes clau	És un manual de psicologia general. En l'aprenentatge de les actituds, aptituds i habilitats hi intervenen els processos psicològics bàsics (memòria, llenguatge, emocions, cognicions,...), l'entorn (família, escola, barri,...) i la predisposició genètica. Les situacions d'exclusió venen donades per una incorrecta harmonització dels interessos, necessitats i entorn, i pot donar-se en totes les etapes evolutives de les persones. Fa un repàs històric de les perspectives i models teòrics explicatius del comportament humà i la manera d'entendre la psicologia.

Fitxa tècnica-88	
Autor i any	Parlebas, P., 2002
Títol	<i>Elementos de Sociología del deporte</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	L'esport com a contracte social
Categories	Pràctica esportiva/ Espai ludoesportiu/ Sistema d'interaccions
Conceptes clau	L'esport és un contracte social que té unes normes i regles específiques, una posada en escena en què els comportaments i les conductes estan regides pels fenòmens culturals. És un sistema en què interactuen els jugadors entre si i amb l'entorn físic, i el material esportiu. Aquesta interacció pot ser cooperativa o d'oposició. Quan interpretem la interacció amb els altres agents, desenvolupem una descodificació semiotriu, i elaborem aleshores una resposta que està condicionada per codis adquirits en experiències passades. El contracte social en l'esport és una forma d'orientar-se en aquesta interacció, dins dels paràmetres i els condicionants de les normes imperants. El comportament lúdic no és anàrquic. Tota interpretació i tota resposta a aquesta està codificada i normativitzada. Els Universalis són models operatius portadors de la lògica interna dels jocs que organitzen les estructures bàsiques del seu funcionament.

Fitxa tècnica-89	
Autor i any	Peirón, F., 2006
Títol	Todo el Carmel tendrá ayudas para rehabilitar los pisos, a <i>La Vanguardia</i> , 1-6-2006. pp.3.
Tipus de document	Article premsa
Temàtica	Esvoranc del Carmel
Categories	Exclusió – Integració / El barri com a element exclouent
Conceptes clau	Després de la Crisi del Carmel, l'Administració ha agafat el compromís i la responsabilitat per ajudar el barri i els seus habitants a “restaurar” l'entorn, a través d'ajuts econòmics i educatius per a tots els afectats per l'esvoranc.

Fitxa tècnica-90	
Autor i any	Pericles, P., 2004
Títol	<i>Umberto Eco y el fútbol</i>
Tipus de document	Llibre assaig
Temàtica	L'esport com a sistema simbòlic
Categories	Pràctica esportiva / Dimensió identitària / Dimensió grupal
Conceptes clau	Els signes socials són representacions arbitràries de la realitat i funcionen com a mediadors per a la comprensió de la realitat. Els signes es contempen i s'assimilen, i a partir d'ells és possible l'aprenentatge de certs valors i conductes. El futbol és una psicopatologia del desig reprimat, i un vehicle per a la comprensió de certs signes socials. És una compulsió necessària per omplir el buit existencial que ens produeix la pèrdua de significats. L'esport és l'edecte cultural més important actualment, és una forma de cohesió social que ens involucra a tots.

Fitxa tècnica-91	
Autor i any	Petrus, A., 1998
Títol	Esport, educació i diversitat, a <i>Congrés de l'Educació física i l'esport en edat escolar a la ciutat de Barcelona</i>
Tipus de document	Ponència congrés
Temàtica	Congrés sobre la realitat esportiva infantil a la ciutat de Barcelona
Categories	Educació – Socialització / Dimensió lúdica / Límits de l'esport
Conceptes clau	L'esport escolar ha de ser educatiu i formatiu, i no tant competitiu. Ha de tenir funcions lúdiques i de salut, i preventives i de cohesió social, i funcions terapèutiques per resoldre certs problemes d'inadaptació social. La socialització és el procés pel qual d'individu biològic passa a ésser individu social, i l'esport escolar en pot ser una bona eina. Denuncia la comercialització o obsessió competitiva que està engendrant l'esport (l'escolar també), fet que contamina els principis pels quals s'ha de regir l'esport: salut, plaer i benestar.

Fitxa tècnica-92	
Autor i any	Pfister, G., 2004
Títol	Esport, cos i gènere, a <i>Barcelona educació</i> , 39, pp. 12-14.
Tipus de document	Article revista
Temàtica	Esport i dona
Categories	Educació – Socialització / Valors i contravalors de la pràctica esportiva
Conceptes clau	<p>Les normes i els estàndards de bellesa comercial condicionen i oprimeixen el cos de la dona. La manera d'entendre l'estètica, afecta de manera directa a la manera de practicar esport i a la motivació per a practicar-lo, i tot plegat influencia en el procés de socialització de la dona.</p> <p>Les idees de bellesa que emeten els mitjans són sempre inassolibles, de manera que la motivació, quan l'esport no dona "els fruits estètics" que s'espera, decau en picat.</p> <p>Cal socialitzar en l'esport sota uns altres paràmetres, més educatius i menys estètics.</p>

Fitxa tècnica-93	
Autor i any	Porro, N., 2002
Títol	La Unión Italiana de Deporte para todos (UISP) y el deporte para los inmigrantes, a <i>Revista Apunts</i> , 68, pp.6-16
Tipus de document	Article
Temàtica	Esport i immigració
Categories	Pràctica esportiva
Conceptes clau	<p>La UISP és una associació que treballa des de fa més de deu anys gestionant i dissenyant projectes on l'esport és una experiència de comunicació no verbal i com a estratègia combinada de competició i cooperació, en definitiva l'esport com a instrument d'integració de la població nouvinguda. A Itàlia el 2'5% de la població censada són immigrants procedents majoritàriament del Marroc, Albània i Filipines. És un fenomen emergent que efecte directament a la opinió social i que requereix una adaptació i integració a dues bandes.</p> <p>La UISP organitza actes i projectes esportius per a facilitar aquests espais de relació i coneixença: la Vivicità, la Mundial Anti-racista,...</p>

Fitxa tècnica-94	
Autor i any	Puig Rovira, J.M., 1996
Títol	<i>La construcción social de la personalidad moral</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Construcció social i moral de les persones
Categories	Educació – Socialització
Conceptes clau	<p>L'educació moral és un dels puntals de l'educació integral de les persones, i una eina més de protecció per als factors de riscs. Al llarg del temps s'ha contemplat l'educació moral com a forma de socialització, de classificació de valors, de desenvolupament, de formació d'hàbits saludables i com a construcció de la personalitat moral.</p> <p>A partir de l'educació moral s'adquireixen unes pautes bàsiques i comunes de convivència que ens permetran els processos d'adaptació a l'entorn i el reconeixement dels propis sentiments, desitjos i valors, eina fundamental per al "pensar-se a un mateix" i forjar-se l'autoconcepte.</p>

Fitxa tècnica-95	
Autor i any	Quivy, R., i Campenhoudt, L., 2001
Títol	<i>Manual de recerca en ciències socials</i>
Tipus de document	Manual de metodologia
Temàtica	Metodologia de la recerca en ciències socials
Categories	Mètode científic/ Fases d'una recerca
Conceptes clau	L'obra descriu acuradament tots els passos a seguir en una recerca en ciències socials, començant primerament amb la definició dels objectius i la pregunta inicial. En l'exploració empram les primeres lectures preparatòries i les entrevistes exploratòries. Crearem el marc teòric (la problemàtica) i construïrem el model d'anàlisi, així com les dimensions i indicadors de la fase d'observació. Després de fer-ne l'anàlisi de les dades obtingudes en traurem les conclusions oportunes.

Fitxa tècnica-96	
Autor i any	Rexach, A., 2005
Títol	Triste y feo, a <i>La Vanguardia</i> , 8-2-2005, pp. 4
Tipus de document	Article de premsa
Temàtica	Opinió sobre el barri del Carmel
Categories	Exclusió – Integració/ L'entorn com a no-lloc
Conceptes clau	L'autor expressa la seva opinió sobre l'entorn del barri, els seus carrers, la seva gent, la seva infraestructura. Creu que és un dels barris més lletjos del món. Tot i les moltes remodelacions que s'han fet els diferents alcaldes al llarg de la història (Narcís Serra, Pasqual Maragall i Joan Clos), el barri continua, en opinió de l'autor, sent un barri gris, fosc, poc cohesionat i brut.

Fitxa tècnica-97	
Autor i any	Riera, J., 2001
Títol	Habilitats esportives, habilitats humanes, a <i>Apunts d'Educació Física i Esport</i> , 64, pp.46-53
Tipus de document	Article revista
Temàtica	Habilitats bàsiques que l'esportista estableix amb l'entorn
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió cognitiva/ Dimensió social
Conceptes clau	A partir de la interacció que l'esportista fa amb el seu entorn i el material que empra, ha de desenvolupar com a mínim cinc tipus d'habilitats: bàsiques, tècniques, tàctiques, estratègies i interpretatives. L'aprenentatge que fa l'esportista d'aquestes habilitats pot extrapolar-se a altres àmbits de la seva realitat, i de manera global es veu que, en termes generals, l'esport ha estat al llarg de la història molt relacionat amb la resta d'àmbits de la vida. L'esport és una construcció humana, tot i que la majoria d'estudis donen preferència a l'anàlisi més fisiològica.

Fitxa tècnica-98	
Autor i any	Rios, M., 2005
Títol	<i>La educación física como componente socializador en la inclusión del alumnado con discapacidad motriz. Estudio de casos en la etapa de educación primaria</i>
Tipus de document	Tesi doctoral
Temàtica	La pràctica esportiva com a eina de integració
Categories	Educació – Socialització/ Dimensió social/ Dimensió educativa
Conceptes clau	L'esport és una construcció social que està contextualitzada en un espai/temps concret, i això fa que encara no hi hagi una definició clara del que entenem per esport i per activitat física. L'esport intervé en la socialització de la persona. Aquesta estarà socialitzada quan es conformi a la norma social i hagi assolit certa responsabilitat amb els beneficis socials. L'alumne ha de trobar l'equilibri entre els interessos particulars i els interessos de la comunitat.

Fitxa tècnica-99	
Autor i any	Rodríguez, J., 1998
Títol	<i>Deporte y ciencia. Teoría de la actividad física</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Ciència, mètode científic i estudis en l'esport
Categories	Pràctica esportiva/ Paradigmes/ Ciència/ Diferents perspectives teòriques sobre l'esport
Conceptes clau	Hi ha dues maneres d'entendre l'esport: des d'una visió lúdica i d'oci, a una visió d'espectacle. Aquestes visions es fan en base de les funcions socials que desenvolupen. En tant a la primera perspectiva, l'esport representa el <i>divertimento</i> d'una gran massa de la població, una eina de joc i de desenvolupament per als qui ho practiquen. En tant a la segona perspectiva, l'esport com a espectacle, té una funció de cohesió, de contacte social i polític, i de generació d'identitat. L'esport té per tant, implicacions en la política, la comunitat i la ciència. L'autor exposa les diferents concepcions segons J. M. Cagigal, Omma Grupe, Miguel Vicente, Pierre Parlebas i David Krik.

Fitxa tècnica-100	
Autor i any	Rodríguez, A., 2000
Títol	<i>Adolescencia y deporte</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	L'esport en els sistemes educatius espanyols
Categories	Pràctica esportiva/ Orígens de l'esport al sistema educatiu/ Dimensió educativa
Conceptes clau	La pràctica esportiva com a activitat humana es remunta als orígens de la humanitat. S'ha anat entenent al llarg de la història de diferents maneres, tot i que des de l'era postindustrial s'ha relacionat més estretament amb l'educació i l'ús del temps lliure. L'esport s'introdueix en el sistema educatiu quan el Consell Superior d'Esports s'adscriu al Ministeri d'educació i Ciència, i gairebé la totalitat de direccions generals d'esports de les Comunitats Autònomes s'adscriuen als governs regionals.

Fitxa tècnica-101	
Autor i any	Rogers, C.R., 1994
Títol	<i>El proceso de convertirse en persona</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Humanisme i educació
Categories	Educació – Socialització/ Educació integral/ Dimensió personal i col·lectiva de la persona
Conceptes clau	<p>La base real de tots els problemes que se'ns generen a les persones està en la incapacitat de respondre a les preguntes “¿qui sóc jo?” i “¿com puc arribar a coneixe'm a mi mateix?”.</p> <p>La pròpia desconexió de nosaltres mateixos limita la nostra possibilitat de decisió i d'enfrontament de les qüestions quotidianes.</p> <p>Ser un mateix implica descobrir l'harmonia entre els sentiments i les conductes, defugir de les màscares que ens posem per ser els que els altres volen que siguis, i ser capaçs d'autoavaluar-nos a partir dels judicis de valor morals.</p> <p>Ser persona també implica l'assumpció de iniciatives i participació col·lectiva, pensar-se i decidir-se sobre un mateix. Hem de ser conscients que només nosaltres decidim sobre nosaltres mateixos, i que els processos de decisió afecten la nostra manera de ser, fer i estar.</p>

Fitxa tècnica-102	
Autor i any	Rosenzweig, M. i Leiman, A., 1995
Títol	<i>Psicologia fisiològica</i>
Tipus de document	Manual de psicologia
Temàtica	Neurobiologia
Categories	Educació – Socialització
Conceptes clau	Manual de consulta on s'han buscat conceptes com: bases neuroanatòmiques de la conducta, determinació dels mecanismes biològics de la conducta, emocions i trastorns mentals (afectius estacionals, psicosis i ansietat).

Fitxa tècnica-103	
Autor i any	Roureda, M., 2005
Títol	<i>Mai a la vida no s'hauria d'haver construït al Carmel</i> , a <i>Diari Avui</i> , 14-2-2005 p.24-25.
Tipus de document	Article premsa
Temàtica	Opinió periodística
Categories	Exclusió – Integració/ Indicadors de risc al barri del Carmel
Conceptes clau	<p>L'accessibilitat i l'orografia del barri del Carmel fan molt difícil, sinó impossible, el desplaçament de les persones amb mobilitat reduïda.</p> <p>El transport públic i les comunicacions amb la resta de Barcelona és una reivindicació dels col·lectius veïnals des de fa anys, que tot i que aplaudeixen els esforços i canvis que s'han fet fins ara, encara avui el consideren un barri aïllat i en situació de desigualtat en comparació amb altres barris de la ciutat.</p> <p>L'associacionisme i les xarxes socials tenen un fort component cohesionador, que fan que el barri sigui un espai per viure-hi bé.</p>

Fitxa tècnica-104	
Autor i any	Ruíz Olabuénaga, J.I., 1999
Títol	<i>Metodología de la investigación cualitativa</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Metodologia de recerca en ciències socials
Categories	Paradigma positivista i hermenèutic/ Investigació qualitativa i quantitativa
Conceptes clau	Debat entre la metodologia quantitativa i qualitativa. La perspectiva positivista basa la seva recerca en l'anàlisi de les dades estadístiques i l'experimentació. La perspectiva hermenèutica és contrària a la rigidesa del positivisme i s'inclina per la comprensió de la realitat, emprant una teoria més deductiva que inductiva, i una epistemologia més realista i absolutista que no pas relativista i fenomenològica. Els mètodes qualitatiu tenen com a objectiu captar i reconstruir el significat de la realitat, empen un llenguatge conceptual i metafòric, i la manera de captar la informació és flexible i desestructurada.

Fitxa tècnica-105	
Autor i any	Sáez, M., 1996
Títol	La investigación-acción: un enfoque prometedor tanto para la investigación como para la formación del profesorado, a <i>Los retos de las ciencias sociales aplicadas al deporte</i>
Tipus de document	Ponència congrés
Temàtica	La investigació-acció com a metodologia de recerca
Categories	Metodologia/ Investigació-acció
Conceptes clau	Popper deia que el coneixement avança per la reflexió sobre els errors que anem experimentant i no tant en les celebracions d'aquells èxits que corroboren les nostres conviccions. La investigació-acció pretén estimular el diàleg entre el que s'està fent i l'avaluació del que s'està fent. En l'educació física i l'esport la investigació-acció permet l'anàlisi dels tòpics de l'ensenyament a través de l'esport, potencia la formació d'equips de treball relacionats amb l'esport, i introdueix al propi alumnat en el procés de construcció teòrica-pràctica de l'esport.

Fitxa tècnica-106	
Autor i any	Salmurri, F., 2004
Títol	<i>Llibertat emocional</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	La gestió de l'emocionalitat, una assignatura pendent
Categories	Educació – Socialització/ Dimensió emotiva/ Dimensió educativa/ Habilitats socials/ Habilitats emocional
Conceptes clau	La formació de l'autoestima està condicionada a tres factors essencials: l'autovaloració de com ens va a la vida, la informació que rebem dels altres i l'estil cognitiu amb el que analitzem tota aquesta informació. L'assoliment de l'autocontrol depèn bàsicament de quatre aspectes: la manca d'hàbits d'esforç i constància, la impulsivitat, el pessimisme (o estil cognitiu negatiu), i la manca de perseverança. A més habilitats socials, més salut física i més adaptació a l'entorn. A menys habilitats socials menys control de la conducta i més possibilitats de caure en les dinàmiques de l'exclusió.

Fitxa tècnica-107	
Autor i any	Salvador, F., i Pelegrina, M., 1993
Títol	<i>El mètode científic en psicologia</i>
Tipus de document	Manual de recerca
Temàtica	Metodologia de recerca en psicologia
Categories	Paradigmes / Mètode científic/ Normes de redacció de documents científics
Conceptes clau	Només han estat llegits els capítols en què es descriu el mètode científic, les seves característiques, objectius, fases i tècniques (capítol I). La ciència és un procedir que ens permet assolir coneixements de la realitat, els fets o les conductes. Per tant, fer ciència consisteix en l'aplicació d'una metodologia que ens durà a conèixer i interpretar les dades que obtinguem. Aquest mètode s'anomena mètode científic. El mètode científic en psicologia tindrà l'objectiu d'esbrinar causes i solucions als comportaments que desenvolupen els organismes vius, tant individualment com en col·lectivitat.

Fitxa tècnica-108	
Autor i any	Sánchez, R., i Medina, X
Títol	Los usos sociales del riesgo: el deporte de aventura como configurador de una ética de contingencia, a <i>Culturas en juego</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Esport i societat
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió social/ Dimensió participativa i cohesionadora
Conceptes clau	Vivim en societats de risc on la incertesa del futur, la inestabilitat en els valors, la cultura del "zapping", fa que les formes d'estar en societat siguin poc cohesionades i estables. Els "nous esports", de risc i aventura, són un camp que reflecteix aquest model de societat. L'esport en aquest cas es converteix en ritual, i els rituals provoquen en les persones l'adaptació a les condicions (socials o naturals) i als valors axiomàtics de l'entorn. L'esport també pot ser considerat un ritus de pas, en el que es configuren identitats, i s'orienta a la persona en els àmbits ètics i estructurals.

Fitxa tècnica-109	
Autor i any	Sánchez, R., i Sánchez, J., 2001
Títol	Cultures esportives i valors socials: una aproximació a la dimensió social de l'esport, a <i>Revista Apunts</i> , 64, pp.33-45
Tipus de document	Article revista
Temàtica	L'esport com a sistema transmissor de valors
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió social/ L'esport com a sistema social
Conceptes clau	L'esport i la societat mantenen una relació d'isomorfisme sistemàtic. Es considera que l'esport constitueix un subsistema social, que manifesta, reproduceix i configura els valors predominants en el context socio-cultural. I de la mateixa manera que canvia la percepció de l'esport com a sistema obert, també canvia la percepció que fem del nostre cos: l'aprehensió que fem de la nostra idea de cos està mediatitzada pels esquemes simbòlics de l'entorn. El cos és "modelat" culturalment i la seva bellesa o lletgesa porta sempre implícit un judici de valor.

Fitxa tècnica-110	
Autor i any	Santacana, C., 2004
Títol	<i>La Mancomunitat de Catalunya i la política esportiva</i>
Tipus de document	Document de la Generalitat de Catalunya, Consell Català de l'Esport
Temàtica	Història de l'esport a Catalunya
Categories	Pràctica esportiva/ Dimensió polític-social/ Història de l'esport
Conceptes clau	<p>La Mancomunitat de Catalunya es crea al 1914 i sorgeix com a institució pionera en molts àmbits de la vida cultural i política del nostre país. L'esport i l'educació van ser dues de les seves prioritats.</p> <p>Amb els anys l'esport va esdevenint un instrument de política estatal i es crea la Ponència d'Educació que suposa sistematitzar les polítiques que fins al moment havien anat sorgint. L'objectiu de la Ponència era la de potenciar una pràctica esportiva de caràcter formatiu i adreçada a tothom.</p> <p>L'autor ofereix un recull de textos original de dues figures cabdals en el món de l'esport a Catalunya: Josep Elías Juncosa i Josep Antoni Trabal.</p>

Fitxa tècnica-111	
Autor i any	Sarramona, J., 2000
Títol	<i>Teoría de la educación</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Diferents perspectives teòriques sobre l'educació i agents educatius
Categories	Educació – Socialització/ Condicions per a l'educació/ Concepte/ Repàs històric del concepte/ Agents educatius
Conceptes clau	<p>Educar és un procés que no acaba mai, i la persona esdevé com a tal en tant que actua i interactua amb el seu entorn.</p> <p>Per a educar-se i aprendre, però, s'han de donar certes condicions maduratives i fisiològiques: Maslow ho explica en la seva piràmide motivacional.</p> <p>El desenvolupament cognitiu està condicionat per l'evolució biològica natural i per la interacció amb l'entorn. El desenvolupament moral està associat al procés de maduresa emocional. El desenvolupament social dependrà de l'estimulació externa que tingui l'infant.</p> <p>Finalment es fa un repàs dels models educatius de l'últim segle: associació, imitació, cognitivisme, constructivisme i resolució de problemes.</p>

Fitxa tècnica-112	
Autor i any	Sartre, J.P., 1992
Títol	<i>El existencialisme es un humanisme</i>
Tipus de document	Llibre assaig
Temàtica	Filosofia: existencialisme
Categories	Educació – Socialització
Conceptes clau	Els humans ens fem, no naixem fets. I en aquest procés de socialització estem sols a l'hora de decidir que volem i com voler ser. L'humà està condemnat a existir, i tot i que neix lliure, ha de ser responsable de tots els seus actes i pensaments, i responsable a la vegada de tota la seva humanitat, perquè quan decideix efecte al seu entorn. Aquesta responsabilitat crea angoixa, i tot i que alguns volen defugir-la només poden emmascarar-la.

Fitxa tècnica-113	
Autor i any	Savater, F., 1997
Títol	<i>El valor de educar</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Condicions per a l'educació integral
Categories	Educació – Socialització/ Dimensió familiar
Conceptes clau	Les famílies han perdut el seu rol d'educadores. La desaparició de tota forma d'autoritat en l'àmbit familiar i escolar, ha creat una generació de joves i infants insegurs i capritxosos amb tendència a refugiar-se en els discursos alternatius i de poca consistència. El paper dels professionals de l'educació està menysvalorat, i aquesta és una dificultat afegida a una professió que ja ha perdut alguna cosa més que l'autoritat: l'autoestima. Educar suposa creure en la capacitat innata de la persona d'aprendre i créixer.

Fitxa tècnica-114	
Autor i any	Serracant, P., 2005
Títol	<i>La sobrequalificació entre els joves catalans</i>
Tipus de document	Document de la Generalitat de Catalunya, Departament de presidència, Secretària General de la Joventut
Temàtica	La formació, les problemàtiques i els límits dels joves catalans a Catalunya
Categories	Educació – Socialització/ Indicadors socials sobre joves: alfabetització, economia, habitatge,...
Conceptes clau	Els joves a Catalunya estan formats molt per sobre de la seva retribució econòmica i laboral. El desajust entre la formació acadèmica i l'ocupació laboral s'ha convertit en un problema social, no només per la desmotivació que a aquests genera, sinó també per la poca compensació laboral i de capital que l'Estat ha fet en ells i elles. Hi ha hagut una gran inversió de capital humà en formació que ara és difícil de recuperar. El món laboral per als joves és un escenari de precarietat i inestabilitat, que repercuteix negativament en les expectatives de molts joves a continuar formant-se, i facilita la desmotivació i l'entrada en dinàmiques més senzilles i ràpides de guanyar diners.

Fitxa tècnica-115	
Autor i any	Soria, M.A., i Cañellas, A., 1998
Títol	<i>La animación deportiva</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Esport, educació i animació sociocultural
Categories	Pràctica esportiva
Conceptes clau	<p>L'activitat física té una funció socialitzadora doncs contribueix al desenvolupament físic-motor, intel·lectual-cognitiu, afectiu i social. L'autor entén la socialització com l'aprenentatge individual de les pautes de comportament característiques d'un model social, de manera que l'individu es pot integrar i adaptar socialment.</p> <p>L'esport té efectes sobre dos dimensions de la complexitat humana: aspectes de l'expressió individual (superació personal, autoestima, hàbits higiènics), i aspectes de l'expressió col·lectiva (participació ciutadana, instrument de identificació col·lectiva, medi d'integració,...)</p> <p>En aquest procés de construcció de l'infant l'educador ha d'assolir un rol integral de tècnic i d'agent educatiu.</p>

Fitxa tècnica-116	
Autor i any	Steiner, P., 2000
Títol	<i>La sociologia de Durkheim</i>
Tipus de document	Llibre assaig
Temàtica	Sociologia de Durkheim: estructuralisme i funcionalisme
Categories	Educació – Socialització
Conceptes clau	<p>Durkheim considera que la sociologia ha de ser una ciència experimental, que no depengui de la religió, ni de la psicologia, ni de la biologia,... s'ha de construir oposant-se al coneixement espontani i als prejudicis o preconcions.</p> <p>La integració social és la manera en que el grup social atrau a l'individu cap a ell. Aquest procés passa per la busqueda d'objectius i consciències comuns, la existència de passions uniformes i les constants interaccions de les persones.</p> <p>La regulació social és un altre aspecte del procés de socialització, i passa per la regulació i harmonització dels comportaments dels individus.</p> <p>I finalment entén el concepte de societat, com un grup conglomerat de persones reunides per mitjà d'un conjunt de interaccions estructurades que prenen formes socials precises.</p>

Fitxa tècnica-117	
Autor i any	Subirats, J., 2004
Títol	<i>Pobresa i exclusió social. Anàlisi de la realitat espanyola i europea.</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Anàlisi de les desigualtats, tipologies, i causes de l'exclusió social.
Categories	Exclusió – Integració
Conceptes clau	Els factors de vulnerabilitat poden ser en l'àmbit econòmic (pobresa, necessitats bàsiques insatisfetes), en el laboral (desocupació, treball precari,...), en el formatiu (analfabetisme, fracàs escolar,...), en el residencial (infrahabitatsges, deficiències en estructures bàsiques,...), en el sociosanitari (malalties cròniques, discapacitats,...) i en el relacional (aïllament, poques xarxes socials, poca qualitat en les relacions socials,...). L'exclusió social és el fruit d'un procés dinàmic d'acumulació, superposició i/o combinació de diversos factors de vulnerabilitat.

Fitxa tècnica-118	
Autor i any	Tapiador, M., 2001
Títol	Recordant els valors de la gimnàstica artística femenina, a <i>Apunts Educació física i Esports</i> , 64, pp. 101-105
Tipus de document	Article revista
Temàtica	Els valors de la gimnàstica artística
Categories	Pràctica esportiva/ Valors
Conceptes clau	Cada esport adopta els valors socials que més s'adeqüen a la seva pràctica. La cultura esportiva avança i evoluciona en funció del ritme de desenvolupament i la direcció que pren el context cultural en el que s'inserta la pràctica esportiva. Hi ha uns valors que agraden més i d'uns altres que agraden menys. Es considera que els valors contribueixen a la formació i la consolidació de la persona. Mirèia Tapiador defensa que s'ha de treballar en els valors que la gimnàstica artística promulga i continuar treballant i lluitant "per no perdre un esport amb un alt percentatge d'humanisme".

Fitxa tècnica-119	
Autor i any	Tapiador, M., 2004
Títol	<i>Gimnàstica artística: de l'admiració al desconeixement</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	La gimnàstica artística i factors socials
Categories	Pràctica esportiva
Conceptes clau	L'autora analitza perquè la pràctica de la gimnàstica artística és un esport minoritari, tot i la seva llarga història. Anomena possibles factors sociològics com els causants de la situació de la gimnàstica artística: sistema educatiu, mitjans de comunicació, el professorat, les instal·lacions en els centres escolars, la mancança de la pràctica dins de les activitats extraescolars...

Fitxa tècnica-120	
Autor i any	Tedesco, J. C., 1999
Títol	Els fenòmens de segregació i exclusió social del coneixement i de la informació, a <i>Per una ciutat compromesa amb l'educació</i> , 2, pp.19-31.
Tipus de document	Ponència congrés
Temàtica	Etiologia de l'exclusió
Categories	Exclusió – Integració
Conceptes clau	Vivim en un període de marcada crisi de valors i societats. Cada cop hi ha més desigualtats socials produïdes per un conjunt de factors: organització de treball competitiva, desafiliació dels qui no treballen, manca de reivindicació dels que estan exclosos, pèrdua de les formes tradicionals de cohesió i componets genètics que predisposen.

Fitxa tècnica-121	
Autor i any	Torrallba, F., 1995
Títol	<i>El sofriment un nou tabú</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Filosofia i educació
Categories	Educació – Socialització
Conceptes clau	En la societat secular i relativista el sofriment i la mort han esdevingut temes tabú. El patiment forma part de la pròpia vida, i no és que l'home no pateixi, sinó que quan ho fa no hi reflexiona i no hi aprèn. És tabú perquè és insòlit i terrible, i tot i que sent-ne conscients ens educa moral i espiritualment, en rebutgem el seu enfrontament. L'aprenentatge de la vida no passa pel joc i l'entreteniment fàcil, sinó que aprenem a partir de les experiències frustrants i el contacte directa amb la hostil i dura realitat. Ens hem d'afrontar, en soledat si cal, al sofriment per esdevenir madurs social i espiritualment.

Fitxa tècnica-122	
Autor i any	Trilla, J., (coord.) 1997
Títol	Animación sociocultural. <i>Teorías, programas y ámbitos</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Llibre temàtic sobre l'animació sociocultural
Categories	Pràctica esportiva
Conceptes clau	En els entorns educatius informals es poden treballar aspectes educatius i socialitzadors. L'animació sociocultural és un espai amb mètodes, programes i tècniques pròpies que contribueixen a la formació integral dels infants. Segons Morata, l'animació sociocultural pretén generar dinàmiques de participació i dinamització cultural en sectors de marginalitat i desigualtat social. La dificultat d'accés a béns econòmics, les deficiències de les xarxes de suport social i la debilitat dels recursos personals, són tres dels motius de l'exclusió social.

Fitxa tècnica-123	
Autor i any	Valdés, M.S., 1992
Títol	<i>Personalidad y deporte</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Socialització i esport
Categories	Pràctica esportiva
Conceptes clau	<p>La personalitat és l'organització sistèmica i relativament estable de les diferents formacions psicològiques (emotivitat, aprenentatges, motivacions,...) que determinen el comportament.</p> <p>Necessitem la pràctica esportiva per dos motius fonamentals: per un cantó per poder-nos desenvolupar i mantenir el cos biològic, per un altre, aconseguir una estabilitat cognoscitiva. L'autor diferencia entre motius directes i motius indirectes per practicar esport.</p> <p>Per entendre la noció de personalitat ens hem de remuntar als paradigmes interpretatius tals com les teories humanistes, les cognitivistes, les psicoanalítiques i les socio-culturals.</p>

Fitxa tècnica-124	
Autor i any	Vallès, M.S., 1997
Títol	<i>Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión metodológica</i>
Tipus de document	Manual temàtic
Temàtica	Metodologia de la recerca en ciències socials
Categories	Metodologia de la investigació
Conceptes clau	<p>Fa un recorregut per la investigació qualitativa, primerament a nivell històric, seguidament des dels diferents paradigmes existents (clàssic, emergent, constructivista, hermenèutic,...), per acabar destacant-ne el disseny, i les estratègies metodològiques.</p> <p>En destaca la observació participant, l'anàlisi del contingut (la investigació documental) i les entrevistes en profunditat.</p> <p>En l'últim capítol exposa certes metodologies de l'anàlisi qualitatiu: inducció analítica, grounded theory,...</p>

Fitxa tècnica-125	
Autor i any	Vázquez, F., 2002
Títol	<i>Pierre Bourdieu. La sociologia como crítica de la razón</i>
Tipus de document	Llibre assaig
Temàtica	La sociologia de P. Bourdieu. Estructuralisme
Categories	Educació – Socialització
Conceptes clau	Vázquez fa un resum de l'obra de P. Bourdieu i n'exposa algunes idees relacionades sobretot amb els conceptes de <i>violència simbòlica</i> , <i>habitus</i> (sistema d'esquemes que orienten les decisions i conductes de les persones), i <i>capital</i> (social, simbòlic o cultural), entenen el <i>capital</i> com el treball acumulat bé en forma de matèria, bé en forma de xarxes de relacions socials, o bé en forma d'adquisicions culturals heretades en l'àmbit familiar. La qualitat i quantitat de capitals acumulats determinarà la classe social, i en conseqüència <i>l'habitus</i> .

Fitxa tècnica-126	
Autor i any	Vigotski, L. S. 2001
Títol	<i>Psicología pedagógica</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Aspectes psicològics de l'aprenentatge
Categories	Educació – Socialització
Conceptes clau	L'objectiu de l'educació és l'adaptació a l'entorn, tenint en compte que l'entorn social pot ser canviant i contradictori. Per a qualsevol aprenentatge hi ha d'haver una actitud activa i motivada, i es donarà si hi ha cert desenvolupament maduratiu. L'alumne com a organisme autopoiètic s'autoeduca, i la intervenció dels educadors sempre serà de guia, perquè on realment el nen creix en en l'espai social de relació que es dona a l'escola, i no tant a partir dels continguts que donen els professors. L'educació formal regula i orienta, i l'ambient de relació social determina la elaboració de la conducta.

Fitxa tècnica-127	
Autor i any	Villamarín, F., i J. Limonero, 2001
Títol	<i>Cognició i emoció. La motivació</i>
Tipus de document	Temari assignatura de la UOC
Temàtica	Psicologia de la personalitat
Categories	Educació – Socialització
Conceptes clau	La cognició és el conjunt de processos mentals que impliquen les funcions bàsiques com l'atenció, la percepció, la memòria, el llenguatge, el pensament i l'emoció. La motivació és un estat impulsor que s'activa per a desenvolupar tasques, i per tant, una meta cap a on es dirigeix la persona. La motivació té una dimensió fisiològica (impulsos i activació arousal), i una dimensió situacional (recompenses o càstigs externs i incentius). L'activació arousal és la intensitat bioelèctrica del sistema nerviós per a orientar-se a les tasques. A més autoeficàcia més esforç, més persistència i més possibilitats d'experimentar emocions positives. Amb una baixa autoeficàcia i un baix reforç de l'entorn, hi haurà més tendència a l'apatia i la resignació.

Fitxa tècnica-128	
Autor i any	Willis, P., 1977
Títol	<i>Aprendiendo a trabajar</i>
Tipus de document	Llibre assaig
Temàtica	Sociologia: Mecanismes de reproducció social
Categories	Exclusió – Integració
Conceptes clau	<p>Els nois de classe obrera accepten de manera natural feines poc remunerades i de poc prestigi social, creant una cultura “contra escolar” que defensen amb orgull. Accepten la classe social en la que estan i renuncien a canviar la seva situació a través de la formació escolar. Reproduïxen les creences i posicions socials dels seus pares.</p> <p>La dimensió més important de la cultura contraescolar és la oposició sistemàtica a l'autoritat, el “col·leguisme”, el racisme, la violència i el sexisme. Es construeixen com a persones a partir d'aquests paràmetres, i defensen que són superiors als “conformistes”: <i>els “pringaos” no tenen autonomia perquè accepten l'estructura de l'escola i es conformen a l'autoritat.</i></p> <p>Els nois de classe obrera mantenen una lluita simbòlica per aconseguir espai físic i social, i empren la violència i els insults per aconseguir-ho.</p>

Fitxa tècnica-129	
Autor i any	VVAA, 1978
Títol	<i>Deporte, cultura y represión.</i> Barcelona, Ed. Gustavo Gil.
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Contra teories esportives
Categories	Pràctica esportiva/dimensió social/ dimensió educativa
Conceptes clau	<p>L'esport forma part d'un ús social del cos. <i>L'status</i> del cos, el simbolisme corporal i les tècniques per aconseguir-lo canvien al llarg de la història en funció de l'organització de les classes socials i les creences. L'esport és un fenomen de masses i de disciplina. L'esport és el complement del treball mecanitzat del sistema capitalista: l'obrer obté en l'esport la força i l'hàbit del sacrifici necessaris per després rendir més a la fàbrica. L'esport és reglamentació, repressió, quantificació de resultats i jerarquia, educa les pulsions i les actituds de treball i submissió.</p> <p>La pràctica de l'esport ha deixat de ser lliure per esdevenir una pràctica enclustada en un cos i uns resultats.</p>

Fitxa tècnica-130	
Autor i any	VVAA, 1996
Títol	<i>La función del deporte en la sociedad</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Socialització a través de l'esport
Categories	Pràctica esportiva/Dimensió social /Dimensió integradora /Dimensió educativa
Conceptes clau	<p>L'esport és un fenomen social de gran abast. L'esport ofereix relacions socials i capitals de diferents tipus, i pot esdevenir una eina socialitzadora si s'empra de manera adequada, doncs ensenya competències, hàbits, valors i tradicions.</p> <p>En situacions de marginalitat canalitza les tensions i la conducta dels més vulnerables i regula l'energia d'aquests.</p> <p>La pràctica esportiva i els jocs configuren i modifiquen el desenvolupament cognitiu, físic i maduratiu del qui la practica. Per aquest motiu ha de practicar-se des de la infància, des de la socialització primària i naturalitzar-la com a activitat quotidiana.</p>

Fitxa tècnica-131	
Autor i any	VVAA., 2001
Títol	Carmel Amunt. Anàlisi i propostes de futur per un barri
Tipus de document	Document divulgació
Temàtica	Anàlisi de l'estat de la qüestió del barri
Categories	Exclusió – Integració / Història del barri / Indicadors / Identitat / Factors de risc
Conceptes clau	S'introdueix l'obra fent un repàs històrica del barri del Carmel, aportant dades des del segle XIX. Més tard es descriu el barri en l'actualitat i els indicadors socials més destacats: població, educació, economia i treball, sanitat i serveis socials, seguretat ciutadana i recursos i tramet social. A més a més de les dades pròpiament quantitatives, també ofereix els testimonis dels experts i els criteris dels líders d'opinió sobre el barri. Finalitza el document amb propostes de millora que fan referència als mateixos indicadors que inicialment ha analitzat.

Fitxa tècnica-132	
Autor i any	VVAA., 2005
Títol	<i>Informe sobre la infància i l'adolescència al districte d'Horta-Guinardó. Resums i Propostes</i>
Tipus de document	Document intern de l' Institut d'Infància i Món Urbà (CIIMU)
Temàtica	Estat de la qüestió sobre les dades referents a la infància del Districte.
Categories	Exclusió – Integració / Indicadors de risc / Indicadors d'exclusió
Conceptes clau	L'informe presenta les dades quantitatives respecte a la infància, la joventut i l'edat adulta del Districte d'Horta-Guinardó. També presenta indicadors de risc tals com l'analfabetisme, els casos atesos pels Serveis Socials, els percentatges d'immigració, els percentatges de llars amb escassos recursos econòmics i els casos de patologia mental. Fa a la vegada una valoració de les dades i adverteix dels llindars de marginació en els que es troba el barri del Carmel i altres barris del Districte.

Fitxa tècnica-133	
Autor i any	VVAA, 2006
Títol	<i>Estatut d'Autonomia de Catalunya</i>
Tipus de document	Document oficial
Temàtica	Estatuts de la Comunitat Autònoma de Catalunya
Categories	Educació – Socialització
Conceptes clau	L'educació física, l'esport i l'educació queden reflexats en l'estatut com a drets de la ciutadania.

ANNEX 1.1.-**FITXES D'ENREGISTRAMENT COMPLEMENTÀRIES**

Les fitxes d'enregistrament d'aquest annex no han estat utilitzades explícitament en la redacció del document de tesi, tot i que sí que s'han emprat i analitzat com a lectures de complement o d'aprofundiment per a l'estudi general. Els colors de les entrades segueixen el mateix criteri categorial de les fitxes de l'annex 1.1.

Fitxa tècnica-135	
Autor i any	Albuixech, S. i Batista, N., 2002
Títol	El Farah es mou: una experiència amb dones magrebins, a <i>Revista Apunts</i> , 68, pp.92-93
Tipus de document	Article de revista
Temàtica	Esport, integració i immigració
Conceptes clau	S'exposa l'exemple d'un programa d'integració social a través de l'activitat física, per a dones magrebines a sant Boi de Llobregat. Aquest programa va permetre assolir alguns objectius com la millora de la pròpia consciència corporal, la millora de la qualitat de vida i la millora de les relacions interpersonals de les dones que hi van participar.

Fitxa tècnica-136	
Autor i any	Bach, E., i Darder, P., 2004
Títol	<i>Des-educa't. Una proposta per viure i conviure</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Reflexió educativa
Conceptes clau	Llibre de tendència humanista; defensa la necessitat de pensar-se a un mateix, i en ocasions prescindir dels prejudicis i dels aprenentatges fets durant la nostra història, per esdevenir persones més equilibrades i madures. L'emocionalitat i l'entesa dels propis sentiments ens hi ajudaran.

Fitxa tècnica-137	
Autor i any	Bruni, F., et all, 2000
Títol	<i>L'ape in gioco. Educazione ambientale e sport con i minori dell'Area Penale Esterna</i>
Temàtica	L'esport com a eina educativa
Conceptes clau	Les associacions com la UISP, presenten tres exemples de projectes desenvolupats a Itàlia, en que l'entorn natural i la practica esportiva s'empen cm a eines socialitzadores per a joves menors dels àmbits de les penitenciaris. L'espai natural l'entenen com un espai de trobada entre l'esport (canoa, escalada, navegació,...) i les persones i les seves relacions socials, els seus límits i les seves possibilitats de coneixença de si mateixos i dels altres.

Fitxa tècnica-138	
Autor i any	Camps, V., 1990
Títol	La buena educación, a <i>Virtudes Públicas</i> , pp.123-140
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Ètica i valors en l'educació
Conceptes clau	L'educació no és neutre, està impregnada d'ideologia, i té una doble funció; socialitzar i formar pensaments morals. I per ensenyar moral hauríem de tenir uns valors estables i consensuats que ara mateix no tenim. El pluralisme, l'autonomia i la tolerància serien els valors fonamentals d'una educació democràtica. L'educació d'avui es fonamenta sobre una dèbil ideologia. Hem passat d'una educació repressiva i quasi militarista a un desordre i permisivitat total que no afavoreix la maduresa dels infants i joves. Els infants necessiten punts de referència clars, encara que només sigui per transgredir-los i reafirmar-s'hi. Créixer no és destruir, sinó discernir. L'educació ha de ser autoritària i no autoritarista. Els hàbits només s'eduquen a partir de la repetició i la disciplina.

Fitxa tècnica-139	
Autor i any	Carbonell, F., 1997
Títol	Entre la oveja Dolly y las reservas indias, a <i>Cuadernos de Pedagogía</i> , 264, pp. 24-29
Tipus de document	Article
Temàtica	Tractament de la diversitat
Conceptes clau	Discuteix l'etern debat de la integració dels alumnes nouvinguts a les aules. Si fan classes en àrab i tenen professorat àrab, estem potenciant la integració? A la vegada, si ho aprenen tot en català i van a l'escola normalitzada, els estem imposant uns valors culturals diferents als seus? L'educació intercultural no es pot fer només des de l'escola. Cal que tots els estaments socials s'hi impliquin i que deixin de oferir d'una manera folklòrica el tractament de la diversitat, que no fa més que accentuar-ne les diferències enlloc de destacar-ne les semblances.

Fitxa tècnica-140	
Autor i any	Cortina, A., 1997
Títol	<i>La ética de la sociedad civil</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Ètica i valors socials contemporanis
Conceptes clau	Denuncia el relativisme moral, pel qual la tolerància de totes les conductes i actes, semblen estar justificades. Defensa aferrissadament la necessitat d'establir uns mínims morals universals i unes línies educatives coherents. L'educació en valors és l'eina fonamental per evitar situacions de discriminació i aconseguir una convivència plena i madura.

Fitxa tècnica-141	
Autor i any	Estruch, J., 1992
Títol	<i>Tècniques qualitatives en ciències socials</i>
Tipus de document	Article
Temàtica	Discussió sobre metodologia
Conceptes clau	Teoria i pràctica, metodologia qualitativa i quantitativa, no només no són oposades sinó que a més es complementen i es necessiten en els processos d'investigació. No pot haver una observació empírica eficaç sense un marc teòric al darrera, de la mateixa manera que no pot haver una teoria fiable sense una anàlisi de la realitat.

Fitxa tècnica-142	
Autor i any	Ferrater, J., 1991
Títol	<i>Diccionario de filosofia abreviado</i>
Tipus de document	Diccionari
Temàtica	Diccionari de filosofia
Conceptes clau	S'han buscat les entrades següents: associació, classe, cos, deducció, identitat, inducció, mètode, pensament, reflexió, símbols i simbolisme, sistema, valors

Fitxa tècnica-143	
Autor i any	Genovard, C., Gotzens, C., i Montané, J., 1982
Títol	<i>Problemas emocionales en el niño</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Metodologia de la investigació científica
Conceptes clau	Tractament psicològic sobre algunes de les psicopatologies dels infants: depressió, agressió, maltractament i immaduresa emocional. Es fa un estudi etiològic de cada casuística i es proposen eines per a la detecció i tractament.

Fitxa tècnica-144	
Autor i any	Lagareda, E., Canales, I., i Perich, M., 1995
Títol	El femení en les activitats físiques a la natura, In <i>Revista Apunts</i> , 41, pp.141-150
Tipus de document	Article
Temàtica	Gènere, esport i natura
Conceptes clau	S'ha definit, a partir d'un estudi fet a dones aragoneses, un mapa emocional dels sentiments i sensacions que tenen aquestes dones quan estan en el medi natural fent pràctica esportiva. És un corpus emocional que es desenvolupa amb característiques similars facin l'activitat que facin, fet que fa concloure que és l'espai físic més que no pas l'activitat esportiva específica, el que produeix aquest mapa emocional concret. Distensió, revitalització, retrobada, identitat, intimitat, privilegi, autosuperació, concentració,... són algunes de les emocions que senten.

Fitxa tècnica-145	
Autor i any	Le Bon, G., 1986
Títol	<i>Psicología de masas</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Característiques psicosocials de les masses
Conceptes clau	Les conductes que desenvolupem quan estem sols són substancialment diferents de les que fem en grup. Les masses no raonen i es mouen en una realitat dicotòmica: odien a mort o idolatren, són intolerants o adoren al líder,... en definitiva destaquen per la seva deshumanització i impulsivitat, i a causa de la poca capacitat de reflexió s'impressionen fàcilment per la cultura de la imatge i tenen una manca total d'esperit crític. L'individu que es troba en un grup social o en una massa té una conducta despersonalitzada, i actua mogut per l'interès de la majoria, encara que aquest acte li pugui semblar incorrecte.

Fitxa tècnica-146	
Autor i any	Limón, M., i Carretero, M.,
Títol	<i>Aspectos evolutivos y cognitivos, a Cuadernos de Pedagogia</i> , 238, pp.39-41
Tipus de document	Article d'educació
Temàtica	Nivells d'aprenentatge
Conceptes clau	Previ a l'aprenentatge de certs continguts, s'han d'assimilar certes habilitats i formes de pensament hipotètics- deductius. Aquestes habilitats a la vegada, només es donaran a partir de certa maduresa cognitiva. El pensament crític (capacitat de reflexió sobre els propis processos de pensament i raonament) només s'assoleix després de l'assimilació de les habilitats metacognitives (planificació, avaluació, organització i autoregulació), de les habilitats de raonament (inductiu, deductiu, analògic i informal), de les habilitats de resolució de problemes (selecció, identificació,...) i de les estratègies per a l'aprenentatge (organització, hàbits i tècniques d'estudi,...)

Fitxa tècnica-147	
Autor i any	Martí, E., 1988
Títol	Vigotski, un psicòleg en pleno auge, a <i>Cuestiones y retos de la psicología</i> , pp.49-51
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Relacions socials en el procés de socialització
Conceptes clau	El desenvolupament de la persona succeeix sobretot perquè entra en contacte amb l'entorn social. La persona és el resultat de la relació amb els altres i amb els objectes. És a dir que els infants i joves aprenen a partir de l'apropiació i internalització dels instruments i signes socials. El nivell de desenvolupament potencial és aquell que és capaç d'assolir amb la col·laboració d'altres persones.

Fitxa tècnica-148	
Autor i any	Miranda, J., et al. 1995
Títol	Activitats físiques a la natura: un objecte a investigar. Dimensions científiques, In <i>Revista Apunts</i> , 41, pp.53-69
Tipus de document	Article
Temàtica	Metodologia de recerca en ciències aplicades a l'esport
Conceptes clau	L'article és un exemple de recerca en ciències aplicades a l'esport, on es parteix d'una definició, es defineix una hipòtesi de treball i s'aplica la metodologia. Finalment fa un inventari dels temes de investigació doctoral emergents, essent l'àrea de gestió i de psicologia les més estudiades, amb un 33% i 18% respectivament del total d'estudis.

Fitxa tècnica-149	
Autor i any	Mosquera, M.J., Lera, A., i Sánchez, A., 2000
Títol	<i>No-violència y deporte</i>
Tipus de document	Llibre divulgació
Temàtica	Educació i esport
Conceptes clau	Proposen educar per a la pau, i per a la convivència, tant pel medi en el que vivim, com amb les estructures socials amb les que ens relacionem. Diferencien entre violència personal o directa i violència indirecta o estructural. Tots els agents socials ens hem de responsabilitzar de l'educació en la no violència dels infants i l'esport n'és una eina. Des dels arbitratges, els mitjans de comunicació, les escoles i les famílies cal fomentar aquesta filosofia. El joc esportiu ens ha de permetre experimentar aprenentatges significatius, activar relacions humanes, recuperar escenes lúdiques, desenvolupar la creativitat, la competència intel·lectual i la força emocional.

Fitxa tècnica-150	
Autor i any	Olivera, J., Miranda, J., i Mora, A., 1995
Títol	Anàlisi de l'àmbit empresarial i de la difusió socio-cultural de les activitats físiques d'aventura a la natura, In <i>Revista Apunts</i> , 41, pp.130-136
Tipus de document	Article
Temàtica	Comercialització i industrialització entorn de l'esport
Conceptes clau	Els autors analitzen l'evolució de les ofertes empresarials relacionades amb l'esport. És una empresa emergent que continua evolucionant a l'alça. És un article que ofereix una informació òptima per al màrqueting i les institucions públiques i privades per a continuar incentivant la industrialització.

Fitxa tècnica-151	
Autor i any	Raventós, F., 1990.
Títol	<i>Metodología comparativa y pedagogía comparada</i>
Tipus de document	Llibre assaig
Temàtica	Metodologia de recerca en pedagogia
Conceptes clau	La comparació com a mètode de recerca l'entén com una acció de pensar "en relació a". Es comparen fonts, situacions, institucions i parcel·les de coneixement per arribar a un anàlisi de la realitat. La comparació té com a objectiu arribar a una unificació d'uns criteris i una diferenciació d'altres. En termes genèrics, el mètode comparatiu en ciències socials té la finalitat d'enunciar determinades regularitats dels fets socials, i per això s'empren diversos indicadors en el procés d'observació: ratios alumne-professors, percentatges de fracàs escolar, pressupost familiar destinat a l'educació dels fills/es,...

Fitxa tècnica-152	
Autor i any	Vila, I., 1998
Títol	L'ús del temps de la població infantil i juvenil: els hàbits esportius, a <i>Congrés de l'Educació Física i l'esport en edat escolar a la ciutat de Barcelona</i> , pp.8-25
Tipus de document	Ponència en congrés
Temàtica	Activitat física i esportiva en la infància i joventut a Barcelona
Conceptes clau	A totes les edats hi ha una més alta participació masculina en l'esport. Les noies en practiquen menys i ho abandonen més sovint per diferents causes: a certa edat s'impliquen més amb els estudis, i encara es té la errònia concepció d'una possible deformació de la figura femenina. Les noies tenen altres practiques que no estan considerades pròpiament esportives, com ara la dansa, l'aeròbic, anar amb bicicleta,... Els nens practiquen més esports col·lectius i les nenes més esports individuals,...

Fitxa tècnica-153	
Autor i any	Vigotski, L. S.,1979
Títol	Internalización de las funciones superiores e interacción entre aprendizaje y desarrollo, a <i>El desarrollo de los procesos psicológicos superiores</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Estudi psicològic i pedagògic dels processos conductuals, educatius i socials
Conceptes clau	L'aprenentatge va a remolc del desenvolupament, és a dir que ens desenvolupem (madurem) abans d'aprendre. Si no hi ha certa maduració cognitiva i emocional no es donaran els aprenentatges. Vigotski entén que l'aprenentatge és quelcom més que la capacitat de pensar, és també adquirir competències i aptituds socials. Defineix tres conceptes clau: 1.- Nivell evolutiu real (que és el nivell de desenvolupament de les funcions mentals de la persona), 2.- Zona de desenvolupament pròxim (que és la distància entre el nivell real de desenvolupament i el nivell de desenvolupament potencial), i 3.- Nivell de desenvolupament potencial (aquell fins a on pot arribar).

Fitxa tècnica-154	
Autor i any	VVAA., 1988
Títol	Piaget en el aula, In <i>Revista Quadernos de Pedagogía</i> , 163, pp.20-27
Tipus de document	Article d'educació
Temàtica	Filosofia de l'educació
Conceptes clau	Les línies educatives que es donen a les aules, a les famílies, als mitjans de comunicació, als barris,... són sobretot contradictòries. Amb la Pedagogia Operatòria de Piaget es demanava que l'infant desenvolupés un pensament autònom, capaç de ser creatiu i produir noves idees. L'infant ha de prendre consciència del seu aprenentatge i de la necessitat d'aprendre. Ell ha de ser el protagonista del seu procés de construcció. Fora de les aules es valora la competitivitat i "el temps", oblidant que la construcció harmònica de les persones requereix, justament, temps.

Fitxa tècnica-155	
Autor i any	Wright Mills, C., 1997
Títol	Sobre l'ofici artesanal de l'intel·lectual, a <i>La imaginació sociològica</i>
Tipus de document	Llibre tractat
Temàtica	Metodologia de recerca en ciències socials
Conceptes clau	La feina de sociòleg és una tasca artesanal on l'actitud constant i metòdica ens ajudarà a estar sempre alerta i a desenvolupar l'hàbit de la reflexió. El sistema de enregistrament de dades en fitxes ens facilitarà la producció intel·lectual, i ens permetrà revisar-les i contrastar-les amb noves dades i documents, creant així pensaments creatius i innovadors. La capacitat de canviar i reorganitzar les perspectives, idees i nocions generals, serà la base de la imaginació sociològica.

ANNEX 2.- ENTREVISTES: A EXPERTS, EN PROFUNDITAT I A USUARIS I USUÀRIES

Quadre de la planificació de les entrevistes de la fase exploratòria.

NÚMERO ENTREVISTA	FORMACIÓ DE LA PERSONA ENTREVISTADA	PROFESSIÓ DE LA PERSONA ENTREVISTADA	LLOC ENTREVISTA	DATA ENTREVISTA	GÈNERE I EDAT DE LA PERSONA ENTREVISTADA
1	Psicòloga	Responsable activitats esportives al IPM	Casal del Marmo	Octubre 2002	Dona + 30 anys
2	Psicòloga	Ídem	Casal del Marmo	Octubre 2002	Dona + 30 anys
3	Educador	Educador de l'IPM	Casal del Marmo	Octubre 2002	Home + 30 anys
4	Llicenciada en INEF	Monitora esportiva al IPM	Casal del Marmo	Novembre 2002	Dona + 30 anys
5	Llicenciat en INEF	Monitor esportiu al IPM	Casal del Marmo	Novembre 2002	Home + 30 anys
6	Sense dades	Agent policial	Casal del Marmo	Novembre 2002	Home + 30 anys
7	Usuari	Usuari	Casal del Marmo	Desembre 2002	Noi 18 anys
8	Psicòleg	Ex-director del IPM	UISP	Gener 2003	Home + 30 anys
9	Educador social i pedagog	Educador de carrer	UISP	Gener 2003	Home - 30 anys
10	Mestre i pedagog	Educador i pedagog	Associació Gozilla	Febrer 2003	Home - 30 anys
11	Antropòleg	Educador social	Serveis Socials Raval sud	Maig 2003	Home +30 anys

Figura 13.2.- Cronograma de registres de les entrevistes fetes en la fase exploratòria.

Planificació de les entrevistes de la fase específica

NÚMERO ENTREVISTA	FORMACIÓ DE LA PERSONA ENTREVISTADA	PROFESSIÓ DE LA PERSONA ENTREVISTADA	LLOC ENTREVISTA	DATA ENTREVISTA	GÈNERE I EDAT DE LA PERSONA ENTREVISTADA
13	Sociòleg	Cap del Districte	Seu del Districte	Desembre 2003	Home + 30 anys
14	Educadora social	Educadora social	Serveis Socials Carmel	Desembre 2003	Dona - 30 anys
15	Educador social i pedagog	Educador social	Serveis Socials del Carmel	Desembre 2003	Home + 30 anys
16	Mestra i pedagoga	Directora d'un CEIP al Carmel	CEIP	Febrer 2004	Dona + 30 anys
17	Mestra l'educació especial	Mestra d'educació especial	CEIP	Abril 2004	Dona + 30 anys
18	Pedagoga i pedagoga social	Educadora social	Centre semiobert del Carmel	Setembre 2004	Dona - 30 anys
19	Psicòleg, pedagog i educador social	Educador social	Centre semiobert del Carmel	Desembre 2004	Home + 30 anys
20	Llicenciada en INEF	Monitora esportiva	Esportistes solidaris	Gener 2005	Dona - 30 anys
21	Assistent social i terapeuta familiar	Assistent social	Serveis Socials del Carmel	Febrer 2005	Dona + 30 anys
22	Psicòloga i pedagoga	Pedagoga	Serveis Social del Carmel	Març 2005	Dona +30 anys
23	Pedagog i terapeuta familiar	Pedagog	EAIA	Març 2005	Home + 30 anys
24	Metgessa pediatra i psicòloga	Psiquiatra infantil	CAP	Abril del 2005	Dona + 30 anys
25	Psicòleg i psicoanalista	Psicòleg	Serveis Socials del Carmel	Abril 2005	Home + 30 anys
26	Pedagoga	Pedagoga	Centre Obert Carmel	Juny 2005	Dona -30 anys

Figura 13.3.- Cronograma de registres de les entrevistes fetes en la fase específica.

Quadre de la planificació d'entrevistes fetes a usuaris i usuàries del CRC

NÚMERO ENTREVISTA	GÈNERE I EDAT DE LA PERSONA ENTREVISTADA	LLOC ENTREVISTA	DATA ENTREVISTA
27	Nena (Cas 2). Sheila	CRC	Gener 2006
28	Nen (Cas 5). Cristian	CRC	Gener 2005
29	Nen (Cas 7). Raúl	CRC	Octubre 2006
30	Nena (Cas 10). Maria	CRC	Abril 2006

Figura 13.4.- Cronograma de registres de les entrevistes fetes en la fase específica als usuaris.

Entrevista 1: Sra. N. D
Coordinadora d'activitats esportives a l'Institut Penal del Menor
Roma, octubre 2002

1.- Quina és la teva funció dins del Casal del Marmo (Istituto Penale Minorile)?

-Sóc la Coordinadora de l'activitat física a l'intern del Casal, però no treballo per al Ministeri sinó per a la UISP. Fa vint anys que vam començar a treballar aquí al Casal del Marmo i com que l'experiència va ser tan positiva ens vam estendre a tota Itàlia. O sigui que ara la UISP treballa a tots els centres penitenciaris de Itàlia. Vam firmar al 1993 un acord amb el Ministeri de Justícia per tal de poder intervenir als centres penitenciaris. El projecte es diu "Porte-aperte", n'has sentit a parlar?

2.-Sí l'he llegit detingudament i sé quins són els objectius i les motivacions del projecte. Creu que l'esport és una eina realment socialitzadora i educativa?

-Sí, sense dubte. Mira, a l'interior de l'Institut el considerem un instrument que socialitza perquè crea un diàleg amb els joves. Pensa que aquí a dins hi ha una diversitat d'ètnies molt gran, tenim albanesos, xinesos, gitanos, gent de l'Europa de l'Est... i l'esport representa per tots ells i elles una manera de relacionar-se de manera internacional, entre cometes. Ho dic en el sentit que les regles del joc, per exemple del futbol, són iguals a tots els països i ells això ho saben i ho respecten. L'esport no té ètnies.

L'esport, espai
de trobada
multicultural

A més nosaltres procurem sempre practicar esports de grup, que sempre és millor per a la integració social, que no pas els esports en solitari. Jugar en grup és una manera de treballar la cohesió entre ells i que es relacionin més i millor, i sobretot també perquè aprenen a comunicar-se de manera immediata, i no només a través de les paraules, sinó a través d'una comunicació més immediata, que és la comunicació del cos.

Esports
d'equip
millor per la
integració

Ara mateix estem fent una experiència molt interessant als mateixos barris, en els carrers dels barris perifèrics de Roma. Anem allà i proposem als nois i noies que estan al carrer que juguin algun partit de

Prevenió

futbol... nosaltres portem el material i els educadors, entre cometes, i ells tots sols practiquen l'activitat física. És interessant en el sentit que són ells mateixos els que posen les normes i les regles del joc, i saben que han de dissenyar normes per a jugar perquè si no, el joc es converteix en un caos absolut. Nosaltres no els imposem cap regla, només el que fem es canalitzar una mica tota l'organització que representa una

Utilització de l'espai públic.
Dimensió relacional

activitat física al carrer. Aquesta manera de treballar, es diu prevenció i la idea original sorgeix als barris perifèrics i marginals de Paris.

Aquí a dins, però, això no ho podem fer perquè hi ha molta rotació de gent i seria invertir massa temps. Pensa que la majoria de nois i noies que són aquí a dins, hi són per mesos, tot i que n'hi ha alguns que s'hi passaran anys, dependrà lògicament de la condemna.

Cohesió i relació

Tot plegat fem esport perquè les regles de l'esport ajuden a aprendre les regles de la pròpia vida quotidiana, perquè aprenen a viure amb ells mateixos, aprenen a guanyar i a perdre, a conèixer el sacrifici i la recompensa de la victòria... i tot això es troba en la vida normal, entre cometes.

L'esport un espai d'aprenentatge

Joves amb mancances afectives

3.- Alguns autors diuen que l'esport té un component emotiu molt fort, i que per tant, és imprescindible per al procés educatiu i socialitzador.

L'esport és una vàlvula d'escapament.
Dimensió emotiva

-Són nois i noies que per la història personal i social que han viscut estan normalment mancats d'afecte i d'estimació i proporcionalment a aquesta manca de estimació es comporten de manera agressiva i violenta, com sempre estem generalitzant, i per tant això no vol dir que tots siguin així. Amb l'esport descarreguen tota l'agressivitat, és una vàlvula d'escapament.

Esport possibilita l'expressió de sí mateixos.
Dimensió cognitiva i competencial

Pensa que a més a més, fruit d'una convivència forçada i tancada, l'agressivitat es potencia, perquè molts cops no pots ser tu mateix. Quan fan esport sí que poden expressar-se tal com són ells mateixos, i poden treure tot el que porten a dins, ja sigui bo o dolent. Amb l'esport no sempre et diuen com t'has de comportar.

4.- A les famílies els sembla bé que els joves practiquin esport, en el sentit que hi ha certes religions que prohibeixen l'activitat física, plàstica i musical a les noies. Com feu front a aquesta situació?

Reproducció social.
Famílies deseducadores i barris marginals per se

-Les famílies venen també de l'àmbit de la marginalitat, provenen de barris en situació de risc, i la majoria formen guetos tancats i de difícil accés i comunicació. Són famílies desestructurades que ja han tingut contacte amb la justícia en alguna ocasió, sobretot les famílies que provenen d'Itàlia.

Famílies nouvingudes

Les famílies immigrants és una altra història molt diferent: són famílies que vénen pròpiament de la misèria, de països en guerra o de la pobresa més absoluta, com per exemple Romania, Albània, el Marroc, l'ex-Yugoslàvia, Llatinoamèrica. Algunes famílies desconeixen les activitats que fem a l'interior del Institut, senzillament per una manca absoluta de interès, o per desconeixement de la llengua, o per desconeixement de la residència del seu fill.

Famílies amb poc interès o desconeixement

5.- Realment es veu una evolució cap a la reinserció d'aquest nois i noies.?

L'esport ajuda al noi, però no resol la seva situació de exclusió. Dimensió competencial i capacitadora

-L'esport ajuda al procés socialitzador, però evidentment no és l'única estratègia que s'utilitza. Els educadors i els assistents socials també fan una feina admirable. Però el procés és lent i els resultats molts cops no són els esperats de cap de les maneres.

Dins de la pròpia exclusió també hi ha grups excloents i exclosos. S'ajunten per nacionalitats Dimensió relacional de l'esport

Per potenciar la socialització el que procurem és, a l'hora de definir els grups de joc, intentem que els nois es posin en equips heterogenis, és a dir nois de totes les nacionalitats dins d'un mateix equip. Però tenim problemes perquè sempre hi ha un grup dominant, que normalment són de la mateixa nacionalitat, que fan pinya, suposo que per qüestions de territorialitat i de nacionalisme. I ells mateixos s'exclouen, o sigui que pots trobar que un grup de turcs exclouen a un grup de xinesos pel simple fet de ser xinesos i la veritat és que sorprèn molt veure com, en realitat, les situacions d'exclusió social es donen en totes les classes socials, fins i tot les que també estan excloses. També haig de dir que quan practiquen algun esport aquest tancament entre ells no és tan pronunciat.

Beneficis de la pràctica esportiva: normativització i relacions

6.- He vist que nois i noies estan separats. Penso que si l'objectiu de la reclusió penitenciària és la integració real dels joves, practicar activitat física separatament nois i noies, no ajuda massa al procés natural de socialització. A fora vivim tots junts.

-Tens molta raó. Fa anys es feien totes les activitats conjuntament, i no només les activitats físiques, sinó també les manualitats, l'escolarització, el teatre,... Però des del canvi de govern, i des de que en Berlusconi ha pujat al govern, les lleis penitenciàries estan canviant, i crec que no canvien per bé, perquè hi ha molts aspectes educatius que s'ignoren i no es tenen en compte.

Justifiquen aquesta nova situació dient que així tots plegats són més fàcils de controlar, tant els nois com les noies. Nosaltres personalment, tant educadors, com operadors esportius, com jo mateixa, creiem que millor seria la convivència de tots plegats. Fins i tot l'escolarització la fan separats.

Diferències de criteris educatius entre l'Administració i els educadors que estan en contacte amb el jove

Entrevista 2 a la Sra. N. D
Entrevista d'aprofundiment
Roma, octubre 2002

1.- Gràcies per atendre'm tant amablement un altre cop. L'entrevista que vam fer ahir m'ha suscitat tota una sèrie de inquietuds que voldria aclarir. Els nois i noies surten a l'exterior a fer activitat física?

-Fa 2 o 3 anys algun noi o noia, o fins i tot grups de 8-9 persones podien sortir a fora a fer activitats no només esportives, sinó fins i tot a treballar... i s'ha de dir que durant les activitats esportives desenvolupades a l'exterior del Casal mai ningú s'ha escapat.

Fins i tot un cop algun noi corria curses, i s'entrenava aquí dins al camp de futbol, per després sortir a fora i fer curses de competició.

Però per la mateixa raó política que parlàvem ahir, aquests permisos per poder sortir a l'exterior cada cop són més restrictius, fins al punt de que fa dos anys que no se'n concedeix cap.

Abans de sortir, però, es feia tot un treball maquíssim de preparació, ja que sortir a fora a fer visites o esport era una experiència emocionalment forta i calia una certa mentalització.

Van sortir a fer escalada (amb el projecte Gozilla) i a fer canoa, i realment va ser una experiència molt interessant tant des del punt de vista esportiu, com des del punt de vista educatiu, social i emocional.

2.- I perquè no es va repetir, quines dificultats va tenir?

-Amb els nois no va haver cap problema, ningú es va escapar, ningú va prendre mal,... els problemes són de caire burocràtic. Pensa que perquè un noi o noia surti a l'exterior fan falta informes de l'educador, informes de la directora de l'Institut i el vist-i-plau del magistrat. Tots ells han de firmar que estan d'acord en que aquest jove pugui sortir. Tot això representa una feina extra, i una inversió de temps i recursos, que molts no volen assumir. A més només poden sortir aquells que ja tenen el procés definit i la condemna publicada, tots els que estan en custòdia cautelar no poden sortir.

El més divertit, entre cometes, és que la llei contempla la possibilitat de fer sortides a l'exterior, però el problema és la poca predisposició de les persones que treballen en l'àmbit de la justícia.

Dificultats per conciliar els interessos educatius dels joves i els interessos de l'Administració. Dimensió econòmica i relacional de l'exclusió

Concepte de Bricolatge social del Dr. Maza. Concepte de xarxa de relacions

Motivació esportiva. Beneficis de l'esport: es pot treballar la motivació intrínseca

Mètode de treball: cal fer un treball previ per sortir a l'exterior

Beneficis de l'esport: viure experiències. Dimensió cognitiva i emotiva

Poca motivació i responsabilització dels agents socials en el procés de reinserció social dels joves. Els educadors han de fer una bona feina d'intervenció

3.- Així doncs com ho feu perquè tinguin un mínim de contacte amb l'exterior?

-Doncs es dissenyen activitats amb les escoles del voltant. Concretament hi ha cinc instituts de secundària que vénen un cop al mes a fer activitat esportiva. Fan partits de futbol i vòlei principalment. I en aquestes ocasions hi ha moltíssima participació, tant per part dels nois i noies que venen dels instituts de l'exterior, com dels nois i noies que estan aquí.

Aspectes positius de la intervenció educativa en aquest context

4.-Diga'm si us plau, els aspectes positius i negatius de treballar al Casal del Marmo.

-Sobretot l'enriquiment personal que suposa estar treballant en contacte directe amb aquests nois, tot i la manera diferent que tenen d'entendre la vida i les dificultats en les que s'impliquen, és una experiència, per mi personalment, molt humana, on la comunicació i la humanitat van més enllà de qualsevol situació quotidiana.

Una bona intervenció psicopedagògica s'ha d'iniciar amb un pla de treball amb el usuari

Quan comences a treballar amb ells et marques tota una sèrie de objectius que evidentment no sempre es poden complir, però quan veus que has complert amb un noi concret algun objectiu mínim (per exemple agafar hàbits higiènics), la satisfacció personal i professional és immensa. Treballar juntament amb ells pot ser realment molt gratificant.

Condicions per a una relació pedagògica efectiva. Rol de líder natural

Si treballes amb les persones has de créixer amb elles, ha d'haver un punt de comunicació i d'entesa mínima. De què em serviria a mi ser una psicòloga excel·lent si no fos capaç de comunicar-me i donar-me als nois del Casal. Has de ser capaç de donar-te i saber entrar a dins de la persona. Quan aprens a fer-ho pots treballar naturalment amb els nois i això és creixement personal, sense dubte.

L'esport ajuda a créixer i a prendre consciència del propi Jo. Factors de protecció de V. Garrido. Dimensions cognitiva, relacional i normativitzadora de l'esport

L'esport també et fa créixer. L'esport forma part de l'individu, i quan fem esport tant els nois d'aquí com tota la gent en general, estem jugant, primer de tot amb un mateix, perquè entra en joc allò que tu ets, allò que tu saps i allò que has après, i per tant et servirà per estar amb tu mateix.

Aspectes negatius de la intervenció educativa en aquest context

L'esport com aquí l'entendem, és un instrument per a créixer un mateix, aprendre a respectar el teu propi joc intern i així aprendre a respectar el joc de la vida en convivència.

Els aspectes negatius també hi són, és clar!. Trobar l'equilibri entre autoritat, la rigidesa i l'amistat i l'afecte amb els nois i noies. Hem d'aconseguir que ens vegin com a persones no autoritàries i excessivament regides a la llei, però a la vegada ens hem de fer respectar. Sempre he cregut que és millor el liderat natural que l'autoritat imposada. Quan esdevens un líder natural, sense la força, seràs capaç de fer-te amb el grup, i quan et fas amb el grup de manera natural hi ha un reconeixement per part seva de qui és el líder i de que ha d'assumir les responsabilitats. D'aquesta manera ells també assumeixen part de la responsabilitat respecte a les activitats físiques i respecte al seu propi procés evolutiu i educatiu.

Assumpció de responsabilitats cap a un mateix i vers el grup

Cal que assumeixin responsabilitats. Necessiten líders de referència

Però tenim molts problemes a l'hora d'establir uns criteris educatius coherents i coordinats entre el que pensem nosaltres que hauria de ser la educació i la reinserció, i el que pensen els agents penitenciaris i la pròpia societat. Existeix una fragmentació continua en la manera de treballar no només per la inconstància dels nois, sinó per la mateixa descoordinació entre la UISP i els agents policíacs penitenciaris.

Diferències en la definició d'objectius educatius

L'objectiu que tenim des de la UISP i els objectius dels educadors i els assistents socials són comuns, en el sentit que són objectius educatius i socialitzants, dissenyats amb la finalitat d'una reinserció social, en canvi els objectius dels agents penitenciaris són molt diferents. Els agents només volen que els nois a dins del Casal estiguin tranquils i no ocasionin molèsties, i tota la resta de objectius no els-hi interessien especialment.

Dificultats entre agents socialitzadors

Per exemple això que has pogut veure avui: nosaltres havíem planificat activitats físiques de futbol i gimnàs, però els nois volien fer futbol i vòlei. Els agents enlloc de respectar la planificació i organització que ja estava pautada des de la setmana passada, han deixat via lliure a que cada noi fes l'activitat que volgués, i que ha passat?, doncs que al final cap noi fa una activitat concreta i van passant d'un joc a l'altre i no segueixen la continuïtat que requereix un joc.

Poca capacitat de coordinació. Poca implicació dels agents en el procés de socialització

Al cap d'una hora tu mateixa ho has vist: nois que s'havien inscrit per anar al gimnàs donaven voltes sense fer res, els que volien fer futbol

s'han cansat de jugar perquè en el camp hi havia més gent de la que corresponia, i els que han començat a fer bolei també han acabat deixant-ho, perquè un grup d'ells han tornat a canviar de opinió i han decidit anar al gimnàs.

Total que al cap i a la fi avui no s'ha fet massa activitat física. Si els agents haguessin col·laborat directament amb els operadors esportius, la organització hagués estat més coherent i cada noi hagués seguit l'activitat en la que es va inscriure la setmana passada, els equips no haguessin estat improvisats i tothom hauria treballat segons la planificació.

Necessitat d'educar a tots els agents socials de la responsabilitat compartida en l'educació

S'hauria de fer un treball en comú, i fer entendre als agents penitenciaris, que la planificació i la organització són importants a l'hora de establir una coherència en la dinàmica educativa i socialitzadora.

I perquè no es fa aquest treball en comú?

-Doncs perquè malauradament encara ara es considera la presó com un espai on es compleixen les penes punitivament i no com un espai de reinserció. Però entenen la presó des d'aquest prisma, qui ha nascut en la marginalitat o viu en ella, hi romandrà per sempre, aleshores es podria dir que la presó no és més que la continuïtat de la seva condició de marginats i exclosos socials. Hi ha molta paraula gratuïta sobre la igualtat de oportunitats, però la crua realitat és diferent.

Percepció social de la presó com a centre punitiu i no educatiu

No hi ha en realitat una igualtat de oportunitats i a qui li toca, doncs li ha tocat. I en realitat a qui li ha tocat no té masses sortides de poder alliberar-se de la etiqueta "d'exclòs". Si la igualtat d'oportunitats fos real, i no fos un discurs, no faria falta que hi haguessin presons, no?

Igualtat d'oportunitats. Dimensió social i administrativa de l'exclusió

Entrevista 3: Sr. L. T
Eduador de l'Institut Penal del Menor
Roma, octubre 2002

1.- Quina és la seva funció dins del Institut Penal del Menor?

-Sóc educador, treballo amb els nois i noies del Casal, tant amb els de custòdia cautelar, com els d'acolliment definitiu. En teoria treballo en equip amb el psicòleg i l'assistent social.

Treballem a través de reunions i col·loquis, dissenyant programes específics per a cada noi que arriba. Tots els programes de intervenció són personalitzats i fan referència a les necessitats del noi. També intentem treballar amb les famílies, tot fent entrevistes i reunions, però no sempre tothom col·labora com voldríem.

No sempre hi ha el suport que seria desitjable

2.- Com comença tot el procés?

-Quan arriba el noi al barri s'estudia el seu cas.

Després de cometre el delicte els joves de 14 a 18 anys, tenen tres opcions: o bé ingressen al CPA (centre de primera acollida), o bé retornen amb la família o bé van a una Comunitat. Aquesta decisió la prendrà el Magistrat.

Després de 72 hores el Magistrat a través d'un judici d'indagació preliminar (GIP), i de la informació que li han fet arribar la policia, decidirà si el jove anirà a la presó (Institut Penal del Menor), romandrà en arrest domiciliari, romandrà fora de la justícia o bé anirà a una comunitat.

Procés que passen després d'haver comès el delicte

En el cas de ser ingressat al IPM passarà a règim de custòdia cautelar, que és un període de sis mesos en el que la justícia desenvolupa el procés judicial. Després d'aquests sis mesos el jutge decidirà la condemna.

Si el jove comet el delicte abans dels 18 anys ingressarà a l'IPM, i acabarà allà la seva condemna fins als 21 anys, edat en que serà portat a la presó d'adults. Però si el jove comet el delicte als 18 anys i un dia, ja anirà directament a la presó d'adults.

El programa que es desenvolupa per a cada noi com ja t'he dit és personalitzat, són programes de recuperació, i l'objectiu que tenim és educatiu i socialitzador.

Mètode de treball: programes d'atenció individualitzada

Procurem dedicar una mica de temps cada dia al noi, parlar amb ell, controlar que estigui bé a tots nivells, tant físic com emocional. De fet pensa que quan estan aquí dins els educadors tenim la tutela dels menors.

3.- Com es desenvolupen les activitats educatives?

-Abans treballàvem en grup, però ara, per polítiques penitenciàries es treballa individualment. La reeducació no acaba mai, no podem dir que la socialització s'aconsegueix d'un dia per l'altre. Pensa que es poden adaptar correctament dins del Institut i mostrar bona conducta amb els altres companys, però després un cop a fora poden tornar a caure en la exclusió i marginalitat social.

A més a més per manca de pressupost, un cop el jove ha sortit de la presó ja no té més contacte amb els educadors, només amb els assistents socials, de manera que si s'ha fet una feina amb aquest jove que ha durat 2 o 3 anys, pot ser que després es perdi tot per la manca de seguiment amb els educadors. Pensa que l'assistent social del barri potser el veu un cop cada mes o cada dos mesos.

El procés de socialització no acaba mai

Manca de pressupost. Dimensió econòmica de l'exclusió

No hi ha seguiment dels casos quan surten del IPM

En aquest sentit la llei és molt abstracta, perquè en teoria hi ha 15 joves per assistent social, però en realitat aquestes ratios són incorrectes. Un sol assistent social no pot fer front a tot un barri de la perifèria de Roma.

Aquí té diferents figures de referència amb les que pot (si vol) parlar i treballar. Un cop surten a fora es tornen a quedar sols, perquè ningú els fa el seguiment. Hi ha una mancança de personal fortíssima. No hi ha possibilitat real personal o econòmica de fer el seguiment a tanta gent.

Dimensió administratiu a-relacionals de l'exclusió. Ratios insostenibles

4.-Creu que l'esport els pot ajudar en el seu procés de recuperació?

I tant, perquè a nivell físic es desfoguen, cremen tot allò negatiu que els-hi crema a dins. A més a través de l'esport s'interioritzen unes regles que els ajuden a comprendre millor les regles de la convivència fora del Casal.

Beneficis de l'activitat esportiva: -"cremen" -interioritzen normes -s'entreenen actituds. Dimesnions normatitadores, competencials i cognitives

A través de l'esport es veu l'actitud i la personalitat dels joves, sobretot quan fan equips es poden veure actituds de molts caires: egoismes, solidaritat, companyonia, ajut a l'altre...

Nosaltres mateixos, l'equip psicopedagògic de l'Institut, molts cops ens parem a contemplar com actuen dins al camp quan arriba algun noi nou, i la observació ens serveix per prendre nota de com podem tractar al nouvingut.

Mètode de treball:
Observació

5.- Com és la comunicació entre vosaltres i els nois i noies del Casal?

-Sobretot t'has de mostrar molt sincer amb ells, si no ets clar o ets ambigu, ells ho noten i segurament actuaran de la mateixa manera amb tu. Has de parlar amb paraules planeres i sense masses embuts. A més pensa que hi ha molta immigració, i molts d'ells no saben parlar italià correctament. En aquests casos la recuperació i el treball en general és més lenta perquè la llengua representa un obstacle a l'hora d'expressar intimitats, sentiments i percepcions.

La llengua pot suposar una dificultat afegida.
Dimensió formativa i relacional de l'exclusió

Tenen diferents models de vida, diferents límits i diferents morals i això també dificulta en algunes ocasions la comunicació, però no per la impossibilitat d'expressar-se verbalment, sinó per la dificultat d'entendre certs comportaments.

I ara que preguntes això, normalment ells quan parlen són bastant "vulgars", i s'hi t'hi has fixat contínuament fan referències al sexe i a elements que hi tinguin relació. I sobretot, sobretot tant nois com noies diuen moltes paraulotes, i els nois a més a més utilitzen un vocabulari super sexista.

Habitus

Vocabulari i expressions malsonants i carregades de contingut sexista i sexual.

Concepte de cultura contraescolar de P. Willis

Entrevista 4: Sra. A. B
Monitora esportiva. Treballa a l'Institut Penal del Menor
Roma, novembre 2002

1.- Em podries dir si us plau quina és la teva funció com a monitora esportiva?

-Sóc monitora i treballo amb l'esport com a eina educativa.

2.- Com et comuniqués amb elles, és a dir quin tipus de relació tens amb les noies?

Tipus de relació basada en la confiança. Dimensió relacional

-Doncs mira des del primer moment he provat d'entrar amb una relació amb elles basada en la confiança mútua, o sigui que elles poden confiar amb mi i jo també amb elles. Elles respecten la meua manera d'entendre la vida, i jo cada dia m'esforço per entendre la seva manera de ser i d'entendre la seva vida. És una feina diària i que no acaba mai, crec.

Tot i que també he de dir que aquesta relació de mútua confiança no és igual amb tothom, en el sentit que hi ha noies a les que els és més fàcil obrir-se i hi ha noies que no els és tant fàcil. I jo exactament el mateix, hi ha noies que m'inspiren més confiança que altres, tot i que procuro ser objectiva i tractar-les per un igual a totes, però és una feina difícil.

Recomanacions de treball: deconstrucció del rol

No vull que em vegin com una guàrdia o com una agent penitenciari, perquè sinó els costa més obrir-se.

Beneficis de l'activitat física: es relacionen

3.- Tu que les veus diàriament creus que la pràctica esportiva les beneficia?

-Amb les noies fem activitat física tres dies la setmana i amb els nois cada dia, i ho fem així per una qüestió de energia. Els nois en general necessiten cremar més energia, són més nerviosos i hormonalment estan més predisposats a l'acció i l'activitat. Les noies en canvi, no necessiten activitat esportiva cada dia i a més prefereixen fer altres activitats més tranquil·les, com per exemple treballs manuals o teatre. Quan fan esport tant nois com noies, es posen en joc ells mateixos, i tot i que jo només treballo amb les noies, ser que l'esport els relaciona com a grup i els fa més solidaris, perquè entren en contacte els uns amb els altres.

Els nois hormonalment estan més predisposats a fer activitat esportiva

Les noies tenen altres interessos, d'oci: teatre, manualitats,...

Per això sempre procurem fer esports d'equip, per potenciar la

Esports d'equip preferiblement. Dimensió relacional

Expressió corporal. Dimensió cognitiva i emotiva de la pràctica esportiva

cooperació entre ells. Quan fan esport treuen a fora la pròpia manera de ser, es deixen anar com dic jo, i es mostren tal i com són realment.

Per exemple quan fem vòlei sempre posem música de fons, la música que elles escullen, i així es crea una atmosfera més distesa, i en els entretemps, o en les pròpies pauses dels jocs, elles es mouen tal i com has vist: fent moviments de cintura, movent les espatlles, les mans... sempre pendents del joc, però ballant una mica.

Durant el joc es comporten molt correctament, respecten absolutament les regles del joc i a més hi ha una gran heterogeneïtat d'ètnies en els equips. I això és un gran pas per a començar a aprendre el que realment és la cooperació social i la integració. Tot i que no sempre ha estat així, hem tingut temporades en que el grup de les noies era tan problemàtic com el grup dels nois, i les diferents ètnies i procedències de les noies era el pretext perfecte per a formar grups rivals dins de l'Institut.

Ara es comuniquen entre elles perfectament i sobretot quan fan esport, perquè hi ha una gran cohesió entre elles, i treballar així és la millor manera de treballar.

Beneficis: cooperació, multiculturalitat, cohesió. Dimensió normativitzadora i relacional de la pràctica esportiva

4.- Quina motivació tenen per l'esport les noies?

-Demanen sempre l'esport que volen fer i elles mateixes creen l'ambient de joc. Si algun dia estan més tranquil·les que un altre, escullen l'esport que més els ve de gust fer, també la música, la roba que es volen posar... Per elles el ball i la música és sinònim d'alegria i de "bon rotllo", sobretot a nivell emotiu i així s'alleugereix el sentiment i sensació de estar reclòs en un lloc tant pesat i monòton com aquest.

Pensa que la majoria d'aquestes noies, per l'ambient social en el que s'han desenvolupat, maduren sexualment molt abans que nosaltres, algunes ja són mares amb només 15 o 17 anys, algunes les casen amb menys de 18 anys... La música per elles és una oportunitat per fer moviments sensuals sense que ningú els digui res, ho fan tal i com ho senten per dins. És increïble algunes d'elles com són capaces de fer moviments de malucs que jo mai ha aconseguit fer, en contrapartida, però, la majoria són arrítmiques i descoordinades, tenen molt poca resistència i no els agrada massa esforçar-se a l'hora del joc. La veritat és que tenen poca capacitat de sacrifici en relació a l'esport.

Una altra motivació per la qual els agrada molt fer esport és perquè

Beneficis a nivell emotiu. Dimensió emotiva i moral de la PE

Habitus. Reproducció social. Escala de valors

Aspectes culturals diferents: capacitat de sacrifici i esforç

Amb l'esport poden treballar valors i actituds de treball

Dimensió educativa de la pràctica esportiva. Aprenentatges: Emocionals, corporals, capacitats.

representa un moment en què poden estar fora de la cel·la i veure el cel i sentir l'aire de fora, i això ho valoren moltíssim.

5.- Quins valors poden aprendre en l'esport que després puguin aplicar a la seva vida quotidiana?

-Doncs mira, sobretot perquè aprenen a emocionar-se i a sentir una experiència nova. Treuen a fora tota l'emotivitat i experimenten una gratificació immediata a allò que estan practicant, una recompensa que la majoria de vegades els costa un cert esforç. A més aprenen certes tècniques que tenen a veure amb l'activitat física i per tant, també, amb el seu desenvolupament motor i corporal. Després estan molt satisfetes d'haver-ho après, primer de tot pel mateix fet de aprendre alguna cosa nova, i després sobretot perquè han percebut d'elles mateixes que són capaces de aprendre i desenvolupar accions que mai s'haguessin cregut capacitades per a fer-ho, i estic segura que això els hi fa pujar l'autoestima.

Beneficis de l'esport: vivenciar experiències, augment de l'autoestima.

Dimensió cognitiva i emotiva de l'esport

Quan veuen que són capaces de fer coses noves i que les aprenen correctament i que les fan correctament, la seva autoestima s'incrementa i se senten millor i més a satisfetes amb elles mateixes.

Desenvolupament motor amb dificultats

La majoria d'aquestes noies i nois no han tingut un desenvolupament motor correcte, en el sentit que són nois de procedència nòmada, en què el fet de gatejar, arrossegar-se pel terra... no sempre s'ha pogut fer. La majoria de nens i nenes que viuen en condicions de marginalitat, sobretot en caravanes i campaments gitanos, sempre han anat en braços de les seves mares i no han après a gatejar. Aquest fet que aparentment sembla tan simple, els ha dificultat el desenvolupament de l'esquema motriu i tenen problemes de coneixement del propi cos.

Dificultats en l'autoconeixement de l'esquema corporal

Moltes noies que tinc fent activitat aquí tenen 15-16 anys i encara no saben massa diferenciar l'esquerra de la dreta.

L'esport les ajuda a conèixer-se més a sí mateixes.

La pràctica esportiva contribueix a l'autopercepció

Entrevista 5: Sr. G. C
Monitor esportiu de l'Institut Penal del Menor
Roma, novembre 2002

1.- Em podries explicar quina és la teva funció com a educador esportiu?

-Sóc el monitor d'activitat física dels nois d'aquí el Casal.

2.- creus que l'esport és una eina educativa i socialitzadora?

-Sí, suposo, perquè és una manera que tenen d'aprendre a viure amb els altres, i tot i que no sempre ho aprenen, sí que de manera subliminal aprenen a establir i respectar regles i normes, i aquestes regles no són més que les mateixes que estan establertes a fora sobre la convivència entre nosaltres.

A més és un vehicle de coneixement per accedir a un mateix i als altres. És una eina, com dius tu, per poder expressar-se tal i com un és i poder treure de dins tot allò que portes. A través del cos exterioritzen allò que tenen en la ment i en l'ànima.

3.- Com et veuen els nois? Com és la teva relació amb ells?

-Intento no ser una figura autoritària, per això ja estan els agents penitenciaris, i procuro captar la seva confiança i la seva intimitat si veig que ells ho necessiten, per això la comunicació amb ells intento que sigui sincera i transparent. El problema està en que ells tampoc no estan acostumats a expressar massa els seus sentiments i encara que jo em mostri molt receptiu ells també han de posar de la seva part. Jo puc ser molt comunicatiu, però ells poden no ser-ho.

I aquest tema crec que l'hauríem de tenir molt present, que dos no es comuniquen si un no vol.

Encara ara als 46 anys estic aprenent coses noves i noves maneres d'entendre la vida, sobretot una vida tant diferent a la nostra. I la majoria de les vegades es pensen que són ells els que només aprenen, jo puc dir que estic aprenent moltíssim a través del moviment dels seus cossos, de la seva manera d'organitzar-se a l'hora de començar una activitat .

Amb els esports de grup ningú imposa per damunt dels altres i jo tampoc, és clar. L'esport és una democràcia per a tots on tothom

Beneficis :
-Poden aprendre a establir normes, però no ho aprenen sempre.
Dimensió normativitzada/capacitadora/competencial

Eina d'autoconeixement i d'expressió

Relació basada en la confiança

La comunicació ha de ser fluïda perquè hi hagi una bona intervenció psicopedagògica

Aprenentatge continuat

Esports en equip. Hi ha dificultats: negociar, cooperar, posar-se d'acord...
Dimensió relacional de la pràctica esportiva

necessita a tothom i on la companyonia és bàsica per a treballar bé en grup. I tornem a estar amb el mateix d'abans, una cosa és el discurs teòric, el que seria “*bello*”, però una altra és la pràctica que has pogut veure. No sempre quan fem activitats en grup ens posem d'acord, i no sempre els nois accepten amablement anar al mateix grup que aquell “moro que em mira malament”. O sigui que teòricament el treball en grup és millor per treballar certes coses, però també és més complicat que tothom hi participi i que tothom hi col·labori alegrement.

4.- La pràctica esportiva té una càrrega emotiva?

-I tant! Tu pots llegir l'interior d'una persona només amb la seva postura natural postural, i arribar a conèixer més o menys el seu estat anímic i emocional. Però si a més aquesta lectura la fas en una situació esportiva, aleshores pots veure l'autèntic estat. Per la espontaneïtat, la naturalitat i la manera de mirar-te pots saber si un noi et té o no confiança i si tu pots confiar en ell. És la informació que et dóna el seu cos, que sempre serà més autèntica que les seves paraules.

Comunicació
no verbal

Beneficis de la
pràctica
esportiva (per
al educadors):
pots detectar
estats d'ànim

5.- Quina creus que és la seva motivació per a fer esport?

-Crec que fan esport per tres raons bàsiques. Primer de tot perquè estan moltes hores tancats a dins de la cel·la i necessiten sortir i que els-hi toqui l'aire. Segon, perquè fer esport i seguir les normes i les activitats que proposem redueixen condemna, i si a més tens una bona conducta molt millor, i tercer pel plaer que dóna l'esport en sí mateix, o sigui per les sensacions que tens quan fas esport i després d'haver-lo fet.

I a més et diré, que crec que la majoria de nois que no els agrada l'esport el practiquen perquè en realitat volen sortir quan abans millor. Tot i que hi ha altres motivacions. Mira t'explicaré una anècdota que va passar fa cosa de 2 anys al centre de menors que treballava: hi havia un noi albanès de complexió atlètica i molt àgil. No parlava amb ningú, ni amb nosaltres, ni amb els educadors, ni amb els altres nois, era molt introvertit, tampoc feia activitat física amb el grup de nois, ni futbol, ni vòlei, ni gimnàs. Això sí, corria i corria molt. Pràcticament cada dia donava voltes al pati durant una hora, estava realment en forma!! Però saps quina era la seva motivació? Marxar. I així ho va fer, un dia va serrar els barrots de la cel·la, va saltar els murs del pati –encara no sabem com, la veritat!!-, i es va escapar corrents. En aquest cas la

Motivació
per la
pràctica
esportiva
-reducció de
condemna
-sortir de la
cel·la
-per plaer

Es motiven per
sortir i l'esport
és l'excusa

Model
cognitivista:
forta motivació
intrínseca

motivació esportiva d'aquest noi era posar-se en forma per poder marxar, i tot i que la finalitat no era massa "legal", ell com a practicant d'esport va assolir els valors de la constància la lluita per una fita determinada.

6.- Com vas començar a treballar en l'àmbit de l'exclusió social en els joves?

-Per motius personals sempre he estat sensible a aquest tipus d'ambient i sempre m'hi he interessat personalment.

Per raons professionals, perquè en un moment concret de la meua vida em vaig veure en la necessitat de trobar una feina. Però després evidentment m'he quedat tot i que he tingut altres ofertes, perquè la recompensa personal i professional que tinc aquí, no la trobo en altres llocs.

Una experiència molt gratificant que he tingut aquí amb els nois, és la formació i l'entrenament amb un noi a qui li apassionaven les arts marcial, però mai havia pogut practicar-les al seu barri. O sigui que vam començar un entrenament especial amb ell. A la fi es va convertir en un professional de les arts marcial i fins i tot va arribar a participar en els campionats nacionals de Itàlia.

Aquestes experiències són les donen sentit a aquest feina.

He viatjat per tot el món, des de les favel·les del Brasil, fins a les presons de Roma, i he arribat a la conclusió que molts d'aquests nois no són més que víctimes d'un sistema econòmic determinat i que la seva situació no se soluciona mai perquè els diversos estats necessiten una certa marginalitat i pobresa per poder reactivar la economia. I tot i que és dur pensar això i que podria desencoratjar la feina que fem aquí diàriament, penso que sempre hi ha una certa esperança i mentre es pugui continuar lluitant per a un món millor jo hi voldré participar.

Motivació per part dels agents educadors

Model funcionalista: l'exclusió social és necessària.

Model marxista: les classes oprimides donen sentit a les classes opressores

Entrevista 6: Sr. M. T
Agent de policia de l'Institut Penal del Menor
Roma, novembre 2002

1.- Si us plau em podries dir la teva funció com a agent policial?

-Sóc agent de policia penitenciari.

2.- Perquè creus que els nois i noies aquí al Casal fan esport i activitat física?

-Perquè l'esport és disciplina, i on hi ha disciplina es pot viure més fàcilment. I a més si estan ocupats fent esport, no pensen en altres coses.

L'esport és disciplina

3.- Com és la seva relació amb ells?

-Sí es comporten segons les normes de l'Institut, tot va bé, però quan alteren alguna norma o regla, aleshores hi ha algun càstig, o bé en forma de amonestació o bé en altres formes. I aleshores ells formen un mur amb nosaltres.

Model de relació skinnerià:

condicionament clàssic

4.- Tenen contacte amb l'exterior?

-Les visites regulars amb les famílies són sis trobades al més d'una hora cada visita, i dues telefonades a l'exterior.

5.- I els nois i noies que no volen fer activitat física, que fan?

-Hi ha tallers de treballs manuals i teatre, però nosaltres el que volem és que facin el que facin estiguin tranquils i no causin molèsties als altres.

Objectiu únic

Entrevista 7: usuari A.D. (18 anys)
Resident al Institut Penal del Menor. Albanès.
Roma, desembre del 2002.

1.- Quins esports practiques aquí al Casal?

Faig futbol cada dia de la setmana.

-Perquè?

-Per passar el temps, per passar el dia més ràpid i divertit.

-Com et sents després de fer esport?

-Bé, cansat però bé. Cansa més que fer teatre.

-Què voldries fer quan sortissis d'aquí? Voldries continuar fent esport?

-Vull trobar una feina de mecànic, encara que no fos guanyant molts diners. Robant es guanya molt més que treballant, però prefereixo treballar.

Igual sí que faig algo, però no ser. No ser on fer-ho ni amb qui, allà al barri no hi ha pistes de futbol al carrer.

-Creus que l'esport t'ajuda a estar millor?

-Sí estar bé. Però el faig perquè sinó m'avorreixo i em passo moltes hores quiet, i així si faig futbol com a mínim em distrec. I a més també ho fan els col·legues i així ho fem junts.

Motivació dels
practicants

Dimensió
personal de
l'exclusió:
manca de
recursos
personals.
Pocques
estratègies
Motivació dels
practicants

Beneficis de la
pràctica
esportiva:
Passatemps i
relacions
socials

Entrevista 8: Sr. E. O.
 Expert en violència i exclusió social juvenil. Ex-director de l'Institut Penal del Menor.
 Roma, gener del 2003.

1.- Què s'entén per violència?

-La violència és un concepte ampli i per tant la seva anàlisi ha de ser minuciosos i curat. Hi ha diferents tipus de violència: pot ser sobre persones, sobre institucions, sobre un mateix (drogues, alcohol,...).

La mateixa família pot ser font de violència cap a l'infant o el jove. En aquest cas es parlaria de violència de poder, una violència que està legitimada, "justificada", perquè hi ha una relació de superioritat (pare/mare-fill/a) que es dóna per bona i "normal".

L'actitud física o moral pot ser també violenta.

Definició del concepte de violència

Violència de poder: les famílies deseducadores i com a factors facilitadors de marginalitat. Dimensió familiar de l'exclusió

2.- Analitzem aquesta violència:

-Abans de començar a fer una intervenció o un programa de reinserció a joves violents, primer de tot haurem de analitzar a què és deguda aquesta violència. Haurem de buscar les causes.

Hem de saber si un es fa violent o neix violent, l'etern debat sobre si al violència s'aprèn o és innata; d'on procedeix la violència?

Hi ha tres possibles orígens: o bé de la pròpia càrrega genètica de cada individu, o bé del context socio-cultural del que procedeix la persona, o bé de l'experiència acumulada en el seu entorn familiar tenint en compte el temps que hi ha passat. Pensa que l'agressió és bona en el sentit que ens manté alerta i ens ajuda a sobreviure, però la violència molts cops es crea culturalment i s'orienta cap a les persones o els objectes quan hi ha episodis de descontrol.

Vingui d'on vingui nosaltres intentem fer-ne un estudi i veure quin podria ser l'origen, i a vegades trobem que hi ha un sol origen i a vegades que n'hi ha més d'un i senzillament es van retroalimentant, o sigui un nen que genèticament tingui predisposició a ser violent, en un ambient violent serà molt fàcil que desenvolupi conductes violentes. En canvi aquest mateix bambino en un entorn normalitzat, amb una família normalitzada,... segurament no desencadenarà comportaments tan violents. Sempre que podem fem anàlisi des de totes les disciplines possibles, la psicologia, la biologia, la sociologia i

Mètodes de treball del IPM

Possibles orígens de la violència

Model estructuralista: l'entorn condiciona molt

Mètode de treball: estudi interdisciplinari i de l'origen de la violència

Dimensió relacional de l'exclusió. Les normes socials també poden general violència, perquè són arbitràries. Concepte de violència simbòlica de Bourdieu

l'educació. I ara cada cop més tenim en compte les emocions, i quin desenvolupament emotiu han tingut aquests nanos.

Hem de tenir en compte que potser a vegades la norma social (que tothom dóna per legítima i bona), pot generar violència, perquè pot no ser justa ni adequada a les necessitats de cadascú. En aquest sentit podem dir que les lleis poden ser justes perquè són legals, però no vol dir que s'ajustin a la societat. Si la llei és penal serà més legítima, menys inqüestionable.

3.- Un cop definida la tipologia de violència i els motius que l'han generat, com hem de procedir?

-Entrem en allò més específic. Haurem de definir quin és l'instrument més adequat per la reeducació d'aquesta persona. Aquest instrument estarà en funció de les necessitats i maduresa de cada persona. O sigui que aquest mite de donar esport a tothom com si fossin pastilles per la tos, jo crec que no és del tot correcte. Perquè imagina't que a un xaval no li agrada gens l'esport, però en canvi li apassiona la pintura. Si tu l'obligues a fer esport estaràs generant una situació en que el xaval estarà desmotivats i li estaràs forçant a fer una cosa que a ell no li serveix per sentir-se millor. Si tu vols que aquest nano millori la seva conducta i augmenti el seu estat de benestar li has de donar el que ell personalment necessita. I l'esport no té perquè ser bo per tothom.

O sigui que cada instrument educatiu, l'esport, la pintura, la jardineria... haurà de ser específic i personalitzat per a cada persona, si no, alguns instruments de reeducació també poden generar violència en la persona que els rep.

Si les causes de la seva violència són moltes no podem posar-lo en un ambient meravellós i idíl·lic de cop i volta, perquè segurament rebutjarà el nou context (l'escola nova, la família nova i model...)

Tot això haurem de fer-ho en el seu context habitual, no podrem treballar amb ell en un laboratori ideal i després tornar-ho al seu medi natural, perquè la feina no haurà estat ni realista ni contextualitzada.

Haurem d'entrar en ell emotivament, perquè la majoria de vegades els-hi és igual estar dins que fora de la presó.

I la emotivitat per segons quins nanos la dóna l'esport.

4.- Què vol dir que l'esport dóna emotivitat?

No en totes les intervencions s'han d'emprar les mateixes eines. L'esport no té perquè funcionar en tots els casos

L'esport no té perquè ser bo per a tothom

Límits de la pràctica esportiva: pot ser que no li agradi, i per tant, no s'ha de forçar a fer-ne

Model interaccionista: hem d'intervenir en el propi context, sense formar guettos

Mètode de treball. Recomanacions per a la intervenció psicopedagògica

Dimensió emocional de l'esport

-L'esport comporta certa participació i més quan l'esport és col·lectiu. Aquesta participació (que tant pot ser activa com passiva) crea en la persona una certa emoció perquè es creen situacions de comunicació, de relació, de *feedback*, d'expressió corporal i vocal, sistemes de normes que s'han de seguir,... Però una altra vegada el mateix. Les expressions emocionals també son culturals i les emocions s'eduquen dins d'un sistema cultural. Potser per molts dels joves immigrants que tenim a dins de la presó no expressen les mateixes emocions que els italians autòctons, senzillament perquè no ho senten així.

Les expressions emocionals són culturals

Dimensió personal. Pocs recursos personals

Normalment són joves que només utilitzen unes 200 paraules en el seu vocabulari normal, és a dir que s'expressen poc verbalment. En l'esport es crea una comunicació més física que verbal de manera que a ells els és molt còmode participar-hi perquè no se'ls demana que s'expressin verbalment. Es comunicaran amb el seu cos i amb el seu argot particular. Amb l'esport no troben dificultats de comunicació, perquè s'expressen lliurement.

Beneficis de la pràctica esportiva: expressió emocional i verbal. Dimensions emotives i competencials i capacitadores

I a més a aquesta comunicació, i suposo que has pogut veure-ho, utilitzen moltes referències al sexe, i constantment fan expressions que hi tenen relació.

5.- Quines altres opcions ofereix l'esport per a aquests joves?

-L'esport té una vessant educativa molt important. Té normes, límits i regles que s'han de complir. Quan aprenen a respectar les regles i les normes, i les veuen com a un valor que els ajuda a jugar i participar millor, aleshores ho podrien aplicar a altres camps i àmbits de la seva vida.

Beneficis de l'esport: -educació en límits, normes i regles. Dimensió normativitzadora

Tot allò que ho aprenguin o ho percebin com un valor, aprendran a respectar-ho i aquesta serà la seva base per aprendre a respectar les normes, els valors i els rols socials.

Violència institucional i simbòlica

Tot i així alguns pensen que justament aquest fet crea situacions d'exclusió en els joves més rebels. Les regles i les normes no estan fetes per qui les ha de complir, sinó que estan fetes molts cops pels qui no les necessiten. És un problema d'empatia. És més fàcil teoritzar i definir normes des de un despatx, des de una realitat que no s'adequa a la realitat dels joves. El més complicat és fer front a les normes individualitzades i contextualitzades.

Les normes esportives poden generar exclusió social. S'haurien de personalitzar

Diferència entre teòrica pedagògica i pràctica

No tothom té la mateixa potencialitat en l'esport, no tothom és igual, però les regles i les normes si que són per tothom, i això pot generar exclusió social. Les regles i les normes, per a ser educatives haurien de poder-se adaptar a les necessitats de cadascú, però això és molt difícil, per no dir que és un discurs retòric.

6.-Es aquest sentit es diu en pedagogia que hi ha dues tendències...

-Exacte. Hi ha qui diu que les regles s'han de seguir al peu de la lletra, i hi ha qui diu que no, que les regles han de ser flexibles.

Model associacionista i model constructivista

7.- I com es fan els programes esportius dins de la presó? I perquè?

-L'esport ofereix, per aquells que els agrada i hi valoren moltíssims avantatges: participació, expressió, comunicació, respecte per les normes i regles de joc, cohesió, complicitat, esforç, superació... A la presó s'ha vist que l'esport amb tots els valors que comporta no ha estat acollit negativament. Aprenen tot un seguit de valors i molts cops ni tan sols en són conscients. La pràctica esportiva no té valor en sí mateixa sinó que hem estat els educadors, i els comerciants, i els metges, i els publicistes,... els que li hem donat aquest valor educatiu, o de salut, o de benestar... A més a la nit dormen més perquè estan més cansats !!

L'esport té el valor que li hem atribuït

Construcció social de la realitat. Berger i Luckmann

L'esport no suposa una excessiva transformació ni planificació, com per exemple suposa el teatre. Amb el teatre han de "remoure" més l'emotivitat, i això sempre suposa més implicació personal i emotiva, fa més por. El teatre té un valor més catàrtic que l'esport.

Esforz per fer una planificació. Cultura de la immediates

A més, l'esport no suposa pensar en un *continuum* en la seva realització. És una activitat que fan puntualment i ja està! No suposa allò típic de estudiar per després treballar, casar-se i formar una família... a ells fer planificació els costa moltíssim perquè han de fer tot un esforç de projecció i de pensament abstracte. L'esport és immediat tant la realització com la satisfacció. Avui poden jugar sí volen, i demà si no volen no han de "complir" (al teatre hi ha d'haver forçosament una continuïtat, un compromís i una coherència amb el que es comença).

Beneficis de l'esport: immediatesa. ..

L'animador esportiu que intervé, o els educa, no és tant impositor com ho podria ser un mestre o un tutor d'educació formal. Un educador esportiu és un monitor que fa esport, que anima i orienta, però gairebé

Recomanacions metodològiques de treball: funció i característiques de l'educador

Procés d'institucionalització.

mai dirigeix. Aquest fet dóna moltíssima llibertat als joves, ja que es poden organitzar per sí sols.

L'animador mai utilitzarà el crit com a símbol d'autoritat, els deixa fer. Però el problema és que molts cops aquest monitor pateix un procés d'institucionalització. Desenvolupa mecanismes de defensa i amb el temps es converteix en un funcionari, i això no el beneficia ni a ell, ni als joves, ni a la institució.

Aleshores el que s'ha de fer es treballar amb els joves fora de la presó i així l'operari no es "prostituirà", i per tant, els joves tampoc el veuen com un funcionari perquè estan fora del centre.

8.- Quins són els principis legals que emmarca aquest procés de reeducació?

-En teoria el sistema legal vol fer sortir del circuit penal al jove el més aviat possible i fer-lo entrar al circuit social normalitzat. Però el que a nosaltres ens interessa no és que surti ràpid, sinó que surti quan estigui preparat per sortir, i per estar preparat per sortir no podem treballar mirant el rellotge sinó mirant altres indicadors, com la conducta, l'emocionalitat, els processos cognitius, les xarxes de recolzament social que tindrà a fora, l'acolliment que li farà la família, si en té... Hi ha una gran diferència entre els objectius de l'Administració i les polítiques penitenciàries, i els objectius pedagògics i educatius que ens marquem aquí. Aquesta distància no ajuda gens el els processos de socialització i reeducació dels 'bambinos'.

Complexitat de la persona.
Model humanista: la persona és conducta, és entorn, és emoció,...

Diferència de criteris educatius entre institucions i educadors

Entrevista 9: Sr. F. P
Educador social a Itàlia. Expert en joves procedents de la camorra
Roma, gener del 2003

1.- Quina és la teva tasca amb els/les joves del Casal de Marmol?

-Sóc el que es diu un operador esportiu, treballa amb els joves fent tasques educatives a través de diferents activitats com les esportives, les manuals... Fa 12 anys que treballa en aquest tema.

Hem desenvolupat un projecte, projecte H-sport, on l'objectiu principal es realitzar una intervenció de promoció esportiva a favor dels joves i adolescents que viuen en condicions de inadaptació o risc d'exclusió social.

Un altre objectiu és informar al món esportiu en general, associacions, clubs, federacions, entitats esportives, de la possibilitat i la oportunitat que té l'esport de donar vida a tothom, a persones amb diferents habilitats, condicions i competències socials, emotives. O sigui que tenim objectius de promoció i informació. I la UISP de Roma ha estat l'associació i el punt de referència per implementar tota una sèrie de projectes que tenen relació amb el projecte H.

Tot i que la UISP no treballa només amb joves, sinó que treballa amb altres poblacions, gent gran, per exemple. UISP significa Unió Italiana d'Esport per Tothom.

Nosaltres des d'aquí al centre penitenciari treballem en un sector molt complex i difícil, i necessitem moltes habilitats per poder fer front a aquestes situacions i que no ens afecti personalment. I a nivell professional no és només una qüestió de bona voluntat, també es necessària la professionalitat i la competència, per això aquest projecte preveu també cursos de formació per a tots els treballadors, tot i que després aquests recursos acaben sent molt teòrics i a vegades no ens ajuden tampoc massa a fer front a problemàtiques que tenim aquí.

Nosaltres, a part de ser operaris de la UISP, treballem també en convenció amb el departament de Justícia del Menor, i més o menys tots tenim uns objectius teòrics comuns: procurar el reinseriment social dels menors que es troben en situació de risc o exclusió social.

-Teòricament?

Definició del projecte H-sport.

Objectius del projecte

Recomanacions metodològiques : requisits de treball: habilitats, professionalitat formació,...

Dificultats per adaptar la formació teòrica amb la praxis

Dificultats en la implementació per falta de recursos i motivació

-Sí perquè a l'hora de implementar aquests objectius veus que el Departament de Justícia no implica tots els recursos que serien necessaris, i que molts cops aquesta manca de recursos i de ganes de implementar estratègies, recauen directament sobre la qualitat de la intervenció amb els joves. Hi ha molta desmotivació, crec.

2.- Quines característiques diferencials podem trobar en els nois i les noies del Casal del Marmol?

-Ara mateix el 90% de les noies que hi ha al Casal són immigrants i aquesta era, al principi, una situació una mica complicada culturalment parlant. Per motius religiosos i educatius algunes noies no podien practicar esport i la majoria d'elles vestien sempre faldilles. Ara aquesta situació ha canviat una mica, elles han acceptat de posar-se roba una mica més esportiva. Una altra dificultat és que les noies, normalment, no han tingut anteriorment a l'ingrés al Casal del Marmol, cap tipus d'experiència motora o esportiva, aleshores qualsevol activitat física, per senzilla que sigui, els resulta complicada de desenvolupar.

Pensa que només el 30-40% dels nois i noies que cometen un delictes venen a parar a la presó, la resta, el 60-70% han de ser "tractats" a fora a través de assistents socials i educadors de carrer. I a fora els nois, prefereixen activitats de tipus individual, esports de combat i bodybuilding, i això no afavoreix molt la reinserció. Entenem que entrar en un grup esportiu quan ja està format és difícil i suposa un esforç de relació i coneixença per part de les dues parts implicades. I sí a més el grup és tancat i no permet l'entrada a la resta de nous, la situació de reinserció es fa molt difícil perquè se sent novament exclòs.

A la llarga molts dels nois deixen de practicar esport. Però no només ho deixen per aquest motiu, també perquè comporta cansament i esforç, i sobretot molta competència, perquè crec que copien el model adult esportiu, on la competició és realment el que els motiva a participar, el poder guanyar i prou.

A més condiciona molt el fet de si algú de la teva família també en practica. Si la cultura familiar té tradició de practica esportiva, més possibilitats hi haurà que el noi també en faci al llarg de la seva vida. El noi farà un esport o altre, sobretot, en funció de la seva classe social. Està molt relacionat.

Dificultats de la diversitat multicultural

Percentatges i llocs d'intervenció

Relacionar-se en els esports d'equip. Dimensió relacional de la pràctica esportiva

Model esportiu masculí

Concepte de capital cultural familiar.
Concepte d'habitus

Dificultats de la diversitat multicultural

3.- En què es basa la vostra intervenció?

-La intervenció parteix del supòsit que l'esport pot ser considerat un instrument de intervenció educativa, que és capaç de potenciar la participació de tots els individus en la societat. I a més es considera que també és una eina perquè el jove experimenti gradualment processos d'autonomia. O sigui que l'esport té un gran valor educatiu, un valor social.

Processos d'autonomia.
Model constructivista

4.- Però com es relaciona pràctica esportiva i educació?

-Des de l'educació tots defensem que les normes i les regles són necessàries i s'han d'establir i aprendre, perquè representen un punt de referència per als joves, i representen la frontera dels seus propis límits. Aquestes normes i límits s'han d'ensenyar als nens des de molt petits. A través de les regles i les normes ells aprenen què és el correcte i què és allò incorrecte. I en aquest cas la pràctica esportiva, qualsevol pràctica esportiva és una manera planera i senzilla d'aprendre aquestes regles, que primer són esportives, i després poden ser socials o de convivència.

Esport: espai d'aprenentatge de normes i límits

Que no vol dir que aquesta extrapolació es doni sempre i en tots els casos. Hi ha molts nens que no estan prou madurs per poder entendre el que és una norma, ni esportiva ni social. L'activitat física en general és una manera de fer front als altres i a un mateix, a la pròpia capacitat de patiment, sacrifici i emotivitat, i hi ha molts nens que no són capaços de fer-se front a sí mateixos, i no són capaços per dificultats cognitives, o senzillament per un tema de maduresa.

Fa falta certa maduresa cognitiva i emocional per percebre els beneficis de la pràctica esportiva

A la vegada l'esport representa un ajut per a establir relacions de dinàmica i comprensió dins d'un grup de persones, sobretot en els jocs i esports de equip.

Dificultats de fer-se front a un mateix

5.- Es treballa en l'àmbit de la prevenció?

-De fet treballem en dues àrees diferenciades: projectes de reinserció i de socialització per a menors en l'àrea penal i Projectes de prevenció primària i de promoció de l'esport per tothom. En el primer cas la UISP treballa en coordinació amb el departament de Justícia del Menor: o sigui que les activitats esportives al Casal del Marmol tenen l'objectiu de que el menor participi en les dinàmiques del grup.

Esport: espai de relacions i dinàmica de grups.
Dimensió relacional de la pràctica esportiva

Mètode de treball: Àrees de treball

Tot això ho fem aquí a dins, però un cop a fora s'intenta vigilar que el menor s'adeqüi a les mesures alternatives socials, o sigui que s'adeqüi als mecanismes de funcionament normalitzats. Aquesta intervenció a fora es fa com un projecte individualitzat a partir de la situació personal del menor i de l'anàlisi de les seves necessitats. Però un cop més passa el que comentava abans, que hi ha una gran manca de recursos per a fer aquests seguiments, i molts cops aquests nois acaben perdent el contacte amb els assistents social o els serveis socials.

Intervenció a l'exterior: seguiment del seu procés socialitzador

Altres tipus de projectes són tots aquells que tenen a veure amb la dinamització comunitària, i són els projectes que fan referència a la prevenció primària. La UISP no treballa sola, no tindria cap sentit que volgués treballar la dinamització comunitària i ho fes ella sola. Treballa de manera transversal i amb col·laboracions amb associacions i cooperatives socials, com siguin la cooperativa Datacoop, la cooperativa Cospexa (projecte Gozilla), l'associació Teatre delle Bollicine, l'associació Marameo... Amb totes aquestes associacions es treballa la prevenció. No creiem que l'esport sol solucioni les situacions d'exclusió dels joves, o sigui que és més realista pensar que treballant conjuntament amb altres associacions i equipament educatius i socials, la prevenció serà més complerta. I en el nostre cas, la pràctica esportiva pot ser una estratègia.

Treball transversal: l'esport sol no soluciona les situacions de exclusió social. Per això cal considerar diferents dimensions de la pràctica esportiva

Entrevista 10: Sr. A. P
Coordinador del projecte Gozilla
Roma, febrer del 2003

1.- Bona tarda! Si us plau em podries dir quina és la teva tasca aquí a l'Associació?

-Sóc el coordinador del projecte Gozilla, i treballo al barri com a educador de carrer, pedagog i el que faci falta!!

Treballo directament en aquest barri perifèric i marginat perquè els nois i noies ho agraeixen i et senten més a prop.

L'esport: és un moment de socialització. Dimensió relacional de la pràctica esportiva

2.-Com a educador de carrer i pedagog creus que el fet de fer escalada o esport en general ajuda als nois i noies a assolir un millor procés de socialització?

-Sí l'esport en general és un moment de socialització¹. Viuen aquí a la perifèria de Roma i la majoria d'ells no ha sortit mai de la ciutat, ni tan sols del seu propi barri. Sortir fora representa una manera nova de relacionar-se amb l'exterior, i per tant, aprenen a relacionar-se d'una manera diferent. Recordo un noi que va venir la primera vegada que vam fer l'experiència, la seva família mai l'havia fet sortir del barri, ja no només per motius econòmics sinó també per motius culturals o ves a saber perquè, i la primera vegada que va veure la paret d'una muntanya es va quedar quiet, parat, amb la boca oberta. Mai havia vist una muntanya "en directe". Aquell va ser un moment emotivament i socialment importantíssim per aquest noi.

Surten poc del barri. La família en té part de responsabilitat. Dimensió familiar de l'exclusió

I tot i que per nosaltres sortir a l'exterior és una cosa natural i habitual, per ells és tota una experiència.

Amb l'escalada hi ha una seqüència de moviments relacionats entre sí, mentre fas aquests moviments desenvolupes tota una sèrie de capacitats, i una de elles és el simple fet de pensar quin serà el proper pas que has de fer per assolir la fita que tens una mica més amunt. La reflexió entra en joc i aquesta penso que és una de les bases del propi procés de socialització: aprendre a pensar i reflexionar.

Beneficis de la pràctica esportiva: l'escalada t'ensenya a planificar quin serà el proper pas. Dimensió competencial i capacitadora

Beneficis catàrtics

La reflexió és la base del procés de socialització Model cognitivista

¹ En aquest sentit recomano la lectura de l'article de Alcyane Marinho i Heloisa Turini, L'escalada i les activitats d'aventura: fent realitat somnis lúcids i lúdics, *Revista Apunts, educació física i esport*, número 65, pp.105-110, 3er. Trimestre 2001.

A més a més, a part de les conseqüències intel·lectuals de la pràctica esportiva, hi ha també uns efectes físics molt importants per als nois i noies d'aquestes edats, i és l'aspecte energètic. Fent escalada, o fent qualsevol esport en general hi ha una descarrega d'energia que els tranquil·litza i els relaxa per després poder concentrar-se més fàcilment. Perquè hi hagi tranquil·litat i atenció, primer hi ha d'haver moviment i acció.

L'acció i el moviment permetran més tard espais de concentració i atenció.
Beneficis educatius de l'esport

3.- Com és la vostra comunicació amb ells? Com sou capaços d'arribar a ells sense que us defugin?

Estil de comunicació

-Intentem ser directes, tant amb el comportament com amb el vocabulari. La majoria d'aquest nois i noies no són massa receptius amb tot allò que els ve de fora, estan molt arrelats al seu propi barri i la gent que tenen al voltant, i la majoria no coneixen un barri més enllà de 5 km. Són excessivament urbans i territorials. Crec que massa i tot, perquè aquesta identitat urbanita que tenen el fa ser tancats en ells mateixos i en els que venen de fora. A més a més aquesta necessitat de estar sempre al mateix lloc també pot ser per inseguretat seva personal, inseguretat que no tenen tant accentuada quan es troben al seu territori amb la seva gent de sempre.

Inconvenients d'una identitat massa arrelada

Tot això ho has de tenir en compte a l'hora de ficar-te en el seu terreny.

Habitus

Viuen en nuclis físics i socials molt tancats i això també es reflexa en la seva mentalitat. Per exemple quan s'han de demanar permisos als pares per a que els joves o nens facin activitat fora del barri, la majoria dels pares desconfien de la organització i de les activitats. Aquesta inseguretat i desconfiança dels pares es reflexa en la educació i formació dels fills. La veritat és que nosaltres faríem més activitats a l'exterior de les que fem habitualment, però els problemes econòmics de la associació, de les famílies i dels propis joves, ens ho impedeixen. Si com a mínima tinguéssim el recolzament de les famílies, la situació no seria tant complexa cada cop que proposem una activitat.

Model economicista
.
Concepte de Heinemann

La relació però en general és bona, som un centre obert tot el dia, fins i tot alguns caps de setmana, o sigui que la disposició nostra és molt gran.

Poca resistència
Poca perseverança
.
Poca continuïtat.
Dimensió personal i cognitiva de l'exclusió social

4.- Aquests nois i noies normalment fan esport?

-No la veritat és que no, la majoria de temps estan asseguts en alguna plaça o portal, i van amb moto. Vam fer un partit a futbol no fa gaire

temps i als 20 minuts ja estaven tots cansats. Amb la escalada vam tenir problemes semblants. Tenen molt poca resistència, tant física com mental.

Es cansaven molt, perquè a més de no tenir resistència, tampoc tenen coordinació ni resistència muscular, força vaja! Estan molt entusiasmats quan els-hi proposes, però després els-hi és difícil mantenir la continuïtat de l'activitat esportiva o no esportiva.

Ens va sorprendre que a l'hora de fer l'escalada les noies van resultar ser més àgils i flexibles. Són més lleugeres i pugen millor també perquè tenen més elasticitat. Pensa que en aquests grups, de xavals en situació de risc, les jerarquies socials estan molt marcades i estructurades. És difícil trencar les cadenes de poder que tenen. Normalment el líder serà un noi de corpulència forta, i la resta tindran un paper secundari. Les noies en canvi casi no tenen paper, passen desapercebudes, i la única que té cert status és normalment la noia que surt amb el líder.

Però que va passar? Que durant l'escalada, les noies van agafar el protagonisme perquè eren més àgils i ràpides que els nois. El líder va caure del pedestal, perquè justament per la seva corpulència física, era més pesat i difícil de moure's. L'autoestima de les noies va pujar molt, i la seva autopercepció va canviar. Eren capaces de fer alguna cosa millor que els nois. Aquest increment de l'autoestima repercuteix en molts aspectes de la seva vida, i això és molt important.

Canvi en la percepció de la jerarquització del grup

Increment de l'autoestima de les noies.

Model cognitivista

5.- Emocionalment com reaccionen?

-Experimenten uns moments molt intensos quan surten del barri i entren en contacte amb un ambient diferent. Si a més l'ambient és natural, a la muntanya, al riu, al bosc..., l'emoció encara és més intensa.

6.- Em podries resumir els punts forts i els punts febles d'haver experimentat aquesta situació esportiva amb aquests nanos?

-La dificultat més gran que tenim és trobar el seu interès i la seva motivació per a fer qualsevol tipus d'activitat i també la continuïtat de les activitats, com t'he dit abans.

La majoria prefereixen ser guiats que no pas proposar noves iniciatives, faran el que tu els-hi diguis si saps proposar-ho bé i vendre-ho amb les paraules que ells volen sentir. Has d'aconseguir transformar-te amb un líder natural, no imposat, o sigui posar-te en el seu lloc i no anar de psicòleg o d'educador, sinó anar com van ells.

Beneficis de la pràctica esportiva: experimenten i s'emocionen. L'esport és el context

Dificultats:
-motivar-los,
-que tinguin continuïtat,
-que facin propostes.
Dimensions de l'exclusió

Després de molt de temps i de treballar junts una bona temporada, pots aconseguir que algú faci alguna proposta, però és realment difícil. Les iniciatives que plantegin aniran en funció de la relació de confiança que tinguis amb ells.

La part positiva de treballar amb aquests nois és la relació directe que és tens amb ells. És una relació de donar i rebre, i en el meu cas particular, jo rebo més d'ells que no pas ells de mi, són feines molt vocacionals.

Un dia, després d'haver fet una via i haver arribat a dalt, el noi estava tant content que em va abraçar. Aquella abraçada va ser la més sincera i natural que m'han fet en tota la meva vida.

No els pots fallar, ells compten amb la teva paraula i el teu compromís. I ho valoren justament perquè poques vegades els han promès coses, i potser quan els hi han promès, després no ho han tingut, o sigui que una mica et posen a prova a veure si tú seràs com els altres, o no. Valoren molt les activitats que els hi fem, i tot allò que ens comprometem a fer.

Recomanacions de com treballar: deconstrucció del rol

Entrevista 11: Dr. G.M
Responsable del Projecte Verticalitat del barri del Raval de Barcelona
Barcelona, maig del 2003

1.-Hola Bona tarda ! Em podria explicar una mica en que consisteix el seu projecte?

Objectiu del projecte i població diana

-Fa temps des dels Serveis Socials, vam pensar que al barri hi havia molt absentisme escolar i que faria falta posar a les escoles alguns elements que cridessin l'atenció dels xavals i volguessin acostar-se al recinte escolar. O sigui que el que vam fer va ser un rocòdrom escolar al CEIP Drassanes.

L'A.F. com a reclam per assistir a les aules.
L'esport com a pretext

2.-Com ho feu?

-A les tardes, anem classe per classe i mentre ells estan fent classe, entrem a les aules i agafem grups de tres nens i nenes i els portem al pati on hi ha el rocòdrom.

A partir de l'escalada en el rocòdrom es crea un espai de relació diferent al que tenen dins de les aules, i és un espai no només idoni pels xavals, sinó també idoni per intervenir des de l'educació. Hem pensat que a partir de la escalada és possible donar-los un lloc temporal i físic perquè facis exercici i relacions socials, i es puguin conèixer fora de l'àmbit estrictament acadèmic.

L'escalada: espai de relació i trobada.
Concepte de capital social i simbòlic de Bourdieu

Aquí a les Drassanes tenen un percentatge de alumnes immigrants molt alt, i aquest espai que genera l'escalada els ajuda a conèixer's més els uns als altres i sobretot els ajuda a veure que tots són iguals quan estan penjats de les cordes. En aquest moment no hi ha líders, ni "cabecillas", en el sentit que els rols que els nens prenen en els grups, es difuminen, i les nenes, per exemple, passen a tenir més protagonisme perquè escalen bastant millor.

Canvi de l'estructura jeràrquica dels grups

3.-I poden anar tots els joves que vulguin?

-Sí, en horari escolar sempre van els nens de l'escola, però després quan s'acaba l'escola, a les tardes hi poden entrar totes aquelles persones del barri que vulguin fer una mica d'escalada. I la veritat és que té molt d'èxit entre els joves, fora de l'horari escolar, fins al punt que a partir del rocòdrom s'ha conegut i després han quedat per anar a altres llocs a fer esport.

Condicionats pel la seva nacionalitat

4.- Quina incidència creus que té l'activitat física en aquests nois i noies i en el seu procés socialitzador?

-Contribueix en part en el seu procés formatiu i educatiu, però evidentment no és definitori. La majoria d'ells pel sol fet de ser immigrants o fills de immigrants ja estan bastant condicionats, i a més viure en el Raval no t'ajuda gaire a millorar la teva "classe social", més aviat al contrari, no els ajuda gens a que es puguin integrar dins dels mecanismes normalitats de la resta de Barcelona. Però el que sí que els dóna l'esport, i concretament l'escalada, és un espai de trobada perquè coneguin altres nois i noies, siguin immigrants o no, i això crec que ja és un èxit tant per ells com per nosaltres. A més quan estan aquí escalant mai estan sols, sempre tenen un educador que els estar mirant i intervé si cal.

Dimensions relacionals de l'exclusió: el barri com element deseducador

Diguéssim que venir a escalar un cop a la setmana no t'ajudarà a integrar-te millor, ni t'ajudarà a canviar la teva classe social, ni a tenir més ingressos econòmics, però sí que potser els allunya d'un dels problemes més greus que tenim al barri, la droga i la violència als carrers.

La pràctica esportiva no et treu de l'exclusió social, però t'ajuda a resistir

Jo sempre dic que la pràctica esportiva en general els ajuda a "resistir" en una situació que de per sí pot ser de risc, però com a mínim no van a menys i no empitjora la seva situació.

Beneficis de la pràctica esportiva: augment de l capital social. Dimensió relacional i normativizada de la pràctica esportiva

5.- Perquè?

-Sobretot perquè augmentes el teu capital social, o sigui que augmentes la teva xarxa de relacions i això pot ser positiu si aquestes relacions s'estableixen en un context escolar i a partir de la intervenció de la figura de l'educador. L'objectiu és que no estiguin al carrer i entrin en contacte amb gent més grans que ells amb intencions i interessos molt diferents a les que tenen els nens i els joves.

I no només és bo perquè fas xarxa social, sinó perquè a més a més la mateixa pràctica esportiva en sí, t'ajuda a conèixe't més a tu mateix, i a saber quines són les teves possibilitats. És una eina molt potent d'autoconeixement i això crec que és clau per després poder saber qui ets i com ets. I l'autoconeixement també et pot ajudar a saber quan t'has de controlar, o sigui que també t'ajuda a dirigir la pròpia conducta. Moltes vegades la falta d'autocontrol pot ser una característica dels joves en situació de risc.

Autocontrol i autoconeixement, dos factors de protecció per a les situacions d'exclusió, segons Vicente Garrido i F. Gil

Espai d'aprenentatge de valors socials. Dimensió emotiva i moral de la pràctica esportiva

I en un altres aspecte també molt important, la pràctica esportiva t'ajuda a conèixer alguns dels valors socials que tenim. Per exemple el companyerisme. Normalment quan algú està a la paret i no pot pujar, els altres se'n riuen bastant i tenen amb ell una actitud més aviat destructiva. Amb la intervenció dels educadors, se'ls fa veure que aquestes conductes no són les més adequades, i a base de dir-ho i remarcar-ho moltes vegades, pots, al final aconseguir que et facin cas, i que reaccionin i deixin de ficar-se amb aquell xaval.

A més tenen una manera d'expressar-se bastant grollera, en el sentit que el vocabulari que utilitzen és irrespectuós i vulgar. Però tampoc no

ho fan per ofendre o per ferir a l'altre, sinó que és la seva manera natural de comunicar-se, és el seu *habitus*. Suposo que és part de l'educació que en rebut del seu entorn, de la família sobretot.

Amb la teva intervenció no es que aconseguis canviar la seva manera de ser, o de parlar, o de expressar-se, però sí que pots anar polint alguns aspectes que socialment els ajudaran a estar un pèl més integrats. Diguéssim que la teva intervenció ajuda en alguns aspectes culturals de la integració però no en la plena integració en el sentit de tenir papers, i viure en un barri de "millor prestigi".

Intervenir psicològicament, no implica educar

Concepte d'*habitus*

Concepte de Giménez sobre les dimensions de la Integració

Entrevista 12: Sta. L. A
 Responsable del projecte d'Àmbits Esport. Barcelona
 Barcelona, juny del 2003

1.- Hola bona tarda. Em podria si us plau, explicar en que consisteix *Àmbits Esport*?

-*Àmbits Esport* és una associació sense afany de lucre, és una Organització No Governamental que funciona des de l'any 1987, i que es crea en el seu moment per poder intervenir amb persones drogodependents, utilitzant l'esport i l'activitat física.

Això va ser només al principi, per què després, amb el temps, s'ha anat modificant i adaptant a les noves necessitats i problemàtiques i ara intervenim en altres col·lectius socials.

Funció i origen de l'organització Àmbits Esport

2.-Quins col·lectius, com hi treballeu?

El nostre objectiu, sigui quin sigui l'àmbit de intervenció i el col·lectiu amb el que treballem, és promoure hàbits i actituds per a la millora de la qualitat de vida i la salut de les persones, utilitzant la pràctica de l'esport, i l'espai d'interrelació que es dona durant la pràctica esportiva. Aquest espai d'interacció que es dona en qualsevol activitat lúdica, ens serveix a nosaltres per què molts dels infants i joves que venen a la nostra associació puguin estimular-se i fer relacions entre ells. O sigui que no només treballem la reinserció de persones amb problemàtiques socials severes, sinó que també treballem de manera preventiva amb els menors immigrants, i ho fem sempre utilitzant l'espai esportiu com un entorn educatiu.

Beneficis de l'esport: establir relacions socials

Beneficis de l'esport: prevenció i relacions. L'esport és un espai per a la intervenció

I a més a més, per si encara no fos prou, també tenim un grup de persones que fan recerca en aquest sentit, i es dediquen a la investigació.

3.- Com accedeixen aquestes persones al vostre projecte? Són gent del barri?

-La procedència és molt àmplia, tenim menors que provenen de diferents llocs, però normalment provenen de les derivacions que ens fans els educadors dels centres escolars o dels instituts. Altres venen de centres d'atenció als immigrants, persones que resideixen de manera temporal en aquests centres i que l'educador ens els envia.

Treball en xarxa

Derivacions dels casos de risc. Treball dels diferents agents socials

4.- Només teniu persones immigrants?

-No, la veritat és que tenim de tot! Però la majoria sí que ho són. En el cas que ho són tenim molt en compte les seves necessitats i sobretot la seva procedència cultural. Hi ha a Barcelona un gran nombre de gimnasos i instal·lacions esportives que acullen a aquests joves, i ho fan de manera anònima, és a dir que no expliquen quina és la seva problemàtica als seus treballadors. D'aquesta manera intentem que el nouvingut estableixi una xarxa de relacions socials amb altres persones que no siguin immigrants, i augmentin el seu cercle de amistats i relacions, i això pensem que és el més important per que una persona pugui integrar-se. Amb els drogodependents, també es conserva el seu anonimats, i s'intenta que al gimnàs en el que s'incorpora no conegui a ningú del seu entorn immediat, -per les repercussions socials i personals que podrien haver, a nivell de prejudicis, de retrets, fins i tot de "cotilleos"- . I tot i que aquestes persones van a equipaments esportius "lluny" dels seus centres de residència, tenim un metge, un biòleg i un educador social que fan el seguiment d'aquesta persona i de la seva evolució.

Beneficis de l'esport: poder fer una atenció individualitzada

Beneficis de l'esport: Variable relacional

Exclusió exògena en l'escenari esportiu

La funció del metge és especialment important per aquells casos en que la persona o el jove a més a més, també té el virus de la Sida, i la necessitat de establir vincles socials és importantíssima. El rebuig social que ocasiona la malaltia de la Sida, molts cops és pitjor que la pròpia Sida, i per això nosaltres defensem que a partir de la pràctica esportiva pot augmentar el cercle social de la persona.

Xarxa de recolzament i seguiment de casos en risc

Beneficis de l'esport: Variable relacional i augment del capital social

5.- Quin és el protocol, o la rutina que seguïu per a acceptar un cas? Teniu algun mètode?

- Sí. Tot el procés sempre s'inicia amb una sol·licitud per part de l'educador o els Serveis Socials, i si nosaltres ho considerem oportú, ens entrevistem amb la persona necessitada.

Protocols d'entrada als CR's. Mètodes de treball

La primera entrevista sempre és informativa i psicosocial, i això vol dir, que ambdues parts, tan ell com nosaltres ens intercanviem informació sobre quins són els objectius del nostre programa i quines són les condicions i característiques per a incorporar-se. Ell per la seva banda ens dona un perfil de la seva autobiografia i el seu entorn socio-familiar. I és en aquest punt on nosaltres podem "descobrir" algunes de les causes que han fet que la persona arribi a aquest estat. La situació familiar, o els antecedents socio-familiars,

Mètode: l'entrevista per a conèixer

La importància de la família en la socialització primària

marquen la vida dels infants, i en conseqüència dels futurs adults, i aquest aspecte crec que és el més rellevant.

Si veiem que és un candidat possible, i que realment necessita ser “intervingut”, passem a la segona fase, que és una visita mèdica. En aquesta visita es fa una valoració morfofuncional, un estudi dels seus antecedents patològics i el seu estat físic general. En funció dels resultats d'aquesta valoració se li recomanarà una activitat física o altre, i se'l derivarà a una instal·lació esportiva o altre.

Tant el jove com el professional d'Àmbits Esport, pactaran, en funció de les preferències del jove i de la disponibilitat del programa, els horaris, la tipologia de practica esportiva i la instal·lació.

Un cop el noi o la noia ja són practicants habituals d'algun esport, se'ls fan uns controls mèdics i psicosocials per veure quina resposta estan donant al programa, tant a nivell físic com psicosocial. Aquests controls es coordinen amb els centres educatius o els Serveis Socials que ens han derivat el cas.

6.- Molt bé, doncs moltes gràcies.

-Gràcies a vosaltres per l'interès. Si voleu més informació la podeu trobar a la nostra web: www.ambits-esport.com

Beneficis de l'esport:
Variable competencial

Xarxes de recolzament social per a persones en risc d'exclusió

TRANSCRIPCIÓ DE LES ENTREVISTES DE LA FASE ESPECÍFICA

Entrevista 13: Sr. J.V
Cap del Districte d'Horta-Guinardò
Barcelona, desembre del 2003

1.- Hola bon dia, si us plau podria començar presentant-se?

-Sí, sóc el cap del Districte d'Horta-Guinardó de Barcelona.

2.- Quina relació tens amb infància i joventut en situació de risc social?

-Mira, l'experiència que jo tinc no l'he agafada aquí al Carmel, sinó que jo vaig començar a tenir contacte amb aquesta gent ara fa uns quinze anys al barri de la Mina. Allà hi havia una mica de merder, perquè hi havia escoles que tenien nanos barrejats entre els que estaven empadronats al barri del Besòs i els que venien del barri de la Mina. I aquest és el primer factor que dificulta la intervenció amb nanos en situació de risc, i és una cosa tant senzilla com les divisions administratives. És clar una escola el que vol és tenir un interlocutor únic que l'ajudi i l'assessori en els casos problemàtics. Però que passava allà? Doncs que quan un nano era molt problemàtic, sempre es deia que era responsabilitat de l'altra barri, de manera que es passaven la pilota un a l'altre i el tema no se solucionava.

Això fins i tot ara, i aquí al Carmel, també ens passa, i és que hi ha escoles que tenen nanos matriculats d'altres barris, o a l'inversa que hi ha nanos d'aquí que marxen a altres barris a estudiar, amb lo qual és un problema a l'hora de fer les divisions territorials.

Aleshores recordo que va haver un canvi de perspectiva de l'Ajuntament amb tota aquesta problemàtica. Va entrar en funcionament tot el tema del Usufami, i tots els plans de família.

3.- I què és l'Usufami?

- Fa anys des dels Serveis Socials es feia una quantitat major de projectes comunitaris, però des de fa uns anys es prima més tots els plans d'atenció individualitzada. Clar això com a educador et representava un canvi de perspectiva brutal, passaves d'una feina d'estar molt al carrer fent projectes de dinamització comunitària,

Dificultats per a la intervenir amb els infants: Administrati ves, -amb les famílies...

No assumpció de responsabilitats per part dels educands. Dimensió personal de l'exclusió social

No es comparteixen responsabilitats

Relacions dificultoses amb l'Administració

Funció dels educadors/es de carrer: estar en contacte amb els joves en el seu hàbitat

L'Administració s'allunya de les necessitats dels joves per una qüestió de pressupost

negociant amb els adolescents què és el que volien, a treballar en una situació en la que treballaves la demanda. Per a mi això va ser una situació de canvi radical, però per positiu, perquè els educadors de carrer en definitiva el que fan es posar-se directament amb els adolescents i joves en el seu propi medi. Diguéssim que ja no es volia que els educadors de carrer estiguessin en els despatxos sinó que estiguessin al carrer, en el medi on estan els joves i adolescents.

Els problemes però també sortiren. Sobretot tots aquells que fan referència amb els resultats quantitatius de les intervencions. L'Administració no tenia uns resultats tangibles del que es feia amb els nanos del carrer, perquè ens preguntava –“a veure a quants adolescents porteu?”- i és clar, no es pot respondre a aquesta pregunta, perquè com ja saps un dia el grup de la plaça X hi ha 15 nanos, un altre dia a la mateixa plaça hi ha una altra banda que no coneixes de res, al cap d'unes hores veus que no hi ha ningú, despès la banda pot canviar de plaça,...

I ens preguntaven –“però quants”- i no es podia donar una quantitat. Aquesta inexactitud amb els resultats quantitatius, va fer que aquests projectes s'exterminessin i deixessin d'existir. I això si que va ser un error, per que per molt que les dades quantitatives no fossin les més precises, si que els educadors de carrer establíem certes relacions i vincles amb els nanos del carrer, i podíem fer de pont entre el seu medi, el carrer, i altres tipus de recursos, sobretot esportius, culturals,... Aleshores es va passar un treball purament individualitzat, que es molt més mesurable i precís.

I aquesta és l'altre dificultat a l'hora de fer tractament individualitzat amb menors en risc, les desavinences entre els resultats quantitatius que demana l'Administració i el treball qualitatiu i més educatiu que fan els educadors de carrer.

Treball individualitzat més operatiu

4.-I els equipament per a joves, quin paper hi tenen en tota aquesta situació?

-L'enfocament que donen els equipaments d'infància i de joves és diferent. Aquí el que proposen es que els joves usin aquests centres independentment de la situació socio-familiar que tinguin, i no està tant pendent de les problemàtiques individualitzades de cada nano, sinó que el que vols es generar un espai de trobada perquè els nanos s'hi trobin bé, i vinguin amb assiduitat, i participin de les activitats que proposem,... Creem espais i recursos, com per exemple d'esport, en que

Beneficis socials de l'esport. Variable relacional. Generació d'espais de trobada i de participació

el nano hi pugui participar i no hagi d'estar al carrer. I a part de l'esport, hi ha altres tipus d'activitats, que són els típics de la cultura juvenil, com els tallers de graffitis, la fotografia, el rol,...

5.-Què és per tu una situació de exclusió social?

-És una situació d'una certa anomia, i això vol dir trobar-se fora de joc en algun o en diversos àmbits del teu entorn. Trobar-se fora de joc amb la teva família, a la teva escola, a la comunitat, o fins i tot en el grup d'iguals, amb lo qual et pots trobar amb situacions d'exclusió social molt diverses. El que sí que sabem és que una persona està ficada en molt àmbits diferents i que aquests es retroalimenten i condicionen, fins al punt que si entra en crisi alguns d'aquests cercles, és possible que acabi afectant també als altres àmbits. O sigui que una crisi familiar inicial, evidentment contaminarà el teu àmbit escolar, i possiblement també revertirà en la dimensió comunitària, i així successivament. Sabem per tant, que les causes que desencadenen una situació d'exclusió poden ser moltes, i que a més a més estan enllaçades entre elles.

I encara que hi hagi gent que no ho vegi clar, la majoria de casos comencen amb unes crisis econòmiques, o bé per situacions d'atur. La renda familiar seria un dels aspectes més importants, que segurament després condicionarà que hi hagi necessitat d'emigrar, d'haver de deixar l'escola per a treballar, de mil històries que passen. Parlem per tant de multifactorialitat i això tots ho tenim clar, el que no sabem però són les proporcions de cadascuna d'aquestes causes.

6.-Creus que hi ha factors de protecció? Maneres de vacunar-se? Creus que per exemple l'educació o la gestió de les emocions els podria ajudar a no caure en situacions d'exclusió?

-Jo prefereixo parlar més de causes socials i no tant de caire psicològic o emotiu o més de causes personals, tot i que al final tot té unes traduccions o reaccions emocionals. Però m'agrada més treballar més des de la vessant social, perquè és menys culpabilitzant. Molts cops les emocions negatives es desencadenen justament per que l'entorn és una merda. Imagina't que arribes en un barri que és una merda, amb una casa que cau a trossos, òbviament estarà malament i se sentirà fatal, i

Definició d'exclusió social

Els àmbits dels infants es retroalimenten i condicionen. Causes múltiples d'exclusió

Causes socials més importants que causes personals. La influència de l'entorn. Dimensió personal del concepte d'exclusió

Motiu principal: problemes econòmics. Dimensió economia de l'exclusió

Gestió emocional

Dimensions personals de l'exclusió. Etiologia del concepte

Factor de protecció: treballar per millorar la qualitat de vida

aquesta situació no és culpa seva sinó que és culpa d'una distribució de riquesa mal feta i injusta. Per això m'estimo més adoptar una visió menys psicològica i més social. I des d'aquesta visió també penso que el millor factor de protecció serà treballar per millorar la qualitat de vida de la gent.

Si parlem de protecció des d'un mateix és com donar la culpa de l'exclusió a un mateix, i això no és ben bé així.

7.-Com creus que pot intervenir l'activitat física en situacions de xavals en risc?

-Intuïm, i sabem i fa anys que se'n parla que l'activitat física influeix molt en el procés de socialització. Suposo perquè és una activitat que surt de manera natural i que motiva molt a nanos petits i no tant petits. Però, és clar en quina mesura evita d'exclusió social? Doncs no en tenim ni idea, el que si que sabem és que es genera un espai d'intervenció per als educadors molt positiu.

També tinc la sensació que entre els equipaments, els recursos d'educació física, les propostes d'esport i les situacions de risc social, ha d'existir una figura de mediació, que els-hi doni a conèixer, o bé que els motivi per a fer esport. La simple presència d'instal·lacions esportives, per res de món garantitza que se'n faci un ús per part dels xavals en situació d'exclusió social. Han d'aconseguir que el nano que està en una situació de confusió, pugui accedir a aquestes instal·lacions i es relacioni amb altres nanos.

Un problema greu que tenim, és que sobretot els nanos en risc social que provenen d'altres cultures no fan un ús d'aquestes instal·lacions, sovint perquè no creuen que estiguin fetes per ells i perquè no saben que hi poden accedir.

Passa el mateix amb els centres cívics i altres entitats, en que els nouvinguts no fan un consum socio-cultural de les activitats que ofereixen aquests centres. Prefereixen estar al carrer i ajuntar-se amb persones que per proximitat física i cultural s'assemblen més a ells. I si fem un exercici d'introspecció ho veurem clar, tots necessitem cobrir el sentiment de pertinença, i això se soluciona ajuntant-nos amb gent que sigui com nosaltres. Pensen que aquests equipaments, esportius o culturals no són per a ells, que ells no hi poden entrar o que senzillament ells no hi tenen dret.

Educació física motiva molt, però no sabem en quin grau pot evitar l'exclusió social. Beneficis de la pràctica esportiva: competencial i capacita

Dimensió relacional de l'esport. Hi ha certs filtres que dificulten la pràctica

Cal la figura del mediador, no n'hi ha prou amb l'existència d'instal·lacions per evitar l'exclusió social

No hi ha consum socio-cultural. El sentit de pertinença es busca al carrer

Les crisis d'identitat dels adolescents provoquen l'aparició de guetos. Dimensió residencial i relacional del concepte de socialització

Quan ets infant ets més esponja i pots adaptar-te millor al entorn, en canvi, però, quan ets adolescent a aquest problema de sentiment de pertinença se li suma les crisis d'identitat pròpies de l'adolescència, les inseguretats que crea conèixer un lloc nou, amb uns valors culturals super diferents als que sempre havies vist, i per tant que busquen?, doncs allò pròxim, aquells que parlen el meu idioma, els que tenen el meu color de pell, que tenen la meua edat i tampoc coneixen l'entorn, i aleshores és normal que el nouvingut adolescent facin aquest procés de guetització. I aquest és l'objectiu dels centres d'oci, esport i fins i tot l'escola: aconseguir que el nano es mogui per afinitats i no tant per proximitat física i cultural.

El problema també està quan hi ha un desbordament de població marginal, o bé perquè en el barri hi ha molta població nouvinguda, o bé perquè hi ha molta població en risc... aleshores l'Administració no pot donar una resposta de qualitat a tots els necessitats. I a més es creen situacions de racisme i rebuig, quan la policia, pel sol fet de ser d'un altre color et demana la documentació i et diu que estiguis alerta perquè "tu no ets d'aquí".

Després de molts anys de saber que això podria passar, que el barri del Carmel podria ser un focus d'exclusió i risc social, després de molts anys de saber que ens passaria això, ara que està passant no som capaços de donar-hi resposta. Teníem temps per mirar altres models com el de França o Anglaterra, en que la qüestió de la immigració per exemple, el tenen molt més treballat. Aquí enlloc de recollir tots els aspectes positius que té la immigració en tant que ens aporten noves maneres d'entendre la vida, de pensar, de sentir, de vestir, de cuinar,... tenim certa sensació de desconfiança i de rebuig recíproc.

8.- Quin paper hi té l'Administració en la responsabilitat d'aquesta situació?

L'Administració podria intervenir en cadascun dels àmbits dels joves que abans he dit: escolar, comunitari, familiar, habitatge, sanitat, oci,... El problema però està en la manca de recursos, i parlis amb el professional que parlis, tots et diran el mateix que manquen recursos, i manquen recursos en educació, en sanitat, en educadors de carrer, en equipaments esportius, en mediadors per a educar a aquesta nanos en l'ús i dret de l'esport i els equipaments,... Ningú pot calcular quina

La manca de recursos públics fa que apareguin situacions de marginació, racisme, xenofòbia. Dimensió relacional de l'exclusió

No som capaços de donar resposta als problemes derivats de la immigració

Manca de recursos per fer pedagogia de l'esport

despesa de recursos necessitem, quina seria la ratio en cada barri i per a cada població. Sabem que en falten de recursos però no sabem en quina proporció. Per exemple aquí al Carmel sabem que ens falten instal·lacions esportives, però tampoc no sabem quantes i si se'n utilitzarien.

Suposo que el nombre de recursos que es puguin destinar en un barri com aquest vindria determinat per la idea de qualitat de vida que vulguis donar a la població del barri. Per aconseguir més qualitat de vida hi hauràs d'invertir més recursos personals, socials, econòmics... i aquest serà un tercer factor que dificulta la intervenció amb els nanos en risc, i que són les punyeteres peles. Sense pressupostos i sense calers no es pot fer res, ni projectes, ni intervencions, ni espais per a intervencions.

Cal més inversió per poder intervenir en la seva qualitat de vida

Dimensió econòmica i administrativa del concepte d'exclusió social

Entrevista 14: Sra. L.P

Educadora de carrer del Barri del Carmel

Barcelona, desembre del 2003

1.- Hola bona tarda, quina és la teva formació i professió en el barri del Carmel?

-Sóc educadora social dels Serveis Socials del Carmel des de fa set anys.

2.- Com podries definir el què és una situació d'exclusió social?

-A veure, penso amb població infantil i juvenil que és el tema que t'interessa, oi?. Doncs crec que és una situació en la qual no tenen les mateixes oportunitats que la resta de persones en àmbits laborals, educatius i altres coses.

Definició d'exclusió social.
Dimensions de l'exclusió

3.- Per tant l'exclusió social només es dóna a partir de desigualtats educatives o laborals? O creus que n'hi ha d'altres?

-No, exclusió pot ser a molts nivells, perquè per exemple una persona amb mancances psicològiques, també pot estar exclosa de tenir certes relacions, no?, i altres coses.

Etiologia del concepte d'exclusió social

4.-Qui creus que pot ser susceptible d'estar en risc social?

Quines característiques pot tenir una persona que es trobi en risc, a grans trets...

-Per exemple una persona que no és capaç de relacionar-se de la mateixa manera que ho fa la majoria de nosaltres...

5.-O sigui, que és un tema personal. L'exclusió social ve determinada per la incapacitat d'algú de relacionar-se?

Factors: poca capacitat de relació, pocs hàbits adquirits, malalties mentals

-Bé, no, és clar, poden haver altres factors, oi?. Hi ha molta gent que no és capaç de trobar una feina o no és capaç de mantenir-la, perquè hi ha hagut una sèrie de coses darrera seu, per exemple els pocs hàbits adquirits des de la infància. O per exemple també casos de malalties mentals.

6.- I perquè creus que hi ha gent que no és capaç de mantenir una feina, i per exemple ser puntual?

-Sobretot per l'entorn en el que han crescut, les normes que hagin tingut en la seva família. Hi ha gent que, per exemple, prefereix quedar-se dormint que portar els nens a l'escola, i això trenca els hàbits i les rutines dels nanos, de manera que en aquella casa ningú assumeix responsabilitats. Aleshores en aquella casa tothom se'n va a dormir a l'hora que vol i per tant no hi ha pautes ni normes ni res en absolut.

L'entorn i la família condiciona els hàbits i la rutina dels infants

De fet són dos motius pels quals els nanos estan en risc, primer la manca d'hàbits i normes i segon el tema de la salut mental dels familiars.

Causes de l'exclusió: manca d'hàbits i malaltia mental

7.- Creus que hi ha prous recursos per a fer possible una societat sense situacions d'exclusió?

-Home, en teoria ja n'hi ha de recursos, els EAIA's, per exemple, però la veritat és que no funcionen del tot bé. Tenim molts casos que veiem que s'han de prendre mesures preventives i curatives però els recursos amb els que comptem no són el suficientment eficients. I a més els canvis que s'aconsegueixen són molt pocs i a molt llarg plaç. De manera que, entre la ineficàcia dels EAIA's, la manca de recursos i la lentitud dels canvis, a vegades tens la sensació que no es fa massa feina.

Canvis a molt llarg termini per la manca de recursos

Manca de recursos personals i administratius

8.- I hi ha altres aspectes que siguin més de caire psicològic o emocional?

-Sí, sobretot tots aquells aspectes que tenen relació amb la inseguretat de la persona, amb les pors. I de tenir seguretat i autonomia a no tenir-la depèn molt de com t'hagin recolzat i estimat quan has estat nen. Clar, si els teus pares passen olímpicament de tu, poc estimulat estaràs. La família és super important, jo veig nens que estan en certes famílies, i sé que no tindran cap futur massa esperançador, i a mi em fa pena perquè aquell pobre nen no té la culpa de que els seus pares siguin uns irresponsables, i ja ser des d'ara que no tindrà un futur com els altres.

Aspectes psicològics: Inseguretat, poca autonomia, famílies poc responsables

L'entorn i la família condiciona molt

Hàbits no assumits per l'herència familiar i la falta de capital cultural

No assumeixen responsabilitats cap als fills. Tu els hi dius, per exemple, -"mira, que el teu fill ha de venir a veure la psicòloga"- i et

diuen –“ és que ell no vol venir, no li ve de gust”-. O sigui que les pautes educatives que tots tenim incorporades com a normals, límits, normes, saber qui mana a casa, doncs tota aquesta gent no ho tenen assumit, els-hi costa. Són els pares els que els-hi ha de dir als fills de 4 o 5 anys el que han de fer els fills, i no al revés. No és el fill el que mana, sinó que els pares han de marcar els horaris d’anar a dormir, de anar a l’escola... però tot això no ho tenen incorporat com a cosa necessària.

O per exemple un cas d’un nen que es passava el dia al carrer i no anava a l’escola i començava a freqüentar amb bandes, i li vam dir als pares –“miri que el seu fill falta molt a l’escola i sempre està al carrer, amb altres nois que roben”- i el pare ens va contestar –“què no passa nada mujer, que la calle lo hace crecer, y le enseña más que en la escuela”-. O sigui que no és només una qüestió d’hàbits, sinó de mentalitat i de manera d’entendre tot això. Són mentalitats molt diferents i valors molt diferents, i clar, tu això no ho pots canviar.

També el cas d’una mare que li vam dir que la seva filla faltava molt a l’escola pels matins. I ella ens va dir que treballava en un club de nit i plegava molt tard, i a l’endemà no es podia llevar per portar la – “niñata”- a l’escola. I és va quedar tant panxa !! O per exemple, una altra que no portava la filla a reforç escolar, perquè li coincidia que els dijous anava a la perruqueria i no podia deixar d’anar a pentinar-se per portar la nena a –“ese sitio del refuerzo”-.

Famílies amb diferents escales de valors. La família com a agent deseducador. Dimensió familiar de l'exclusió

9.- Com creus que l’educació física i l’esport pot ser una eina d’intervenció per a aquests casos?

-Crec que el problema principal que tenen aquests nanos és la manca de concentració i això fa que el seu nivell d’autoestima baixi en picat, i l’esport els-hi pot proporcionar experiències d’èxit positives i fer augmentar la seva autoestima.

L’activitat física pot aportar dosis d’èxit i d’autoestima. Dimensió emocional i competencial de la pràctica esportiva

10.- Sí però també poden perdre, i per tant que empitjori encara més la seva autopercepció...

- Sí, això també és veritat, però a través de l’esport poden valorar-se i no ser avaluats tant rígidament com son valorats en un context d’aula.

Dimensió d’autoconeixement de la pràctica esportiva

11.- Creus que hi ha prous recursos per atendre a tota la població?

Manca de recursos i d’eficàcia professional

-Evidentment no, i no crec que trobis a cap professional dels que estem als Serveis Socials que et digui que hi ha prous recursos. Jo el que veig sobretot és la poca eficàcia i competència dels professionals. El més important és la modificació dels hàbits en les famílies, i això és difícil amb molts o pocs recursos, i si son pocs i a més ineficaços, doncs no se massa que es podria fer per solucionar-ho.

Famílies
deseducadores.
Dimensió familiar
del concepte
d'exclusió

Entrevista 15: Sr. M.G
Educador social dels Serveis Socials del Carmel
Barcelona, desembre del 2003

1.- Bona tarda, es podria presentar?

-Sóc pedagog, educador social i treballa com a educador al barri del Carmel als Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona.

2.- Per la seva experiència professional què és el que s'entén quan parlem d'infància en risc d'exclusió?

Definició d'exclusió social

-Són situacions on qualsevol persona, no cal que sigui un nen, sinó un adult o un avi, es troba impossibilitat a l'hora d'accedir als serveis, als mecanismes bàsics i habituals que té la societat per a relacionar-se, per a portar una vida normal. En el cas d'un nen, per exemple, que no pot anar a l'escola perquè no el deixen, o perquè no l'han matriculat, o no pot anar als equipaments d'oci o temps lliure, que no pot fer esport... En el cas d'una persona adulta, doncs aquella que no té una xarxa d'amistats ben definida o normalitzada, o en cas de la gent gran, doncs tots aquells que no tenen família, o que no tenen possibilitat de sortir de casa, que no puguin fer la compra, o fer un passeig.

Etiologia del concepte d'exclusió social:
-Desigualtat d'oportunitats
-No té amics
-No té família.
Dimensions relacionals, familiars

Un nen, per exemple, amb els seus pares treballant fora de casa deu o dotze hores també està en situació de risc, perquè quan surt de l'escola ningú el va a buscar, arriba a casa i està sol, es posa davant de la tele i s'hi passa hores, no fa els deures, i ningú li marca ritmes. O també es pot donar el cas contrari, una família que cap dels dos treballa i per tant no hi ha ingressos, i comencen els problemes de no poder pagar el pis, i no poder pagar la llum o els extres de l'escola, i no poden pagar activitats d'oci dels nans.

Individus sense capital social

Famílies sense ritmes, hàbits ni normes. Amb problemes econòmics que provoquen risc i solitud

3.- Com s'hi arriba?

-S'hi arriba sobretot per raons econòmiques. I sobretot també per causes personals i familiars. En molts casos els factors personals són els que desencadenaran els altres factors d'exclusió, els problemes econòmics per exemple.

Dimensions de l'exclusió: personals i econòmiques

4.- O sigui, que el desencadenant de tot en les situacions d'exclusió social són la manca de recursos personals?

-Jo crec que sí, que l'origen de totes les dificultats està en la manca de recursos personals i en la poca capacitat d'aquestes persones de saber-se buscar la vida, o per exemple, d'aprofitar les oportunitats que se'ls hi dona.

Baixa resiliència: poca capacitat de "buscar-se la vida", pocs recursos davant de situacions adverses

5.- I perquè creus que no són capaços de "buscar-se la vida"?

-Perquè suposo que estan dins d'un espiral en el que tampoc se'ls-ha estimulat perquè siguin "espavilats", i aquesta manera d'actuar els porta a situacions de vacil·lació davant de certes oportunitats. Aleshores et falten habilitats, recursos, estratègies, per poder-te integrar en dinàmiques socials normalitzades i estables, tant a nivell social com familiar,...

Herència familiar: "al carrer també s'aprèn". Dimensió escolar de l'exclusió social

Per exemple, en el treball amb joves i adolescents, el que veiem és quan tenen 13 o 14 anys ja no volen continuar l'escolarització, tot i que se'ls-hi diu que els Serveis Socials i l'escola participaran de les despeses, però aleshores resulta que veus que els pares tampoc hi volen que hi vagi, i creuen que és millor que el jove faci el que li vingui de gust i que estigui al carrer perquè "al carrer també s'aprèn". En aquest cas el jove desaprofita l'oportunitat que té d'anar a l'escola perquè considera que és una pèrdua de temps, però aleshores, és clar, sense una titulació les coses no són fàcils i les feines que pot trobar no estaran tampoc massa ben pagades, de manera que acaben treballant del que poden.

Dimensió escolar i acadèmica de l'exclusió: Poca percepció de la formació com a bé cultural

A més un altre del perill d'estar al carrer és que poden començar a cometre alguns petits robatoris, primer de "catxondeo", però després amb certa planificació i intencionalitat...

Dimensió familiar de l'exclusió. La importància de la família en la socialització primària

Si els pares ja no són capaços d'assegurar una mínima formació o escolarització dels seus fills, o bé perquè no en són conscients de la necessitat, o bé perquè realment prefereixen que estiguin al carrer, el que estan fent és "condemnant" a aquest nano a que quan sigui adult tampoc tingui la necessitat de formar-se com a algo imprescindible.

Dimensió escolar de l'exclusió. Hàbits d'estudi

Total, que entren en una dinàmica en la que als 15 ó 16 anys ja no estan inscrits enlloc, i no fan res en tot el dia, tampoc no s'estan formant laboralment, i la inserció laboral es fa molt complicada perquè no hi ha un tema d'hàbits establert, ni uns límits. I aleshores potser troben una feina, però, com que no tenen eines, no són capaços d'aguantar-la, i la

La falta d'eines et porta a l'exclusió. Dimensió personal i cognitiva de l'exclusió

perden perquè no compleixen horaris, i tampoc s'hi esforcen en fer-ho millor, perquè tampoc tenen interioritzades les capacitats de sacrifici o esforç i es cansen molt ràpid, i a més se senten mal pagats i la deixen, però en troben una altra i tenen la mateixa sensació, i la tornen a deixar, i així van fent,... total que ja estan ficats de ple en situacions de risc social i històries d'aquestes.

Conjunt de causes d'exclusió social

I són tot aquest conjunt de coses, pocs recursos personals, poca estabilitat laboral, poca constància, poc esforç, pocs hàbits i límits, que fa que als 25 o 30 anys no siguis capaç d'entrar en les dinàmiques socials o puguis establir una estructura familiar coherent.

Cal educar en hàbits de treball, esforç...

6.- I com interveiu en aquestes famílies amb una escala de valors tan diferenciada?

Dimensió familiar de l'exclusió

-Tenim moltíssimes dificultats, i a més crec que la família és la responsable que els nanos no tinguin aquests recursos personals. Quan veus que hi ha un nano que li passa tot això, que té 15 anys i ja no estudia, ni treballa, comet petits delictes... indagues perquè ha passat tot això i recorres a la història familiar, i veus el que ha passat. I els pares et diuen –“és que a los tres años ya no podía con él”-, i és clar tu penses, que si als tres anys uns pares ja no poden amb ell, imagina't als 15, quan facin ESO. I a més a més, segurament les famílies tampoc estan motivades per anar intervenint cada cop que és necessari, perquè educar a un nen és intervenir cada dos per tres, reprimir, parlar, explicar, dedicar... i això suposa esforç, temps i paciència, i hi ha molts pares que no hi estan disposats.

L'educació dels fills és una inversió continuada de temps, explicacions, diàleg...

Les famílies deleguen la responsabilitat d'educar en l'escola

Perquè un nano t'agafi confiança i tingui seguretat en tu i en ell mateix fa falta moltíssim temps, i el temps és necessari que l'inverteixi la família. Però el problema és que la família està fallant en molts sentits i no li donen als nanos aquells aspectes ni eines necessàries perquè es formin com a adults mentalment i socialment sans. Les famílies diuen –“l'escola i els espais de temps lliure, ja s'ocupen de educar al nen”-, i acaben delegant en l'escola la responsabilitat d'educar-los.

El factor econòmic és el més important en el col·lectiu d'immigrants

A part de la falta de recursos personals i de la falta de educació en hàbits i límits hi ha un factor molt important de l'exclusió, el més important per mi, és l'econòmic. Per exemple el tema de la immigració. Arriben aquí i no tenen entrades econòmiques, però ells també han de viure en un pis, i han de menjar com a mínim tres cops al dia,... i com s'ho fan?

Dimensió moral i cognitiva de la socialització

Ho tenen molt difícil, i si a més a això se li suma que no entens la llengua, no entens com funcionen es coses que per nosaltres són tant normals, no entens com funciona el sistema educatiu,... i a més a més tens uns valors diferents als nostres... estàs en situació de risc claríssimament.

7.- I quin paper hi pot tenir, en situacions com aquesta, la pràctica de l'educació física?

-Sobretot socialment és molt important l'esport per la possibilitat de relacionar-se entre ells, i perquè proporciona un espai d'amistats i de coneixença, i també perquè l'esport és una activitat que tant a nivell físic com psíquic aporta molts beneficis. A més durant la pràctica esportiva hi pot haver un adult que li proporcioni unes pautes de comportament i d'acció i hàbits.

I per a mi, la pràctica esportiva ben estructurada i planificada és tant o més importants que qualsevol altra activitat educativa. Quan tenim un nen que es passa dos o tres dies a la setmana fent una activitat, sigui la que sigui, esportiva, delictiva, musical,... al final acaba impregnant-se d'allò que practica perquè hi dedica moltes hores i energies.

Si aquesta activitat és esportiva pues millor.

L'activitat física permet l'hàbit de relacionar-se. L'adult de referència ha de desenvolupar un paper cabdal

Dimensió competencial, relacional de la pràctica esportiva

Entrevista 16: Sra. F.G

Directora d'un CEIP al barri del Carmel

Barcelona, febrer del 2004

1.- Com estem educant als nostres nanos?

-Sincerament? Malament !! Els pares bons i els pares correctes, segons sembla, són aquells que donen als nens tot el que necessiten i tot el que no necessiten. I des de l'escola el que no ens cansem de demanar als pares és que els hi donin hores, converses, abraçades i també límits i normes. Però això, és clar, requereix un esforç i no es pot comprar al súper de casa, ho han de fer ells i ho haurien de fer de manera diària.

Estem en general mal educats i sovint són els propis pares són els elements deseducadors dels seus fills. Estan excessivament consentits i pocs pares posen límits en la mesura necessària. Es confon l'amor amb el materialisme. O sigui que si et compro més coses t'estimaré més que si no t'ho compro, i el que fan és que es passen 10 i 12 hores fora de casa, treballant, per comprar coses als seus fills i així suplir el sentiment de culpa que tenen perquè passen moltes hores fora de casa, i és un cercle tancat, i molt difícil de trencar.

Poca capacitat dels pares i mares d'establir diàleg amb els fills. Elements deseducadors. Dimensió familiar i relacional de l'exclusió

Dimensió familiar i relacional de l'exclusió

“-Com que l'estimo molt, li compro tot el que necessiti i més-“, però aleshores, és clar estàs donant uns valors de consum i materialisme que no ens porten enlloc. Aquí a l'escola hi ha nens de 9 anys que ja tenen mòbil !! i el tenen la majoria d'ells per jugar i enviar-se missatges. Creus que un nen de 9 o 12 anys necessita un mòbil? Clar, que genera això?, que si a la classe hi ha tres nens que tenen mòbil, després els altres nens, que no volen ser diferents, demanen un mòbil a casa i diuen “-és que a la classe tothom en té!”- i que fan els pares? Com que no volem que els seus fills tinguin sentiments de frustració o sentiment de inferioritat o d'autocompassió, els hi compren !! i així entrem en aquest cercle de consum desmesurat i valors materialistes.

Valors consumistes i materialistes, per suplir la manca d'afecte i de conversa, i per evitar frustracions als fills

2.-I què és el que haurien de fer els pares?

-Educar, i això significa donar valors i sobretot diàleg. Però què és més fàcil que dialogar? Comprar. Si a les famílies no hi ha diàleg, els nens continuaran demanant coses, i els pares hauran de continuar treballant

Educar: donar elements de reflexió, de diàleg, inculcar valors com l'esforç o el sacrifici

per comprar aquestes coses, perquè els seus fills no se sentin malament i així tornem a entrar en el cercle d'abans.

Només a través dels diàlegs, les converses i les reflexions conjuntes es podrà arribar a una maduresa tant dels nanos com dels propis fills. Però per assolir l'hàbit de la reflexió calen llargues tardes de xerrar i fer pensar al teu fill. I tu creus que les famílies, en general, pensen que la reflexió i el diàleg és el millor pel seu fill? No, el millor, i més ràpid és comprar-li.

Ningú pensa que si els nens de petits tenen experiències de frustració, de grans seran més lluitadors, i valoraran més l'esforç i el sacrifici. Ningú vol que el seu fill "pateixi", i per això els nens estan entre cotonets. Però el patiment és bo, i ens fa créixer, i ens fa madurar. Però el que es porta ara és la sobreprotecció, el materialisme com a factor indicador d'amor, el consentir als nanos tot el que volen i el poc valor de l'educació en valors, en general. Una vegada vaig llegir un llibre sobre l'experiència del fracàs com experiència pedagògica, era un llibre d'en Francesc Torralba, i crec que es deia *El patiment, un nou tabú*², i parlava d'això, de que el fracàs, tot i ser una experiència desplaent, també podria ser un fet educatiu perquè et remou per dins i et fa pensar.

Les experiències frustrants són educatives. Les experiències d'esforç i sacrifici ens fan créixer

3.- Pot tenir alguna cosa a veure amb les situacions d'exclusió?

-Home! Quan una persona arriba en una situació d'exclusió social no és només perquè de petit ha sigut un mimat i mai ha valorat res. Al contrari, hi ha nens que justament estan en situació de risc perquè mai han disposat dels mínims aspectes materials, com un llibre per exemple, o com unes sabates per anar a l'escola,...

El tema de l'exclusió és molt més ampli, i les causes són moltíssimes i dependran de cada persona.

Les causes de l'exclusió són múltiples i variades

4.- En casos de nanos que puguin trobar-se en situacions com aquesta, quin paper hi pot tenir la pràctica esportiva en el seu procés socialitzador?

-En el cas de nens sobreprotegits, i consentits? Doncs mira suposo que l'esport els ajuda a esforçar-se més, i els pot ajudar a que aprenguin l'hàbit del sacrifici,.... Però et dic el mateix que abans, què

L'activitat física ajuda als nens sobreprotegits a aprendre a esforçar-se i superar adversitats. Però l'esport per si sol no serveix si no va acompanyat d'una motivació personal

² El títol correcte és: *El sofriment, un nou tabú*.

és abans l'ou a la gallina? Què és primer la capacitat de sacrifici per fer esport, o l'esport t'ensenya a treballar pel sacrifici ? Igualment si un nen no valora l'esforç o no suporta la frustració, per molt esport que faci, al primer gol que li marquin deixarà de jugar i es desmotivarà. Suposo que la pràctica esportiva deu anar bé, però han d'haver uns mínims imprescindibles, motivacionals suposo, que facin que el nen accedeixi a fer esport.

Amb això vull dir, que per damunt de l'exclusió social, l'esport, els amics, el sistema de consum,... hi ha la motivació de la persona. Sí el nen està motivat per orientar la seva conducta cap a la pràctica esportiva serà genial, perquè estarà receptiu i podrà aprendre coses. Però si el nen passa de tot, també passarà de l'esport, del teatre i del macramè.

5.- I com podríem fer per motivar als nens a fer certes activitats?

-Mira, primer de tot hem de saber que tots portem una motxilla quan naixem.

-Una motxilla?

-Sí, una motxilla genètica o espiritual, diga-li com vulguis. Aquesta és una teoria meva, poc científica si vols, però que a mi m'ajuda. Una motxilla que ens condiciona una part de la nostra vida. Jo no sóc d'aquelles mestres que creuen que tot és educable, ni d'aquells biòlegs que diuen que tot està en els gens. Crec que hi ha una mica de tot, una part que és pròpia de l'espècie humana, i que per tant és educable i una part que és innata i que difícilment podem modificar.

Aleshores si tenim un nen que és incapaç de fer certes conductes, o que no pot desenvolupar certes capacitats, hem d'intentar educar-lo perquè pugui millorar aquesta mancança, però hem de pensar que potser no ho aconseguirem mai.

Des del meu càrrec, o des de la meva professió, he vist a molts mestres fent coses una mica estranyes, fins al punt de pensar-se que eren déus !! La motxilla aquesta que et dic no es pot canviar i hauríem de ser més humils i reconèixer que l'educació no pot fer-ho tot.

Per això et deia que la pràctica esportiva pot ser un bon recurs, però també ho és el teatre o els jocs de taula, o les manualitats. Dependrà de la motxilla de cada nen perquè sigui capaç d'aprofitar aquest recurs, de la motxilla o la maduresa o la capacitat, diga-li com vulguis.

Perquè hi hagi benefici personal en l'esport, ha d'haver certa motivació intrínseca per a practicar-lo. Dimensió cognitiva i emotiva de l'esport

S'han de tenir en compte els condicionaments innats. No tot és educable.

L'esport serà un bon recurs educatiu sempre que hi hagi motivació i orientació personal

Entrevista 18: Sta. L.F
Educatrice social d'un centre semiobert del barri del Carmel
Barcelona, setembre del 2004

1.- Què pot oferir l'educació en un centre com al vostre als nanos del Carmel?

-Mira, treballant aquí m'he trobat a nens que als set anys encara no havien vist el mar. Un centre com aquest els ofereix la possibilitat de veure i visitar altres llocs i formar-se fora de l'àmbit escolar. Crec que un nen que no hagi vist el mar els set anys, o que no hagi anat al cinema fins als 12 anys, és un nen que està exclòs.

2.- I perquè creus que es donen aquestes situacions en una ciutat com Barcelona?

-Doncs senzillament perquè els seus pares no els han portat. Mira, anar al cinema pot ser car per algunes famílies, això ho entenc. Però anar a la platja només suposa agafar el metro o el bus !!

Quan jo parlo d'educació no em refereixo mai a un sol aspecte de l'educació, sinó que em refereixo també a la idea de les Ciutats Educadores, on tothom, tots els agents socials són educadors: les famílies, les escoles, els centres com el nostre, els equipaments esportius,... una fornera educa, un bomber educa, una metgessa educa, un conductor educa, tothom educa, el problema és que no en som conscients, però a ulls d'un nen tothom l'està educant. Educar a un fill no és només portar-lo a l'escola, sinó què és també portar-lo a la platja i ensenyar-li a nedar, a un museu i ensenyar-li a fer silenci, portar-lo a una festa d'aniversari i ensenyar-li a relacionar-se, tot això forma part de la cultura que li vulguin transmetre i que va molt més enllà de l'escola.

Som responsables els uns dels altres. Si veiem que una mare està pegant al seu fill, o un home està pegant a la seva esposa també hi hem d'intervenir. Perquè els fills no són de les mares, el fills són d'ells mateixos i del seu futur, de la mateixa manera que una dona no és del seu home, sinó que una dona és d'ella mateixa i del seu futur. Per tant, tots hem d'educar.

Igualment si veiem a una persona que llença un paper al terra se li ha de dir que no ho ha de fer, perquè el carrer és un espai públic que tots

Model contemporani de l'educació: tots som agents educadors

Model Humanista: educació integral de la persona

Com cal educar: recomanacions

Tots som responsables de l'educació

utilitzem. No és només responsabilitat de l'escola ensenyar als nens que no hem d'embrutar el carrer o no hem de pegar. És responsabilitat de tots.

3.- I sobretot també de les famílies, oi?

-Sí.

4.- Interveniu o treballeu amb les famílies? Eduqueu també a certes famílies?

-No, no podem, però ho fem igualment. No ho podem fer perquè l'empresa que ens subcontracta no ens deixa per un tema personal d'un dels directius, però nosaltres ho fem perquè estem convençuts que ho hem de fer, i sobretot perquè estem en contacte directe amb les famílies i les veiem dia a dia. Tenim, per exemple, un cas de maltractament d'un pare cap a una filla, l'empresa ens contracta perquè intervinguem en l'educació o recuperació socioafectiva de la nena, però no ens deixa fer un treball amb el pare.

Com podem treballar amb la nena aïlladament? Hem de tenir en compte el context familiar, no? Si només treballem amb la nena però no treballem les mancances psicològiques o patològiques del pare, la feina que fem amb la nena no servirà de res. Les famílies s'han de treballar com a sistema que són i no com a individualitats.

Fem plans d'atenció individualitzada per als nanos en risc com és el cas d'aquesta noia, i tasques d'assessorament i tutories per a les famílies.

5.- I perquè l'empresa que us contracta no us deixa intervenir amb les famílies?

-Perquè qui està al capdamunt del projecte, és un buròcrata que fa molt de temps que va deixar el carrer i es va asseure al seu despatx a dissenyar projectes d'integració i educació. I senzillament ha perdut el rumb o la percepció real de quines són les necessitats socials del barri avui.

6.-I què és el que necessiten les famílies del barri avui?

-De vegades no ho saben ni elles. Concertes una entrevista amb elles i els hi dius què és important que vinguin perquè el seu fill té un problema que s'hauria de treballar. Però resulta que la família creu que el seu fill no té cap problema, que el problema és teu, que ets una

Dificultats per establir un consens entre pràctica educativa i Administració

Teoria sistèmica: la família és un sistema. Concepte durkheimnià

Recomanacions metodològiques de treball: tutories, plans de treball, assessorament...

Desconnexió entre teòrics i pràctics de l'educació

Dificultats entre centres educatius i famílies

L'escala de valors condiciona l'actitud i les aptituds de les famílies enfront l'educació. Dimensions familiars

exagerada, o que no ets una bona educadora. Aleshores ja no es presenten.

7.- I perquè creus que pensen que els seus fills no tenen cap problema?
-Home, per la seva escala de valors, per la falta de confiança en l'educació, per la diversitat de criteris educatius i culturals... Però la meva feina acaba en la detecció de la necessitat o la mancança del menor, més enllà d'això jo no hi puc fer res, no puc obligar a les famílies a que facin deures amb els seus fills, a que canviïn la bufetada per al diàleg, a que no consumeixin drogues en presència dels seus fills...

Els pares no reaccionen en molts casos. Per exemple tenim un nen que es psicòtic, amb un quadre de comportament excessivament agressiu, amb conductes de destrossa de material, cops i puntades a nens i educadors, i amb episodis de despertar sexual en el que mostra obsessió per una de les educadores i els seus pits. Ara aquest nen només té deu anys, tu te'l imagines als disset anys? Doncs aquest és un cas en què la família no sol·licita ajut psicològic, i que pensa que en C. (el seu fill) en realitat tampoc està tan malament. En C. requereix l'atenció d'un sol educador les tres hores que ve a la tarda, i no és capaç de riure, o d'interactuar de manera prosocial amb el seu entorn. És un cas de patologia mental molt molt greu, amb continues conductes perverses i antisocials.

Famílies
deseducador
es

La família porta el nen a una escola d'educació especial, i dues tardes a la setmana ens el porta a nosaltres, i amb això la família ja té el tema solucionat, no li calen ni psicòlegs, ni terapeutes... A més, la mare té depressió crònica amb dos intents de suïcidi, i el pare és alcohòlic, i cap dels tres sol·licita ajut. I el que és pitjor, qualsevol ajut o intervenció que s'intenta fer, és rebutjat per part seva.

Evidentment aquesta família no pensa en el futur del nen i en la possibilitat que un dia en C. ja no podrà anar a l'escola perquè s'haurà fet gran i no podrà anar a cap institut perquè no hi ha equipaments per a aquest tipus de nens, i que un dia en C. entrarà a la adolescència i madurarà sexualment i serà un perill públic... Les famílies en aquestes situacions no pensen a llarg termini, viuen al dia, i de moment el dia a dia el tenen resolt, perquè té plaça en una escola especial i té plaça en el nostre centre. I ja està, ja no es plantegen res més, ni aspectes biològics, ni aspectes socials, ni acadèmics,...

Dificultats
per
intervenir:
que la família
prengui
consciència
de la situació

I aquesta és una de les dificultats més grans que tenim a l'hora de intervenir. No podem fer cap intervenció si la família no ho considera oportú, però és clar, en un cas com el d'aquesta família, cap dels tres membres, ni pare, ni mare, ni fill estan en condicions de prendre consciència de sí mateixos i veure que tenen un problema greu de risc d'exclusió.

8.-I perquè creus que adopten aquesta actitud de poca planificació i de poca consciència de sí mateixos?

-Doncs per immaduresa dels pares, per mecanismes de defensa, per por al que pot venir, per l'educació que hagin tingut, per manca de recursos personals, perquè han fet una "crosta"... per tot un conjunt de fets i situacions molt difícils de solventar.

Factors de risc:
Immaduresa,
Inconsciència,
Manca de recursos personals,
Mecanismes psicològics de defensa

9.- Què és una crosta?

-Se'ls fa impossible tot, pensar en un futur, gaudir del moment, lluitar per millorar les coses, fer front a la situació... Com vols que pensin en el futur? No ho fan perquè no es pot pensar en un futur. Què poden fer amb un nen que literalment li diuen que és un monstre, i sovint el peguen perquè estan desbordats. I amb un nen que constantment els insulta i els trenca les coses de casa, i llença coses per la finestra... La crosta que han fet és un mecanisme d'autodefensa per no caure els dos en un suïcidi. Només cal que vegis als seus pares. Són situacions molt complicades, en C. té 10 anys i no sap escriure el seu nom, no és capaç de fer un petó o una abraçada, i es destructiu amb tot i tothom, i en els moments de serenar parla sol o es queda mirant una paret.

Manca de recursos específics per psicòtics i casos de patologia mental severa

I a més saben que no hi ha equipaments especialitzats per a casos així, i saben que la investigació en salut mental és escassa, i saben que els professionals que treballen amb ell mai estan prou formats ni motivats, i saben que l'Administració prioritzarà abans una línia de metro que un centre de salut mental,... i a més saben que arribarà un moment que en C. serà incontrolable... i tot i saber-ho no ho volen ni poden acceptar, i actuen de manera compensatòria tirant pilotes fora i autoconvencent-se que en C. tampoc està tant malament.

Condicions d'aprenentatge: certa maduresa cognitiva i equilibri mental.

Dimensions cognitiva per a l'aprenentatge

Fins i tot jo, com a professional que treballo amb ell, de vegades em passo estones observant-lo i preguntant-me què és el que podem fer i com ho podem fer per entrar dins del seu caparró i descobrir què és el que hi passa allà dins. Molta gent diu que perquè hi hagi

aprenentatges, de qualsevol tipus, procedimentals, tècnics, socials, ha d'haver una motivació, i jo crec que no, jo crec que perquè hi hagi aprenentatges ha d'haver un cert grau de maduresa cognitiva i equilibri mental, sinó serà impossible ensenyar-li a en C. com s'han de rentar les mans, o com s'ha d'utilitzar una pilota, o com ha de dirigir-se a la gent. Parlar de futur, és parlar amb una clau que ells no volen ni poden entendre. Prefereixen resoldre els problemes del dia a dia, de cada moment, i el futur qui sap ! ja arribarà!

10.- Com l'activitat física podria ajudar o intervenir en un cas com aquest?

-Per canalitzar l'energia i fer que es pugui desfogar. I poca cosa més, perquè amb ell no es pot fer una activitat de grup, ni una planificació de joc, ni gaire cosa més. No té capacitat empàtica, no té consciència de "jo", no ha desenvolupat habilitats socials, no té consciència d'ésser humà, i per això molts cops et pregunta "soy un niño?", o es pensa que la mà que té enganxada al braç no és la seva mà, sinó que pensa que és d'algú altre.

Un dia un grup de nens estaven jugant a futbol al pati del centre i ell estava assegut sol en un racó del pati. La pilota va sortir disparada cap al seu nas i li va donar un bon cop. En C. durant deu minuts es pensava que havia perdut al nas, i tot i que se'l tocava i se'l veia a través d'un mirall que li vam portar, deia que aquell nas no era el seu, que el seu nas real ja no existia. Això li va provocar un estat d'ansietat molt fort.

11.- Com actua l'Administració en casos així?

-L'Administració és un "ens" llunyà, que només es digna a fer campanyes polítiques i a fer discursos impressionants sobre l'educació i l'estat del benestar, i tonteries diverses. Però la veritat és que estan a milions de quilòmetres de la realitat de casos com aquests. Jo prefereixo no parlar de l'Administració perquè em posa molt nerviosa veure les eines discursives que utilitzen per tenir vots i després el que fan realment amb les classes socials més necessitades.

Aquí amb els companys sempre diem que estaria bé que una tarda vingués una persona de l'Administració o un càrrec polític que intentés fer contenció a un dels nanos en plena crisi de destrucció! Potser l'endemà augmentarien els recursos i el pressupostos per a centres com aquest.

Beneficis de la pràctica esportiva: canalitzar l'energia

Sense uns mínims recursos socials (empatia, consciència de grup, consciència de Jo,...), la pràctica esportiva no té gaires efectes educatius. Dimensions competencials, normativa i relacional de la pràctica esportiva

Crítica absoluta a l'Administració: hipocresia, discurs,...

Entrevista 19: Sr. E.G
Eduador d'un centre semiobert al Carmel
Barcelona, desembre del 2004

1.- Com a pedagog que creus que hi pot fer l'educació en els casos de nanos en situació de risc social?

-L'educació formal és necessària per saber d'on vens, per saber on estàs i per saber com ets i fins a on pots arribar. I a més socialment ara és molt important tenir un títol, i en aquesta societat amb un títol i un bon "adoctrinament", en teoria pots assolir allò que et plantegis.

Beneficis de l'educació

Algú que hagi nascut en un barri molt oprimat pot arribar a ser enginyer de la Nasa, oi? Això ens diuen els polítics, o sigui que la gent que viu en barris com aquest estan aquí perquè ells volen, segons alguns.

2.- I aquí hi té molt a veure les actituds, oi? s'eduquen també les actituds?

-I tant, s'eduquen potenciant sobretot l'esperit crític i valorant la realitat de la manera més objectiva possible.

Aquesta manca d'esperit crític pot portar a molts joves i infants a ser potencials adults en risc, i pot ser que siguin un tipus d'exclusió que ningú contempla i que va més enllà de les raons econòmiques, religioses o de gènere.

Suposo que això de l'exclusió és natural, i passa a tots els llocs, fins i tot a Pedralbes, els de classe alta també es deuen excloure entre els que tenen un Audi A6 i els que tenen un Volvo, no?

Les actituds s'eduquen a partir d'un esperit crític

L'exclusió es pot donar a tot arreu

3.- I perquè creus que passa?

-Suposo que és endèmic a la raça humana. El perquè no el sé, jo no sóc sociòleg, sóc pedagog, i per tant definim els *com* i no els *perquè*s.

4.- Consideres que la pràctica esportiva els pot ajudar, o pot contribuir en el seu procés de socialització?

-Sí, crec que sí. Hi ha exemples, sobretot en el futbol, què és l'esport que jo domino, en què xavals de barris molt marginals han aconseguit prosperar, com a mínim econòmicament, per exemple, Maradona o Rivaldo.

L'esport et pot treure de la pobresa si tens un cop de sort, sobretot si estàs en el futbol

5.- Sempre passa això?

-Bé, no, segurament no, de fet no. Un dia vaig llegir que a certa universitat dels Estats Units, hi ha nois que els faciliten l'accés a la Universitat perquè senzillament juguen bé a bàsquet, i tot i que no en poden tenir ni papa de conceptes o dades purament acadèmiques, sí que entren a la universitat amb beca. Això a la llarga el pot portar a situacions d'exclusió perquè estàs creant un bon jugador de bàsquet que passa els cursos amb molta facilitat i sense esforç, i que té l'objectiu de portar l'equip al triomf encara que ell no estudiï. L'aspecte positiu és que guanyen molts calers.

L'esport no sempre és un element integrador

6.- I els calers són garantia de no caure en situacions d'exclusió?

-No, és clar que no, però segurament t'ajudaran a viure millor. Res és garantia de res. Però és millor ser exclòs social amb milions que no pas sense un duro.

L'esforç, el sacrifici, el cos, no són valors universals, sinó culturals

Un altre aspecte que treballa és la imatge del cos i la capacitat d'esforç. Però, és clar, això no és universal, és cultural. No tothom entén el cos de la mateixa manera i no tothom està educat en la cultura de l'esforç i del sacrifici.

Aquí això ens passa molt i no només amb les activitats esportives que fem. Els nanos de procedència immigrant no tenen la mateixa concepció d'esforç que els catalans, i no és que vulgui ser classista, senzillament tenen interioritzats uns altres valors i preferències a l'hora de treballar. Els valors s'eduquen i les prioritats més o menys també, o sigui que demanar-li a un nano de cultura àrab que practiqui esport perquè millorarà la seva imatge física, és un pèl contradictori.

Altres cultures: altres valors, altres hàbits, altres prioritats

I vull dir una cosa, amb la capacitat de sacrifici passa el mateix. No tots tenim la mateixa concepció del què és el sacrifici, i per això aquí tenim molts problemes amb aquest aspecte.

Pels nanos immigrants, el sacrifici que requereix fer un partit de bàsquet, o senzillament un treball manual no és el mateix que el que empra un nen occidental. I no és que siguin "vagos", com socialment se'ls ha discriminat, sinó que senzillament no entenen la cultura de l'esforç com l'entenen nosaltres.

Jo sempre dic que els problemes multiculturals no venen de la falta d'entesa entre els polítics sinó que venen de la diferents concepció dels valors socials.

Origen dels problemes multiculturals. Dimensió relacional de l'exclusió

Mira, t'explicaré un cas que per desgràcia es dona amb molta freqüència: una família de nouvinguts demana beca de menjador, i se li tramita, i se li concedeix. Després però el fill o la filla de la família et comenten que els seus pares li han comprat una *play station* que els ha costat dues vegades la beca de menjador. I què has de fer tu?

És un aspecte cultural. Aquí a ningú se li passaria pel cap prioritzar un joc o unes *bambes Nike* abans d'uns llibres o d'una bona alimentació.

Al barri del Carmel no hi ha cap psicòleg públic.
Dimensió relacional i administrativa de l'exclusió

7.- I l'Administració, tenint coneixement d'aquestes incoherències què fa?

-Mira, l'Administració per començar té uns ritmes molt diferents als nostres. Ells funcionen de quatre anys en quatre anys, i el que realment els hi interessa és viure bé aquests quatre anys i treure tot el profit personal que puguin. L'espècie política, en perdó, també tenen la seva escala de valors i les seves preferències, i normalment no van en la línia de la gestió justa i equilibrada, sinó que van en la línia de la imatge i el prestigi social.

Sóc absolutament crític amb l'Administració i amb la seva política d'hipocresia perpetua, siguin del partit polític que siguin. No creuen en l'educació i molt menys en un centre com aquest.

Crítica a l'Administració i als polítics

Pocs recursos econòmics i poc valor a l'educació

Pensa que les retallades pressupostàries no afecten mai a les escoles de Pedralbes, ni als funcionaris de torn, ni tan sols a les obres públiques. Les retallades pressupostàries afecten sobretot als usuaris de centres com aquest i a les seves famílies. Nosaltres estem treballant amb l'últim esglaió social, amb famílies i nanos en situació de risc, i en un centre que tant hi pots trobar un psicòtic, com un Asperger, com un depressiu. I saps que és el més bo? Que tot i que la majoria de nosaltres som llicenciats en pedagogia o psicologia, tenim contractes d'educadors socials, que són diplomatures i per tant més econòmics de sostenir.

Hi ha situacions en què fins i tot t'estàs jugant la integritat física, perquè els nanos tenen crisis d'ansietat, o crisis de descontrol i agredeixen a tot a aquell que es posa per davant, i normalment el que està al davant som els educadors i educadores i no pas un càrrec polític. Els polítics d'aquest meravellós país haurien de passar una sola tarda aquí amb nosaltres i veurien en quines condicions treballem i amb quins recursos contem.

Però aquí no s'acaba tot? Sabies que en els Serveis Socials del barri del Carmel no hi ha cap psicòleg. Els nostres estimats polítics van considerar que el barri del Carmel no necessita cap psicòleg públic, i em podries explicar què podem fer amb tots els nanos que tenim aquí i que necessiten suport i tractament psicològic?

Amb aquest panorama què vols que et digui de l'Administració?

És impossible treballar temes de prevenció de risc social amb els objectius posats a quatre anys vista, això és cosmètica pura i dura. El seguiment que s'hauria de fer a un nano en risc hauria de ser durant tota la seva infància i adolescència i a més amb psicòlegs, pedagogs i treballadors socials de suport i assessorats, i sobretot ben remunerats per mantenir una motivació professional alta.

Per exemple, la Operació Fred, la coneixes? Fixa't quan ve l'hivern se'ls posa dins d'un polisportiu i se'ls hi dona un plat calent. Quan s'acaba el fred, s'acaba la intervenció amb els indigents !! tothom torna a dormir al carrer i s'ha acabat el problema de l'exclusió !! Això no és cosmètica? Enlloc de fer un seguiment durant tot l'any i coordinar esforços per atendre a tota aquesta gent durant tot l'any, només ho fan tres mesos a l'hivern.

El seguiment hauria de ser continuat.

Honoraris dels professionals massa baixos

L'objectiu dels polítics no és acabar amb l'exclusió social, sinó guanyar les properes eleccions. La solució seria que els professionals de l'educació passessin per sobre dels polítics (*hi ha un riure general !!*).

Poca voluntat política d'acabar amb l'exclusió social

7.- I davant d'aquest panorama, com és que continueu treballant?

Mira la nostra professió és vocacional, i amb això ja t'ho he dit tot. No estem aquí per fer-nos d'or. Si volguéssim guanyar diners estaríem treballant en les finances o en la política o en l'estètica, o en la moda. Però nosaltres així de l'educació si que ens ho creiem. I a veure algun resultat positiu si que hi és.

Amb la intervenció no s'eradica l'exclusió, però es treballa per reduir-la

Sabem que amb els nostres projectes no erradicarem l'exclusió social, això és impossible, però com a mínim haurem treballat perquè en nen X que ara es troba en situació de risc, pugui ser un adult més o menys coherent i més o menys equilibrat.

Entrevista 20 a la Sta. G.M
Responsable de l'Associació Esportistes Solidaris
Barcelona, gener del 2005

1.- Què és esportistes solidaris?

-És una associació, sense ànim de lucre, que treballa des de la prevenció, sensibilització i informació, i porta projectes amb toxicòmans, drogodependents, ex-presidiaris, dones, adolescents,... tot el que siguin poblacions en risc.

Ara mateix portem dos projectes amb adolescents, on treballem la recuperació d'alguns nois i noies. Ho fem a l'Hospitalet, a dins dels instituts i treballem també la prevenció. Jo ara mateix estic amb nanos de segon d'ESO i porto aquells que són més problemàtics: baralles, consum de drogues,...

2.- Treballeu amb població en risc, oi? Quins indicadors definiu a l'hora de dir que un xaval està en risc?

-Doncs, aquells que des de molt petits ja neixen en barris pobres i en famílies pobres, i que ja veus des d'infants que tindran problemes de socialització pel barri on han nascut i pels pares que tenen.

3.- I creieu que la pràctica esportiva els pot ajudar?

-Sí, sobretot perquè l'esport, qualsevol esport, et fa treure tot el que tens a dins, tots els mals rotllos, tota l'agressivitat,... i per temes de comportament els ajuda a canalitzar tota l'energia.

4.- Treballes sola o tens recolzament per part de l'Administració, o l'escola, és a dir el projecte que desenvolupeu és transversal amb altres agents educadors?

-No treballem sols. El projecte l'hem fet conjuntament amb el EAP del barri i els Serveis Socials. Perquè la majoria de nanos que tinc venen derivats dels Serveis Socials, perquè tenen un panorama familiar que "no te cuento". Quan veus als pares entens com són els xavals, i a mi a vegades em fa pena, perquè veig que molts nanos es comporten com ho fan perquè ho han vist fer als seus pares, i el que fan

Factors de risc:
-barris marginals,
-famílies característiques.

Beneficis de l'esport:
-canalització d'energia.
Dimensió emotiva i cognitiva de la pràctica esportiva

Treball transversal.
Model Humanista

Reproducció social.
Habitus familiar.
Model Imitatiu

és imitar-los. I davant d'aquesta educació que han rebut és molt difícil fer-los canviar certs hàbits, per no dir impossible.

5.- La família, hi condiciona?

-Molt. La majoria són d'aquests nens que considerem que estan en risc, no tenen un referent familiar fixa. Alguns tenen els pares al país d'origen, la majoria a més a més campa pel carrer tot el sant dia i no fan res. I fan coses que jo als 10 o 12 anys no feia.

La família hauria de donar-los uns valors, però no ho fan.

La família condiciona. Dimensió familiar de l'exclusió social

6.- La família per tant podria ser un factor facilitador de les situacions d'exclusió?

-Sí, però no l'únic. Jo el que crec és que l'exclusió es dona perquè a més a més hi ha molt de racisme, tant d'ells cap a nosaltres, com de nosaltres cap a ells. Nosaltres els exclouem a ells perquè són diferents, però ells també ens exclouen a nosaltres perquè volen fer la seva i no volen integrar-se en molts aspectes. La integració no és només que aprenguin a parlar català o castellà, sinó que també haurien de participar en tots els altres aspectes de la vida comunitària, com les festes majors, els partits de futbol, els correfocs,... Crec que tenim una mala concepció del que és la integració. Per mi la integració és saber agafar el metro, saber demanar un certificat, entendre què s'està dient en una reunió... estar integrat són moltes coses.

Factors de risc: -racisme recíproc

Dimensions de la integració

7.- Es podria fer alguna cosa, perquè a nivell global no hi hagués exclusió social?

-Sí, moltes coses. Que hi hagués més igualtat al món, que no hi hagués tanta diferència entre rics i pobres, vull dir. Que tothom fos més solidari, i que també l'Administració invertís en més recursos si realment l'interessa eradicar les situacions d'exclusió. Però què passa en realitat? Que ningú se'n fa responsable, i es van passant la pilota els uns als altres, i dels instituts ens els envien a nosaltres, i dels Serveis Socials van als EAP's, i dels EAP's als EAlA's, i així van passant d'uns llocs als altres sense que ningú agafi el toro per les banyes.

Possibles solucions al problema de l'exclusió

No assumpció de responsabilitats en matèria de integració

Però sempre n'hi ha d'exclusió, i sempre n'hi ha hagut. Però es podrien fer més coses de les que s'han fet fins ara, això segur.

I també crec que l'educació podria fer més del que fa, sobretot els podria reforçar l'autoestima i fer-los creure que són capaços de fer tot el que es proposin, no sé... I això de reforçar l'autoestima seria aplicable a tots aquells que són d'aquí i que també estan en situació de risc social, i que alguns han arribat a aquesta situació perquè han crescut en un entorn en què tots els estímuls eren negatius, i aleshores ells s'han construït com a éssers també negatius.

L'educació cal que potenciï l'autoestima

Model interaccionista: ens construïm a partir dels estímuls socials de l'entorn

8.- Per tant creus que qui arriba en una situació de risc és perquè ha tingut un entorn desfavorable, i s'ha socialitzat en aquest entorn?

-En general sí, però també crec que hi ha molta gent que han nascut en aquest mateix ambient desfavorable i en canvi estan completament integrat. Però crec que això passa més amb famílies llatinoamericanes, que no pas amb famílies dels països àrabs i hindús. Serà pel tema de la religió o per la seva escala de valors, no?

Concepte de resiliència de Cyrulnik

9.- Vols dir que hi ha diferències a l'hora d'intervenir amb nens d'origen àrab que amb nens d'origen llatinoamericà?

-Quan fem activitats esportives, en general no hi ha massa diferències, perquè jugar a futbol en sap tothom, o sigui que en aquest sentit diríem que el futbol tindria un llenguatge universal. Crec que les diferències les trobem més a les aules o a altres llocs però no en el camp de futbol.

Llenguatge universal. Beneficis de la pràctica esportiva: relacionar-se

En general, i això val per tots, el que més em costa és motivar-los, sempre volen fer el que ells volen, i els hagi de fer veure que aquí mano jo i punt. Però sempre et posen a prova i intenten fer-te arribar al límit, a veure fins quan aguanten.

I també que t'escoltin i et respectin, i aquesta manca de respecte és el que després desencadena en conflictes, i és la part de la feina que menys m'agrada. Però a més la manca de respecte no és només cap a tu, sinó que també és entre ells mateixos. Ells diuen que no és falta de respecte sinó que són així i punt.

Dificultats d'intervenció:
-motivar-los
-saber escoltar
-respectar als altres
-resolució de conflictes

Tenen una manera molt diferent de tractar-se.

I una altra dificultat que trobo està en mi mateixa, en la meua capacitat d'automotivar-me, perquè hi ha molts dies que se'm fa molt difícil estar amb ells i a més també hi ha un tema de reconeixement social i econòmic. És una feina que està bastant mal pagada.

Poc reconeixement social i econòmic

Entrevista 21: Sta. Y. F
Assistent social del barri del Carmel
Barcelona febrer del 2005

1.- Què és segons el teu criteri una situació de risc social o exclusió social?

-Són situacions en què les persones tenen carències socials o carències per relacionar-se amb l'entorn, dificultats personals que determina una situació que fa que sigui d'exclusió dins d'un sistema "normalitzat".

Definició d'exclusió social.
Concepte de F. Carbonell i A. Masllorenç

2.- Què és una dificultat personal?

-Limitacions, hàbits, pautes, orientacions, posicionaments de la persona no només davant de les dificultats, sinó també per les situacions normalitzades del dia a dia. Si té recursos personals vol dir que té habilitats i capacitats per sortir-se'n.

Factors de risc:
-pocques habilitats –pocs recursos personals,
-pocques capacitats.
Dimensions cognitives, relacionals i personals

3.- I això s'educa, s'aprèn, és innat? O sigui, la capacitat per adquirir aquestes habilitats s'educa o naixem amb ella?

-Crec que sí que va amb la persona, des del naixement que ja estem condicionats en part. Però els estudis, la formació... et facilitarà, i si a més tens un ambient familiar propici doncs encara millor. Si tens un entorn sense cap deteriorament i tu ja des que neixes tens una predisposició, doncs perfecte. Pots també no tenir grans estudis, ni cap formació però ser capaç de sortir-te de les situacions de manera natural.

Hi ha habilitats que s'eduquen i n'hi ha que són innates.

Models deterministes i socials

4.- Qui està en situació de risc? Qui pot caure en una situació d'exclusió?

-Qualsevol persona. Tots. Les persones passem per molts processos a la vida i passem per moltes tensions, i és molt fàcil sortir-se del sistema, perquè el sistema és molt agressiu i competitiu, el treball, les relacions, les pressions. És un sistema en el què és molt difícil mantenir-se, i en què és més fàcil sortir-ne per no poder seguir el ritme.

Tots estem potencialment en situació de risc

Pots tenir una vida d'allò més normal, feina, família, casa, estudis, ... però de cop i volta es perd la feina i tota la resta comença a trontollar.

5.- Creus que hi ha factors de protecció per a l'exclusió?

-L'entorn és molt agressiu, i això es potencia molt des de petits. Un bon factor de protecció és l'educació en aquest entorn, o sigui una educació que sigui coherent amb l'entorn. Després un altre aspecte és la família, la família pot ser que no sigui protectora i tampoc facilitadora pel creixement del nen. Crec que als primers estadis de la vida tots ens eduquem per imitació, i fem allò que veiem que fan els grans.

També hi ha les polítiques socials, que podrien ser més protectores. No hi ha un complement d'equips tècnics que facin l'acompanyament ni preventivament ni d'atenció individualitzada.

No hi ha prous recursos personals per fer l'acompanyament dels processos.

Factors de protecció:
-una educació contextualitzada

Model reproductiu

Manca de recursos.
Polítiques socials deficitàries

6.- L'Administració no respon de manera correcta?

-El problema és que no hi ha un estat de benestar social que empari a aquestes famílies a tots els efectes, des del punt de vista legal, a nivell preventiu, a nivell de recursos, de formació, de preparació,... les famílies no saben com sortir-se'n de les situacions o de la pròpia quotidianitat.

A més hi ha una gran manca de valors i una desorientació general. I tot això no està contemplat per l'Administració. Les famílies no poden contenir al seus nens i això a la llarga té problemes, i tampoc l'escola pot contenir-ho tot. Total que hi ha com una situació de descontrol general, on a més a més els mitjans de comunicació encara empitjoren més les coses, perquè donen uns valors que són contradictoris amb els que intentem educar els pares, i els nens s'hi passen moltes hores davant de la tele o de la *play*.

Moltes vegades crec que estem recollint el que entre tots els adults hem sembrat. Anem així.

I dependrà moltíssim dels joves i dels seus recursos personals i de la seva capacitat de reflexionar, perquè no caiguin en les drogues o en les bandes, i no deixar-se influenciar per les males companyies.

Dimensions personals i socials de l'exclusió:
manca de valors, desorientació general, manca de capacitat de contenció dels fills, manca de valors en els mitjans de comunicació

Tipus d'exclusió:
-famílies amb conductes de violència.
-Patologies mentals

Reproducció social

7.- Quin tipus de situacions excloents trobes en la teva feina diària?

-Sobretot famílies en situacions de violència, i a més d'una violència cada cop més patològica, contra avis, contra nadons, i evidentment contra dones! A més són famílies marginals que ja vénen de generacions endarrera i veus com van reproduint la condició de marginats. Ara tenim fills i néts d'antics usuaris que van tenir problemes de drogues, de salut mental, de robatoris... són famílies que són cròniques. Són casos en els que els hem pogut ajudar en la seva promoció personal i que estan en situacions de deteriorament tant cognitivament com físicament. A més fan parelles entre ells que es basen, no sempre, però si en general, en desajustos i concepcions del matrimoni i l'amor un pèl patològics, i aleshores neixen criatures que veuen uns models que també reproduiran i així van passant les generacions.

Capital social

Multifactorialitat en les situacions de risc social

I sobretot tenim casos de patologies mentals. Sempre n'hi ha hagut, però últimament veiem moltíssims casos de malaltia mental i patologies, i no ser perquè deu ser. Potser pel preu de la civilització, pel preu de l'evolució.

Definició de salut mental. Dimesnió sòcio-sanitària de l'exclusió social

8.- Se'n parla molt de salut mental, però què enteneu vosaltres com a salut mental?

-Són desequilibris de la persona a nivell emocional, de comportament i caracterials, i sobretot posicionaments davant de les situacions molt patològiques. Una manera de relacionar-se amb l'entorn molt desajustada, i amb sí mateixos fins i tot perquè es fan mal i s'autoagradeixen tant físicament com emotivament. També incloem aquells processos de depressió i esquizofrènia, que cada dia n'hi ha més.

I després també sobretot, tenim usuaris que provenen dels processos migratoris. Famílies monoparentals amb desajustos econòmics i d'integració molt importants, en la majoria de casos dones amb nens, que treballen en l'economia negra i fan 10 i 12 hores de feina, amb la qual cosa tenen els nens sols a casa. Són situacions molt difícils perquè aquests nens es cuiden uns germans als altres. Coneixem el cas de dos germans, en el que el germà gran, que té quatre anys, va a buscar a la germana petita al cole, i la nena en té tres! La mare treballa en la restauració durant tot el dia i caps de setmana.

Dimensió econòmica i familiar de l'exclusió social

I a vegades la poca salut mental no són només aquells casos d'esquizofrènia o de psicosis estranyes, de vegades la salut mental

Dimensió sòcio-sanitària de l'exclusió social

també són les obsessions amb la imatge, com la anorèxia o la vigorèxia, per exemple, les depressions que tenen moltes persones, la necessitat compulsiva d'automedicar-se sense saber perquè, les addicions a la feina, als cotxes,... Totes aquestes coses són resultat d'una salut mental deficitària, i en trobem cada cop més.

Pensa que les depressions i els suïcidis són el segon cas de mort entre els joves, després dels accidents de trànsit. O sigui que el tema de la salut mental és un tema greu, que a més molts cops va acompanyat d'altres aspectes, com el consum de pastilles o d'alcohol...

9.-I creus que en situacions d'aquestes de depressió o de patologia mental la pràctica de l'activitat física hi pot intervenir ?

-Penso que pot ajudar a millorar en alguns aspectes relacionats la qualitat de vida d'aquestes persones, però no resol ni soluciona la situació de patologia. Pot millorar la situació del xaval en el sentit que es treballen hàbits de relació, de compromís, de millora de la promoció personal, d'autoavaluació i de sentir-te útil, i sobretot hàbits de higiene i cura personal.

I sobretot els esports d'equip i de grup que tenen unes característiques concretes de relació i de trobada, i també de pertinença en un grup.

Penso que l'esport és un recurs més tant a l'hora de treballar amb gent que ja està marginada, com amb gent que està en risc de ser-ho, i hauria de ser un recurs més utilitzat i que aquí, de vegades, als Serveis Socials no ho contemplem perquè ni tant sols nosaltres tenim l'hàbit de fer esport. Hauríem de tenir-ho tots més incorporat.

A més també es pot treballar a nivell preventiu, sobretot en el tema dels valors sempre que hi hagi com a monitor esportiu un bon educador, que treballi altres elements pedagògics a part del estrictament esportiu, donant pautes, normes i límits. Si hi hagués més prevenció, segurament s'evitarien moltes situacions com les que ens trobem.

La pràctica esportiva pot ajudar en alguns aspectes, però no resol la patologia

Beneficis: es treballen hàbits, el compromís, la higiene, l'autoavaluació, -sentiment d'utilitat, -espai de relacions socials. Dimensions de la pràctica esportiva

Treball preventiu

Monitor com a mediador.

Concepte de M. Soria i A. Cañellas

Entrevista 22: Sra. D.S
 Psicòloga i pedagoga dels Serveis Socials del Districte d'Horta-
 Guinardò
 Barcelona, març del 2005

1.- Per la teva experiència en el camp de la població en risc com podries definir una situació d'exclusió social?

-T'ho explicaré gràficament; vaig anar a un curs i ens explicaven una imatge que era molt clara. Tots entrem en un embut què és la societat, però després a l'hora de passar pel coll de l'embut, hi ha una sèrie de gent que no passa, que fins i tot no hi cap, i aleshores tota la gent que no hi cap pel coll de l'embut, va caient per dalt, i poc a poc es van posant embuts secundaris perquè la gent hi vagi passant i encara que siguin embuts afegits, també són vàlids perquè els hem posat per a aquesta gent. Tot i així hi ha una sèrie de persones que no troben mai aquest seu embut, i això seria per mi l'exclusió social, tot un col·lectiu de persones que no troben el seu camí i ens "fan nosa", i se'ls comença a posar etiquetes a sobre, i se'ls aparta, i és quan ja no troben el seu embut, i quan tenen l'etiqueta posada, que és molt difícil que es puguin colar per algun d'aquests embuts.

Definició
 d'exclusió
 social

2.- Qui pot trobar-se en un moment donat sense embut?

-Potencialment tots, tothom. Tots en la nostra vida, en algun moment concret en pot passar alguna cosa, que tot i ser persones que ens considerem "normals", i que funcionem bé, de cop i volta ens pot passar alguna cosa que ens converteixi en exclosos. Un dels problemes més greus pot ser una malaltia mental, o sigui que de cop se't gira el cap i comences a fer conductes i accions que evidentment no estan ben vistes ni acceptades en l'embut en què et trobes, i senzillament t'hi fan fora. Això seria de forma hipotètica, però a la realitat penso que hi ha tota una sèrie de famílies i de persones, que per raons educatives i de tipus de vida, des de molt petites ja estan en situacions de marginalitat. I normalment són famílies amb nivells culturals molt baixos, amb situacions molt complexes, amb poc afecte, amb una educació molt descontrolada.

Potencialment
 tothom pot
 quedar exclòs
 de la societat

De fet, hi ha
 famílies més
 propícies a
 l'exclusió social.
 Dimensió
 familiar de
 l'exclusió social

3.- Descontrolada?

-Control en el sentit de seguiment, de saber posar uns límits, de saber explicar les coses, de satisfer les curiositats dels teus fills, que no és estar tot el dia sobre el nen sense deixar-lo respirar, ni créixer. I sobretot tenir en compte com evolucionen les seves emocions. Des de petits, o des que estàs en el ventre de la mare, el nen veu si és estimat i si és desitjat, o no, l'afecte que li donen, com es comporta la mare i el pare, el temps que et dediquen i sobretot la qualitat d'aquest temps. A vegades passen moltes hores amb els nanos, però la qualitat d'aquest temps pot ser molt dolenta, perquè pot no haver una relació sana, o poden no jugar o no tenir paciència. Si aquesta mancança d'afecte hi és, segurament després quan siguis gran tindràs problemes per relacionar-te i saber estimar als altres i en general saber controlar i gestionar les teves emocions. Segons com canalitzes totes aquestes emocions primàries amb la teva família, després et relacionaràs amb els teus companys a l'escola i segons com et relaciones a l'escola ja t'aniran posant una etiqueta, si ets l'estrany, si ets l'agressiu, o si ets el que sempre plora,... i a partir d'aquestes etiquetes tu també et vas creant una imatge social que de vegades té més pes que la pròpia imatge teva.

Cal fer un seguiment de l'educació dels nens.
Dimensió cognitiva i competencial per a l'educació

Manca d'afecte: carències afectives.
Dimensió relacional i personal de l'exclusió social

4.- O sigui que l'educació en la gestió emocional podria ser un factor de defensa en les situacions d'exclusió?

Etiquetació i formació de la pròpia imatge

-Tots busquem ser acceptats en un grup o altre, no? O sigui que si en un grup no t'accepten perquè ets el raro o ets el que pegues, aniràs a buscar un grup de nanos que siguin com tu, o que estiguin etiquetats amb la teva mateixa etiqueta.

Gestió de les emocions, pertinença al grup.
Dimensió relacional de l'exclusió

5.- Hi hauria altres factors de protecció contra l'exclusió?

-Altres factors que poden evitar-ho? Primer ens hauríem de plantejar si volem evitar-ho i després si podem evitar-ho!

Canviar certes actituds és molt important i no només actituds de les pròpies famílies, sinó actituds més socials i escolars.

Model marxista de protecció contra l'exclusió

6.- Potser la clau està en la forma de relacionar-se?

-Hi ha cert tipus de relacions i certes maneres de entendre-les que van en la línia del victimisme. Sóc el pobret que ningú m'estima. De vegades una manera determinada de comportar-te et dona uns

Rol de víctima: poc esforç per canviar

beneficis. Com que em comporto així no tinc amics, i això em serveix d'excusa per continuar comportant-me així, i agafo el paper d'exclós i no m'esforço per a canviar, perquè aquest paper, aquest rol que he agafat em va bé i m'és còmode. L'esforç que he de fer per canviar el meu rol ha de ser molt gran i de vegades no compensa i és millor quedar-se on estàs.

7.- I això és educable? L'esforç pel canvi s'hauria de educar, o és innat i forma part d'un instint de superació?

Model etològic:
ni tot és educable,
ni tot és predeterminat

-Ni tot és educable ni tot és innat. Hi ha una part molt important de cada aspecte. És veritat que hi ha un codi genètic i biològic que és innat, que ho pots veure en un nen a la setmana d'haver nascut, però també hi ha una part molt important que s'educa. A mesura que vas creixent vas agafant consciència de les teves limitacions de les teves virtuts, i ets capaç de millorar, de canviar tot això. Jo sóc de les que penso que si vols, pots, però s'ha de ser conscient i tenir ganes de canviar-te.

Model cognitivista: cal prendre consciència d'un mateix (Piaget)

Factors de protecció:
-Educació
-Afecte

8.- I d'on treus aquesta capacitat de ser conscient de tu mateix?

-Suposo que en la mesura que et vas fent gran, i et vas fent més exigent amb un mateix, sent molt reflexiu amb tu mateix, i això no és gens fàcil, perquè el més fàcil és donar les culpes al de fora i no assumir responsabilitats,... bé de fet penso que potser el ser capaç de pensar-se a un mateix, i el ser capaç de reflexionar amb un mateix no té a veure amb l'edat perquè hi ha moltes persones adultes que tampoc són capaces de fer-ho. No tenen autoconsciència, o no tenen autoreflexió. I hi ha gent que no té capacitat per fer-ho, i també hi ha gent que té la capacitat però no en té ganes!. És capacitat i també és molt l'educació que has rebut sobre això, si t'han ensenyat a pensar sobre les coses, si t'han ensenyat a reflexionar davant d'un problema, si t'han ensenyat a parar-te davant d'un conflicte i a pensar sobre les diferents opcions de resoldre'l... i això s'ensenyava des de petit i amb molta consciència.

No assumir responsabilitats. Sense autoconsciència, ni autoreflexió. Dimensió personal-cognitiva

Dimensió personal-cognitiva

Dimensió personal-cognitiva i familiar de l'exclusió social

9.- Per tant l'educació és un factor clau i primordial?

-Sí, és un factor clau i primari, i també l'afecte que et pugui donar la família també és bàsic per no caure en les xarxes de risc.

10.- Xarxes de risc?

-Si, em refereixo al cercle d'amics i amigues que tenim i que també estan en situació de risc. Grups de joves amb comportaments patològics, i desgraciadament sembla que aquest tipus de bandes amb persones amb poca salut mental i amb dosis molt altes de violència estan augmentant.

Dimensió relacional de l'exclusió social: xarxes d'amics i companyies

També hi ha alguns col·lectius d'immigrants que estan en risc, no tots perquè hi ha molta gent que aconsegueix ficar-se en els mecanismes de funcionament normalitzats, però sí que hi ha sobretot joves i adolescents que tenen molts problemes d'integració. Tenen un nivell d'estudis diferent, alguns potser no saben llegir o escriure, han hagut de deixar al seu país totes les seves amistats i objectes personals, i vénen aquí perquè els pares, o millor dit les mares, els porten cap aquí. Estan aquí i no saben com funcionen les coses, i com ens organitzem i com actuem,...

Dimensió personal-cognitiva, familiar i formativa de l'exclusió social

Tenim moltes famílies sud-americanes que tenen una formació acadèmica mitja o superior, però que venen aquí i no poden treballar del que han estudiat i només troben feines de baixa qualificació per la seva formació i a més hi han de dedicar moltes hores i no poden estar amb els seus fills, i van entrant en un cercle de desigualtat social, que els afecta a ells i als seus fills.

Altres xarxes de risc són totes aquelles relacionades amb el consum de drogues, comences coneixent a la gent i fent petites consumicions, però després també vols fer algun tràfic, i acabes participant de la xarxa. Ara les pastilles es poden trobar per 5 o 6 euros, de manera que qualsevol pot comprar-les i qualsevol en pot fer tràfic. La cocaïna i el haixís també estan a l'ordre del dia i amb molta més gent del que ens pensem.

Consum i tràfic de drogues

11.-Com creus que la pràctica esportiva podria influir en les xarxes de risc que m'estàs explicant?

-L'esport col·lectiu crec que és beneficiós per un tema de salut física sobretot. Però el que crec que és més beneficiós que això és el fet que els joves entenen o aprenen a treballar en un equip i per un equip, aprenen el que significa pertànyer a un equip. Necessites dels altres i els altres et necessiten a tu. I això implica una responsabilitat individual i col·lectiva, has de complir amb uns horaris i amb uns entrenaments i ho has de fer no només per tu sinó també per la

Dimensió relacional de la pràctica esportiva. Beneficis de l'esport: treball en equip, pertinença al grup

comunitat.

A més a més amb els esports hi ha unes normes determinades i el saber respectar aquestes normes de joc, o aprendre a posar tu mateix les pròpies normes, saber-te controlar per aquestes normes de joc, i haver de regular-te perquè els teus companys de joc t'ho demanen, crec que és fonamental per a créixer en un context com aquest.

A més aprendre a respectar les normes d'un entrenador, d'un àrbitre, d'un adult, és molt beneficiós.

Beneficis
esport:
responsabilitat,
Acceptació
normes, -
Respecte
adults.

Dimensió
normativa de la
pràctica
esportiva

12.- I a l'hora de voler fer les normes de joc, però, hi haurà d'haver una voluntat de fer-les. Creus que els adolescents són prou responsables per autogestionar-se?

-De responsabilitat personal, i cadascú al seu nivell, des de bebès, tots en tenim. Però a vegades és més fàcil tirar pilotes fora i no fer-se responsables. I et diré fins i tot que en alguns processos de marginació la irresponsabilitat per canviar la seva situació és bàsica. Tots som en part responsables de com estem i en quin embut ens trobem, és allò que dèiem abans, que a vegades és més fàcil compadir-se que lluitar per canviar la teva situació.

Al principi sí que et pots deixar endur per la pressió de grup i per la força de l'entorn, però després has d'aprendre a decidir i a ser coherent amb els teus actes i això és responsabilitat teva. I la responsabilitat s'educa o es pot aprendre sense que te l'hagin ensenyat. Perquè hi ha moltes coses que les pots aprendre a partir de les experiències dels altres i a partir del que tu veus dels altres.

Tots tenim
responsabilitats
per canviar
situacions
d'exclusió

Entrevista 23 al Sr. J.M
Pedagog i terapeuta familiar a un EAIA
Barcelona, març del 2005

1.-En que consisteix la teva feina?

-Sóc pedagog d'un EAIA, que és un equip d'atenció a la Infància i a l'Adolescència, i ens dediquem a vetllar pel benestar dels menors del barri. Fem tasques d'ajut i de control, d'intervenció, i treballem amb nanos de 0 a 18 anys. I estem en contacte amb els serveis socials, els serveis d'atenció primària i amb les mateixes escoles, treballem conjuntament amb tots els organismes d'atenció a la infància.

Metodologia de treball dels EAIA: treball interdisciplinar

2.- Hi ha molts infants i pre-adolescents que necessitin un servei com el vostre?

-No només n'hi ha molts, sinó que cada cop n'hi ha més, i estem desbordats de casos, i sabem a més a més que no estem atenent a totes les persones, a tots els nanos que ho necessiten. Per exemple, no podem detectar a tots aquells casos de 0 a 3 anys que no vagin a cap escola bressol, i si hi ha maltractament o negligència per part de la família serà molt difícil detectar-ho fins que aquest infant no entri a la vida social, és a dir, a l'escola, al veïnat...

Dificultat en la detecció de casos.
Multiplicitat de casos d'exclusió social

3.- I que feu quan detecteu que hi ha un menor en risc dins del propi nucli familiar?

-Tenim uns indicadors, és a dir que no actuem arbitràriament, i si veiem que la família reuneix alguns d'aquests indicadors, o si veiem que el nano té alguna senyal greu de maltractament o senzillament de negligència, el traiem del nucli familiar. Tenim una visió molt semblant als CRAES i als CAUIS.

Indicadors de risc social

4.- Què és un CREA o un CAUI?

-Un CRAE, és un centre residencial d'acció educativa i un CAUI, és un centre d'acolliment d'urgència, que són els nanos que traiem de manera urgent del nucli familiar perquè sabem que els pares el maltracten psíquica, física o sexualment. I quan això passa, no intervé

Dimensió familiar de l'exclusió social: famílies deseducadores

Definició de CRAE / CAUI: intervenció urgent

ni la pedagogia ni la educació. Són els mossos d'esquadra els que entren directament dins de la casa, agafen al nen, estigui en les condicions que estigui i el porten a Sant Joan de Déu, a urgències pediàtriques perquè li facin una revisió, i després el porten directament al CAUI. No podem deixar segons quins nens en segons quins nuclis familiars pendents que els EAIA en facin una valoració pedagògica o un diagnòstic. Hi ha situacions en què els nens poden estar en perill màxim, de violència, d'abús sexual, i fins i tot de mort, i en aquests casos és quan se'ls treu del nucli familiar. Un cop que a Sant Joan de Déu han fet la revisió i el diagnòstic és quan els nanos passen dels CAUI als EAIA. I aleshores és quan l'EAIA es posa a treballar i comencem a indagar què és el que passa en aquell nucli familiar, perquè passa, qui hi viu, en quin grau de patologia funciona la família,...

5-Però abans de que els nanos entrin al CAUI, com sabeu quins nanos són els que necessiten sortir del nucli familiar?

La majoria de les vegades és la "vigilància social", la que ens alerta de les situacions d'aquests nanos. Una veïna que sent plorar un nen durant 2 o 3 dies sense parar, un mestre que veu que el nen arriba ple de cops cada dilluns després de passar el cap de setmana amb algun dels progenitors, el pare d'algun amic de classe que veu el nen un dimecres a la nit en un bar traficant amb el seu pare... gràcies a aquests avisos poden intervenir els Mossos i així podem iniciar el procés.

A vegades hi ha un sol element patològic, un pare que pot abusar sexualment de la seva filla des que és nadó, o a vegades són tots dos progenitors els elements patològics, en què la mare encobreix al pare en les seves pràctiques.

Als EAIA el que fem és conèixer la família, el seu historial de patologies, si hi ha hagut possibles avantpassats també patològics, saber de què treballen, què consumeixen, si tenen malalties... i decidir si finalment el nen torna al nucli familiar, va a parar a una família acollidora, o a una família adoptiva.

Un cop sabem en quina situació es troba la família s'intenta treballar amb ells perquè puguin reconduir la seva vida. Se'ls ajuda i assessora amb temes de drogodependències, de tractament psicològic i psiquiàtric, amb ajut terapèutic, amb la recerca de feina, etc.

Tot això ho fem un cop el nen ja ha estat extret del nucli familiar, sobretot això és molt important, treure el nen d'aquest nucli.

Quan el factor de risc és la pròpia família

Tenim la fama de ser “los quita niños”, “los roba niños”. Ens veuen molt malament, i tenim una percepció social molt negativa, però a nosaltres ens és igual, perquè el que ens interessa són els nanos.

Ara estem fent cada cop més tasques d'ajut i de col·laboració amb les famílies, que no pas tasques punitives o d'extracció, i tot i així encara ens veuen com els dolents de la pel·lícula.

Són nanos que estan en alt risc, però un risc entès, no com un nouvingut que no pot integrar-se, o com un nen que té fracàs escolar, sinó que estem parlant de nens que estan en risc perquè la pròpia família els maltracta, els incita al robatori, al consum, a la prostitució, o n'abusen sexualment. És una situació de risc social i de risc de vida, que comporta un risc de la pròpia integritat física i moral. Per exemple, una mare toxicodependent que es punxa davant del seu fill de manera habitual, o que incita al seu fill perquè vagi a comprar-li les dosis. O uns pares que tenen el nen ple de merda i no el canvien, i el nen té la pell encetada. O un nen que no fa els àpats necessaris perquè els pares no hi pensen o no són capaços de preparar-li, o nens que no són vacunats quan els hi toca, o nadons que no se'ls deixa dormir perquè els pares treballen de nit i se'l enduen a bars... o nens que ploren perquè tenen gana i els pares reaccionen amb violència perquè callin, enlloc de donar-los el biberó...

Dimensió
familiar de
l'exclusió social

El problema és que hi ha situacions de risc que no són tan clares, i són totes aquelles en que als nens se'ls dona barbitúrics, o alcohol, o cocaïna o heroïna, i és molt difícil detectar si aquest nen no va a l'escola o no el porten al pediatra. Per això nosaltres defensem les escoles bressol, perquè són un espai idoni per veure si hi ha maltractament o negligència des que són nadons. Pensa que els tres primers anys són els més definitoris de la vida de les persones, i si un nen ha patit maltractament dels 0 als 3 anys, i fins que no ingressa a primària no es pot detectar, a vegades les conseqüències són irreversibles.

Situacions
d'alt risc no
tan visibles

6.-De vegades? Les petjades del maltractament infantil no són de per vida?

No, no sempre. Llegeix un llibre que es diu “Los patitos feos” i el concepte de resiliència.

7.- Resiliència, no és un concepte biològic?

-Sí, però ara s'aplica a les ciències socials i sobretot a l'educació. La resiliència seria aquella capacitat que té un organisme de refer-se per sí mateix d'un xoc o un trauma. Quan per exemple tu vas amb bici per la muntanya i passes per damunt d'una flor, aquesta per sí sola és capaç de tornar-se a col·locar tal i com estava i continuar endavant. Això és més o menys la resiliència.

Concepte de resiliència

Hi ha nens que ens arriben a l'escola als tres anys i sembla que vinguin de la ultratomba, i estan prims i petits, amb cops i cicatrius, poc estimulats o amb greus retards, amb mancances afectives, o amb moltes pors... i tot i així hi ha nanos d'aquests que aconseguen sortir-se'n molt millor que un nen "aparentment" estable que un dia se li mor el hámster i no és capaç de superar-ho. Aquesta capacitat de superació i de saber-se recuperar, pensem que en gran part és innata.

La resiliència pot ser una capacitat innata

7.- Quins factors creus que hi ha darrera d'una persona, una mare o un pare, que és capaç de dur al seu fill a situacions com les que has descrit?

-És un tema claríssimament de salut mental, i no té res a veure amb els ingressos econòmics, o amb els processos migratoris, o amb el fracàs escolar. I tot i que aquests factors hi poden anar associats, jo crec que la raó principal que ho desencadena tot és una salut mental deficitària. Els dèficits en la salut mental són cada cop més nombrosos, i no sempre estan tractats ni controlats i aquí és on hi ha el gran problema. Perquè fixa't, una esquizofrènia detectada i controlada i en tractament, pot ser menys perillosa que un alcohòlic que no sigui conscient de la seva problemàtica i que per tant, quan li vinguin episodis crítics no pugui controlar els seus impulsos. Un esquizofrènic tractat i treballat pot reconèixer-se quan se li acosta un episodi de crisi, perquè es coneix i sap que en pocs minuts reaccionarà malament, i sap que en aquests casos és millor que s'allunyi del seu fill o de la seva dona. En canvi l'alcohòlic, com que no s'autoapercebeix de la seva problemàtica, no té en compte les repercussions del seu comportament quan està begut, i per tant pot ser molt pitjor. No pot preveure el que passarà perquè no pren consciència del què li passa. L'esquizofrènic pot dir: "escolteu, deixeu-me sol que crec que tindrà una crisi", o pot

Causa principal de situacions d'alt risc per infants: salut mental de la família

Dimensió personal i cognitiva de l'exclusió social: manca d'autoconeixement, autoconsciència, autoreflexió

dir, “em tanco a l’habitació “, o “aviseu una ambulància”... es coneix i per tant es reconeix.

Un malalt educat amb i en la seva malaltia és bàsic per preveure les possibles conseqüències dels seus actes sobre les persones que els envolten. I tot aquest autoconeixement, tota aquesta autoreflexió, és salut mental.

8.- Com es podrien evitar les situacions d’exclusió social? Creus que es poden evitar?

-I tant, l’exclusió social és una conseqüència directa de la incompetència dels nostres polítics, aquí i a tot el món. És un tema de voluntat política. És tant senzill com un tema de pressupostos, si tenim un país en que els pressupostos per defensa i militarisme són més elevats que els pressupostos per educació o serveis socials, amb això ja està tot dit, no cal afegir res. I és que això passa en tots els països del món. Als Estats Units, la població es gasta més diners en cosmètics que en llibres! això diu molt, no? Hi ha la tira de necessitats i de recursos intermitjos, que no són els estrictament escolars, com per exemple els psicòlegs, les ludoteques, les escoles de mares, els centres de dia, les treballadores familiars, els centres de salut mental, els centres de teràpia familiar, els centres de paidopsiquiatria, que sobreviuen com a cooperatives, amb pressupostos vergonyosos i indignes. No sé quan entendran que el benestar de la població no és només l’escolarització dels infants i punt. El benestar són moltes altres coses, i per exemple tenir un psicòleg públic al barri per cada 500.000 habitants és una ratio patètica.

Dimensió relacional, econòmica i política de l’exclusió social

Si el polític vol i té intenció de resoldre el tema de l’exclusió social podria fer-ho perfectament, però de moment els recursos que es destinen als Serveis Socials no fan més que accentuar les diferències entre les desigualtats.

L’exclusió social és una qüestió d’incompetència política

La majoria de nanos que tenim aquí són víctimes del sistema polític, i de la poca inversió pressupostària dedicada a la prevenció i assessorament de les famílies, que a la llarga cauen en les xarxes d’exclusió social. Si hi hagués més recursos per ajudar a aquells que ho necessiten, a tots els nivells, no només en l’econòmic, sinó recursos d’ajut psicològic, recursos d’ajut terapèutic, les presons i els centres de joves no estarien a rebossar com estan.

Manca de recursos econòmics, però també psicològics, terapèutics, educatius

I sobretot, un altre aspecte són els sous de la gent que es dedica a aquestes feines. La majoria de vegades són feines vocacionals perquè els honoraris són miserables, sobretot si comences de nou i ets jove. Són professions molt mal pagades per la responsabilitat que es pren, i a la vegada el reconeixement social que té no es correspon en absolut amb la duresa de la nostra feina.

9.- Davant d'aquest panorama, l'activitat esportiva hi pot intervenir d'alguna manera?

-Davant dels progenitors "cagada pastoreta". Molts prenen medicació, i fan teràpies sovint molt agressives, i de vegades tenen moltes disfuncions neurològiques, i estan molt baixos d'energia.

Però crec que pels nanos és diferent. L'esport és integrador, l'esport pot ser una de les poques experiències saludables, és potenciador de sinèrgies socials, de sinèrgies complementàries d'aprenentatge de "jo perdo, tu guanyes", "jo en sé, però tu en saps més", "sé portar la victòria i la derrota amb dignitat"... És un espai de cohesió social.

Recomano a més, per a aquest tipus de nanos, l'esport col·lectiu, d'equip, i sobretot els esports com el futbol i el bàsquet.

Però un cop més el tema dels recursos. A mi em sembla aberrant que algunes escoles del barri tinguin camps de futbol sala i els dissabtes al matí estiguin tancats perquè no hi ha recursos per pagar un conserge. I tenim una instal·lació de primer ordre que no li fem absolutament cap profit. Són infraestructures infrautilitzades i més en un barri com el Carmel, on és molt difícil trobar unes bones instal·lacions esportives. I per fer esport han de trobar una plaça, o han de trobar un carrer en què no hi passin gaires cotxes, un lloc a la via pública que els permeti fer el seu esport i que a la vegada no molestin als veïns. I trobar aquests espais públics en un barri tant massificat com el nostre és molt complicat.

Hi ha escoles amb uns espais esportius guapíssims i els nanos del barri no hi poden accedir, a no ser que estiguin matriculats en el cole i a més que hi vagin a l'hora del pati.

Beneficis de la pràctica esportiva: esports col·lectius molt beneficiosos. Dimensió relacional i personal de la pràctica esportiva

Dificultats de la pràctica esportiva: instal·lacions, informació... Dimensió relacional i cognitiva de l'esport

Distància entre les estructures socials i les necessitats educatives dels nens. Ús inadequat de l'espai públic

Entrevista 24 a la Sra. J.A

Psiquiatra Infantil
Barcelona, abril del 2005

1.- Quin seria el factor decisiu en els processos d'exclusió social?

- L'exclusió o el risc de caure en l'exclusió crec que ve per l'absència de xarxa social que la persona necessita per sentir-se vinculat en les situacions de la vida diària. Quan no hi ha aquestes xarxes socials que atenguin a les persones en totes les seves necessitats és quan diem que està en risc d'exclusió.

Factor principal de risc: manca de xarxes socials. Dimensió socio-sanitària i relacional de l'exclusió social

2.- Però no seran només factors de xarxa social?

-No, és clar, però jo penso sobretot amb aspectes que tenen relació amb la meva feina. A veure, per exemple, suposem un nen que té una patologia mental greu, com una esquizofrènia o una psicosi, i que està en risc social. Si aquest nen té una bona xarxa de recolzament, i un grup de persones al seu entorn que miren per ell, estarà menys en risc que un nen amb la seva mateixa patologia sense xarxa social.

3.- Si tenim determinades les causes de l'exclusió, podríem abordar-les per poder-la erradicar, o aquest és un pensament utòpic ?

Hi ha possibles solucions en les situacions de risc social

-Si es volgués sí que es podria solucionar. De fet molts professionals sense dir-ho estem treballant per reduir l'exclusió social, i quan dic sense dir-ho, m'estic referint al fet que molts de nosaltres treballem per mirar d'evitar que la exclusió continuï o es transmeti de pares a fills. Estem treballant en l'augment de les xarxes socials de les persones, en fer ponts entre les persones i altres semblants perquè en moments de crisis tinguin més fortaleces... I jo estic completament convençuda que es pot erradicar.

La xarxa social pot ser en moment de crisi un pilar de suport

4.- Dius que es van transmetent les situacions de risc, de pares a fills?

-Si. Però no sempre i no en totes les dimensions de l'exclusió. Algunes característiques es poden transmetre si no s'intervé atinadament. Per exemple, una situació de marginació cultural, tipus l'ètnia gitana, en la qual si no s'intervé de manera correcta i acertada, es crearà una situació marginal d'inadaptació cultural que s'anirà reproduint.

La reproducció social es dóna en algunes dimensions de la vida de la persona

5.- Per què es dona aquesta reproducció social?

-Hi ha molts factors que determinen aquesta reproducció. Potser el primer seria la no existència d'una activitat de l'Estat del Benestar que vagi cap a la connexió, és a dir, la població gitana es pot reproduir de pares a fills si la intervenció no va en contra de l'escala de valors dels pares. O sigui que l'Estat del Benestar hauria de ser capaç d'intervenir sense trencar l'estructura de la seva ideologia, sense imposar. I això només és possible si hi ha una actitud adaptativa de la societat i l'Estat, cap als grups més desfavorits. L'Estat no sempre protegeix ni sempre aconsegueix fer ponts o connexions, més aviat fa imposicions, de manera que es crea l'efecte contrari, o sigui l'efecte rebot, i va provocant l'allunyament entre els necessitats i els professionals.

Incapacitat de l'Estat del Benestar per intervenir adequadament.
Dimensió residencial i relacional de l'exclusió social

A més de tot l'entorn estructural, i de la intervenció o no de l'Estat, hi ha els components personals. Cada persona que neix al món ve amb un bagatge de temperament que fa que les circumstàncies adverses li efectin més o menys. Hi ha temperaments que estan més necessitats de suport, d'altres que són més forts o més resilients de naturalesa. Per exemple un temperament dels que nosaltres diem difícils, o rígids, necessitarà més ajut que un temperament flexible, perquè seran menys capaços d'adaptar-se als canvis, i tirar endavant.

Aspectes personals: temperament, resiliència, rigidesa,...
Dimensió personal-cognitiva de l'exclusió social

Temperament és diferent a personalitat. El temperament són les característiques que tot nano porta a l'hora de néixer i que té a veure amb el seu bagatge, i en canvi la personalitat, és el resultat de la interacció entre el temperament i la història vital de la gent.

Temperament i personalitat

4.- I aleshores els temperaments ens poden condicionar les vides i les situacions de risc?

-Uns estem més predisposats que altres, en sentit global, però és que en risc estem tots, tots podem tenir un accident i que ens caigui un test al cap, i tots podem patir un lesió cerebral... però en termes generals no podem parlar d'això, sinó que hi ha gent que hi està més a prop que d'altres, perquè ja des del naixement ja està en desigualtat de condicions. Hi ha gent que neix amb més sort i gent que amb menys, no estem tots amb igualtat davant del risc.

Desigualtat d'oportunitats de base: origen de les situacions de risc

Dimensió personal: nivell de autoconsciència

Després hi ha altres factors personals, com per exemple el nivell de consciència de cadascú, el fet de poder-se pensar a un mateix i prendre consciència de qui ets i en quina situació et trobes.

I a la vegada penso, que aquesta habilitat de pensar-se tampoc no la pots triar tu, és una habilitat que l'adoptes després d'haver-ne adoptat altres, i que la persona relativament la pot triar o treballar. Per exemple, pensem en un nano que neix amb una lesió cerebral congènita, i que té un coeficient intel·lectual molt baix, i per tant, amb una capacitat de pensar-se molt baixa, aleshores tirar endavant és difícil perquè tampoc saps ben bé on ets i a on vols anar a parar. O sigui que l'autoconsciència seria un grau més, o un nivell de raonament més complex, com un procés psicològic superior.

I assolir aquesta autoconsciència no s'aconsegueix només amb educació, sinó també per un coixí familiar i social. No tots els nanos el tenen igual, ni en recursos, ni en recolzament social...

5.- I com l'esport o l'activitat física pot sorgir efecte en aquests casos?

-L'activitat física és una dimensió clau de l'individu, que hem anat perdent amb l'emergència de les noves societats, i que ara hem d'introduir de manera quasi artificial. Abans estava incorporat en la nostra vida de manera quotidiana, perquè les feines eren més físiques, i no tant sedentàries...

Suposo que l'activitat física en una persona en risc la pot ajudar en diferents nivells, per un cantó experimentar amb el propi cos, i per tant entrar en la pròpia consciència i la pròpia percepció de cadascú. I crec que és molt positiu, també, pel fet d'experimentar amb altres persones que experimenten com ell, i per tant produeix xarxa social, o sigui que ajunta a la gent, i això afavoreix la socialització.

Però jo vull dir que no sempre és tant senzill. No sempre l'activitat física és tan fantàstica. I t'explicaré perquè: a vegades abans de treballar amb l'esport com a eina d'educació s'ha de treballar prèviament altres nivells previs o complementaris. Per exemple, un nano que estigui tant empipat amb el món, que quan jugui a futbol sempre es baralli amb tothom i sigui un element de confrontació continuat, potser probablement no serà l'esport la solució al seu problema, sinó que se li hauran d'oferir altres eines per fer front a la vida, i després posteriorment, utilitzar l'esport com a complement. Serien com els nivells de consciència que hem parlat abans.

L'aprenentatge té nivells i no podem obviar-los. Per aprendre alguna cosa, prèviament n'hem d'haver après una altra.

Dimensió moral i emotiva: pensar-se (l'autoconsciència), és una habilitat que s'ha d'aprendre

Idea de Vigotski: funcions psicològiques superiors

Beneficis de l'activitat física:
- experimentació amb el propi cos
- xarxa de relacions

Concepció piagetana de l'aprenentatge

Sobre l'esport: Nivells d'aprenentatge. Dimensió competencial i capacitadora de la pràctica esportiva

Entrevista 25: Sr. JR. U
Psicòleg psicoanalista
Barcelona, abril del 2005

1.- Perquè és tant complexa l'adolescència segons la psicoanàlisi?

-En termes generals es pot dir que a l'època adolescent hi ha una influència molt important per als nois i noies, què és el grup d'iguals, és un referent fonamental perquè d'entrada, en un jove o adolescent hi ha una desconfiança de tots els adults, perquè tot el que els hem explicat sobre el món, sobre com s'organitzava el món i la realitat, sobre com funciona la vida... tot això es posa en qüestió perquè ells tenen necessitats que nosaltres, amb tot el que els hem explicat no poden resoldre, com per exemple necessitats d'identitat sexual, i necessitats d'inclusió social, sobretot Freud parla de la necessitat sexuals. Els adolescents han de respondre a les necessitats del seu cos, i no només del cos, sinó també de les relacions personals i socials. Fins ara havia estat al món com a ser asexual, però ara s'ha de definir i s'ha de satisfer les seves necessitats. Aleshores tot el que els hem explicat de nens, sobre que s'han de portar bé, que no han de pegar a ningú, que han de obeir als pares... tot això no els serveix per a respondre a les seves inquietuds sexuals, i per relacionar-se amb els del sexe contrari, no els serveix per a respondre a invitacions, per tant, com que no tenen respostes ni habilitats per a constituir-se la identitat, culpabilitzen als pares i ens treuen del pedestal en què sempre havíem estat.

Un adolescent és algú que s'ha de fer càrrec del propi cos. Té una vivència del cos més problemàtica, perquè el cos es veu com a més proper, perquè el cos ha de ser un element d'identitat i això els preocupa, perquè s'ha de convertir en una imatge de sí mateixos. El cos pren vida psíquica a partir de l'adolescència.

3.- I en aquest grup d'iguals hi poden trobar les respostes que necessiten?

L'esport apareix amb els companys com un espai per compartir amb els iguals, elements en comú i de referència i en aquest sentit és una activitat de mediació, que pot tenir efectes positius més generatius que altres activitats mediadores. Per exemple, "callejear", anar pel

La importància del grup d'iguals es dona per la desconfiança en l'adult

Tenen necessitats, sobretot de caire sexual, que no poden satisfer amb les respostes dels adults

Dimensió identitària: han de construir-se la seva identitat sexual

En l'adolescència el cos pren vida psíquica

L'esport té normes externes al grup de manera que s'introdueix una regulació. Dimensió normativa de la pràctica esportiva.

Concepte de regulació social de Durkheim

L'esport en grup: espai per a compartir amb els iguals, activitat de mediació. Dimensió relacional i personal de la pràctica esportiva

carrer també pot ser una activitat mediatadora, però en aquesta, les regles i les normes les posen els líders del grup, o el líder, i per tant és una norma interna, per exemple, surten al carrer amb l'objectiu de trencar alguna cosa o de robar-ne una altra. La diferència amb l'esport és que aquesta activitat està regida per unes normes que són externes al grup i que no tenen perquè ser inventades pels líders. El futbol al carrer, per exemple, té unes regles que s'han de complir, o si volen fer futbol de competició hauran de seguir unes altres regles, o sigui que és una activitat que està regulada per quelcom extern. Això vol dir que s'introdueix en el grup una regulació, una normativització acceptada socialment, i això permet aleshores crear un clima de normativitat social. En aquest sentit és un element que pot permetre un espai de integració social. Per exemple, per nois que estan en situació de risc social, i que van a un centre esportiu o que juguen a futbol al carrer, els permet tenir un espai d'integració dins del mateix grup i tenir un sentiment de pertinença, i a més de formar part d'alguna cosa més amplia, com un torneig de futbol escolar, o un lliga organitzada al carrer.

Una altra cosa serien els esports individuals. La relació del noi amb l'esport està més mediatitzada pel seu propi cos, i no tant per les regles i normes, aleshores sí que l'efecte que pot tenir l'esport per lluitar contra l'exclusió no és tant important. En el sentit que molts d'aquests nois practiquen esports molt lligats a la musculació, que no tenen tant una finalitat de compartir, sinó una finalitat de desenvolupament dels aspectes corporals. Això, portat a l'extrem, ens pot donar la dismorfòbia, que és la sensació que tens alguna cosa dins el cos que no et funciona bé, o que no estàs suficientment desenvolupat, la vigorèxia, l'anorèxia...

Això no vol dir que els esports individuals no tinguin normes per seguir, però estan més mediatitzades pels interessos personals del propi cos.

3.- I la idea de cos és universal?

-Hi ha discussions sobre aquest tema. Diguem que l'adolescència és un moment de transició, de pas, entre el món infantil i el món adult. La conflictivitat d'aquest període de transició depèn del que duri el període de transició, i també dependrà dels ritus de pas que cada cultura té. Quan aquesta transició és curta en el temps i els ritus

L'esport individual: mediatitzats pel propi cos -objectiu: desenvolupar aspectes corporals. Dimensió personal i capacitadora de la pràctica esportiva

Idea de cos

L'adolescència és un moment de transició i ritus culturals

Els ritus varien a cada cultura, però sempre n'hi ha

d'adaptació o de pas estan molt establerts i pautats, és un període socialment poc conflictiu. Si per exemple, l'adolescència dura un any i durant aquest any el jove ha de fer un sol ritus, que podria ser sortir de casa i anar a una altra tribu, i durant aquest any aprèn el ritual de la pesca, i punt, la conflictivitat social serà més baixa. Però en una societat com la nostra en que la adolescència va dels 12 als 35 anys i que a més els ritus no estant del tot pautats, perquè un estudia, i l'altre no, un té nòvia, i l'altra té dos novios, un està a casa els pares i l'altre viu en un pis d'estudiants però sostingut pels pares... són situacions molt diverses i que fan que el període de transició sigui llarg i a més vagi endavant i endarrera, ara marxo de casa i ara torno, ara m'emparelló i ara em separo, ara estudio i ara ho deixo... Aquesta inestabilitat de ritus d'inici a l'edat adulta fa que sigui una transició molt conflictiva.

La inestabilitat i varietat de ritus, fa que el període de transició sigui llarg i conflictiu

El que varia d'una cultura a l'altre en els períodes de transició, és la resposta que les societats donen als joves i la manera de fer aquests ritus de pas. El que tots els autors defensen, és que aquests ritus de pas són comuns en totes les societats.

L'adolescència té dos significats etimològics. Un és *adolescere*, que vol dir patir, sofriment, perquè el subjecte ha de decidir com serà la seva vida adulta, la seva identitat sexual, la seva feina, els seus estudis... És un moment de dol perquè ha perdut l'època infantil, i de conflictivitat perquè ha de decidir moltes coses. El grau de conflictivitat varia, en funció del que duri el període i en funció de la part de responsabilitat que té el subjecte en les seves decisions. Aquell que no ha de prendre decisions ho té més fàcil que el que ha d'assumir responsabilitats i decisions.

Origen etimològic de l'adolescència

4.- Abans has parlat del sentiment de pertinença, perquè necessitem cobrir aquest sentiment de pertinença?

Sentiment de pertinença: necessitat psicològica de saber i entendre aspectes de la vida

-És una sensació que no només la tenen els joves que es troben en situació de risc. El sentiment de pertinença és de tots. Tenim unes necessitats bàsiques, aquelles que deia Maslow, sentir-nos estimats, sentir-nos alimentats,... però sobretot també trobar un sentit al que ens passa durant la vida, necessitem explicar les coses. La primera pregunta que fan és perquè estan en el món, perquè van desitjar que estigués. I aquesta és una necessitat psicològica per a tots els subjectes. Tots busquem explicacions, volem saber perquè han sortit esquerdes,

volem saber si hi ha un forat sota de casa nostra, volem saber perquè estem aquí,... o sigui que la necessitat de buscar una explicació del sentit de la vida és absolutament necessari psicològicament, i aquesta necessitat es satisfà en la infància a partir del adults, ens creiem les explicacions que ens fan els nostres pares sobre la vida i el funcionament de les societats: la religió, els reis mags,... Però arriba un moment en que deixem de creure amb les explicacions que ens donen, ja no ens creiem el que ens diuen perquè hem descobert què el que ens expliquen té fissures, la versió que ens donen els pares no és exactament igual a la realitat, i en aquest moment els pares cauen del pedestal, i comencem a veure les mentides, les paradoxes i les contradiccions que tenen les accions dels pares amb els discursos que ens donen. Per exemple ens diuen que no hem de fumar perquè és dolent pel cos, però en canvi ells fumen. Aleshores és quan intentem buscar el sentit de la vida en altres que no siguin els nostres pares, i normalment les busquem en el grup d'iguals. Per això la pertinença al grup és fa tant important.

La desconfiança amb els pares: quan descobrim les fissures de les seves explicacions. Dimensió familiar de l'exclusió

5.- Quins factors podrien ser facilitadors de les situacions d'exclusió?

-N'hi ha molts. Sobretot factors relacionats amb l'anomia familiar, on hi falten regles a l'interior de la família, situacions de trastorns mentals o addiccions d'algun membre de la família, o situacions de precarietat social greu, problemes migratoris que poden anar acompanyats de rebutjos socials o religiosos o de raça.

Factors facilitadors:
-anomia familiar.
-aspectes socials.
-aspectes personals.
Multietiològia de l'exclusió social

També hi ha aspectes socials, més generals, que serien tots aquests aquells que tenen dificultats en l'economia, o en la recerca i manteniment d'una feina, grups que tenen precarietat laboral, o grups que tenen precarietat en quan a les condicions de vida, que viuen en pisos massificats, o viuen en barraques...

I després hi ha altres factors més relacionats amb aspectes personals, que serien potser menys importants que els anteriors. Serien aspectes associats a trastorns mentals, pot ser un element d'exclusió social, no per sí sol, sinó sobretot si va associat als altres factors d'abans. O sigui que si tens un trastorn mental, i a més ets immigrant, i a més vius en un barri marginal, i a més no tens ingressos, doncs ja està tot dit, estàs fora. En canvi, si tens un retard mental, però vius en un barri com Sarrià, amb una família amb recursos econòmics i personals, i amb possibilitats d'anar a una escola especial, el grau de risc social serà menor.

Multietiològia de l'exclusió social: salut mental, barris marginals, baixos ingressos. Multidimensions de l'exclusió social

O sigui que hi ha tres fonts de conflicte: el familiar, el social i el personal.

6.- I perquè creus que els factors personals són els menys importants?

-Perquè si només existeixen ells, els personals, per si sols no són sempre excloents. Per exemple una família que té un nen paralític cerebral, però té mitjans per portar al nen en un centre de dia on estarà ben atès, i estarà amb altres nens, i el poden apuntar a colònies i el treuen a passejar, i l'estimulen contínuament i hi dediquen moltíssimes hores, el seu grau d'exclusió social serà inferior al d'un noi que té la mateixa problemàtica psíquica però que viu a un barri com el Carmel amb una família amb dificultats de tot tipus.

En una escala jeràrquica, diguéssim que hi ha més exclosos per causes socials i familiar que per causes mentals. En qualsevol dels casos els factors no venen sols, normalment hi ha més d'un factor de risc en casos de exclusió.

La família, pot ser deseducadora, en el sentit que la família té una funció de socialització, és l'encarregada de transmetre al nen quines són les pautes que estan acceptades socialment, però si la família per raons diverses, per negligència, per oblit, per patologia... dificulta la transmissió de les pautes, o dóna unes pautes socials no acceptades, s'està convertint en un factor deseducador. Si és un trastorn mental o una patologia, segurament transmetrà una pauta caòtica. Si hi ha un problema emocional probablement transmetrà incoherència emocional.

6.- Quin paper hi té l'autoconsciència d'un mateix en els processos de exclusió social?

-Diguéssim que la primera exclusió es produeix en l'interior d'un subjecte. És un mateix el que s'autoexclou. En el procés de constitució d'un subjecte, hi ha un primer moment en el qual allò que no ens agrada, allò que no ens satisfà i que considerem que no es suportable ho excloem de la nostra escala de valors o de les nostres preferències d'acció. Per exemple, quan som petits i volem mantenir un contacte afectiu amb un adult exclourem dels nostres actes, pensaments i accions, tots aquells aspectes que sabem que molestaran a l'adult. Si no fem tal cosa tindrem la recompensa de l'estimació de la persona que ens ha dit que no ho féssim. Per exemple, el plaer que experimenten els

Els aspectes personals són els menys determinants
· Dimensió personal

Graus i tipus de exclusió.
Idea de Gil Vila

Els factors no venen sols.
Dimensions de l'exclusió social: múltiples

Funció de la família: socialitzar.
Pot ser un element deseducador

La primera exclusió és la que es fa un mateix.
Dimensió personal de l'exclusió social

Hem de renunciar a certs plaers, i això genera odi:

Idea psicoanalítica

nadons amb els excrements és un aspecte al que han de renunciar, o a fer-se pipí a sobre, aleshores tot això que han de renunciar, com per exemple també el component sàdic de llençar coses als altres o pegarlos. Tot això són aspectes que han de renunciar i excloure, i això, aquestes renúncies i exclusions que hem de fer per agradar als altres i per tenir la seva aprovació provoca en nosaltres odi. Aquesta autoexclusió que hem de fer tots els subjectes i que ens genera odi, apareix més tard com a fenòmens que imputem als altres. Per exemple, tu et prives de certs privilegis en les relacions socials, perquè creus que aquest privilegis són egoïstes, per exemple ens hem de privar de cridar o de pegar a la gent, aleshores com que nosaltres ens hem privat d'això, no suportem que els altres ho facin. De manera que allò que hem exclòs de la nostra consciència reapareix sota conductes que imputem als altres, per exemple ens queixem que els marroquins criden molt quan parlen, fan soroll a les nits... és a dir els critiquem aquelles coses que nosaltres hem hagut de renunciar per a conviure. Aleshores quan ve l'immigrant li imputem allò que nosaltres hem hagut d'excloure de dins nostre, i això és el fonament de l'odi. Odiar en l'altre allò que a tu t'han fet odiar en tu mateix. Per tant la primera exclusió és la d'un mateix.

Causes psicoanalítiques de l'odi

I això fa que l'autoestima, la capacitat d'estimar-se a un mateix, es construeixi tenint en compte aquest element, aquest element de rebuig. En els casos en què aquest rebuig s'experimenta molt greu per part d'un jove, o sigui que quan experimenta que ell mateix no té valor pels altres, o sigui que ningú el valora, i el rebutgen, i no l'acullen, i el seu pare pensa que és la llavor del diable, i la seva mare li diu que no és un nen estimat ni buscat... és difícil construir una imatge positiva de sí mateix. I això ho veiem sobretot en aquells nois que sempre es fan expulsar de classe, contínuament provoquen el rebuig de l'altre. Com que no va ser acollit en el seu moment pels seus pares, ell ara no pot construir-se una autoestima, i això pot ser una font d'exclusió, perquè ell mateix anirà treballant el seu destí, i es complirà com una profecia, i són nois que aniran sent expulsats i rebutjats de totes bandes, i poden acabar a les presons, a reformatoris, a centres de salut mental,... L'exclusió aleshores és el patró de relació. Qualsevol oportunitat que li donis d'incloure ell la rebutja inconscientment i es fa excloure o expulsar, perquè ell no pot imaginar-se cap a l'altre com a integrat.

L'exclusió és el patró de relació. L'exclòs no pot imaginar-se inclòs a ulls dels altres

Dimensió identitària de l'exclusió

Dimensions de l'exclusió: familiar, relacional i personal.

L'exclusió és un procés

Entrevista 26: Srta. S.A
Pedagoga d'un Centre Obert
Barcelona, maig del 2005

1.- Bona tarda! Què és un Centre Obert?

Un Centre obert és un espai, de joves, on ells poden venir sense cap obligació i on l'objectiu és donar sortides al temps lliure que tenen. Donar sortides creatives i participatives a tot el seu temps. L'objectiu, en definitiva, és que no estiguin al carrer, que estiguin fent alguna cosa interessant però no al carrer. Com a Centre Obert no estan obligats a venir, i s'inscriuen i venen a fer les activitats que estan proposades. La majoria dels casos són joves que ens els deriven els Serveis Socials o els EAlA's, perquè tenen certes característiques de risc social.

Definició i objectius educatius d'un Centre Obert

Metodologia: què fan i com ho fan

2.- I què és el que feu?

-Tenim determinades dues franges. A primera hora és més un espai lúdic, on hi ha un futbolin, un ping-pong, jocs de taula, on ells tenen un espai més lliure on poden fer el que vulguin més o menys. I a més en aquest espai de temps també tenen un lloc físic per fer deures que tinguin de l'Institut. Es fa reforç escolar per als nanos que estiguin de primer a quart d'ESO. I aquest any hem ampliat el projecte i també fem un espai perquè es treguin el graduat escolar aquells que no el tinguin. I tot això ho fem entre tres educadors i alguns voluntaris que venen desinteressadament a ajudar-nos, perquè si no, no podríem donar a l'abast amb els pocs recursos que tenim. Tenim per exemple, una voluntària fent alfabetització amb immigrants que acaben d'arribar i no parlen cap llengua.

Deconstrucció de rol

Dimensió administrativa i relacional de l'exclusió: pocs recursos

Després d'aquest espai més acadèmic és quan comencen els tallers, que també els fem els educadors i més o menys fem allò amb el que tenim més habilitat, pues per exemple a mi m'agrada molt l'esport, i me'n duc als xavals a fer un partit de futbol, i a un altre educador li agraden molt els graffitis i monta un taller de graffitis. O si no, busquem voluntaris que tinguin alguna habilitat i vulguin venir aquí i fer un taller de manera voluntària, sense cobrar res.

Metodologia de treball: tenen en compte els interessos dels joves.
Model educatiu d'Escola Nova

I intentem que els tallers que fem els agradin als nois i normalment els preguntem a veure què és el que més els agrada.

I tot aquest voluntariat el necessitem perquè som una associació sense ànim de lucre i depenem només de les subvencions que ens dona la Generalitat o l'Ajuntament, i els pressupostos mai són fixos.

2.- Aquí teniu nanos en risc, però quins indicadors utilitzeu per categoritzar qui està en risc i qui no?

-Un jove en risc és un jove que viu en una família amb característiques determinades, en un barri molt determinat, i amb unes característiques personals concretes, com la baixa autoestima, amb un grau de maduresa molt baix, són bastant infantils, i amb molt de temps lliure sense saber que fer, perquè ningú els hi està marcant límits, ni què fer amb el seu temps.

Dimensions múltiples de l'exclusió: factors de risc: famílies, barris, característiques personals, auto-estigmatització

3.- Els barris són marginals?

-Potser marginal no és políticament correcte, però bueno sí que els barris marquen molt el tipus de gent que hi viu i les relacions que s'hi donen.

Territorialitat

4.- Què seria l'exclusió social en el vostre context?

-L'exclusió social molts cops s'origina des de dins del propi barri. O sigui que el barri es tanca en sí mateix i s'exclou de la resta, de l'exterior. Aquí hi ha una vivència dels joves que sempre diuen "somos del Carmelo" i el Carmel és el millor que hi ha. I justament aquest factor és el que fa que no vulguin sortir mai del barri i anar per exemple al centre de Barcelona. Estan al seu territori i no volen sortir, estan com molt estigmatitzats amb ells mateixos. Nosaltres tenim problemes per treure'ls del Carmel i anar a altres llocs a fer activitats, si no surten acompanyats amb nosaltres no ho fan amb els seus pares. Dir-los, per exemple, porteu aquest paper a la Teixonera, o a Horta, els hi fa por, sempre et diuen "acompañame". Els fa por sortir d'aquí. Aquest és el seu territori, aquest sentiment d'identitat que tenen tan fort, també els exclou, perquè no coneixent altres parts de la ciutat, per no parlar del món.

Identitat i territorialitat? Es complementen o són valors contraposats?

5.- Com creus que s'arriba a una situació de risc?

Multifactorialitat:

-Hi ha molts factors, i aquests factors no afecten per igual a tothom. Crec que la família és el factor més decisiu. Les famílies immigrants sobretot, tenen una visió del món molt diferent i per tant, valoren altres coses, i per exemple no veuen en l'educació reglada el valor que li donem nosaltres. Per nosaltres és molt important tenir una educació, una formació... i per ells potser no és tant important.

1.-
Escala de valors

Després també hi ha el tema econòmic, si tenim uns pares que han de treballar 16 hores al dia, òbviament no podran estar amb el seu fill. El nivell econòmic definirà en moltes famílies el temps que els pares passen amb els seus fills. I les famílies immigrants, sobretot les monoparentals, que generalment són dones soles que han vingut amb 3 o 4 fills, treballen moltíssimes hores per aconseguir tirar la família endavant. I realment no tenen temps de dedicar-se als nens i educar-los, i posar límits i normes, i hàbits d'anar a dormir...

2.-
nivell
econòmic

3.-
Límits i
normes

I també hi pot haver el tema dels amics que tens. Totes les relacions afectives entre els iguals. I aquest és un barri en que la majoria de nois estan en aquesta situació, i això reforça un cercle tancat, on es van reforçant entre ells i és molt difícil que trobin altres espais per poder sortir a fora i per anar a veure altres experiències, i a la vegada passa el mateix a la inversa, és molt difícil que algú de fora pugui formar part d'aquest entorn.

4.-relacions
socials.
(xarxa)

I després tot el tema personal d'ells mateixos. Hi ha una baixa autoestima, molt poca motivació per fer res. No volen fer res, estan molt "apalancats", tot els-hi fa "pal".

5.-
aspectes
personals:
baixa
autoestima,
poca
motivació

4.- I perquè deu ser que els hi costa tant motivar-se?

-Per tot una mica, per l'educació que han rebut, per com són ells, la seva manera de fer, de veure la vida.

És una manera de posicionar-se davant de la vida. Els hem de reforçar constantment les coses que fan, perquè en fan poques, però quan les fan els potenciem molt. Els motivem i intentem treure el millor d'ells. A més en aquest barri hi ha com el sentiment que hi formes part com més "xungo" siguis. O sigui que el que els reforça la seva identitat i la seva permanència dins del grup d'iguals, és ser "xungo". Com més radical siguis amb el sistema més ben acceptat estaràs, perquè més fidel seràs a la seva identitat. Saltar-se la norma és senyal de fidelitat al grup d'amics.

Identitat i
sentiment de
pertinença.
Necessitat de
fidelitat al
grup d'iguals.

Model de
Psicologia
social de
Bandaura i
Maslow.

5.- I l'activitat física com hi podria intervenir?

-Si intentes treballar l'activitat física de manera planificada i organitzada, i intentes que fer uns grups estables i que els nanos agafin el compromís per venir, etc... segurament el tema no funcionarà. Aquí l'esport l'utilitzem de manera natural i espontània, perquè l'any passat vam intentar fer un equip de futbol i va ser un desastre. El primer any vam demanar una pista per anar a fer entrenaments, perquè aquí no ho podem fer, i un cop ens van donar el permís havíem de pagar vuit euros al mes per fer-la servir, i aquí van començar els problemes.

Molts nois no podien pagar-ho, o potser sí, però tampoc ho feien. Altres no tenien roba esportiva per anar a fer entrenaments, de manera que jo els deixava els meus xandalls, i fins i tot les meves bambes perquè poguessin jugar.

Encara que fos futbol, i fos de manera totalment informal, feia falta una petita inversió econòmica tant pel material com per l'espai. Doncs va ser aquesta inversió la que els va fer tirar endarrera, i van preferir entrenar en un solar que hi havia a prop de la Rambla del Carmel.

Però ni així, perquè de seguida es van cansar i van deixar d'entrenar. La constància tampoc és la seva gran virtut. Venien quan volien i quan no volien no venien. Es van començar a establir uns hàbits d'entrenament amb uns horaris i unes normes, i aquests hàbits requerien massa constància per un grup com aquell. A més havien d'assumir unes normes del joc, com per exemple, no puc pegar puntades,... i era molt difícil de poder portar-ho bé.

A través de l'esport podrien aprendre certes normes, com per exemple aquesta de no pegar puntades, i després poden extrapolar-ho a la seva convivència diària. Però no passa sempre, i crec que depèn molt del grup que t'hagi tocat perquè he tingut altres experiències amb altres nanos, que sí que a partir de l'aprenentatge que feien en les activitats esportives, després veies canvis en les seves conductes, o si més no en la seva cura personal, perquè es dutxaven amb més freqüència.

Crec que la practica esportiva és molt bona per tothom, però a vegades tens grups en els que prèviament has de treballar altres coses abans de intentar portar-los a un entrenament. Tot és qüestió de nivells de desenvolupament, oi? Això és el que deia Piaget.

Recomanacions de treball:

No planificar excessivament les activitats esportives

Dimensió relacional i econòmica

Preferència en l'utilització de l'espai públic

Factors de risc: poca constància, pocs hàbits, poca assumpció de normes. L'esport els pot ajudar en això

Dimensió normativitzada i relacional de la pràctica esportiva.

Espai d'aprenentatge

Nivells de desenvolupament. Models educatius de Piaget i Vigotsky

Entrevista 27: Usuària del CRC (Cas 2). Sheila³
Centre Reeducació del Carmel
Barcelona, gener del 2006

-Hola Sheila! Si haguessis d'explicar a en D. què és per tu l'esport, que li diries?

-Bueno, per mi l'esport està molt bé. Vinc aquí i desconnecto de tot el rotllo de casa i del cole que també és un pal. No sé, m'agrada quan fem futbol i hoquei.

Beneficis de la pràctica esportiva: desconnexió

-Perquè t'agrada?

-Bueno, m'agrada i no m'agrada. A vegades quan juga el D. és una merda perquè el tiu emprenya i no deixa jugar als altres, i això no m'agrada, i prefereixo fer una altra cosa que no sigui futbol. Però a vegades també m'agrada quan el Kike (*es refereix al educador*) juga amb nosaltres, perquè aleshores hi ha més bon rotllo i el D. i el N. no fan trampes i tots podem jugar millor. Quan està el Kike amb nosaltres el D. fa més cas i ens barallem menys i podem jugar millor.

La importància de l'ambient esportiu. Clima del espai sociomotor. Dimensió relacional de la pràctica esportiva

-Perquè t'agrada més fer les activitats esportives del CRC?

-Bueno, també, perquè sóc bona i sé jugar tope bé al futbol i això m'agrada. Perquè a vegades miro com juga la C. (*es refereix a una companya del CRC*), i no m'estranya que ningú la esculli, perquè és molt dolenta i es cansa súper ràpid i després vol deixar de jugar. Sempre diu que no li agrada jugar, però en realitat jo crec que no vol jugar perquè ningú la vol.

Dimensió normativitzada de la pràctica esportiva: quan se segueix la norma i hi ha consens es juga millor

-Però això no hauria de ser així, hauríeu de jugar tots junts.

-Si però si ella juga, perdem segur, i jo prefereixo que no jugui perquè no vull que perdem...

Discriminació en l'esport

³ Les entrevistes fetes a usuaris i usuàries tenen un format menys estructurat. Són diàlegs i converses en les quals es parla de la relació d'ells mateixos amb la pràctica de l'esport feta al CRC. Les transcripcions són literals, i per tant, hi ha expressions típiques del seu argot i algunes paraules d'alt to.

-Bé, però l'esport no sempre serveix per guanyar. És més important que tots pugueu participar, no?

-No. És més guai guanyar. El Jose (*el company de la seva mare, veure FI 2.7*), sempre diu que l'esport és per guanyar, que perdre no val. I si no mira el Barça, quan guanyen molts partits, guanyen molta pasta, i si tens molta pasta et pots comprar moltes coses i viure súper bé.

Models
d'imitació
de l'esport
competitiu

-Ja, però vosaltres no sou el Barça!

-I què!, però al igual un dia guanyarem tants diners... i ens podrem comprar un cotxe del quinze!

-I a la teva família algú fa esport?

-El Jose, sí que en fa. Els meus germans petits fan esport aquí i al cole. La meva germana petita no pot perquè està malalta i no pot fer esforços. Amb el Jose a vegades sortim a fer bici pel carrer i parlem mogollon de totes les coses. I a vegades, si el diumenge tenim els deures capats, anem amb les bicis al Port Olímpic. És tope guai el Jose. No sé com aguanta la borratxa de la meva mare.

La influència
de l'entorn
familiar.
Dimensió
familiar

-Bueno, però el problema que té la teva mare, ha començat a solucionar-lo ara no fa gaire, oi?

-Que va! Va dir que aniria al metge perquè l'ajudés, però no hi va anar, es va adormir. N'estic farta, passa de tot i de nosaltres. No fot res a casa, ni porta a la Cristina (*germana petita de la S.*), a l'escola. Molts dies l'he de portar jo o el Jose. A l'última reunió del cole, va anar el Jose, perquè la meva mare es va quedar dormint la mona.

Família
deseducadora/
Irresponsabilitat
de la mare

-Però tu vas contenta al cole, oi? I a més treus bones notes...

-Si, el Jose m'ajuda una mica. Bueno, no és que el cole em moli molt, però així no estic a casa, i allà pues em "lio" amb la penya i ens ho muntem divertit. I molts dies, quan fem futbol al pati, em parteixo la caixa, perquè hi ha una tia a classe que està cabra i se li marxa la pinça. Fer futbol amb ella és el més guai de tot.

Beneficis de
l'esport per a la
S.
Dimensió
relacional de la
pràctica
esportiva

-O sigui que feu esport també a l'escola...

-Bueno, sí una mica. Quan fem educació física i a vegades al pati. A mi m'agradaria fer també extra (*es refereix a activitats extraescolars*), però ma mare no les paga i ja no vaig perquè em fa vergonya. A més a més, com que a vegades acabem tard diu que no em pot venir a buscar perquè té feina. Però la tia està al bar, sempre està al bar fins molt tard. Passa de tot. Saps que està a punt de parir? “uno más en la family monster!”

Dificultats econòmiques i la seva influència en la pràctica esportiva. Dimensió familiar i econòmica de l'exclusió social

-El més important és que tu estiguis animada, i que si t'agrada fer esport, encara que no sigui tantes vegades com tu voldries, ho aprofitis a tope, aquí al Casal no pares mai de jugar i de fer activitats...

Motivació per a l'esport

-Ya!, és que aquí mola molt, encara que el material a vegades és molt xungo i empenya quan es trenca la cistella de bàsquet i no l'arregleu... perquè és com si vosaltres també passéssiu d'això... i molts cops ho diem a l'assemblea, i no feu cas per res del món... i “se-us en và la bola” i sempre dieu que no teniu pasta, però jo no m'ho crec. La meva mare sempre diu que el “Ayuntamiento” té molta pasta perquè li “seben” molts impostos.

Dificultats i límits en la pràctica esportiva: econòmiques i administratives

-Sheila, creus que l'esport educa?

-Educa? jo què sé!, m'és igual. Jo jugo perquè estic amb la penya i m'ho passo teta, i desconnecto la bola un ratet. A mi el què més m'agrada és jugar i estar amb la gent. A vegades penso que vinc aquí només per a fer les activitats esportives, què és el que més m'agrada de tot, “al igual” si no féssiu esports passaria de venir. Bueno, me'n puc anar a jugar, ja?

Beneficis de la pràctica esportiva: relacions socials

-Sí, gràcies Sheila.

-Vale.

Entrevista 28: Usuari del CRC (Cas 5). Cristian
Centre Reeducació del Carmel
Barcelona, gener 2005

-Hola Cristian! Vols que fem ara aquelles preguntes que et vaig explicar?

-(...) *(silenci) (no hi ha resposta d'en C).*

-Cristian, vols que parlem una estona sobre els jocs de pati?

-Què juegos?

-Els jocs que a vegades fem al pati, amb els aros i les pilotes,...

-No sé. Qué pelotas? Me dejas una pelota?

-No, ara no. Ara vull que parlem una mica i després anem al pati i juguem, però primer fem aquesta feina.

-Qué feina? Me dejas la pelota?

-Cristian, a tu t'agrada córrer pel pati i jugar amb la pilota?

-No sé. Me dejas la pelota? Qué feina?

-Explica'm perquè t'agrada tant córrer al voltant del pati... i jugar amb aquesta pilota *(li ensenyo la pilota)*

(En el mateix moment de la conversa, passa un nen per darrera del C. i li dóna un cop de mà al clatell, dient-li a la vegada "capullo". En C. es posa les mans al clatell i comença a donar salts).

-C., només t'ha fet una "colleja". No passa res home! *(se li dóna a l'autor del cop una amonestació verbal mentre surt corrents cap al pati).* Va C., estigues "tranqui"...

-Me quiero ir *(en C. surt corrents cap al pati, i jo al darrera. Ell s'asseu a les escales del pati i jo al seu costat)*

-C., te gusta correr, hacer deporte? Jugar con la pelota,...

-*(em mira fixament, encara amb les mans darrera el clatell, i em pregunta).* -Como te llamas?

-Cómo me llamo? C. Però si fa 4 anys que ens coneixem!

En C. té dificultats per a seguir un discurs parlat i mantenir una conversa.
Dimensió socio-sanitària de l'exclusió social

-Com em dic?

-Me quiero ir! Qué feina? Qué feina? Soy capullo? Soy un niño?

-Sí, ets un nen, no ets cap capullo. No facis cas al D. que ja saps que és un cas!

-Soy un niño? *(ho pregunta varies vegades més)*

(Em demanen al telèfon i decideixo posposar la conversa. Minuts més tard vaig a buscar en C. i està amagat en una de les sales, sota una taula, encara amb les mans al clatell. Li proposo de sortir a fora al pati, per mantenir contacte visual amb els altres companys i companyes. Anem al pati i seiem a les escales on estàvem abans)

-C., vols jugar a futbol amb els nens?

-Què nens?

-Aquests, els que veus. No veus que estan jugant a futbol?

Vols jugar amb ells?

-No sé. Como te llamas?

-C., fes memòria, a veure com em dic jo? *(li agafo la cara amb les dues mans i li miro als ulls, em torna la mirada)*

-Tu eres un niño?

-No, jo sóc una noia, una niña però en gran!

-Soy un niño?

-C., vols que anem a jugar amb ells?

-Dime cómo te llamas?

-Em dic Cati. Ara dime tu, quieres ir a jugar con ellos? *(assenyalo als que juguen al pati)*

-(...) *(silenci llarg)*

-Yo soy un niño como esos. Como te llamas? *(silenci)*. Te llamas Cati. Me quiero ir de aquí.

-No em vols dir si t'agrada córrer i jugar a futbol?

-(...) Me quiero ir *(marxa, i es posa les mans al clatell)*. -Capullo!, capullo!

(Dono per finalitzada la conversa)

Ecologies:
repetició
continuada de
paraules

Salut mental
deficitària.
Dificultats i
resistències
per a formar-
se la pròpia
identitat

Salut mental
deficitària.
Dimensió
cognitiva i
personal de
l'exclusió
social

Entrevista 29: Usuari del CRC (Cas 7). Raúl
Centre Reeducació del Carmel
Barcelona, octubre del 2006

-Hola Raúl, et puc fer unes preguntes si us plau? (*en Raúl ja sap el perquè es fan les preguntes, se li ha explicat prèviament*).

-Sí, però després vaig a jugar, eh!

-Sí, tranquil, seran uns minuts només.

-Vale, va!

-Com és que cada dimarts i dijous vens tan alterat per jugar? Vas molt nerviós.

-No, no. És que vull anar a jugar. El Ivan ja està al pati. Estan escollint, mira! Puc anar? És que sinó, no m'escolliran!

-No espera, que vull fer-te unes preguntes. Ja t'ho he explicat abans.

-Vale, va! Què?

-Tranquil. Primer de tot mira'm. Hola!, Mira'm Raúl.

-Vale, va... què, digues.

-Com li va el cole a l'Alberto (*em refereixo al seu germà gran*), ha començat bé el curs?

-No sé. Suposo.

-No li has preguntat?

-No. Però suposo que bé.

-I com estar la teva àvia? Ahir vaig tenir la reunió amb ella i la vaig veure més prima. Ja la cuides i li fas cas?

-Sí. Bueno xepi, xepi-xepi! A vegades s'enfada amb mi perquè no li faig gaire cas.

-I perquè no li fas cas? Home, intenta no posar-la nerviosa. Ja saps que està una mica preocupada per tot això de la teva mare. Ara més que mai, li has de fer cas i estar tranquil.

-Vale. Puc anar a jugar?

Alt grau
d'ansietat
per a centrar
l'atenció

Alt grau
d'ansietat
per a centrar
l'atenció:

Dimensió
cognitiva i
personal de
l'exclusió
social

-Raúl, a veure, perquè és tant important anar al pati a jugar?

-Bueno, és que està el Kike i l'Ivan i estan a punt de començar el partit, i a mi no m'han escollit. Ara no sé si podré jugar, joder!!

-T'agrada molt jugar a futbol, oi?

-Sí. Va, puc anar? Podem fer després les preguntes. Ara vull anar a jugar.

-Vale, ho fem després.

(Decideixo deixar que en Raúl jugui a futbol i reprenc l'entrevista una hora més tard, quan acaba el partit i el seu grau d'ansietat i nerviosisme ha baixat)

-Raúl, perquè t'agrada tant jugar a futbol?

-Bueno, és que m'ho passo bé i em canso molt i després a la nit puc dormir millor.

-Que no dorms bé?

-Bueno, sí que dormo bé, però és que amb això de la meva mare a vegades estic una mica nerviós i trist.

-Però quan jugues a futbol desconnectes una mica, oi?

-Sí, per això m'agrada, perquè després estic una mica millor, i a més amb el Ivan i així ens ho passem bé i no hi penso. I a més, els dies que no tinc gaires ganes de jugar, l'Ivan i els altres m'animen perquè jugui i em distregui.

-Saps que la meva mare ja està casi curada?

-La teva àvia m'ha dit que encara està al hospital...

-Sí, però estar a punt de curar-se i tornar a casa. Tinc ganes, perquè potser quan torni la meva mare i es posi bona, igual torna també el meu pare. Va marxar fa un temps, perquè la meva mare no es va posar bona del tot quan va tenir el càncer. Ara segur que vindrà i ens cuidarà a mi i a l'Alberto.

-Raúl tingues paciència i espera a veure que passa. El teu pare juga a futbol tan bé com tu?

-No ho sé. Mai he jugat amb ell. Quan la meva mare es va posar malalta la primera vegada va marxar a treballar a Andalusia i jo era molt petit i

Beneficis de l'esport per en R.: desconnecto i em trobo millor. Dimensió emotiva i cognitiva de la pràctica esportiva

Dimensions múltiples de la pràctica esportiva

Reacció hiporeactiva (munta una història paral·lela i falsa per sobreguardar l'equilibri emocional)

L'espai d'assemblees com entorn per a expressar vivències pròpies. Dimensió moral i cognitiva de la pràctica esportiva

ja no l'he vist més. A vegades truca per telèfon, però no sempre i a vegades ens ha dit que vindrà, però tampoc ha vingut. Un dia ens va enviar una foto, però la meva mare la va trencar. No sé. La iaia diu que va marxar perquè és un covard i un "sinverguenza". La iaia està molt enfadada amb ell perquè també diu que no li passa diners i que necessitem més diners i ell passa de tot. La meva iaia diu que el jutge li dóna la raó a ella, i que el jutge diu que el meu pare és un "sinverguenza".

-Raúl, a vegades els pares i les mares fem coses malament perquè no en sabem més. Nosaltres també estem aprenent sempre. Com fas tu quan vas al cole o quan jugues a futbol, que sempre aprens normes noves, o jocs nous, saps? I a vegades amb el temps te n'adones que t'has equivocat.

-Ya!, un dia em vaig barallar molt amb el Ivan, i ell no tenia la culpa. És que jo estava una mica nerviós. I després li vaig demanar perdó.

La influència de la família en la construcció de la personalitat i socialització. Dimensió familiar de l'exclusió social

-Doncs això mateix ens passa als grans. A vegades ens equivoquem i fem mal a les persones que estimem. I després hem de demanar perdó. I tu creus que quan fas futbol, fas més amics?

-Ui!, segur que sí. Quan la meva mare es recuperi li diré que vagi al gimnàs i es posi en forma perquè així no estarà mai més malalta. La meva tieta va al gimnàs i està molt guapa i no està tan prima com la mama. I a més diu que al gimnàs té moltes amigues i s'ho passa molt bé també. I això és veritat perquè aquí al Casal jo també m'ho passo molt bé i els amics sempre em pregunten com estic i com està la meva mare.

Percepció positiva de l'esport per en R. Motivació intrínseca

-Raúl, tu creus que l'esport t'ajuda a fer-te gran? Creus que t'educa?

-No sé. La meva mare diu que m'he fet gran molt ràpid i que m'he tornat molt responsable. Però no sé. A lo millor és perquè el meu pare va marxar.

-Va ànims Raúl. Tu continua jugant, si això és el que t'agrada.

-Vale, me'n puc anar!

Espais d'autoreflexió sobre la pràctica esportiva. Exercici de metacognició. Dimensió moral i competencial de la pràctica esportiva

-Sí, ves (ens abracem quan acaba la entrevista).

Entrevista 30: Usuària del CRC (Cas 10). Maria
Centre Reeducació del Carmel
Barcelona, abril del 2006

-Hola M. tens ara un moment per parlar l'allò que et vaig comentar l'altre dia? (a la M., com la resta dels entrevistats ja se li ha explicat el motiu de l'entrevista)

-Vale, digues. Ha de ser ara, no?

-Voldria que m'expliquessis una mica perquè vens al Casal, com t'hi trobes,... tot això que a vegades parlem a l'assemblea.

-Pues vinc aquí perquè vull. Perquè m'ho passo bé i perquè ve la Natàlia i som molt amigues.

-I perquè més?

-Bueno, també vinc perquè els meus pare m'obliguen, perquè aquí fem els deures i fem jocs, i podem ballar i fer música... tot una mica.

-Tu que prefereixes fer jocs al pati o fer danses?

-Prefereixo fer danses perquè quan surto al pati i hi ha el D. i el Ivan m'emprenyen i no em deixen jugar. A més ells juguen pegant patades i és una merda perquè estàs vigilant tot el rato que no et facin mal. A mi no m'agrada jugar amb ells. I a més a més no em passen la pilota i m'avorreixo.

-I amb la dansa estàs més tranqui? No?

-Sí, és que quan ballo ningú m'emprenya, i puc escollir la música que vull, i ballar com vull,... no sé, és que ningú em diu com ho haig de fer ni que haig de fer. Veus, per exemple, una altra cosa que no m'agrada de fer jocs amb els altres és que sempre et diuen el que has de fer, i posen sempre normes i es pensen que sempre s'ha de guanyar i fan lo mateix que l'Eto'o. No sé què s'han pensat.

-I a tu no t'agrada tant guanyar...

-Bueno, a vegades també m'agrada guanyar, però a vegades no. Però és que ells sempre volen guanyar, i al final a vegades es barallen al mig del pati perquè volen guanyar. I a vegades, el N. pega al D. si anul·len un gol, i coses així, i jo passo. I si vols posar-te pel mig i dir-los que no es barallin, encara es barallen amb tu i això si que és una merda, perquè després tu pilles i no has fet res. Saps?

L'espai esportiu per a fer relacions socials. Dimensió relacional de la pràctica esportiva

Metodologia de funcionament del CRC: activitats que s'hi desenvolupen

Un ambient poc adequat fa que l'esport no sigui una activitat per a gaudir

Amb la dansa, la M. pren decisions per sí sola

Competitivitat en l'esport escolar

Beneficis de l'esport per la M.: relacions socials. Dimensió relacional de la pràctica esportiva

-Ja veig, que a tu no t'agraden els esports d'equip...

-Sí, sí que m'agraden, però depèn amb qui juguis. I a mi no m'agrada com juguen aquests. I en canvi quan ballo amb la Natàlia i les altres nenes, és molt més fàcil tot i ningú vol guanyar més que ningú.

-A la teva mare i al teu pare els agrada que ballis aquí?

-Sí. A la meua mare li agrada molt. Diu que el dia que torno de ballar es nota molt perquè estic més contenta i alegre. No sé. La meua mare sempre diu coses per animar-me i per fer-me estar alegre, però a vegades s'ho inventa una mica. I si faig dansa ja té excusa per dir-me que estic molt bé i que se'm veu molt bé, i a mi no m'importa que m'ho digui, perquè així també la veig contenta a ella.

Beneficis de l'esport per la M.: la implicació de la família. Dimensió familiar

-I el teu pare?

-Bueno, el meu pare li agrada molt mirar els esports per la tele, però realment no en fa. Sempre diu que s'apuntarà a un gimnàs i que farà esports, però després no fa res i no va enlloc i la meua mare el critica i diu que es un "bocazas". Diu que quan era més jove feia més esport que ara.

-M., tu creus que l'esport t'ha ajudat a fer-te gran?

-Jo què sé. A vegades l'esport no m'ha anat bé, perquè se n'han rigut de mi perquè no sé fer bé moltes coses, i a vegades no m'han deixat jugar o m'han fet fora perquè no en sé tant com ells. I a vegades els monitors del cole no han fet res si algú reia de mi o em criticaven. I per això no sé si el futbol és tant bo com diuen. Suposo que és bo si t'ho passes bé, si no, no ho és. Jo prefereixo el gim-jazz que ningú em critica, al contrari a tothom li agrada com ho faig.

Elements contaminadors de l'esport: poca intervenció dels educadors, discriminació dels companys...

Experiències d'èxit amb la pràctica esportiva

I a més quan ballo no penso en res més i em puc concentrar amb la música i tot això.

I també m'agrada molt poder anar a comprar música amb la Natàlia i preparar les coreografies i assajar moltes vegades. Quan anem a comprar la música passem moltes hores al FNAC i ens imaginem com seran les coreografies. I a vegades ens ho passem més bé escollint la música que fent el ball.

Beneficis de l'esport per la M.: elecció de la música, roba i material per a ballar...una altra manera de fer relacions socials

I passa el mateix amb els tops del Decathlon. Anem a mirar coses per ballar i ens emprovem molta roba i a vegades no comprem res perquè tot és molt car, però ens ho passem molt bé.

Aspectes negatius de la pràctica esportiva: obligatorietat, baixa motivació...

-Recomanaries a tothom que fes esport?

-Depèn. No sempre. A mi per exemple no m'agradava fer esport al cole per tot això que t'he explicat. Has de fer esport si et ve de gust, sinó és millor que no el facis, que facis alguna altra cosa. No cal que tothom faci el mateix, perquè si obligues a algú a fer una cosa que no li agrada, no ho farà bé, i després no s'ho passarà bé ni deixarà que els altres s'ho passin bé. Bueno, com fa l'A. quan ve.

No sé, que no n'hi ha per tant, amb això del esport. Que cadascú faci el que li agradi.

-Moltes gràcies Maria.

-De res. Me'n puc anar?

ANNEX 3.- PLANTILLES D'OBSERVACIÓ FASE EXPLORATÒRIA

En el present annex es presenten algunes de les observacions enregistrades en el centre Penal de Menors de Roma i en el Projecte Verticalitat, ambdues participacions fetes en la fase exploratòria. S'han fet observacions tant de les condicions i participació dels infants i joves en les pràctiques esportives, com en les intervencions dels professionals que gestionaven les pràctiques (monitoratge, educadors i educadores socials,..).

En la figura 13.2 veiem una relació del lloc on s'ha fet el registre, la persona destinatària de la observació i el lloc i data de la observació:

Número de taula	Destinataris de la observació	Lloc	Data
Taula 1	Monitoratge	Centre Penal de Roma	Octubre 2003
Taula 2	Monitoratge esportiu	Centre Penal de Roma	Octubre 2003
Taula 3	Noies penitenciàries	Centre Penal de Roma	Novembre 2003
Taula 4	Nois penitenciaris	Centre Penal de Roma	Novembre 2003
Taula 5	Nois penitenciaris	Centre Penal de Roma	Desembre 2003
Taula 6	Monitoratge esportiu	Centre Penal de Roma	Desembre 2003
Taula 7	Monitoratge esportiu	Centre Penal de Roma	Gener 2004
Taula 8	Monitoratge esportiu	Centre Penal de Roma	Febrer 2004
Taula 9	Nois penitenciaris	Centre Penal de Roma	Febrer 2004
Taula 10	Nois penitenciaris	Centre Penal de Roma	Març 2004
Taula 11	Infants usuaris	Projecte Verticalitat	Març 2004
Taula 12	Educador social	Projecte Verticalitat	Març 2004
Taula 13	Infants usuaris	Projecte Verticalitat	Juny 2004
Taula 14	Educador social	Projecte Verticalitat	Juny 2004

Figura 13.2: Sobre el cronograma de registre d'observacions en la fase exploratòria.

Taula 1: observació de la intervenció educativa del monitor esportiu
Centre Penal Roma. Itàlia
Octubre 2003

DIMENSIONS	INDICADORS	EXPLICACIÓ	NOTES CONDENSEDES: Preses en el moment o immediatament després de la observació.	NOTES DE DIARI DE CAMP: Registre de la part personal de la observació: experiències, sentiments, pors, confusió...
Funció Social	Crea un bon ambient	Entonació de veu, tracte amb els joves	Crea un bon ambient pel seu caràcter obert, no per utilitzar estratègies pedagògiques estudiades.	Té un to de veu ferm i sec, però això no sembla afectar als nois i noies. A vegades diu paraules mal sonants i això fa riure als joves.
	Dirigent/ pedagògic	Imposa/ proposa	Dirigent.	Delega poca responsabilitat als joves. Tinc la sensació que confia poc en ells alhora de prendre decisions o organitzar-se.
	Passiu/actiu	Monòton /iniciativa /participació	Actiu, però potser "massa" perquè no deixa créixer ni "madurar" les idees dels nois i noies.	Tenen iniciativa.
Funció relació	Potencia vincles socials	Dona suport al grup.	No potencia especialment els vincles afectius, però tampoc els trenca. Senzillament accepta al grup tal i com és.	La acceptació d'un grup tal i com és pot tenir un doble anàlisi: per un cantó es pot pensar que el monitor no està motivat per a fer canvis en els participants del grup; per un altre cantó es pot pensar que al monitor no li preocupen els canvis. Haurem de buscar l'equilibri.
	Potencia cohesió	Proposa activitats d'equip.	El rol relacional en aquest cas està en el educador social. Ell no potencia la cohesió, no perquè no en sàpiga, sinó perquè no ha agafat el rol.	
	Líder natural	Li fan cas, el respecten ?	No es líder. Però el veuen com a un company més.	
Comunicació	Reforços positius o negatius?	Quan els nois i noies fan alguna errada hi ha reforç?	Ni reforça positivament ni amonesta, més aviat ignora.	En algunes ocasions ha fet algun crit a algun participant. En les "parelles pedagògiques" sempre hi ha algú que adopta un rol més participant que l'altre. Hem de tenir en compte aquest fet per no caure en el pasotisme fàcil.
	Proposen pedagògicament les activitats	Explica els motius i finalitats.	Qui dona les explicacions pertinents i qui proposa les activitats és l'educador social. Ell adopta el rol de "secundari" i sembla ser que ja li va bé.	
	Escolta al grup.	Analitza els problemes que sorgeixen.	Escolta al grup però no respon a les seves necessitats.	L'educador social complementa l'escolta que el monitor no fa.

Taula 2: observació de la intervenció educativa del monitor esportiu
Centre Penal Roma. Itàlia
Octubre 2003

DIMENSION S	INDICADORS	EXPLICACIÓ	NOTES CONDENSEDES: Preses en el moment o immediatament després de la observació.	NOTES DE DIARI DE CAMP: Registre de la part personal: experiències, sentiments, pors, confusió,...
Funció social	Crea un bon ambient	Entonació de veu amb els joves	Entonació correcta	Te més en compte la emotivitat dels nois i noies i del component emocional
	Dirigent pedagògic	Imposa o proposa	Proposa de manera discreta	Ha adquirit més estratègies de liderat, que li permet ser més pedagògic que dirigent
	Passiu/actiu	Monòton /iniciativa /participació	Actiu	Té una actitud més motivada, en el sentit que s'implica més en la participació de l'activitat
Funció relació	Potencia vincles socials	Dona suport al grup.	S'interessa per les relacions que s'estableixen dins del grup	Es percep un canvi d'actitud i d'aptitud. Aquest fet pot estar motivat per una reflexió seva personal, per una formació pedagògica i sociològica o per la simple investigació en l'acció que tot docent fa en la seva tasca diària. Els joves agraeixen aquesta nova actitud ja que amb ella se senten més recolzats i escoltats
	Potencia cohesió	Proposa activitats d'equip	Es preocupa per les persones que ja no estan motivades per l'activitat de l'escalada	
	Líder natural	Li fan cas	Segueix sense ser líder natural	
Comunicació	Reforços positius o negatius	Quan els nois actuen hi ha reforç	Anima a les noies sobretot	Deixa que siguin els propis companys els que s'animin entre ells
	Proposa pedagògicament les activitats	Explica els motius i finalitats	L'educador segueix amb el rol de donar les explicacions	Les seves opinions són escoltades
	Escolta al grup.	Analitza els problemes que van sorgint.	Comença a preocupar-se per les relacions establertes i les possibles problemàtiques.	S'ha creat un nova relació entre ell i el grup. Ell escolta més i també és més escoltat i considerat. Ara el rol de l'educador està més repartit entre les dues persones que tracten directament amb els joves.

Taula 3: observació de les noies durant la pràctica esportiva
Centre Penal Roma. Itàlia
Novembre 2003

DIMENSIONS	INDICADORS	EXPLICACIÓ	NOTES CONDENSADES: Preses en el moment o immediatament després de la observació	NOTES DE DIARI DE CAMP: registre del cantó personal de la observació. Experiències, sentiments, por confusió,...
ACTITUDS	Iniciativa	La noia proposa activitats i jocs	Posen la música que elles volen per fer l'activitat, però a l'hora de organitzar el joc és la monitora qui pren la iniciativa de començar	<p>Hem demanen que els hi faci 10 minuts d'aeròbic. Accedeixo per trencar el gel i obrir-me més a elles, la monitora també hi estar d'acord i hi participa.</p> <p>La majoria de noies em miren de manera estranya, en el sentit que ningú em coneix.</p> <p>Hem proposen de jugar amb elles, i haig de decidir sí m'implico més o no.</p> <p>Són sobretot actives en els balls que improvisadament fan durant el joc, però en el joc en sí no són tant actives.</p> <p>Passa sovint que els pares/mares envien als/les filles a robar perquè les penes per als menors és menys severa que per als adults. Pels adults les condemnes són més llargues i més dures.</p> <p>Algunes deixen de jugar perquè estan cansades i no perquè no hagin assolit objectius esportius.</p> <p>Les noies practiquen esport tres cops la setmana, i crec que no se sacrifiquen massa, no suen, no s'esforcen a recollir la pilota, es distreuen amb facilitat.</p> <p>Es relacionen totes amb totes, tot i que alhora de fer parelles s'ajunten per nacionalitats i procedències.</p> <p>La participació és alta al principi de l'activitat, després minva una mica.</p> <p>Nois i noies fan activitat física separadament, però no és per un acte discriminatori, sinó per una qüestió de pressupost i seguretat.</p> <p>Crec que no creen un ambient hostil, sinó que els seus crits, "cops" i empentes, són una manera habitual de comunicar-se.</p> <p>De seguida que m'han vist han volgut fer un primer contacte amb mi i s'han acostat per preguntar-me qui era.</p> <p>No van mai soles, quan es mouen per les instal·lacions ho fan sempre acompanyades dels agents de policia penitenciària.</p>
	Motivació	S'organitzen ràpidament per començar a jugar	No estan massa motivades, per fer bolei, però si per fer una mica de aeròbic. Amb la música es motiven més i comencen	
	Competició	Existeixen elements de rivalitat?	No són massa competitives en el joc, juguen pel plaer de moure's	
	Fair play	Respecten les normes del joc net	Hi ha una noia que li costa acceptar la dinàmica natural del joc. La resta respecten totes les regles del bolei	
	Actiu/passiu	Són actives o passives en el joc i alhora de organitzar-se?	Necessiten el recolzament de la monitora per començar l'activitat, però un cop la comencen es mostren actives	
APTITUDS	Experiències passades	Observació de l'estat físic i emocional de la noia	La majoria de noies estan excessivament primes. Emotivament s'emocionen quan senten la música o fan un servei bo	
	Resistència a la frustració	Com encaixa els errors	Valoren molt el participar i no tant el guanyar o perdre.	
	Capacitat de sacrifici	S'esforça per participar	Després de 10 minuts de joc algunes noies ja estan cansades i s'asseuen al mig de la pista, el joc s'alenteix.	
HABILITATS I ESTRATÈGIES	Cohesió de grup	Es donen situacions de feedback i empatia?	És un grup bastant homogeni tot i que les procedències són diverses. Només hi ha una italiana, la resta són estrangeres (romaneses i albaneses)	
	Participació	Tothom participa de la mateixa manera?	Fan esport lliurement cadascú tria la setmana anterior el que vol fer	
	Pautes de discriminació	Hi ha gent exclosa per raons de nacionalitat?	Hi ha dues noies que no volen jugar, una és italiana i l'altra albanesa	
	Relacions afectives/hostils	Hi ha actes de violència?	Dues noies s'han discutit, però han sabut resoldre-ho sense la intervenció de la monitora o de l'agent. Una noia perd la pilota molt sovint, però ningú la critica	
	Comunicació	S'escolten?	Entre elles hi ha una comunicació directe i espontània. Sobretot a través de gestos amb les mans i mímica.	
	Respecte de normes	Són capaços de veure les normes com a valor?	Respecten totes les normes del joc del bolei. Llencen la pilota amb una força descontrolada, de manera que costa molt seguir el joc	

Taula 4: observació dels nois durant la pràctica esportiva
Centre Penal Roma. Itàlia
Novembre 2003

DIMENSIÓ	INDICADORS	EXPLICACIÓ	NOTES CONDENSADES: Preses en el moment o immediatament després de la observació	NOTES DE DIARI DE CAMP: registre del cantó personal de la observació. Experiències, sentiments, por confusió,...
ACTITUDS	Iniciativa	El/la noi/a proposa activitats i jocs.	Rarament proposen esports nous, potser perquè per naturalesa no tenen la iniciativa per fer-ho, potser perquè saben que no és possible fer una altra activitat fora de les habituals	<p>La primera sensació que he tingut quan he entrat per primer cop dins del pati ha estat que tots els nois em miraven, un sentiment molt intens. L'agent que m'acompanyava m'ha dit que em miraven així perquè són "mascles en cautiveri" i que per tant, hi ha alguns d'ells que fa temps que no veuen cap dona.</p> <p>M'ha sorprès molt la manera que tenien d'apropar-se a mi i fer-me preguntes. Les faccions de les seves cares eren dures i "cortides", la majoria immigrants.</p> <p>El cor em batejava ràpid per la nova situació, abans mai viscuda, i he hagut d'esperar una estona per poder-me calmar i concentrar-me en la observació.</p> <p>A més avui l'activitat era a l'exterior i feia molt de fred. Al principi del joc molts d'ells estaven més pendents de mi que del propi joc. Els que no fan activitat física noto que parlen de mi, i em costa molt concentrar-me en la observació.</p> <p>Una mica més tard arriba la Nuncia i sembla que l'ambient es calma una mica, sobretot perquè ara no em sento tant observada.</p> <p>També m'impresionen els murs que rodegen el pati, murs alts i grisos acabats amb una xarxa de punxes. De la mateixa manera veure els enreixats de les finestres de les habitacions també m'ha sobtat.</p> <p>Durant tota la observació i visita al centre vaig acompanyada d'un agent de policia penitenciari, que em dóna suport i consells de comportament i seguretat, com per exemple, guardar-me el bolígraf a la butxaca si no l'utilitzo, romandre a prop seu, no parlar amb els nois de les seves situacions personals, preguntar-lis només aspectes referents a l'esport i l'activitat física,.... Estar prohibit publicar els seus noms i cognoms de manera que les entrevistes que els-hi faré han de ser completament anònimes i es fan sempre davant la presència d'un agent de policia penitenciari</p> <p>Després d'algunes hores de observació tinc la necessitat de sortir del Institut, de manera que dono per finalitzada la observació per avui, ja que continuar treballant en aquestes condicions suposaria un enregistrament de dades massa condicionat per el meu estat emocional i psíquic</p>
	Motivació	S'organitzen ràpidament per començar a jugar	Estan més motivats, però també és més fàcil perdre el control de la situació i l'ordre abans i després del joc. És difícil organitzar-se	
	Agressives i violentes	Es mostren agressius durant el joc?	Cops de pilota excessivament forta, s'insulten amb major freqüència que les noies.	
	Fair play	Respecten les normes del joc net	Algunes empentes, algunes travades, algunes puntades, però no és considerat joc brut	
	Actiu/passiu	Són actius o passius alhora de jugar i organitzar-se?	Em costa generalitzar el que estic veient	
HABILITATS I ESTRATÈGIES	Experiències passades	Observació de l'estat físic i emocional del/la noi	Aparentment tant nois com noies estan primers. Emocionalment no es pot percebre a través de la observació	
	Resistència a la frustració	Com encaixa els errors	Quan perden s'enfaden fàcilment entre ells i amb el mateix monitor esportiu (que ara fa la funció d'àrbitre)	
	Capacitat de sacrifici	S'esforça per participar	Quan es comencen a cansar prefereixen descansar o seure a escoltar música, abans que continuar el joc.	
	Cohesió de grup	Es donen situacions de feedback i empatia? Tothom participa de la mateixa manera?	Alhora de decidir quina activitat volen fer, ho parlen "tots" junts i decideixen quin esport volen fer La participació és alta però canviant, és a dir, primer juguen 12 a futbol, però es cansen ràpidament i van al gimnàs, després a bolei. Hi ha molta rotació dels mateixos joves, però en diferents activitats	
	Participació			
	Pautes de discriminació	Hi ha gent exclosa per raons de nacionalitat?	Ningú està exclòs de les activitats esportives per raons de edat o nacionalitat	
	Relacions afectives/hostils	Hi ha actes de violència?	La seva forma de comportar-se porta implícita una certa violència: entonació de la veu, paraules malsonants, cops de pilota amb una certa violència,...	
	Comunicació	S'escolten?	En la parlar entre ells són freqüents els crits.	
Respecte de normes	Són capaços de veure les normes com a valor?	Respecten les normes de joc quan estan participant, però abans no comença l'activitat hi ha un ambient anàrquic		

Taula 5: observació dels nois durant la pràctica esportiva
Centre Penal Roma. Itàlia
Desembre 2003

DIMENSIONS	INDICADORS	EXPLICACIÓ	NOTES CONDENSADES: Preses en el moment o immediatament després de la observació	NOTES DE DIARI DE CAMP: registre del cantó personal de la observació. Experiències, sentiments, por confusió,...
ACTITUDS	Iniciativa	El/la noi/a proposa activitats i jocs	Demanen el que volen fer, l'activitat física que volen practicar	<p>Tot que en principi hi ha una planificació de les activitats físiques que es faran, a la realitat els nois improvisen sobre la marxa la activitat que volen fer en aquell moment concret. Fan activitat esportiva cinc dies la setmana, però no tots ho fan. Un dels agents que els vigila i que ara mateix m'acompanya durant tota la tarda, diu que avui són més competitiu perquèestic jo davant mirant el partit de futbol. Alguns s'escriu i s'empenyen, però no per raons del joc sinó perquè tenen diferències personals. Però hi ha un gran nombre de nois que no practiquen esport, i només passegen donant voltes al pati. Voldria saber les causes que han dut a tots aquests nois i noies a estar aquí dins. Però aquesta informació es confidencial i no me la poden revelar, només educadors, jutges i assistents socials hi poden accedir. Avui el seu estat psíquic està una mica alterat, tot i que la meua presència ja no causa sorpresa. Sembla que tots estem una mica més calms, ells actuen amb total naturalitat i jo jaestic més habituada a l'espai físic i a la seva manera de comportar-se. Per tant avui la observació estarà centrada exclusivament en els nois i no en el monitor. Fora del camp no hi ha massa cohesió i els nois s'ajunten en funció de la seva nacionalitat. Fora del joc hi ha un numero de nois que parlen entre ells i no participen de les activitats esportives, de fet no estan obligats a fer-ho. Normalment provenen del Marroc, Albània i Romania. No van mai sols, quan es mouen per les instal·lacions ho fan sempre acompanyats dels agents de policia penitenciària No tothom parla italià i això provoca situacions de incomunicació, però dins del camp tots parlen un mateix idioma. Penso que realment l'esport, en aquest context i espai determinat, es pot considerar una democràcia</p>
	Motivació	S'organitzen ràpidament per començar a jugar	Estan més motivats per a fer esport, són més dinàmics que les noies	
	Competició	Existeixen elements de rivalitat?	Hi ha certa competició, però crec que està dins dels límits naturals que porta implícit el joc	
	Fair play	Respecten les normes del joc net.	No hi ha elements que facin pensar en un joc brut	
	Actiu/passi	Es mostren actius en el joc	La majoria que fan activitat física són realment actius	
HABILITATS I ESTRATÈGIES	Experiències passades	Observació de l'estat físic i emocional del/la noi	Sembla ser que avui estan una mica alterats perquè s'ha perdut una fulla d'afaitar en les cel·les en les que estan. Fins que no s'ha trobat la fulla d'afaitar no ha començat l'activitat esportiva. Aquest fet ha alterat bastant als nois, i també a mi. Hi ha dos nois que tenen la cara marcada de blaus, però físicament es mouen amb naturalitat	
	Resistència a la frustració	Com encaixa els errors	Els hi costa una mica saber perdre	
	Capacitat sacrifici	S'esforça en el joc	En general no s'esforcen massa, en el sentit que hi ha determinats nois que monopolitzen la pilota i la resta no s'esforcen en anar a prendre-la Per equips de joc estan molt cohesionats., jugar en equip els uneix. Dins del mateix joc no, hi ha nois més participatius que altres. Hi ha un grup de quatre xinesos que formen un grup a part. El grup més nombrós són els immigrants, i formen una pinyaEl mateix espai on estan els nois pot ser hostil, però sembla ser que hi estan habituats.La comunicació és bàsicament corporal i física.Dins del camp, tots respecten les normes de joc, siguin de la nacionalitat que sigui	

Taula 6 : observació de la intervenció educativa del monitor esportiu
 Centre Penal Roma. Itàlia
 Desembre 2003

DIMENSIONS	INDICADORS	EXPLICACIÓ	NOTES CONDENSEADES: Preses en el moment o immediatament després de la observació.	NOTES DE DIARI DE CAMP: registre del cantó personal de la observació. Experiències, sentiments, por confusió,...
Funció social	Crea un bon ambient	Entonació de veu, tracte amb els/les nois/es	Hí ha un tracte de tu a tu, parla amb totes les noies sense distinció de l'edat o la nacionalitat	Treballa amb un optimisme i una alegria que s'encomana.
	Dirigent/ pedagògic	Imposa o proposa	Proposa totes les activitats	A totes aquelles noies que no volen participar els-hi dedica una estona per preguntar-lis el motiu pel qual no volen participar.
	Passiu/ actiu	Monòton/iniciativa/ participació	Participa en totes les activitats que fan les noies, aeròbic primer i bolei després.	Tinc la sensació que s'implica tant professional com personalment
Funció relació	Potencia vincles socials	Dóna suport al grup	Dóna suport tant en el desenvolupament del joc com en la organització.	Em sorprèn positivament la capacitat humana d'aquesta noia, anima a les noies amb paraules dolces, aplaudiments i somriures. Cap amonestació ni punició. A més treballa perfectament organitzada: primer els hi ha ensenyat per parelles a fer tocs a la pilota de bolei amb els dit, un cop ja han après com es llença la pilota ha proposat de fer un partit de bolei perquè poguessin practicar tot el que havien après.
	Potencia cohesió	Proposa activitats d'equip.	Desenvolupa activitats en equip, en ternes o en parelles, però mai soles.	
	Líder natural	Li fan cas, la respecten?	Només una noia sembla que és més difícil de controlar, la resta la respecten, tot i que són rebels per naturalesa.	
Comunicació	Reforçaments positius o negatius.	Quan les noies fan alguna jugada hi ha reforç?	Cap crítica, tot són explicacions pedagògicament correctes, no crida, no posa en evidència, no jutja.	Les assessora constantment durant el joc i no ignora cap de les noies. Pot explicar diverses vegades la mateixa cosa encara que no l'escoltin. No posa en evidència a cap noia per un punt mal fet.
	Proposa pedagògicament les activitats	Explica els motius i finalitats	No explica els objectius pedagògics de cada activitat, però explica pedagògicament com són els moviments que requereix l'activitat en qüestió.	És molt democràtica alhora de proposar les activitats. Segueix una pedagogia activa.
	Escolta al grup	Analitza els problemes que sorgeixen	Cedeix amb facilitat a les propostes que li fa el grup.	Quan m'han proposat que fes aeròbic, no ha posat cap impediment, ans al contrari, ella també hi ha participat.

Taula 7: observació de la intervenció educativa del monitor esportiu
Centre Penal Roma. Itàlia
Gener 2004

DIMENSIONS	INDICADORS	EXPLICACIÓ	NOTES CONDENSADES: Preses en el moment o immediatament després de la observació.	NOTES DE DIARI DE CAMP: Registre del cantó personal de la observació. Experiències, sentiments, por confusió,...
Funció social	Crea un bon ambient	Entonació de veu, tracte amb els nois	Durant el joc hi ha bon ambient, però ell no hi contribueix, sinó que l'ambient el defineixen els nois que practiquen l'activitat esportiva (futbol, en el cas d'avui)	<p>Fan activitat física a l'exterior, disposen de un camp de futbol, una pista de bàsquet. Tot i que el material del que disposen està en condicions molt precàries.</p> <p>I si els nois no volen fer activitat ell no se'n preocupa de saber-ne els motius.</p> <p>Passiu completament.</p> <p>Aquest operador (monitor esportiu) fa molt de temps que treballa a l'Institut penitenciari, i crec personalment que està una mica "cremat" de fer la mateixa feina. En general mostra una actitud una mica passiva i poc comunicativa amb els joves.</p> <p>Avui hauria d'haver vingut una escola a fer activitat a l'interior del Casal però finalment no ha pogut ser. Quan els nois li han preguntat sobre aquesta qüestió ha dit que ell no sabia res. Els nois han tingut una certa decepció.</p> <p>No explica les finalitat pedagògiques ni educatives de la pràctica esportiva.</p> <p>Ni assessora, ni amonesta, més aviat els ignora. Pot ser també que això succeeixi per la diferència de edat entre ell i els joves.</p> <p>Crec que en aquest cas és difícil escoltar al grup perquè són més nombrosos que el de les noies i arribar a tots ells seria una mica difícil</p>
	Dirigent/ pedagògic	Imposa o proposa	Deixa fer el que els nois volen, ni proposa ni imposa, només vigila.	
	Passiu/ Actiu	Monòton/iniciativa/participació	No participa molt activament de l'activitat.	
Funció relació	Potencia vincles socials	Dóna suport al grup	No parla massa amb els nois ni els nois parlen massa amb ell.	
	Potencia cohesió	Proposa activitats de grup	La cohesió de grup la crea el propi esport, però no el monitor.	
	Líder natural	Li fan cas, el respecten?	Ni el respecten ni li falten al respecte, penso que no hi ha massa comunicació entre els nois i el monitor esportiu. Constantment ha d'estar demanen calma perquè els nois estan alterats, però no li fan cas	
Comunicació	Proposa pedagògicament les activitats	Explica els motius i finalitats	No proposa cap activitat, els nois ja saben que avui toca futbol i comencen a jugar per sí sols	
	Reforçaments positius o negatius	Quan els nois fan alguna jugada, els reforça?	No hi ha reforçaments ni positius ni negatius. Hi ha silenci per part seva	
	Escolta al grup	Analitza els problemes que sorgeixen	El grup és molt heterogeni i nombrós, per tant en aquest cas no podem parlar d'un sol grup, ni d'una sola opinió	

Taula 8: observació de la intervenció educativa del monitor esportiu
Centre Penal Roma. Itàlia
Febrer 2004

Concepte general	Dimensions	Variables	Indicadors observables	Notes condensades	Notes de diari de camp
Jove de risc en situació esportiva	Cronològica	Edat	16 anys		
	Activitat	Esportiva	Futbol	Només ens fixarem en les activitats esportives	No analitzarem els joves quan realitzen manualitats, tallers,...
	Capital social	Habilitats d'expressió	Es mostra comunicatiu, tant verbal com no-verbalment.	Té molta habilitat per a la comunicació no-verbal. És molt expressiu.	Per queixar-se, expressar-se, parlar, utilitza tot el cos
		Habilitats socials i d'interacció	Quan inicia els partits es presenta, fa compliments i accions de <i>fair play</i>	Poques habilitats socials.	Es tenen molt poc en compte
		Habilitats comunicatives	Assertivitat. Parla amb companys i àrbitre de manera oportuna	Constants intervencions fora de lloc	
		Habilitats de negociació	Escolta activament quan algú li parla	No escolta ni al educador, ni als companys, ni al àrbitre.	
	Emoció i sentiments	Sentiments positius o negatius	Durant la pràctica esportiva, se sent satisfet, culpable, insegur, feliç, frustrat, recolzat pels companys,...	Es barregen sentiments de ira i satisfacció cap al grup i cap a ell mateix	Els-hi costa molt controlar els sentiments i les emocions. Tenen accions i conductes més aviat impulsives.
		Emocions positives o negatives	Es capaç d'emocionar-se: ansietat, alegria, angoixa, còlera, sorpresa, tristesa,...	Expressa molta emoció cap als altres. Però no la canalitza de manera adequada, doncs té conductes d'una certa violència	
	Pensament i cognició	- Estil cognitiu - Atribucions	- Pessimista o optimista - Acceptació dels errors i responsabilitats	Pessimista tot i que estan guanyant el partit	Atribueix els errors als altres. "Ell mai comet faltes"

Taula 9: observació dels nois durant la pràctica esportiva
Centre Penal Roma. Itàlia
Febrer 2004

Concepte general	Dimensions	Variables	Indicadors observables	Notes condensades	Notes de diari de camp	
Jove de risc en situació esportiva	Actituds	Iniciativa	Fa propostes d'activitats esportives	És més aviat destructiu amb les propostes dels altres El motiva guanyar, a qualsevol preu Agressiva i violenta cap a sí i cap als altres	En respecte d'ara fa sis mesos, mostra la mateixa actitud de còlera i ira enfront dels errors dels altres. Es modera, però més amb el llenguatge que utilitza i amb el cops als companys.	
		Motivació	Es mostra entusiasta			
		Conducta	Neutral, agressiva, social,...			
		Implicació-passivitat	S'impliquen tant en els partits com en la organització i gestió de les activitats			
	Aptituds	Resistència a la frustració	Accepta positivament els errors, les pèrdues de pilota, les errades estratègiques, el cansament,...	Si perd la pilota sembla que s'esforça més per recuperar-la		Hi ha una lleugera millora en les seves aptituds.
		Capacitat de sacrifici	S'esforça per a obtenir la pilota o resultats	S'esforça més que en ocasions anteriors		
Acceptació dels errors i responsabilitats.		Accepta els propis errors, evita les atribucions als altres	Acceptació més fàcil dels errors dels altres. Més tolerància en respecte al mes de juny			

Taula 10: observació dels nois durant la pràctica esportiva
Centre Penal Roma. Itàlia
Març 2004

Concepte general	Dimensions	Variables	Indicadors observables	Notes condensades	Notes de diari de camp
Grup de joves en risc en situació de pràctica esportiva.	Influència Social	Interacció	Es passen la pilota, comparteixen l'aigua, fan encaixades de mans, s'insulten, es peguen, es demanen perdó,...	Hi ha certes accions de companyerisme	En general perquè el grup s'autogestioni calen grans dosis de paciència. Hi ha constants faltes de respecte i baralles, però a la vegades també hi ha un ambient familiar, on no hi ha rancúnies ni retrets. Es barallen i reconcilien amb molta facilitat. Cabells molt curts, piercings, pantalons estrets,...
		Participació	Tothom participa, ningú en resta exclòs	Juguen partits diferents segons les ètnies culturals	
		Comunicació	Parlen, criden, s'insulten,...	Criden i gesticulen excessivament, més que no pas parlar tranquil·lament	
		Cohesió de grup	Dins del grup busquen i s'orienten vers una fita comú	Estan molt units dins del grup per aconseguir guanyar.	
		Organització i autogestió	Posen les seves pròpies regles, normes i valors, i les accepten i respecten	S'orienten vers l'objectiu comú	
	Influència individual	Identitat	Se sent particip, i actua, parla, vesteix,.... com els altres	Van uniformats en el pentinat i els elements propis de la seva edat.	Utilitzen gesticulacions i argots propis Es fan constants atribucions als errors dels altres.
		Emotivitat	Expressa emocions, s'explaia	Són molt expressius	
		Integració social	El jove ni rebutja al grup, ni ell es rebutjat	Hi ha certa integració entre els membres d'una mateixa procedència	
		Resistència a la frustració	El jove accepta els errors dels seus companys d'equip	Costa acceptar els errors dels altres.	
		Esforç, fraternitat	El jove s'esforça dins del grup per assolir l'objectiu de tots.		

Taula 11: observació als infants del Raval
Projecte Verticalitat, Recòdrom escolar. Barcelona
Maig 2004

ENSI ON	INDICAD ORS	EXPLICACIÓ	NOTES CONDENSADES: Preses en el moment o immediatament després de la observació	NOTES DE DIARI DE CAMP: Registre de la part personal de la observació. Experiències, sentiments, pors, confusions,...
	Iniciativa	Els nois i noies proposen les activitats	Es posen el budriè sols per començar a escalar. Però a la hora de organitzar l'activitat els monitors són els que prenen la iniciativa per començar	Ningú em fa cas. Jo de moment no crec oportú presentar-me ni explicar el perquè estic aquí
	Motivació	S'organitzen ràpidament per començar a jugar.	Estan molt motivats i nerviosos per començar l'activitat	Observo com preparen el material i fan i desfan la fila d'ordre de sortida a la paret
	Competici ó	Hi ha elements de rivalitat?	La competició està entre cada jove i ell mateix i la paret que té davant. No hi ha síntomes de competició	Alguns nois comenten que són més ràpids i "forts" que les seves companyes. S'han creat dos grups diferenciats, un de nois i un altre de noies
	Fair play	Respecten les normes del joc net.	Saltar-se alguna norma de seguretat suposaria un possible accident	Les activitats es desenvolupen en un ambient festiu i respectuós
	Actiu/ passiu	Són actius o passius en el joc i alhora de organitzar-se?	Hi ha algun noi més inquiet que un altre, però en general són un grup inquiet i dinàmic	Tinc una lleugera impressió que les noies tenen menys iniciativa com a col·lectiu
APTITUDS	Experiènci es passades	Observació de l'estat físic i emocional del jove	L'aspecte físic de la majoria destaca per ser immigrant, i per tant les seves històries personals són diverses	Alguns educadors m'han explicat les seves experiències amb aquesta tipologia de grup. Són grups molt heterogenis tant a nivell cultural com tradicional i religiós. Sovint hi ha problemes de relació per la falta d'entesa i d'un llenguatge comú Els que abandonen a mitja via ho fan per motius de resistència física. Els nois abandonen amb més freqüència i facilitat En general tots gaudeixen de l'activitat i la capacitat de sacrifici anirà en funció de la motivació personal de cadascú Crec que la empatia entre els diversos subgrups és un tema que encara s'ha de treballar molt tant els educadors com els propis nois i noies D'aquesta manera es trenca el prejudici que les noies d'origen marroquí no fan esport. També es cert que hi ha algunes noies d'aquesta mateixa procedència que no han assistit a l'activitat, perquè els seus pares no les han deixat En el barri on es desenvolupa l'activitat si que hi ha pautes de racisme i aquest fet se sent en els comentaris del joves El barri en general té un alt grau de delinqüència, i les relacions amb els veïns són normalment hostils En l'esport la comunicació corporal és el canal comunicatiu per excel·lència Hi ha un noi que sembla ser que en sap més que el propi monitor i constantment interromp les seves explicacions
	Resistènci a a la frustració	Com fan front als errors	Tots els passos en els que cometem algun error, els rectifiquen tranquil·lament	
	Capacitat de sacrifici	S'esforcen per participar	Tots participen. La capacitat de sacrifici es demostra més en les noies que en els nois ja que parteixen d'una força física inferior, però aconsegueixen millors resultats	
ESTRATÈGIES	Cohesió de grup	Es donen situacions de feedback i empatia ?	Hi ha certa cohesió de grup, tot i que també és cert que es formen subgrups d'un mateix origen ètnic	En el barri on es desenvolupa l'activitat si que hi ha pautes de racisme i aquest fet se sent en els comentaris del joves El barri en general té un alt grau de delinqüència, i les relacions amb els veïns són normalment hostils En l'esport la comunicació corporal és el canal comunicatiu per excel·lència Hi ha un noi que sembla ser que en sap més que el propi monitor i constantment interromp les seves explicacions
	Participaci ó	Tots participen de la mateixa manera	La participació és total, tant nois com noies, essent algunes d'elles de procedència marroquí	
	Pautes de discrimina ció	Hi ha joves exclusos per raons de nacionalitat?	No hi ha pautes de discriminació, tot i que sí és cert que hi ha una certa exclusió d'algun joves degut probablement al seu propi caràcter introvertit, i no pas per raons de nacionalismes	
	Relacions afectives / hostils	Hi ha actes de violència subliminal?	No, absolutament. Les relacions no són ni afectives ni hostils, són correctes	
	Comunica ció	S'escolten?	Hi ha una comunicació directe i espontània, sobretot a través de la comunicació no verbal, gestos,...	
	Respecte de les normes	Són capaços de veure les normes com a valor?	Respecten les normes i regles que comporta l'escalda. Veuen les explicacions dels monitors com a quelcom interessant. Valoren les normes u les explicacions que els-hi fan	

Taula 12: observació de la intervenció educativa del educador social
 Projecte Verticalitat, Recòdrom escolar. Barcelona
 Maig 2004

DIMENSIO NS	INDICAD ORS	EXPLICACIÓ	NOTES CONDENSADAS: Preses en el moment o immediatament després de la observació.	NOTES DE DIARI DE CAMP: Registre de la part personal de la observació: experiències, sentiments, pors, confusions,...
Funció Social	Crea un bon ambient	Entonació de la veu, tracte amb els joves	Entonació correcte.No hi ha cavis	En aquest sentit manté la seva actitud pedagògica
	Dirigent/ pedagògic	Imposa o proposen	Proposa, però menys perquè els nois i les noies ja tenen més iniciativa	El seu paper segueix sense ser dirigent. Estableix comunicacions horitzontals
	Passiu/ actiu	Monòton /iniciativa /participació	Actiu, tant alhora d'explicar com d'exemplificar	Es mostra més passiu perquè ara són els joves els protagonistes. El seu paper és d'assessor i conseller
Funció relació	Potencia vinculació socials	Dóna suport al grup	Segueix potenciant al grup	Va establir al principi del projecte les bases de les relacions del grup, de manera que ara el grup és autònom i independent i s'autodefineix en les seves relacions entre els companys. L'educador ha creat un espai de relació i socialització
	Potencia cohesió	Proposa activitats d'equip	Segueix potenciant les activitats	
	Líder natural	Li fan cas, el respecten ?	Segueix sent líder natural, tot i que han destacat ja alguns "models" de líder a seguir dins del grup: són aquells i aquelles que han demostrat millors habilitats per escalar	
Comunicació	Reforços positius o negatius ?	Reforça les accions dels joves a la paret ?	Reforça positivament. Ignora els errors tècnics però no els errors de seguretat, que són amonestats pedagògicament	Es mostra ja molt estricte amb la seguretat de les cordades. Ja no admet errors d'aquest tipus
	Proposa pedagògicament les activitats	Explica els motius i les finalitats	Les motivacions i els objectius ara ja són personals, cada jove té els seus	El grup ha patit una transformació molt positiva. Ha assolit parts dels objectius que s'havia plantejat el projecte Recòdrom Amb només sis mesos de observació no és possible veure masses canvis; s'hauria de fer una observació de 2 a4 anys
	Escolta al grup	Analitza els problemes que sorgeixen al grup	Segueix escoltant al grup	Pala amb els nois i noies de manera individual o col·lectiva, explicant-lis coses de la "vida", actituds, fets històrics, reflexions morals, valors controvertits, morals diverses,...

Taula 13 : observació als infants del Raval
Projecte Verticalitat, Recòdrom escolar. Barcelona
Juny 2004

DIMENSIONS	INDICADORS	EXPLICACIÓ	NOTES CONDENSADES: Preses en el moment o immediatament després de la observació participant.	NOTES DE DIARI DE CAMP: Registre de la part personal de la observació; experiències, sentiments, pors, confusions,...
ACTITUDS	Iniciativa	Proposen activitats i jocs.	Comencen a pujar amb més seguretat que ara fa un mes, tenen més confiança en el material i en ells mateixos	La confiança i el coneixement que es genera a través de la experiència dona lloc a una major iniciativa i motivació. Amb l'esport han augmentat el seu autoconeixement i la seva capacitat d'establir límits
	Motivació	S'organitzen ràpidament per a començar a jugar	Hi ha dues tendències molt diferenciades. Uns molts motivats i que s'organitzen ràpidament i una altra que han perdut la motivació del primer dia	
	Agressius y violent	Es mostren agressius?	No hi ha mostres de agressivitat física però sí verbal	
	Fair play	Respecten les normes del joc net	Segueixen respecten les normes . El component emocional és fort i porta implícit el joc net. Si fan "trampes" es perd l'emoció que representa l'escalada	
	Actiu / passiu	¿Són actius o passius?	Els que participen són actius. Els que senzillament contemplen poden ser-ho però no en una situació com aquesta	
EXPERIÈNCIES PASSADA	Experiències passada	Observació del estat físic i emocional del joves	Alguns no han millorat ni les seves actituds ni les aptituds, però tampoc han empitjorat, fet que és positiu	Les regles i normes que han de respectar en l'escalada, són enteses pels joves, tant pels autòctons com els immigrants. I tot i que alguns d'aquests últims no parlen molt bé ni el català ni el castellà, entenen tot el que se'ls hi diu. En aquest sentit es diu que l'esport parla un idioma internacional S'ha produït un canvi de rols. Aquells líders del grup, normalment els nois més forts del grup, han perdut el seu rol dominant, ja que les noies han demostrat ser més àgils i "fortes" a la paret. Fora de la paret, ells continuen amb el seu rol de líders, però la resta del grup els ha desmitificat. Ara les protagonistes són les noies, ja que escalen molt millor. El grup ha canviat el seu rol en el sentit que aquells que eren tímids o que tenien poc protagonisme en el grup s'han convertit en "models" a seguir. Els antics líders, han demostrat que a la paret no són ni tant "forts" ni tant "valents" com diuen que són. El grup ha conegut una forma alternativa de relacionar-se, trencant estereotips i idees preconcebudes. Han après que hi ha una nova forma de relacionar-se entre ells i elles.
	Resistència a la frustració	Com fan front als errors	Aquells que la primera vegada no van saber encaixar el fet de "no arribar a dalt", ara estan menys motivats i encaixen pitjor els seus resultats.	
	Capacitat de sacrifici	S'esforcen per participar	Les noies continuen tenint més capacitat de sacrifici que els nois, es cansen menys i resisteixen millors els errors.	
HABILITATS I ESTRATÈGIES	Cohesió de grup	Es donen situacions de feedback y empatia?	Sembla ser que el grup està més unit. Els grups tancats que hi havia al principi segueixen estant , però nois i noies tenen una actitud més oberta.	El grup ha canviat el seu rol en el sentit que aquells que eren tímids o que tenien poc protagonisme en el grup s'han convertit en "models" a seguir. Els antics líders, han demostrat que a la paret no són ni tant "forts" ni tant "valents" com diuen que són. El grup ha conegut una forma alternativa de relacionar-se, trencant estereotips i idees preconcebudes. Han après que hi ha una nova forma de relacionar-se entre ells i elles.
	Participació	Tots participen de la mateixa manera?	Respecte al mes passat la participació ha disminuït una mica, però ha augmentat la intensitat d'entrenament dels que sí que participen	
	Pautes de discriminació	Hi ha joves exclosos per raons de nacionalitat?	Hi hagut un canvi respecte als estereotips i rols dins del grup	
	Relacions afectives / hostils	Hi ha actes de violència?	No. Però les qüestions conflictives en el barri segueixen el seu to habitual.	
	Comunicació	S'escolten?	La comunicació ha passat de ser gestual, a ser una mica més formal	
	Respecte de les normes	Són capaços de veure les normes com a un valor ?	Respecten les normes que diuen els monitors i educadors, però també és cert que amb l'augment de confiança entre els educadors i els joves, es donen més situacions de falta de respecte.	

Taula 14: observació de la intervenció educativa del educador social
Projecte Verticalitat, Recòdrom escolar. Barcelona
Juny 2004

DIMENSIO NS	INDICADORS	EXPLICACIÓ	NOTES CONDENSADES: Preses en el moment o immediatament després de la observació.	NOTES DE DIARI DE CAMP: Registre de la part personal de la observació. Experiències, sentiments, pors, confusió,...
Funció Social	Crea un bon ambient	Entonació de veu, tracte amb els joves	Es pedagògicament correcte. Crea un ambient divertit i a la vegada es fa respectar.	És una persona alegre, però amb el to de disciplina adequat.
	Dirigent/ pedagògic	Imposa o proposa	Proposa i aconsella. En algunes ocasions imposa, sobretot en referència a les tècniques de seguretat amb la corda.	En l'aspecte pedagògic, parla amb els nois i noies molt sovint i de manera amical.
	Passiu/actiu	Monòton /iniciativa /participació	Actitud activa, però no excessivament. Deixa que siguin els joves els que prenguin la iniciativa.	Sap trobar els punt d'equilibri entre deixar fer i "fer ell" com a expert.
Funció relació	Potencia vincles socials	Dóna suport al grup	Aconsella que les parelles de cordada siguin mixtes i rotatives, de manera que estableixin relacions amb gent diversa, amb companys de gènere diferent, de ètnia diversa,...	Potencia en la mesura del que sigui possible i tots i totes intreactuin, fent parelles d'escalada, aprenent a confiar no només en l'amig o l'amiga" de sempre, sinó també en aquell que mai li ha parlat perquè li és estrany.
	Potencia cohesió	Proposa activitats de grup	Proposa les activitats potenciant la cohesió, i ho fa donant protagonista al grup, delegant responsabilitats en la presa de decisions.	Fent parelles multiculturals aprenen a confiar en l'altre i a responsabilitzar-se del benestar i de la vida del seu company, sigui de la nacionalitat que sigui.
	Líder natural	Li fan cas, el respecten?	Ha desenvolupat la capacitat de líder natural, el respecten i ell respecte a tots els joves de la mateixa manera. No fa diferències per raó de nacionalitat, religió o gènere.	No fa amonestacions no discursos punitius. Els errors els comenta pedagògicament i sense humiliacions.
Comunicació	Reforços positius o negatius.	Quan els joves fan alguna jugada, hi ha reforç?	Reforça positivament totes les accions, tant les bones com les no tant bones. Entén l'error" com un instrument educatiu i pedagògic.	Tracta a cada jove segons les seves possibilitats i no critica a aquell que per les seves condicions físiques o psíquiques no escala de manera "correcte".
	Proposa pedagògicament les activitats.	Explica els motius i les finalitats.	Explica només una petita part de tot el que podria explicar. Utilitza aquesta estratègia per ser directe i no "enrolar-se", perquè diu que al cap i a la fi els joves venen a escalar.	No ensenya pròpiament continguts, però amb el tracte que té amb ells, els hi està ensenyant valors com la comunicació, el respecte a l'altre, la capacitat de sacrifici, els valors de l'amistat i la responsabilitat, el goig de practicar esport, la necessitat de respectar certes normes de conducta per a una millor convivència.
	Escolta al grup.	Analitza els problemes que van sorgint?	Escolta totes les propostes que se li fan.	Escolta tant als nois com a les noies. Concretament hi ha un noi magrebi que m'ha dit que és amb l'únic amb el que es pot parlar tranquil·lament sense rebre respostes discriminatòries o amb prejudicis.

ANNEX 4.- ADRECES DE LES ASSOCIACIONS PARTICIPANTS AL PROJECTE OUTDOOR

---UISP (Unió Italiana Esport per Tothom)

● Largo franchellucci, 73

00155 Roma-Itàlia

Tel.+39 06 43984318

<http://www.uisp.it/outdoor/>

e.mail: infoeuropa@uisp.it ¹

---ACET (Associació Catalana d'Esport per Tothom)

● c/Jonqueres 16, 2B

08003Barcelona-Catalunya

Tel. +34 93 3106163

e.mail: ACET@infomail.lacaixa.es

---SJH (Sport Jugen Hessen)

● 35578 Wetzlar- Alemanya

Tel. +49 6441 979644

e.mail: bildungsstaette-wetzlar@t-on

---FSGT (França)

● 14, Rue Scandicci

93508 Pantin Cedex- Paris-França

Tel.+33 1 49422319

e.mail: Renouxyves@aol.com

ANNEX 5.- FITXES D'OBSERVACIÓ DEL NIVELL D'INTEGRACIÓ DELS INFANTS DEL CRC

Fitxes del nivell d'integració del Cas 1. David

Número de fitxa: FI 1.1.
Data de la observació: Abril 2004.

Conc	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-No se'n tenen dades fiables -Tant en David com la família acompanyant vesteixen de manera adequada -En D. porta material escolar adient per a cada activitat
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-No se'n tenen dades -Cal coordinar-se amb l'escola; des del CRC fem proposta de reunió amb el CEIP
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Insuficient per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-No se'n tenen dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel. -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-No se'n tenen dades -Cal reunió informativa amb la família. -Aparentment el nen no presenta indicadors de deixadesa
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-No se'n tenen dades
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interactua amb poques persones. Podria ser per tímida
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-No tenim dades sobre si la família en fa ús -Cal reunió informativa amb la família
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No s'integra en el grup -No participa de les activitats
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/qualitat de contactes família-infant /jove	-No se'n tenen dades -Cal reunió informativa amb la família
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-No se'n tenen dades -Cal reunió informativa amb la família
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Poques estratègies de relació
		Resiliència	Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-No se'n tenen dades -De moment no podem valorar la seva estabilitat emocional
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Cas diagnosticat amb Síndrome de Prader Willi

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-No se'n tenen dades -Tant en D. com la família acompanyant vesteixen de manera adequada -En D. porta material escolar adient per a cada activitat
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Ens coordinem per primer cop amb el professoral del CEIP -Alt grau d'absentisme -Algunes assignatures no li són avaluades
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Insuficient per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-No se'n tenen dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel. -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Tant el infant com la família tenen accés als centres sanitaris/en fan ús/n'estan informats
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús adequat i regular -En D. pren medicació per l'ansietat i l'obesitat
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Molt baixa interacció -No parla en cap moment, ni tan sols quan se li fa una pregunta directe
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-La família acollidora desconeix l'existència dels equipaments de recolzament social -S'informa a la família acollidora de les opcions/equipaments de suport que hi ha al barri
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No fa cap treball cooperatiu amb els iguals -No fa treball en equip -El grup l'ignora
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-En D. viu amb una família acollidora (tiets i cosins) -La família biològica va fer rebuig del nen en el mateix moment de néixer -En D. té contacte diari amb la família acollidora (FA) i contactes molt esporàdics amb la família biològica (FB) -En D. viu amb els seus tiets i tres cosins de 15, 17 i 19 anys
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La FA es pot considerar família democràtica - Comparteixen línees morals i ètiques semblants als proposats/ideats pel CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Empra sobretot estratègies com l'engany per aconseguir el berenar dels altres companys i companyes -No empra el llenguatge verbal per a comunicar-se
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Poc o gens control de les emocions -Reacciona amb certa violència quan no se surt amb la seva
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Síndrome de Prader Willi

Co	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Sol·licitud de beca per part de la FA al CRC i al CEIP -Amb els formularis que han hagut de complimentar la família es veuen greus dificultats econòmiques -Tenen una sola entrada d'ingressos per la que viuen sis persones
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-En D. té un alta abstenció escolar -La FA justifica l'abstenció escolar perquè diu que en D. sempre estar cansat i necessita dormir més que la resta dels infants
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Insuficient per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-No se'n tenen dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	Viu al barri del Carmel. Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Tant el infant com la família tenen accés als centres sanitaris/en fan ús/n'estan informats
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Des del CRC ens posem en contacte amb el pediatre que li correspon i establim reunions informatives periòdiques -Ús adequat i regular -En D. pren medicació per l'ansietat i l'obesitat
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Molt baixa interacció -No parla en cap moment, ni tan sols quan se li fa una pregunta directe -La situació a l'escola és la mateixa. Allà tampoc parla
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments- serveis disponibles/emprats	-S'anima a la FA a emprar els recursos i equipaments del barri, sobretot per poder treballar la tornada d'en D. a la seva FB -Es convoca a la FB per a una reunió informativa amb el CRC. No es presenten
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-En D. continua sense col·laborar/participar en les activitats de grup, tot i l'estimulació i la motivació que se li ofereix
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família- infant /jove	-La FA manté pedagògics i afectius contactes amb en D. i amb nosaltres -La FB rebutja tot contacte amb en D. -La FB no atén les nostres demandes de reunir-nos. Encara no hem pogut establir ni un sol contacte
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La FA es pot considerar família democràtica - Comparteixen línees morals i ètiques semblants als proposats/ideats pel CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Poques o nul·les estratègies i habilitats social -Continua sense parlar -S'han emprat diferents estratègies perquè parli: preguntes directes, reforç de la conducta, càstig sense fer activitats si no demana/escull materials per a fer-la,...
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Generalment expressa emocions negatives: plor, ràbia, tristesa. Sempre a través del llenguatge corporal
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Síndrome de Prader Willi

Co nc	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmi ca	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques greus
	1.2.- Formativa	Rendimen t escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt percentatge d'absentisme -El CEIP i el CRC ens plantejem de aplicar una adaptació curricular, de manera que es pugui veure incrementada la seva motivació per a l'escola
		Analfabeti sme	Grau de comprensió en la lecto-esciptura	-Insuficient per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-No se'n tenen dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	Viu al barri del Carmel. Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socioanit aris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Tant el infant com la família tenen accés als centres sanitaris/en fan ús/n'estan informats
		Ús dels centres socio sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús adequat i regular -En D. pren medicació per l'ansietat i l'obesitat -Des de fa dos mesos també el visita el psicòleg del centre
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Molt baixa interacció -No parla. Ara, però t'aguanta la mirada i és capaç de mirar-te quan li dones indicacions
		Xarxes de recolzame nt social	Número d'equipaments- serveis disponibles/emprats	-La FA, tot i conèixer els serveis i equipaments que pot usar, en crea rebuig. Expressa que vol autonomia per a fer front a la situació de risc d'en D.
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Juga poc, i quan ho fa, sempre ho fa sol -En els espais de joc simbòlic no té preferència per a cap joc en concret
	1.6.- Familiar	Vincles familiaris	Freqüència/ qualitat de contactes família- infant /jove	-La FA manté pedagògics i afectius contactes amb en D. i amb nosaltres -Tenim un primer contacte amb la FB. Se li recomana, especialment a la mare d'en D. de fer un treball terapèutic i psicològic amb un especialista
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La FA es pot considerar família democràtica - Comparteixen línees morals i ètiques semblants als proposats/ideats pel CRC
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Poques o nul·les estratègies socials de relació/comunicació: 1.Imposar 2.Negar 3.Mentir (sobretot en ambient familiar, on sí que parla)
		Resiliènci a	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Incapacitat de gestionar-se emocionalment
Problemàti ques caracterial s		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Síndrome de Prader Willi	

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques greus
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Ha disminuït el percentatge d'absentisme -Hi ha certa motivació per anar a l'escola
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Tot i ser insuficient per la seva edat, comença a escriure certes paraules amb lletra de pal
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-No se'n tenen dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Tant el infant com la família tenen accés als centres sanitaris/en fan ús/n'estan informats
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús adequat i regular -En D. pren medicació per l'obesitat
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Juga amb l'educador de referència -Fa els primers jocs amb els iguals -Li costa assumir les normes del joc grupal
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-S'han formalitzat reunions periòdiques amb els equipaments dels Serveis Socials, el CEIP i l'EAP -La FA en fa servei de tots els equipaments
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Participa poc de les activitats en grup, no aporta propostes ni idees -Segueix per mimetisme, i en termes generals, les activitats que fa el grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família- infant /jove	-La mare biològica demana de veure a en D. amb més freqüència. -El pare no es pronuncia, de moment -La FA s'hi avé i es mostra molt col·laborativa per que la mare s'hi apropi
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La FA es pot considerar família democràtica -La FB està dins els indicadors de família deseducadora - Comparteixen línees morals i ètiques semblants als proposats/ideats pel CRC
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-En D. s'expressa de manera puntual verbalment, tot i que s'ha de sobreinterpretar el que diu pq no se'l entén gaire -Aquest fet li possibilita més recursos personals en el sentit ampli: habilitats, estratègies,...
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Es detecten desequilibris emocionals sobretot els dilluns següents a haver passat el cap de setmana amb la seva FB -Expressa emocions negatives de tristesa i desorientació
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Síndrome de Prader Willi	

Número de fitxa: FI 1.6.
Data de la observació: Juny 2005.

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmics	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques greus -Sol·licitud de beca per a les activitats d'estiu
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Regressió en el rendiment escolar -Augment de la desmotivació i l'absentisme escolar -Plantejament per part del CRC i el CEIP de noves estratègies educatives
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Insuficient per la seva edat -Sap escriure i llegir a nivell elemental
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Se'n tenen dades. No és especialment significativa la situació de la llar (aquesta informació la proporciona la Treballadora familiar assignada pels Serveis Socials)
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Tant el infant com la família tenen accés als centres sanitaris/en fan ús/n'estan informats
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús adequat i regular -En D. ha augmentat de pes, tot i els controls que se li fan sobre la seva problemàtica amb la obesitat
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interactua de manera relativament normalitzada amb infants més petits que ell -Pocques interaccions amb els iguals
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/empra ts	-La FA accepta la intervenció d'una treballadora familiar -La FA es coordina amb altres serveis (Serveis Socials, EAP, CEIP, CAP)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Fa treballs cooperatius amb infants més petits que ell
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família- infant /jove	-La mare biològica torna a fer rebuig d'en D. Expressa al CRC que no el pot veure -La FA torna a assumir la responsabilitat de la cura i atenció a en D.
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La FA es pot considerar família democràtica -Comparteixen línees morals i ètiques semblants als proposats/ideats pel CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Desenvolupa habilitats socials amb els més petits -Assumeix rols de lideratge dins del grup de petits -Assumeix rols de "responsabilitat" i "cura" dels infants dels grups més petits
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Incapacitat de gestionar emocions i frustracions amb el grup d'iguals -Inestabilitat emocional davant de la frustració -Poca resistència al fracàs i a l'assumpció de nous reptes
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Síndrome de Prader Willi

Número de fitxa: FI 1.7.
Data de la observació: Octubre 2005.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Hi hagut un canvi de feina en la figura del pare -Millora substancial de l'economia familiar
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Des del CRC i el CEIP ens plantejem un canvi d'estratègia acadèmica: fer una escolarització compartida amb un Centre d'Educació Especial
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Insuficient per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Dades irrellevants
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Tant el infant com la família tenen accés als centres sanitaris/en fan ús/n'estan informats
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús adequat i regular -En David pren medicació per l'ansietat i l'obesitat
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interactua amb infants més petits que ell -Busca també la relació amb l'adult. Busca una figura materna -Poques interaccions amb els iguals
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Actualment la FA fa treball multidisciplinar i de manera mensual amb el Serveis Socials, l'EAP, el CEIP, el CAP i el CRC -La treballadora familiar ja no fa intervencions a la llar -S'acorden noves línies d'actuació per tractar a la mare en solitari. Es descarta la teràpia familiar
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Coopera relativament amb el grup. Treballa amb el grup per mimetisme -Es fa un sociograma: té el rol del ignorat -No fa propostes de participació
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família- infant /jove	-Alta qualitat relacional amb la FA -Sense relació de cap tipus amb la FB
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La FA es pot considerar família democràtica -Comparteixen línies morals i ètiques semblants als proposats/ideats pel CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Empra algunes estratègies d'interacció (amb grup de infants més petits): 1.Demana ajut i demana favors 2.Fa accions d'empatia 3.Es disculpa i rep compliments 4.Es mostra honest amb les converses amb els més petits
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Presenta rigidesa cognitiva amb el grup d'iguals -Incapacitat per a l'autocontrol emocional: dificultat per gestionar les pròpies emocions en moments de frustració (com a conseqüència: baixa autoestima)
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Síndrome de Prader Willi -Obesitat (se li ha diagnosticat com a malaltia específica)	

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Estabilitat econòmica -El cosí gran de la FA ha trobat feina. Millora la situació econòmica de tota la FA
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Inici de l'escolarització compartida. En D. va a una escola d'Educació Especial -Nul absentisme escolar -Alta motivació acadèmica -Primers i positius resultats acadèmics. Progressa adequadament
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Insuficient per la seva edat -Progressa adequadament en l'escola d'EE. Rel
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Dades irrellevants
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Tant el infant com la família tenen accés als centres sanitaris/en fan ús/n'estan informats
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús adequat i regular -En David pren medicació per l'ansietat i l'obesitat
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Al CRC la capacitat de relacionar-se està centrada en la figura de l'adult i els grups d'edat més petita -Estableix una amistat en el seu grup d'iguals -A l'escola d'EE. Rel estableix relacions amb alguns companys de classe
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-La FA empra els serveis de l'escola d'EE. Rel (assessors psicopedagògics i professionals de la psicologia) -La FB es visita periòdicament amb la psicòloga dels Serveis Socials
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Al CRC coopera poc i participa poc dels treballs en grup -A l'escola Rel, coopera i fa propostes en el grup d'iguals -Participa en els treballs en equip
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Relació estable i pedagògica D.-FA -Contactes esporàdics amb la FB. -La la FB se sent desbordada per la situació. Es treballa la presa de consciència de la patologia d'en D.
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La FA es pot considerar família democràtica -Comparteixen línees morals i ètiques semblants als proposats/ideats pel CRC -Comparteix els valors educatius de l'escola Rel. Participa en totes les jornades informatives i d'assessorament de l'escola
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Aprèn noves estratègies de relació -Aplica les estratègies que ja coneix
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Gestiona millor les emocions negatives -Expressa emocions positives -Sentiments d'indefensió davant de la FB
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Síndrome de Prader Willi -Obesitat

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Estabilitat econòmica -Se sol·licita beca per al material de l'escola d'EE. Rel (en aquest cas la beca es demana als Serveis Socials del barri, no en el CRC)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Nul absentisme escolar -Alta motivació acadèmica
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Progressa adequadament en l'adaptació curricular de l'escola d'EE Rel
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Dades irrellevants
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri" -Per manca de pressupost, els Serveis Socials del Carmel, eliminen la figura de la psicòloga. El barri del Carmel no té servi de psicologia gratuït per a la població
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Tant el infant com la família tenen accés als centres sanitaris/en fan ús/n'estan informats
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús adequat i regular -S'incrementen les problemàtiques del seu pes
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-A l'escola Rel, bones relacions amb els companys de classe. Assumeix rol participant -Dificultats en les relacions amb el grup d'iguals
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-La FB ha de deixar el tractament psicològic -La FA segueix el contacte/emprament dels equipaments i serveis de recolzament -La tieta (mare de la FA), verbalitza que necessita ajut psicològic per assumir la pressió
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-A l'escola Rel en D. és col·laboratiu i participatiu -Al CRC té dificultats per a integrar-se al grup d'iguals, tant per la seva poca motivació cap als interessos del grup, com per la ignorància del grup envers ell
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/qualitat de contactes família-infant /jove	-La FA treballa amb en D. aspectes morals i ètics. Fa raonar i pensar a en D. sobre aspectes de la seva condició i conducta. Fins ara no havien treballat aquest tipus de qüestions
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La FA es pot considerar família democràtica -Comparteixen línees morals i ètiques semblants als proposats/ideats pel CRC -Comparteix els valors educatius de l'escola Rel. Participa en totes les jornades informatives i d'assessorament de l'escola
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Empra algunes noves estratègies i habilitats: 1.Negociar 2.Busca acords amb l'altri 3.Es disculpa i demana perdó
		Resiliència	Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Poc resilient: li costa molt superar situacions de fracàs. Es desanima amb facilitat i perd la motivació per intentar repetir les coses
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Síndrome de Prader Willi -Obesitat

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Estabilitat econòmica
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Nul absentisme escolar -Alta motivació acadèmica -Assignatures avaluades: progressa adequadament
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Progressa adequadament en l'adaptació curricular de l'escola d'EE Rel
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Dades irrellevants
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri" -No hi ha servi públic de psicologia al barri del Carmel
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Tant el infant com la família tenen accés als centres sanitaris/en fan ús/n'estan informats
		Ús dels centres socio sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús adequat i regular -En David pren medicació per l'ansietat i l'obesitat
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-A l'escola Rel desenvolupa la capacitat relacional -Al CRC i al CEIP continua amb les dificultats de relació
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-La FB busca ajut amb el nostre servei de psicologia. -La FA fa ús dels equipaments públics
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No hi ha canvis en aquest sentit -En D. no s'integra ni en el grup d'iguals al CRC ni en el seu grup classe del CEIP -En la reunió se seguiment ens plantegem centrar la seva escolarització a l'escola Rel
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La FB fa rebuig tot i el tractament psicològic -La FA en té la cura i atencions
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La FA es pot considerar família democràtica -Comparteixen línees morals i ètiques semblants als proposats/ideats pel CRC -Comparteix els valors educatius de l'escola Rel. Participa en totes les jornades informatives i d'assessorament de l'escola
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Aprèn noves estratègies de relació -Aplica les estratègies que ja coneix
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Sense canvis significatius
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Síndrome de Prader Willi -Obesitat

Conc	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmics	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Estabilitat econòmica
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'absència escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Nul absentisme escolar -En D. està motivat per anar a l'escola -Avaluació d'assignatures: progressa adequadament
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lectura-escritura	-Progressa adequadament en l'adaptació curricular de l'escola d'EE Rel
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Dades irrellevants
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri" -No hi ha servei públic de psicologia al barri del Carmel
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-Tant el infant com la família tenen accés als centres sanitaris/en fan ús/n'estan informats
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús adequat i regular -En David pren medicació per l'ansietat i l'obesitat
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Sense canvis significatius
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/empreses	-Reunió de coordinació de serveis (SS, EAP, CEIP, CRC i Escola Rel), es valora donar la baixa al D. del CRC i del CEIP per centrar la seva escolarització en l'escola d'EE Rel -La FA s'hi avé -Traspàs de l'expedient a l'escola d'EE. Rel
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Sense canvis significatius -Hi ha certa situació d'estancament amb alguns temes, per això proposem el canvi d'escolarització
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Sense canvis significatius
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La FA es pot considerar família democràtica i participativa -Comparteixen línees morals i ètiques semblants als proposats/ideats pel CRC -La FA comparteixen les decisions que es prenen en les reunions de seguiment
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Aplica les estratègies que ja coneix
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Sense canvis significatius
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Síndrome de Prader Willi -Obesitat	

Fitxes del nivell d'integració del Cas 2. Sheila

Número de fitxa: FI 2.1.
Data de la observació: Gener 2004.

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques greus -La mare percep una PIRMI
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència normalitzada al CEIP -Assistència normalitzada al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-La S. No té dificultats en l'aprenentatge -Nivell normalitzat de comprensió i aprenentatge en la lecto-escritura
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades (caldrà la intervenció de la treballadora familiar per a que faciliti informació)
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-La S. i la seva família viuen al Carmel -Aquest barri disposa dels equipaments i serveis als que es fa referència en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-No sabem si la mare està informada de les seves responsabilitats sanitàries envers als seus fills i filles
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La mare no té dades/control sobre els aspectes sanitaris bàsics
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Es relaciona tímidament amb els iguals
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen en el cas: 1.-Serveis Socials (educadora, assistent social, psicòloga). Es tramita la intervenció d'una treballadora familiar 2.-CRC (educadora, pedagoga) 3.-CAP (pediatria i logopèdia)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Col·labora i participa tímidament amb el grup d'iguals
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Poc control dels fills per part de la mare -Els fills es veuen pel carrer en hores escolars i a la nit
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare té problemes d'alcoholisme -La mare no té una escala de valors definida
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Sense problemàtica detectada -Empra estratègies normalitzades de relació i comunicació
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Sense problemàtica detectada
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Maltractament per negligència: desatenció de les necessitats bàsiques primàries -Sospites d' <i>enanisme psicosocial</i>

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques greus -La mare percep una PIRMI -Sol·licita beca al CRC
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt grau d'absentisme escolar (tot i que ella manifesta el seu desig d'anar a classe) -Absentisme moderat al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-La S. No té dificultats en l'aprenentatge -Nivell normalitzat de comprensió i aprenentatge en la lecto-escritura -Ha assolit bons resultats en totes les àrees de coneixement corresponents al Currículum -Ha assolit correctament les competències educatives que es proposen en les àrees curriculars
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Insalubritat: 1.-Humitats 2.-Falta de neteja 3.-Falta d'orde
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-La S. i la seva família viuen al Carmel -Aquest barri disposa dels equipaments i serveis als que es fa referència en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La mare està informada de les condicions higiènic-sanitàries que hauria de seguir. Tot i així no compleix les seves responsabilitats
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-No fa un ús regular dels serveis sanitaris -No hi ha control sanitari dels fills/es
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Capacitat d'interacció normalitzada -Sense problemàtica en les relacions socials
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen en el cas: 1.-Serveis Socials (educadora, treballadora familiar, assistent social, psicòloga) 2.-CRC (educadora, pedagoga) 3.-CAP (pediatria i logopèdia)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Treballa amb el grup de manera normalitzada -Coopera amb totes les activitats que es proposen al grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Deficiències en la relació mare-S. i mare-fills/es -Establiment de vincles deficitaris
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Mare amb mancances emocionals i cognitives -Mare amb problemàtiques d'alcoholisme -La mare no comparteix les línies educatives que marca el CEIP i el CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-La S. mostra molts recursos personals per l'edat que té: 1.-Resolució de conflictes 2.-Maduresa cognitiva i emocional 3.-Alt autoconcepte 4.-Maduresa
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Estabilitat emocional -Alt grau de resiliència: 1.-És capaç de fer discurs i anàlisi de la situació problemàtica de casa seva
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Maltractament per negligència: desatenció de les necessitats bàsiques primàries -Sospites d'enanisme psicosocial

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques greus -La mare percep una PIRMI -Sol·licita beca al CRC i al CEIP
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència regular a l'escola -Alta motivació per anar a l'escola
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense problemes en l'assoliment/aprenentatge dels graus en la lecto-escritura
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Insalubritat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-La S. i la seva família viuen al Carmel -Aquest barri disposa dels equipaments i serveis als que es fa referència en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La mare estar informada sobre les seves responsabilitats sanitàries envers els seus fills/es
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Les visites estan regulades i controlades per l'assistent social que li fa l'acompanyament
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Alta capacitat de relació -Acceptació del grup: la consideren un líder natural
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen en el cas: 1.-Serveis Socials (educadora, assistent social, psicòloga) 2.-CRC (educadora, pedagoga) 3.-CAP (pediatre i logopèdia)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Treballa amb el grup de manera normalitzada -Coopera amb totes les activitats que es proposen al grup -Fa propostes al grup: 1.-Proposa iniciatives i activitats 2.-Busca complicitats per a dur a terme les seves propostes 3.-Coopera també amb l'equip educatiu
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Relacions de baixa qualitat: 1.-Poca estimulació cognitiva i física per part de la mare a la S. i els seus germans i germanes 2.-Episodis d'humiliacions i insults per part de la mare als seus fills/es
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare protagonitza alguns episodis d'insults i faltes de respecte en públic cap als seus fills/es -La S. es responsabilitza en part dels seus/ves germans/es: horaris, cura,... aquest fet l'obliga a faltar a l'escola i al CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-La S. mostra molts recursos personals per l'edat que té: 1.-Resolució de conflictes 2.-Maduresa cognitiva i emocional 3.-Alt autoconcepte 4.-Maduresa
		Resiliència	Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Estabilitat emocional -Alt grau de resiliència: 1.-És capaç de fer discurs i anàlisi de la situació problemàtica de casa seva 2.-Supera/gestiona amb relativa facilitat la inestabilitat emocional de la seva mare
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Maltractament per negligència: desatenció de les necessitats bàsiques primàries

Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE	
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics -Dificultats econòmiques greus: indicadors de pobresa -La mare percep una PIRMI	
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Sense problemàtiques -Segueix el ritme/nivell del curs, tot i el seu absentisme regular
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense problemes en l'assoliment/aprenentatge dels graus en la lecto-escritura
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Insalubritat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-La S. i la seva família viuen al Carmel -Aquest barri disposa dels equipaments i serveis als que es fa referència en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La mare estar informada sobre les seves responsabilitats sanitàries envers els seus fills/es
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Les visites estan regulades i controlades per l'assistent social que li fa l'acompanyament
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Alta capacitat d'interacció: interactua amb totes les edats i amb tot tipus de usuaris -És considerada una líder natural: 1.-Optimista 2.-Empàtica 3.-Comunicativa 4.-Motiva el grup a fer coses
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen en el cas: 1.-Serveis Socials (educadora, assistent social, psicòloga) 2.-CRC (educadora, pedagoga)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Comparteix amb el grup -És creativa dins del grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Família (mare) negligent i deseducadora -Incapacitació de la mare per a l'educació dels seus fills/es
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Segon intent de suïcidi de la mare (el primer va ser al 1999) -Incapacitat temporal de la mare per a atendre als fills/es -L'àvia es trasllada al nucli familiar
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Té una alta autoestima i això es nota en els recursos personals: 1.-Alta expectativa d'autoeficàcia 2.-Diàleg 3.-Capacitat de convenciment
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Supera i gestiona les frustracions -Té moltes eines per a la gestió emocional: 1.-Escriu 2.-Expressa les emocions 3.-Coneix els espais que l'ajuden a reequilibrar la pressió/estrès (l'esport)
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Maltractament per negligència: desatenció de les necessitats bàsiques primàries	

Número de fitxa: FI 2.5.
Data de la observació: Juny 2005.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -La mare percep una PIRMI -Hi ha una entrada de diners alternativa per part de la nova parella de la mare
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Ha assolit bons resultats en totes les àrees de coneixement corresponents al Currículum -Ha assolit correctament les competències educatives que es proposen en les àrees curriculars, tot i l'alt absentisme de l'últim trimestre
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense problemes en l'assoliment/aprenentatge dels graus en la lecto-escritura
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Insalubritat -Pis pastera
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-La S. i la seva família viuen al Carmel -Aquest barri disposa dels equipaments i serveis als que es fa referència en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La mare estar informada sobre les seves responsabilitats sanitàries envers els seus fills/es
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Les visites estan regulades i controlades per l'assistent social que li fa l'acompanyament
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Estableix bones relacions amb els iguals -Estableix bones relacions amb les figures adultes
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen en el cas: 1.-Serveis Socials (educadora, assistent social, psicòloga) 2.-CRC (educadora, pedagoga) 3.-CAP (pediatria i logopèdia)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Se sent protagonista i líder del grup: 1.-És capaç de influenciar de manera natural als del grup 2.-Genera "utopies" i activitats
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Poc contacte mare-fills/es -L'àvia enforteix vincles amb els nets, tot i que té capacitats i mobilitat reduïda
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare té una parella nova -La mare no comparteix interessos/valors/línies educatives amb el CRC o el CEIP
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Supera i gestiona les frustracions -Té moltes eines per a la gestió emocional: 1.-Escriu 2.-Expressa les emocions 3.-Coneix els espais que l'ajuden a reequilibrar la pressió/estrès (l'esport, especialment el practicat en grup). Verbalitza i manifesta la necessitat de fer esport per sentir-se millor: per tant, té un alt autoconeixement
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Alta resiliència -Alta adaptació a les situacions: té un alt control emocional
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Maltractament per negligència: desatenció de les necessitats bàsiques primàries

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-La mare percep una PIRMI -Dificultats econòmiques -Hi ha una entrada de diners alternativa per part de la parella de la mare
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alta assistència al CEIP -Alta assistència al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense problemes en l'assoliment/aprenentatge dels graus en la lecto-escritura
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Millora en les condicions higièniques i d'ordre a la casa (dades facilitades per l'assistent social)
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-La S. i la seva família viuen al Carmel -Aquest barri disposa dels equipaments i serveis als que es fa referència en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La mare estar informada sobre les seves responsabilitats sanitàries envers els seus fills/es
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Les visites estan regulades i controlades per l'assistent social que li fa l'acompanyament -La mare verbalitza que té un problema de salut i que vol "curar-se"
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Qualitat i quantitat d'interaccions
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen en el cas: 1.-Serveis Socials (educadora, assistent social, psicòloga) 2.-CRC (educadora, pedagoga)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Té un alt grau de sentit comunitari: 1.- Se sent responsable 2.-Se sent compromesa amb el grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-S'estableixen vincles afectius entre la S. i els seus germans/es i la parella de la seva mare -L'àvia fa funcions de cura dels néts, però dona una pobre estimulació cognitiva, física i emocional
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Reconeixement de la mare que té un problema amb l'alcohol
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Empra les estratègies necessàries per a la relació -Domini alt de les habilitats socials de relació, comunicació i de planificació: 1.-Negociar 2.-Defensar el que pensa 3.-Pren decisions 4.-Resolt situacions 5.-Ajuda als altres i es deixa ajudar 6.-Es disculpa, si cal 7.-Té autocontrol
Resiliència		Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Maduresa: controla i gestiona les emocions	
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Maltractament per negligència: desatenció de les necessitats bàsiques primàries	

Conc	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-La mare percep una PIRMI -Dificultats econòmiques -Hi ha una entrada de diners alternativa per part de la parella de la mare
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Estabilitat en l'assistència a classe -Estabilitat en l'assistència al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense problemàtiques
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Millora en l'ordre i la neteja
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-La S. i la seva família viuen al Carmel -Aquest barri disposa dels equipaments i serveis als que es fa referència en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-La mare té la informació -Els fills més petits, però, tenen símptomes de desnutrició: 1.-Enanisme psicossocial 2.-Baixa estatura 3.-Baix pes
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Tot i la derivació que es va fer del cas de la mare a un centre especialitzat per a persones amb problemàtiques amb l'alcohol, la mare no s'hi ha presentat -Baixa motivació de la mare per a solucionar
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Correcte, tot i que hi ha dies que ve una mica trista i es relaciona poc
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen en el cas: 1.-Serveis Socials (educadora, assistent social, psicòloga) 2.-CRC (educadora, pedagoga) 3.-CAP (pediatre)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Se sent acceptada pel grup -Episodis puntuals d'evitació del grup, preferències per estar sola
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Bones relacions amb la parella de la mare -Establiment de vincles -La mare té problemes amb l'alcohol
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La parella de la mare mostra interès per a l'educació dels nens/es: primeres reunions de coordinació entre CEIP, SS, CRC i "pare"
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Empra estratègies prosocials -Evita al grup quan creu que necessita estar sola
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Gestiona les emocions -Resilient
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Maltractament per negligència: desatenció de les necessitats bàsiques primàries	

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques greus -La mare percep una PIRMI -Hi ha una entrada de diners alternativa per part de la parella de la mare
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt rendiment escolar -Alta assistència escolar -Alta assistència al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades noves
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-La S. i la seva família viuen al Carmel -Aquest barri disposa dels equipaments i serveis als que es fa referència en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La mare està informada, tot i així no assumeix responsabilitats
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-S'incrementen les visites al CAP (sempre acompanyada de l'assistent social), per tractar la lleu desnutrició dels germans/es petits/es
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Relacions quantitatives i qualitatives -Ocasionalment evita al grup de manera voluntària -El grup l'accepta com a líder
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen en el cas: 1.-Serveis Socials (educadora, assistent social) 2.-CRC (educadora, pedagoga) Per manca de pressupost el servei de psicologia dels Serveis Socials queda anul·lat de manera que el barri del Carmel no disposa d'aquest servei
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Se sent partícep del grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Vincles afectius estables i consolidats entre la S. i els seus/es germans/es i la parella de la mare (a partir d'ara P.)
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Reunions de coordinació amb P. Aquest es responsabilitza dels horaris, les rutines, els deures i l'alimentació de la S. i els seus germans/es -P. segueix una mateixa línia educativa que el CRC i el CEIP -P. es responsabilitza dels horaris de les activitats extraescolars dels nens/es (feina que feia la S. moltes vegades) -Hi ha estabilitat relativa en el funcionament de la família -No empitjoren la seva situació, resisteixen en la precarietat
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Domina habilitats socials -Coneix i emprà estratègies socials i de relació
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Té un alt autocontrol: 1.-Té domini per a gestionar l'emoció 2.-Supera amb facilitat els episodis d'alteració de la mare 3.-Encaixa amb maduresa i "serenitat" tot el que passa casa seva
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Maltractament per negligència: desatenció de les necessitats bàsiques primàries

Co	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques greus: indicadors de pobresa -La mare percep una PIRMI
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Baix rendiment escolar -Assistència irregular escolar -Assistència irregular al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense problemes, correcte per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades noves
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-La S. i la seva família viuen al Carmel -Aquest barri disposa dels equipaments i serveis als que es fa referència en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Sense canvis rellevants
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Descontrol de les visites programades -La mare no es presenta a les visites -La mare no acut a la teràpia per resoldre el seu problema
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Té alta capacitat de relació, tot i que no està motivada per exercir-la -Conductes d'autoexclusió
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Des dels Serveis Socials s'ofereix a la família una treballadora familiar, per tal de reduir la càrrega familiar amb la que es responsabilitza a la S. -Equipaments que intervenen en el cas: 1.-Serveis Socials (educadora, treballadora familiar, assistent social) 2.-CRC (educadora, pedagoga) 3.-Càrites
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Coopera i treballa amb el grup, tot i que no està massa motivada -Se sent del grup, i el grup l'acull
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Relacions pobres per part de la mare cap a la S. i els seus/ves germans/es
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare i P. Han deixat la seva relació -Mare deseducadora: 1.-No respon a les necessitats de coneixement dels fills/es 2.-No atén a les necessitats d'alimentació i indumentària 3.-No hi ha estimulació per a les activitats escolars, extraescolars 4.-No educa en les capacitats cognitives o socials
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Coneix i aplica estratègies de relació -Té molts recursos personals i una gran maduresa -Se sap espavilar molt
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Alta capacitat de gestionar les emocions -Dies de tristesa -Manifesta desil·lusió i diu que troba a faltar a P
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Maltractament per negligència: desatenció de les necessitats bàsiques primàries

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques greus -La mare percep una PIRMI -Indicadors de pobresa
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Rendiment escolar alt -Regular l'assistència al CEIP i al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Grau correcte de comprensió
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Certa insalubritat -Amb problemes d'espai: pis pastera
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-La S. i la seva família viuen al Carmel -Aquest barri disposa dels equipaments i serveis als que es fa referència en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La mare està informada dels serveis sanitaris
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-L'ús dels recursos i serveis sanitaris es fa sempre amb l'acompanyament de l'assistent social o la treballadora familiar
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Alta capacitat de relació -Baixa motivació per a relacionar-se
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen en el cas: 1.-Serveis Socials (es plantegen la possibilitat de derivar el cas a l'EAlA, i iniciar els tràmits per a la retirada de la custòdia). Convoquen a la mare per a una reunió informativa. 2.-CRC 3.-Càrites
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Alt sentiment de pertinença -Efecte Pigmalió: 1.-La S. es comporta com a líder pq el grup espera d'ella aquesta actitud
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Relacions familiars dificultoses, de baixa qualitat: 1.-Manca d'atenció a la higiene dels fills/es 2.-Descontrol en els horaris i rutines 3.-Inestabilitat emocional i conductual 4.-Pèrdua d'un vincle afectiu clar amb la mare
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Mare deseducadora: 1.-Des de la comissió de seguiment es consensua que la mare està incapacitada emocional, efectiva i físicament per a educar correctament als seus fills/es 2.-La mare diu davant de la S. que se suïcidarà
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Té molts recursos personals
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Gestiona emocions amb maduresa, tot i que té episodis de "desbordament" i "baixons" de moral
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Maltractament per negligència: desatenció de les necessitats bàsiques primàries

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques greus -La mare percep una PIRMI -Reapareix P (entrada addicional de diners)
		1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses
	Analfabetisme		Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense problemàtica
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Certa insalubritat -Amb problemes d'espai: pis pastera
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-La S. i la seva família viuen al Carmel -Aquest barri disposa dels equipaments i serveis als que es fa referència en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La mare estar informada i coneix els recursos socio-sanitaris
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-L'ús dels recursos i serveis sanitaris es fa sempre amb l'acompanyament de l'assistent social o la treballadora familiar
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interaccions fluïdes i de qualitat amb els iguals, amb els grups de més petits i amb els referents adults
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen en el cas: 1.-Serveis Socials (aturada la petició de derivar el cas al EAIA) 2.-CRC 3.-Càrites
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Alt sentiment de pertinença -Alta motivació per a participar amb el grup, donada per un augment de: 1.-La seguretat 2.-L'autoestima 3.-L'acolliment del grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Es recupera el vincle afectiu i de seguretat amb P.
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare està embarassada -La mare explica que vol "recuperar-se". Sol·licita informació als SS. -P. ajuda i recolza a la mare en aquesta necessitat de recuperar-se
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Empra estratègies per a tornar a participar plenament amb el grup: 1.-Fa propostes 2.-Pren iniciatives 3.-Escolta als altes i expressa el que sent,...
		Resiliència	Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Alta resiliència -Se sent molt motivada -Se sent recolzada amb el retorn de P: 1.-Manifesta alegria 2.-Expressa de manera serena que se sent més tranquil·la
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Maltractament per negligència: desatenció de les necessitats bàsiques primàries

Fitxes del nivell d'integració del Cas 3. Josue

Número de fitxa: FE 3.1.
Data de la observació: Abril 2004.

Copt	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-No es pot considerar que en J. faci activitat esportiva -La seva "activitat esportiva" es redueix a una motricitat bàsica i rudimentària per la seva franja d'edat: 1.-Girs: sempre els fa sobre l'eix vertical 2.-Desplaçaments: marxa i carrera 3.-Salts: de manera espontània (sense direcció definida)
			Obediència a la norma	-Obeeix la norma perquè segueix - No s'hi oposa, però tampoc la té assimilada
			Conformitat a la norma	-Es conforma a la norma perquè segueix a la majoria -No s'hi oposa, però tampoc la té assimilada
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-No hi ha cohesió de cap tipus, perquè no hi ha ni interacció ni relacions socials
			Participació en l'activitat	-No participa en cap activitat esportiva organitzada ni pels educadors de referència ni pels iguals
			Implicació/motivació en l'activitat	-Ni s'implica ni es motiva, ni amb les activitats esportives ni amb altres activitats del CRC
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Des del CRC creiem que amb l'esport hauríem de treballar totes les competències possibles, doncs presenta dèficit maduratiu en totes elles: 1.-Competències comunicatives (lingüístiques i artístiques) 2.-Competències metodològiques (tractament de la informació, competències d'aprendre a aprendre) 3.-Competències personals (d'autonomia i iniciativa personals) 4.-Competències socials (convivència, interacció,...)
			Aptituds	-No és possible treballar aptituds, hàbits i habilitats socials des de la pràctica esportiva
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-No sabem si comprèn i/o entén discurs parlat -Segueix les indicacions més bàsiques si se'l acompanya (agafar-lo i posar-lo a la fila, asseure'l i desembolcar-li l'entrepà, donar-li jocs perquè els agafi i toqui,...) -No presenta dèficit cognitiu amb base fisiològica
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-No parla ni en l'escenari que es crea per a fer esport, ni en altres contextos socials
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense dades
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-No expressa sentiments, ni emocions (no riu, no plora, no s'enfada, no està alegre i no estar trist,...)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Ni reconeix ni gestiona les emocions
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-No mostra actituds d'autopensament
			Espai de reflexió moral	-En les assemblees post-pràctica esportiva, té presència física però no hi participa activament: 1.-No opina 2.-No expressa (no parla ni escriu) 3.-No fa aportacions,...

Co pt	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Dificultats en la motricitat fina (no retalla, no enganxa, no fa la pinça –dit índex i polze- per agafar el llapis i pintar,...)
			Obediència a la norma	-Obeeix i es conforma a la norma, però no per assoliment d'aquesta, sinó per imposició de la figura adulta (imaduresa total per entendre el sentit social de la norma)
			Conformitat a la norma	-No segueix les normes de les activitats esportives (ni les organitzades pel grup d'iguals, ni les fetes pels educadors/es), perquè no entén les interaccions que fan possible l'espai ludo-motor
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Sense interaccions -Sense relacions amb els iguals
			Participació en l'activitat	-Sense participació en les activitats esportives fetes en grup
			Implicació/motivació en l'activitat	-Sense implicació ni motivació per a les activitats esportives -El motiva sortir de tant en tant al pati i fer salts i córrer (però sense intencionalitat conscient de fer pràctica esportiva)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències personals i comunicatives en jocs esportius molt senzills (sempre acompanyats de música i activitats relacionades amb el contacte humà)
			Aptituds	-Dèficit en la majoria de capacitats (sense causa fisiològica sinó educativa)
			Hàbits socials	-No té assumits els hàbits socials mínims -Amb la pràctica esportiva, treballem hàbits de higiene bàsics (rentar-se les mans, dutxar-se,...)
			Habilitats socials	-En context esportiu no aplica habilitats socials (no parla)
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dèficit en moltes capacitats cognitives bàsiques: 1.-No parla 2.-No decideix a què vol jugar 3.-No avalua ni opina sobre aspectes/procediments que han passat
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Dèficit en tots els processos psicològics bàsics: 1.-No parla 2.-No atén 3.-No es motiva per a cap activitat esportiva (ni de cap altre tipus)
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense dades significatives
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-No expressa sentiments ni emocions en AE grupal perquè no hi participa -Expressa emocions positives (mostra alegria) quan surt al pati i salta i córrer sol (tot i que no es pot considerar esport, sinó motricitat bàsica)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-No reconeix ni gestiona les emocions (no verbalitza com se sent tot i que se li fa preguntes guiades)
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense capacitat metacognitiva (es mou molt per impulsos)
			Espai de reflexió moral	- En les assemblees post-pràctica esportiva, té presència física però no hi participa activament

Co pt	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Participa d'aquelles activitats esportives que organitza l'educadora de referència -No es poden fer observacions en espais ludoesportius organitzats pels iguals, pq en J. no hi participa
			Obediència a la norma	-Dificultats per a la obediència i la conformitat de la norma esportiva: 1.-No la compleix, no per reveldia, sinó per no tenir-la assimilada
			Conformitat a la norma	2.-Dificultats per entendre la necessitat d'haver normes esportives
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No comparteix trets esportius identitaris -No se sent cohesionat dins el grup seu de pràctica esportiva
			Participació en l'activitat	-Participa espontàniament només en aquelles AE organitzades i dirigides pels educadors de referència -Quan participa es cansa molt aviat i deserta de l'activitat: 1.-Poca permanència en una mateixa activitat 2.-Poca resistència al sentiment de fracàs i frustració 3.-Poca persistència a seguir una mateixa activitat
			Implicació/motivació en l'activitat	-Poca implicació en les AE, tant les organitzades per l'adult, com les organitzades pels iguals
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Quan participa en AE s'intenta treballar sobretot competències personals per a l'assoliment de l'autonomia: 1.-Se li creen espais per a que prengui decisions (sobre el material esportiu) 2.-Se li creen espais per a que protagonitzi experiències d'èxit (activitats esportives senzilles per al seu nivell de desenvolupament) 3.-Se li creen espais per a potenciar l'expressió emocional i de sentiments (psicomotricitat, música,...)
			Aptituds	-Dèficit en algunes aptituds per manca d'estimulació en la socialització primària -Poques aptituds esportives en tres dels aspectes bàsics de les aptituds motrius: 1.-Aspectes perceptius: buscar, entendre, donar sentit a la info esportiva que arriba 2.-Aspectes decisionals: saber que s'ha de fer 3.-Aspectes efectius: saber com s'ha de fer l'AE
			Hàbits socials	-Amb l'esport treballem hàbits d'higiene personals (dutar-se sol, vestir-se sol,...), tot i que trobem moltes resistències amb la família (no veuen del tot bé, que en J. faci esport)
			Habilitats socials	-Dèficit en les habilitats socials primàries: 1.-Presentar-se 2.-Demandar ajut o donar-lo 3.-Escoltar Immaduresa social i personal en moltes de les dimensions de la seva persona
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Amb les participacions en AE es treballen capacitats del domini cognitiu: 1.-Etiquetar i anomenar les diferents AE 2.-Explicar cada AE
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Amb les participacions en AE es treballen capacitats del domini psicomotriu: 1.-Escoltar, observar, sentir, posicionar el cos segons cada AE -Amb les participacions en AE es treballen capacitats del domini afectiu: 1.-Reforç positiu a través del contacte corporal (abraçades i petons, per exemple)
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense dades rellevants
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions com a reafirmació de la seva identitat -Emptra la fugida com a mecanisme de defensa davant de situacions emocionals que li causen molta ansietat
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-No reconeix i no gestiona ni sentiment ni emocions en contextos d'AE
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense hàbit d'autopensament (es mou molt per impulsos)
			Espai de reflexió moral	- En les assemblees post-pràctica esportiva, té presència física però no hi participa activament

Co pt	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Inconsistència i inconstància en la participació en AE
			Obediència a la norma	-Obeeix la norma -Entén la norma esportiva
			Conformitat a la norma	-A vegades s'oposa a la norma per la necessitat d'autoafirmació -Creiem que entén la necessitat de conformar-se
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No se sent cohesionat amb el grup de pràctica esportiva: 1.- No comparteix elements identitaris 2.- No comparteix interessos comuns amb el grup esportiu de referència
			Participació en l'activitat	-La participació en les AE és irregular i inconsistent, això genera dificultats en la intervenció socio-educativa en l'escenari esportiu
			Implicació/motivació en l'activitat	-Mínima motivació per a participar en algunes AE -Nul·la implicació en les AE massa complexes
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Durant les AE es treballen competències personals: 1.-Autocontrol 2.-Autonomia
			Aptituds	-Treballem aptituds físiques i motores simples (desplaçaments, salts i girs) -Amb les aptituds més complexes en J. es desmotiva
			Hàbits socials	-La família no comparteix certs hàbits esportius, aquest fet posar dificultats en la intervenció socioeducativa: 1.-En J. reb estímuls contradictoris 2.-No podem contar amb el recolzament familiar
			Habilitats socials	-Amb les AE es treballen HHSS relacionades amb la comunicació i la interacció social -Dificultats i resistències pq en J. assumeixi HHSS complexes
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Amb l'esport es treballen capacitats cognitives en termes generals: 1.-Que conegui els diferents tipus d'AE i els companys/es que hi participin 2.-Que compregui i entengui com es fa cada AE -Ensenyar o intervenir per a potenciar capacitats, no suposa que en J. les aprengui (ensenyar és diferent de aprendre)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Durant les AE parla i es manifesta, tot i que no s'entén massa què és el que diu -Motivació intrínseca puntual per a certes AE -Motivació extrínseca (si hi ha premis i reforç)
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense dades rellevants
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Durant l'AE expressa sentiments i emocions no-verbals -Dificultats per a l'expressió emocional verbal
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-No reconeix i no gestiona ni sentiment ni emocions en contextos d'AE
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se, tot i que no té l'habilitat de fer-ho sense acompanyament guiat
			Espai de reflexió moral	-En les assemblees post-pràctica esportiva, té presència física però no hi participa activament -Immaduresa en l'expressió del pensament autònom

Co pt	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació feta durant una AE dissenyada i dirigida per l'educadora de referència
			Obediència a la norma	-Tan per a la obediència com per a la conformitat de la norma, en J. presenta dos moments: 1er.-S'oposa a la norma esportiva, per la necessitat de reafirmació identitària
			Conformitat a la norma	2on.-S'avé a la norma esportiva, un cop se li ha explicat el perquè de la norma
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitàris)	-No se sent cohesionat amb el grup. El grup l'ignora -Se sent motivat per a poder ser acollit pel grup sobretot en situacions de pràctica esportiva
			Participació en l'activitat	-Participa espontàniament
			Implicació/motivació en l'activitat	-Se sent motivat per a "integrar-se" en el grup, tot i que el grup ignora la seva implicació: 1.-No entenen el que en J. diu 2.-El consideren un "mimat" perquè plora quan les coses no surten com ell vol (això a més a més genera burles i faltes de respecte)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen sobretot competències personals i comunicatives
			Aptituds	-Amb les AE es treballen aptituds més complexes (tot i que si les AE integren masses capacitats a la vegada, es produeix desmotivació)
			Hàbits socials	-Tan els germans com el pare recolzen els hàbits i les habilitats socials treballades amb en J. durant la pràctica esportiva (la mare continua posant resistència):
			Habilitats socials	1.-Hàbits d'higiene 2.-Habilitats de comunicació i interacció amb altres nens i nenes 3.-Hàbits de reflexió grupal sobre aspectes relacionats amb l'esport
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Perquè es dongui l'aprenentatge de certes capacitats esportives hi ha d'haver certa motivació per a l'esport, motivació que en J. troba de manera irregular: 1.-En J. no sempre se sent capaç d'aprendre capacitats físiques 2.-No sempre entén el motiu de fer certes pràctiques esportives 3.-Té por al fracàs i un alt sentit de la vergonya (baixa autoestima) 4.-No considera l'esport una activitat divertida 5.-Té un baix nivell d'activació (baixa capacitat d'estrès/ansietat per a fer front a una AE)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa sentiments i emocions de maneres molt diferents: 1.-Corporalment 2.-Verbalment 3.-Artísticament (ja és capaç d'agafar un llapis i dibuixar,...)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix quan se sent trist, alegre, content, -No té control emocional dels seus sentiments
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En J. té dificultats per assolir una moral autònoma -En situacions de reflexió grupal en J. parla i intervé, però sense seguir el tema de conversa que planteja l'educadora de referència
			Espai de reflexió moral	

Co np	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació feta en AE organitzada pel grup d'iguals
			Obediència a la norma	-Es conforma i obeeix a les normes esportives que proposa el grup d'iguals
			Conformitat a la norma	-Mostra resistències si la norma la proposa una figura adulta (creiem des del CRC que ho fa per la necessitat d'establir límits identitaris)
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No se sent cohesionat amb el grup, ni el grup sent que hi formi part (exclusió exògena) -Se sent motivat per a poder participar amb el grup
			Participació en l'activitat	-Participa i interacciona amb el grup d'iguals sobretot en situacions esportives
			Implicació/motivació en l'activitat	-Se sent motivat per a participar en AE -Hi ha més implicació en les AE: 1.-Fa alguna proposta (tot i que el grup no respon –l'ignoren) 2.-Vol col·laborar en el disseny i implementació de les AE (tot i que el grup no el deixa)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències personals i metodològiques relacionades amb la pràctica esportiva: 1.-Saber acceptar el rebuig, la derrota, l'èxit i l'esforç 2.-Motricitats esportives (manipular material esportiu, coordinació, driblatge,...) 3.-Prendre consciència de l'esquema corporal integral (límits i formes del cos)
			Aptituds	-Per a treballar les aptituds esportives amb en J. hem potenciat: 1.-Experiències d'èxit esportiu 2.-AE properes a les seves condicions i característiques físiques i emocionals 3.-Combinar repetició de moviments tècnics i tàctics
			Hàbits socials	-Es treballen hàbits de higiene i cura del material -Assoleix hàbits de manera autònoma
			Habilitats socials	-Desenvolupa habilitats socials bàsiques i complexes -Millora en l'assertivitat i l'oportunitat d'aplicar les habilitats socials imprescindibles
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-En situació de AE, en J. mostra capacitats cognitives que no mostra en altres contextos educatius (a l'aula per exemple)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Dificultats en mantenir l'atenció de manera persistent davant d'una explicació d'una AE -Dificultats ocasionals per a expressar-se amb el llenguatge -Motivat intrínsecament per a fer AE de tot tipus (tan dirigida com espontània)
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Cognició inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions i sentiments sobretot en context esportiu, tot i que té dificultats per a fer-ho en context d'aula
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Dificultats per a gestionar emocions i frustracions
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç de pensar quins són els seus desitjos i què és el que no li agrada (tot i que no es planteja temes "morals" que tinguin relació amb aspectes socials –estaria en la fase egocèntrica de Freud)
			Espai de reflexió moral	-Participa de les assemblees però només presencialment i no pas conversacionalment

Co np	Di m	Varia bles	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normatització	Tipologia d'activitat	-Plantilla d'observació registrada en escenari esportiu organitzat pel grup d'iguals
			Obediència a la norma	-Des del CRC percebem un canvi actitudinal important en relació a la norma (creiem que l'estada de "Colònies" li ha anat molt bé, ja que s'ha espavilat molt) -Obeeix la norma esportiva que marca el grup (compleix les demandes que se li fan)
			Conformitat a la norma	-Es conforma a la norma esportiva (modifica certes conductes i actes per adequar-se a l'organització de l'activitat esportiva)
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No se sent cohesionat -El grup el rebutja en certes activitats esportives, al·legant: 1.-"és patós" 2.-"no se entera de cómo se juega" 3.-"siempre pierde la pelota y no sabe pasarla"
			Participació en l'activitat	-En J. participa de les AE, tot i el rebuig d'una part del grup (participa perquè els educadors hi intervenen i fomenten la participació de tothom)
			Implicació/motivació en l'activitat	-Està motivat per a participar tot i el rebuig del grup (exclusió exògena)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-A través de l'AE treballem competències personals, comunicatives i socials -Es treballa posteriorment la transferència d'aquestes competències a altres contextos educatius (a l'aula) i es veu certa millora en aquests
			Aptituds	-Millora en l'autonomia i la capacitat de progressar sol -Verbalitza que se sent "content" de fer esport
			Hàbits socials	-Les HHSS i els hàbits socials apresos en context esportiu, els aplica a l'aula (habilitats d'inferència –és a dir, treu conclusions/aprenentatges després de viure experiències esportives i les aplica a altres contextos):
			Habilitats socials	1.-Té cura del material escolar (es preocupa de que estigui ben cuidat) 2.-Es renta les mans després d'haver usat pintures/fang 3.-Es posa la bata si es fan activitats manuals 4.-Ajuda als més petits
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Coneix les AE que proposen el seu grup d'iguals i és capaç d'entendre-les -Falla en l'aplicació de dades i conceptes alhora de desenvolupar-se en les AE -Li costa analitzar i avaluar els "perquè" de les conductes que es donen en l'espai ludomotor
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Atén (tot i que depèn del dia, ho fa amb dificultats) -Usa el llenguatge amb més fluïdesa, tot i que amb dificultats en l'estructura de les frases -Està motivat per venir al CRC. Aquesta motivació s'incrementa els dies que té esport -Usem la AE com a premi positiu si es mostra més motivat per a fer altres activitats a l'aula. Funciona com a estratègia per potenciar-li la motivació en l'aprenentatge
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-És capaç d'expressar sentiment i emocions positives i negatives
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix com se sent -Dificultats en gestionar els seus sentiments (tot i que ho intenta)
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se amb acompanyament guiat
			Espai de reflexió moral	-Fa aportacions a les assemblees sobre com s'ha sentit durant la AE

Con	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació fet en AE organitzada pel
			Obediència a la norma	-Segueix sense problemes la normativa del esport -Aplica l'actitud d'obediència i conformitat a altres activitats/contextos educatius
			Conformitat a la norma	-En aquest cas, l'espai d'interaccions socials que s'han donat durant les AE, ha ajudat a en J. a conèixer i valorar la norma esportiva i social
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió amb en J. -Ha constituït part de la seva identitat
			Participació en l'activitat	-Participa amb normalitat en totes les AE tant les organitzades per ells com les proposades per l'educador
			Implicació/motivació en l'activitat	-S'implica amb normalitat i maduresa en les AE -Se sent motivat per a participar activament de les AE i també de les activitats a l'aula
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Treballant competències personals en les AE: 1.-En J. té un grau d'autonomia acceptable per la seva edat 2.-En J. ha experimentat el sentiment de competència i èxit i això li ha fet pujar l'autoconcepte i l'autoestima en altes dimensions de la seva persona
			Aptituds	-Amb l'esport en J. ha adquirit aptituds com: 1.-Iniciativa per a fer propostes (tot i que el grup no les té en consideració) 2.-Autonomia en aspectes bàsics (vestir-se, cordar-se sabates,...) 3.-Seguretat en sí mateix
			Hàbits socials	-En J. ha adquirit hàbits i HHSS com: 1.-Habilitats d'inferència 2.-Habilitats físiques i motores (més coordinació, més precisió, més força, més resistència)
			Habilitats socials	3.-Habilitats intrapersonals (es reconeix) 4.-Habilitats socials bàsiques
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Empra sense problemàtiques les capacitats cognitives bàsiques -Té dificultats per a les capacitats cognitives superiors
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Aplica de manera coordinada tots els processos psicològics bàsics, tot i que té dificultats amb el llenguatge i la memòria
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Cognició inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa sentiments i emocions de manera normalitzada -Aquesta expressió s'accentua en situacions esportives
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix les seves emocions i sentiments i és capaç de verbalitzar com se sent -Dificultats per a gestionar la frustració i l'autocontrol
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Amb les AE en J. ha pres consciència de sí mateix i dels seus límits en respecte als altres
			Espai de reflexió moral	-Participa en les assemblees port-AE, tot i que ningú considera les seves aportacions -Dificultats en l'assoliment complet d'una moral autònoma

Fitxes del nivell d'integració del Cas 4. Nordin

Número de fitxa: FI 4.1.
Data de la observació: Abril 2004.

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -Perceben PIRMI -No perceben pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència normalitzada a classe -Adaptacions curriculars per cas de nouvingut
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Dèficit total en les capacitats de lecto-escritura -No llegeix ni escriu en la seva llengua materna
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Grau lleu d'insalubritat (dades facilitades pel Serveis Socials) -Desordre en les rutines i horaris de la casa
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família desconeix la mecànica sanitària del país -No hi ha registre/control de les vacunes dels seus dos fills -No té informació bàsica sobre condicions higiènic-sanitàries
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-No hi ha visites programades ni revisions previstes
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interactua amb el grup d'iguals i amb altres grups d'edat -Interactua de manera violenta
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-La família no coneix les xarxes de recolzament social, els equipaments d'oci i lleure, els serveis socials que els poden atendre -S'informa a la mare de les possibilitats que hi ha de recolzament i ajut social -La mare crea rebuig i desconfiança cap a les institucions
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-En N. coopera amb el grup quan té un alt grau de motivació -Treballa en equip si assumeix el rol de líder, sinó boicoteja el treball
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Vinculació afectiva pobre: discontinuïtat, incoherència i inconsistència en la funció educativa de la mare cap als seus fills -Transmissió pobre de capitals culturals -Relació difícil, fonamentada en els insults i les faltes de respecte recíproques (de mare a N. i de N. a mare)
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Mare soltera -Conductes sexistes per part d'en N. cap a la seva mare (capital cultural) -Valors educatius no compartits amb els objectius pedagògics del CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Poques estratègies assertives: 1.No escolta les opinions/criteris dels altres 2.Discurs totalitarista 3.No demanar permís 4.No negociar 5.Resolt els conflictes segons els seus criteris
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Baixa resistència a la frustració -Expressió de sentiments de manera cínica
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Nouvingut (família marroquina) -Maltractament en l'àmbit familiar

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -Perceben PIRMI -No perceben pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència normalitzada a classe -Adaptacions curriculars per cas de nouvingut
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Dèficit en les capacitats de lecto-escritura
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Grau lleu d'insalubritat -Desordre en les rutines i horaris de la casa -Intervenció d'una treballadora familiar
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família desconeix la mecànica sanitària del país -No hi ha registre/control de les vacunes dels seus dos fills
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-No hi ha visites programades ni revisions previstes
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Té capacitat interactiva però greus dèficits en l'adquisició i aplicació de les habilitats socials -Les interaccions són quantioses, però gairebé sempre problemàtiques
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Apropament als Serveis Socials per la prestació de la PIRMI -Acord amb la mare d'establir certes rutines i horaris amb els nens -La mare empra també l'EAP de l'escola
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Cooperatiu en ocasions -Passotisme en ocasions: quan mostra un baix sentit de la responsabilitat
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Vinculació afectiva pobre: discontinuïtat, incoherència i inconsistència en la funció educativa de la mare cap als seus fills -Transmissió pobre de capitals culturals
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Valors educatius no compartits amb els objectius pedagògics del CRC -Tipologia familiar en risc per inadaptació social a diferents nivells: jurídiques i laborals, culturals i estructurals.
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Té una percepció de si mateix baixa (baixa autoeficàcia) i un entorn familiar hostil. Percep el CRC com un entorn també negatiu, emprant l'automarginació i l'apatia com a estratègies de relació
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Baixa resistència a la frustració -Baix autocontrol en els pensaments i sobretot en les conductes -Baixa capacitat autoreflexiva
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Nouvingut (família marroquina) -Maltractament en l'àmbit familiar

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -Perceben PIRMI -No perceben pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'absència escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alts percentatges d'absentisme tant al CRC com al CEIP -Progressa adequadament, tot i que necessita millorar
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Necessita millorar
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Grau lleu d'insalubritat -Desordre e inestabilitat per l'aparició de la figura paterna acompanyat del seu germà -"Pis pastera" (5 persones en un pis de 65m2)
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix la mecànica sanitària del país però no en fa l'ús adequat. Se li ha explicat en diferents ocasions. S'ha fet l'acompanyament -No hi ha registre/control de les vacunes dels seus dos fills
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Tot i haver visites programades, no es presenta a les hores que li corresponen. Al·lega que no entén les indicacions que se li fan
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-En dos mesos hi hagut una millora, en termes generals de les relacions/interaccions -Amb l'arribada del pare d'en N. hi hagut una regressió significativa en el tipus i la quantitat de relacions
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Està en contacte amb els Servei Socials -Està en un grup de suport de mares solteres (conduït per la psicòloga dels Serveis Social)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-En dos mesos hi hagut una millora, en termes generals de la capacitat/implicació d'en N. al treball en grup: ha augmentat la seva autoeficàcia i sentit de la responsabilitat (per tant més compromís) -Amb l'arribada del pare d'en N. hi hagut una regressió significativa en tots els àmbits de la seva realitat
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Reparició del pare -Relació conflictiva amb el pare -Verbalització d'en N. de maltractaments del seu pare cap a ell i la seva mare
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Família autoritària -Desacord entre les escales morals i de valors de família i CRC i CEIP -Amenaces del pare de donar de baixa a en N.
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Aplica més estratègies relacionals i comunicatives dins a l'arribada del pare
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Lleugera millora abans de l'arribada del pare
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Nouvingut (família marroquina) -Maltractament en l'àmbit familiar

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -La mare treballa fent feines en l'àmbit de la neteja a cases particulars -No perceben pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alts percentatges d'absentisme tant al CRC com al CEIP -Moltes assignatures no li són avaluades
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Retrocés. Necessita millorar
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Grau lleu d'insalubritat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri" -Incorporació de la família en el Projecte Interxarxes
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La mare coneix els recursos i les dinàmiques higièniques i sanitàries del país, tot i que les comparteix necessàriament, sobretot en la cura dels nens -Se li donen indicacions d'higiene per a la cura dels infants
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Informalitat en cites concertades -Necessita l'acompanyament de la treballadora familiar
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-En N. interactua amb la majoria de membres del seu grup d'edat -Dificultats en la qualitat d'aquestes interaccions: 1.Conductes sexistes 2.Conductes violentes i autoritàries 3.Conductes de força i de poder
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Proposta a la mare de ser ajudada pels Servis Socials. -Accés de la mare als equipaments i serveis de recolzament social
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Amb els períodes d'absentisme i baixa, ha perdut en sentiment de pertinença -No es mostra col·laboratiu amb el grup si el grup no fa el que ell diu
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Desaparició del pare -La mare verbalitza que en N. l'ha agredit en alguna ocasió. Possible cas de reproducció social -Vinculació afectiva pobre: incoherència i inconsistència en la funció educativa de la mare alhora de posar límits i normes de conducta -Transmissió pobre de capitals culturals
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Valors educatius no compartits amb els objectius pedagògics del CRC -Tipologia familiar en risc per inadaptació social a diferents nivells: jurídiques, culturals i estructurals.
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Coneix més estratègies de les que aplica -Aplica estratègies assertives quan li interessa i fa veure que no en té quan no li interessa, justificant així la seva situació "de marginat". Cas d'autoestigmatització
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Inadaptació emocional a les situacions de frustració
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Nouvingut (família marroquina) -Maltractament en l'àmbit familiar

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -La mare treballa fent feines en l'àmbit de la neteja a cases particulars -No perceben pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Lleuger increment de la motivació acadèmica -Nul absentisme
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Millora qualitativa del seu nivell
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Millora en la salubritat de la llar
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri" -Participació en el Projecte Interxarxes
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres sociosanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La mare es va adaptant a les condicions higiènic-sanitàries del nostre context -Tant en N. com el seu germà petit venen més nets al CRC i amb la indumentària adequada al temps
		Ús dels centres socio sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Es regulen les visites al pediatre -Compleix les hores programades
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Hi ha interacció social -Inestabilitat en les relacions tant amb els iguals com amb els referents adults: hi ha actituds de esforç de relació i actituds d'automarginació
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-La mare accedeix a ingressar a les cadenes de recolzament social -Hi ha certes resistències a escoltar/aplicar les eines i orientacions que se li donen
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Episodis d'inestabilitat amb el sentiment de pertinença: hi ha episodis d'autoestigmatització i episodis de col·laboració
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Dificultats de relació amb la mare -Constants faltes de respecte -Alguns episodis d'agressió (segons testimoni de la mare)
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare assumeix més rol de disciplina -La mare comparteix relativament els valors educatius del CRC i CEIP i segueix amb dificultats les indicacions i assessoraments pedagògics que se li donen des dels equipaments
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Certa maduresa en les habilitats de comunicació amb els iguals: 1.Disculpar-se 2.Escolta -Dies de immaduresa total
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Certa tranquil·litat i estabilitat emocional -Usa estratègies per l'autocontrol (dirigeix així la pròpia conducta): 1.Es crida, s'insulta i es pega ell mateix -Inestabilitat emocional
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Nouvingut (família marroquina) -Maltractament en l'àmbit familiar	

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -La mare treballa fent feines en l'àmbit de la neteja a cases particulars -No perceben pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Regularitat en l'assistència al CEIP i al CRC -Assistència obligatòria a les visites del projecte Interxarxes
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Progressa adequadament, tot i que no assoleix els mínims per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Millora en la salubritat de la llar
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri" -Participació en el Projecte Interxarxes
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Adaptació en les condicions higiènic-sanitàries i estructurals del nostre context socio-sanitari -Certa adaptació i comprensió dels aspectes burocràtics del sistema sanitari
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Es regulen les visites al pediatre -Compleix les hores programades
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Ha establert un lligam sòlid amb un dels nois del centre -Amb la resta del grup millora una mica les relacions i les interaccions
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-En N. també entra en el Projecte Interxarxes, i per tant, es visita amb el psicòleg psicoanalista del projecte
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-La cooperació i el treball en equip va en funció de la seva motivació personal -Té conductes d'egoisme i conductes de cooperació
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-En N. reproduceix conductes estereotipades del seu pare, sobretot en relació a conductes sexistes amb la seva mare -Relació molt complexa
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare manifesta indefensió davant d'en N. No és capaç d'establir normes ni límits -Hi ha dificultats en l'entesa entre els criteris educatius del CEIP i el CRC i la mare -Des del Projecte Interxarxes es qüestiona la competència i capacitat cognitiva de la mare.
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Amb el grup d'iguals en N. emprar habilitats alternatives a l'agressió: 1.Ajuda als altres 2.Utilitza l'autocontrol 3.Defensa amb paraules el que pensa 4.Respon a les bromes 5.Negocia
		Resiliència	Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Es detecta una tendència a millorar les seves relacions i emocions socials, tot i que amb la seva mare mantenen unes relacions beligerants -Controla més les emocions en context grupal -No controla ni gestiona l'expressió de la ràbia amb la seva mare
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Nouvingut (família marroquina) -Maltractament en l'àmbit familiar

Con	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -La mare treballa fent feines en l'àmbit de la neteja a cases particulars -No perceben pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Regularitat en l'assistència al CEIP i al CRC -Assistència obligatòria a les visites del projecte Interxarxes
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Comprensió en la lecto-escritura
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Insalubritat resolta -Cert desordre en les rutines i horaris de la casa
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri" -Participació en el Projecte Interxarxes -Per manca de pressupost, els Serveis Socials del Carmel, eliminen la figura de la psicòloga. El barri del Carmel no té servei de psicologia gratuït per a la població
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-Assimilació de la informació que es facilita en la xarxa sanitària -Adequació de la informació a la seva realitat quotidiana
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús correcte i continuat de la xarxa
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Lligam sòlid amb un dels nois del CRC. Aquest noi comparteix aula amb ell al CEIP
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Tant en N. com la seva família usen els equipaments i serveis següents: 1.-Projecte Interxarxes 2.-EAP (del CEIP) 3.-CRC 4- <i>Grup de suport a dones</i> (Grup dels Serveis Socials – gestionat per l'equip d'educadores i educadors dels SS del Carmel)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Se sent partícep del grup si el seu amic també hi participa -Coopera i se sent del grup, si el grup accepta part de les nores que ell imposa. És com una pertinença "condicionada" als seus interessos
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Relació molt complexa -Constants faltes de respecte recíproques entre mare i N.
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare ha guanyat certa autoritat sobre en N. -Té eines però perd l'autoritat davant d'en N. -Se sent incapaç d'establir límits. -Amb el projecte Interxarxes es donen eines educativa a la mare
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Ha après i aplica algunes estratègies d'interacció: 1.-Demana ajut quan ho necessita (al seu amic) 2.-Es disculpa quan entén que s'ha equivocat 3.-Expressa afecte amb el seu amic (s'abracen en ocasions)
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Controla més les emocions en context grupal -No controla ni gestiona l'expressió de la ràbia cap als seus pares (els culpabilitza de la seva "desgràcia")
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Nouvingut (família marroquina) -Maltractament en l'àmbit familiar

Conc	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -La mare treballa fent feines en l'àmbit de la neteja a cases particulars -No perceben pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Fracàs escolar: suspèn en totes les àrees de coneixement. Dificultats en la concentració i atenció -No hi ha absentisme escolar
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Comprensió correcte en la lecto-escritura
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Insalubritat i desordre de la llar
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Tant en N. com la seva família usen els equipaments i serveis següents: 1.-Projecte Interxarxes 2.-EAP (del CEIP) 3.-CRC 4-Grup de suport a dones (Grup dels Serveis Socials –gestionat per l'equip d'educadores i educadors dels SS del Carmel)
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Assimilació de la informació que es facilita en la xarxa sanitària -Adequació de la informació a la seva realitat quotidiana
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús correcte i continuat de la xarxa
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Bona relació amb un dels nois -Comparteixen moltes estones de parlar els dos sols -Sembla que en N. és capaç d'expressar el que li passa emocionalment amb aquest amic seu -Busca aquest amic seu. Certa dependència i necessitat d'estar amb ell
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Dificultats per part de la mare per assistir a les sessions del <i>Grup de suport a dones</i> (Grup dels Serveis Socials –gestionat per l'equip d'educadores i educadors dels SS del Carmel) -Assistència regular a les sessions del CRC i el Projecte Interxarxes
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Coopera molt amb activitats on hi hagi el seu amic -Li costa, tot i que cada cop menys cooperar amb la resta del grup -Se sent relativament partícep de les accions grupals, si aquestes tenen relació amb l'esport
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Reapareix la figura del pare -La mare acull al pare a casa -Relació de rebuig d'en N. cap al seu pare i cap a la seva mare
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Amb la figura patriarcal la família esdevé autoritària -No es comparteixen els valors educatius entre la família (especialment el pare) i el CRC o el CEIP -Dificultats des del CRC en l'entesa amb la figura paterna -El pare no vol entrevistar-se amb la directora del centre
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Aplica menys habilitats personals de les que ha après -Aplica habilitats personals quan se sent motivat i interessat per algun tema: 1.-Diàleg i escolta 2.-Negociació 3.-Intercanvi de favors 4.-Fa propostes de millora
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-En el grup d'iguals del CRC gestiona i controla la conducta -En l'àmbit familiar projecte ràbia i rancúnia cap a la mare i sobretot cap al pare, fins al punt que manifesta que "ese, no es mi padre"
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Nouvingut (família marroquina) -Maltractament en l'àmbit familiar

Número de fitxa: FI 4.9.
Data de la observació: Octubre 2006.

Conc	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -La mare treballa fent feines en l'àmbit de la neteja a cases particulars -No perceben pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Augment de l'absentisme escolar -Retrocés en el rendiment escolar -Necessita millorar en moltes de les àrees de coneixement
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Comprensió correcte en la lecto-escritura
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-No se'n tenen dades (no accepten la treballadora familiar de la nova zona)
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Canvi de domicili. Viuen a la Taxonera, un barri amb tipologies de població semblants a les del Carmel -Participació en el Projecte Interxarxes
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Assimilació de la informació que es facilita en la xarxa sanitària -Adequació de la informació a la seva realitat quotidiana
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús correcte i continuat de la xarxa
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Regressió en la qualitat de les interaccions amb el seu grup d'iguals
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-Dificultats per part de la mare per assistir a les sessions del <i>Grup de suport a dones</i> (Grup dels Serveis Socials –gestionat per l'equip d'educadores i educadors dels SS del Carmel) -Assistència regular a les sessions del CRC i el Projecte Interxarxes
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Retorcés en la capacitat altruista -Conductes d'egoisme -Actituds d'automarginació i passotisme
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Dificultats de relació familiar: <i>habitus</i> fonamentats en els insults i les faltes de respecte -Poca estimulació cognitiva i cultural familiar
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Pare autoritari -No es comparteixen els valors educatius entre la família (especialment el pare) i el CRC o el CEIP -Dificultats des del CRC en l'entesa amb la figura paterna
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Retrocés en les estratègies assertives de relació -Retorn d'estratègies com: 1.Rigidesa en el discurs 2.Totalitarisme 3.Imposició de la opinió a través de la força
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Accions de violència en el context familiar -Poc autocontrol de la conducta en el context familiar -Retorcés també de l'autocontrol en el grup d'iguals del CRC
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Nouvingut (família marroquina) -Maltractament en l'àmbit familiar

Fitxes del nivell d'integració del Cas 5. Cristian

Número de fitxa: FI 5.1.
Data de la observació: Octubre 2003.

Co	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Sense dades
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt grau d'absentisme -Escolarització especial (Escola Rel)
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-No llegeix i no escriu -Desconeixement total de totes les disciplines instrumentals
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Té accés als centres socio-sanitaris -La família estar informada sobre les condicions higiènic-sanitàries en les que ha de viure en C., i les segueix i aplica
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-El pare es responsabilitza de les visites i seguiment sanitari del C. -Hi ha regularitat en les visites
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-No interacciona ni amb el grup d'iguals ni amb altres grups d'edat -Evita relacionar-se amb el grup (marxa dels llocs en els que hi ha molta gent) -Té por dels sorolls que fa la gent
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Intervenien els següents serveis: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel 2.-Equip psicopedagògic del CRC
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No expressa sentir-se partícip del grup -No treballa ni participa de les activitats del grup -No es planteja que vulgui participar amb el grup o que vulgui establir contacte amb cap company/a del seu grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Relacions complexes familiars: 1.-En C. diu que no té "pare" 2.-El pare del C. diu que el seu fill "és un monstre" 3.-La mare del C. té depressió crònica
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Sense dades sobre la família com a grup social
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Empra estratègies d'evitació i fugida davant dels grups d'iguals
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-No hi ha gestió emocional equilibrada -Expressa frustració i ràbia trencant jocs i joguines (concretament cotxes) -Té pors no controlades
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Estats d'ansietat per aprensió anticipatòria -Aïllament del grup -Pors obsessives

Número de fitxa: FI 5.2.
Data de la observació: Gener 2004.

Co	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Estabilitat econòmica -El pare és el sostén econòmic de la família -La mare cobra atur
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència irregular tant a l'escola com al CRC -Escolarització especial (Escola Rel) -Refoç escolar i formatiu al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-No llegeix i no escriu -Desconeixement total de totes les disciplines instrumentals
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Té accés als centres socio-sanitaris -La família estar informada sobre les condicions higiènic-sanitàries en les que ha de viure en C., i les segueix i aplica
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-El pare es responsabilitza de fer el seguiment sanitari del C. -Assisteix puntualment a les visites mèdiques que estan programades
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-No intreacciona ni amb el grup d'iguals ni amb altres grups d'edat -Evita relacionar-se amb el grup (marxa dels llocs en els que hi ha molta gent) -Té pors
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Interven en els següents serveis: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel 2.-Equip psicopedagògic del CRC
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No participa i no coopera amb el grup -Usa <i>la fugida</i> com a mecanisme de defensa i regulació de l'ansietat
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Relacions complexes entre en C. i la seva família: 1.-La mare es relaciona poc o molt poc amb el C.: verbalitza sovint que el seu fill és un "monstre"
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare no comparteix les línies educatives del CRC -Dificultats per establir relació i comunicació amb la família
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-No empra estratègies de relació adequades per a la interacció social
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Dificultats en la gestió emocional -Deficiències en la concepció d'autoconcepte: 1.-Dificultats per reconèixe's davant del mirall 2.-Indefinició de l'esquema corporal 3.-Immaduresa emocional
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Estats d'ansietat per aprensió anticipatòria -Aïllament del grup -Pors obsessives

Número de fitxa: FI 5.3.
Data de la observació: Abril 2004.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Estabilitat econòmica -El pare és el sostén econòmic de la família -La mare cobra atur
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència irregular tant a l'escola com al CRC -Escolarització especial (Escola Rel) -Refoç escolar i formatiu al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense evolució en el coneixement i comprensió de les disciplines instrumentals
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Té accés als centres socio-sanitaris -La família estar informada sobre les condicions higiènic-sanitàries en les que ha de viure en C., i les segueix i aplica
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-El pare fa l'acompanyament del C. als centres sanitaris corresponents
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-No interactua amb cap usuari del CRC -Interaccions només amb el seu referent (en C. té una educadora només per ell): busquen espais dins del CRC en els que no hi hagi ningú -Deficiències en la capacitat relacional -Deficiències en la comprensió emocional dels altres
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Intervenien els següents serveis: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel 2.-Equip psicopedagògic del CRC 3.-Serveis Socials (treballadora familiar, assistent social, educadora social i psicòloga)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No participa i no coopera amb el grup -Usa <i>la fugida</i> com a mecanisme de defensa i regulació de l'ansietat -No se sent del grup, perquè l'evita
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-En C. evita tot contacte físic amb el seu pare: 1.-No permet que li dongui petons 2.-No permet que li faci abraçades -No coneixem la vinculació amb la seva mare doncs mai els hem vist junts
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família no segueix una línia educativa coherent -La família no té interès en conèixer els valors educatius o morals del CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Pocs recursos personals, tant per part d'en C. com per part de la família: baix capital social i cultural
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Creiem que no és capaç de gestionar emocions perquè ni tant sols expressa emocions: no riu, no plora, no s'emociona per les novetats....
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Estats d'ansietat per aprensió anticipatòria -Aïllament del grup -Pors obsessives

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Estabilitat econòmica -El pare és el sostén econòmic de la família: agafa la baixa -La mare cobra atur
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència irregular tant a l'escola com al CRC -Escolarització especial (Escola Rel) -Refoç escolar i formatiu al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense evolució en el coneixement i comprensió de les disciplines instrumentals: no llegeix i no escriu
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-Té accés als centres socio-sanitaris -La família estar informada sobre les condicions higiènico-sanitàries en les que ha de viure en C., i les segueix i aplica
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús continuat i adequat dels centres sanitaris
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Rebuig i fugida del grup d'iguals -Mostra cert interès per saber com es diuen alguns dels nens més petits del CRC: fa petons al cap de manera compulsiva a un dels nens, fins al punt que el nen que els rep "surt corrents" cada cop que el veu venir
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-Intervenien els següents serveis: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel 2.-Equip psicopedagògic del CRC Considerem el cas com un exemple de multipatologia familiar: demanem la intervenció d'altres professionals més especialitzats
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No coopera, no treballa amb el grup d'iguals -Agressions puntuals a usuaris i a la seva educadora de reforç -El grup el rebutja (exclusió exògena)
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La mare insulta al nen en continuades ocasions -El pare amenaça a en C. de tancar-lo per sempre -En C. agradeix al pare amb petades i cops
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare insulta als professionals del CRC -L'àvia d'en C. amenaça de posar una denúncia al CRC i als propis pares
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Les situacions d'ansietat no el deixen usar estratègies personals de relació
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-No gestiona ni expressa emocions -Quan se sent ansiós córrer al voltant del pati durant molta estona, sempre i quan no hi hagi ningú
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Estats d'ansietat per aprensió anticipatòria -Aïllament del grup -Pors obsessives

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques lleus: la mare i l'àvia cobren pensions mínimes -El pare cobra tot i estar de baixa
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència regular i normalitzada al CRC i a l'escola -Escolarització especial (Escola Rel) -Refoç escolar i formatiu al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense evolució en el coneixement i comprensió de les disciplines instrumentals: no llegeix i no escriu
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-Té accés als centres socio-sanitaris -La família estar informada sobre les condicions higiènico-sanitàries en les que ha de viure en C., i les segueix i aplica
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Es decideix medicar a en C. per reduir els nivells d'ansietat i els episodis d'obsessió. Se li dona Risperdal i Comtan
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Rebuig i fugida del grup d'iguals (passa les hores de la tarda buscant espais en els que poder estar sol, fins i tot es tanca dins del lavabo i es tapa les orelles durant llargues estones)
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-Intervenien els següents serveis: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel 2.-Equip psicopedagògic del CRC 3.-CMIJ (psiquiatria) 4.-Serveis Socials (treballadora familiar, assistent social, psicòloga, educadora social)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No se sent partícip del grup: 1.-Detecció de problemàtiques en la configuració de la identitat: episodi obsessiu en el que pregunta si "és un niño" -Grau d'integració o adaptació social nul: no es comporta d'acord amb les expectatives, normes i funcionament del grup entorn
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La mare usa la negació com a mecanisme de defensa: nega la realitat de la seva situació familiar i inventa una realitat paral·lela, fins al punt de verbalitzar "que tiene otro hijo que estudia en la universidad" (diagnòstic fet pel CMIJ)
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Mare amb depressió crònica (des del CRC ens queixem que encara no coneixem a la mare) -Pare amb problemàtiques amb l'alcohol (sovint arriba al CRC begut)
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Dificultats en la psicolingüística: 1.-No coneix patrons lingüístics que regulin el processament de la informació, la comunicació interpersonal i l'aprenentatge de nivells superiors (conceptes, principis) -No sabem si és capaç de relacionar pensament amb llenguatge -Dificultats en la diferència entre realitat i imaginació
Resiliència		Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-En C. emprava la introjecció com a mecanisme de defensa: autoagressió contra un mateix per no tenir la possibilitat d'agressió al pare (aquest és un diagnosi del psicoanàlisi) -Dificultats per a establir quina és la seva identitat	
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Trets esquizoïdes -Trets psicòtics -Trastorns de personalitat	

} No hi ha un diagnosi clar i precís del que li passa al C.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques lleus: la mare i l'àvia cobren pensions mínimes -El pare cobra tot i estar de baixa
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Escolarització especial (Escola Rel) -Reforç escolar i formatiu al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense evolució en el coneixement i comprensió de les disciplines instrumentals: no llegeix i no escriu
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Té accés als centres socio-sanitaris -La família estar informada sobre les condicions higiènic-sanitàries en les que ha de viure en C., i les segueix i aplica
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Control de la medicació -En la reunió de seguiment s'acorda revisar la medicació perquè en C. està molt baix d'energia (la medicació l'aplaça excessivament)
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Busca la soledat en el CRC -Interacciona només amb l'educadora
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-Intervenien els següents serveis: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel (mestre, psicòloga, pedagoga) 2.-Equip psicopedagògic del CRC (pedagoga) 3.-Interxarxes (psicoanalista, pediatria,...) 4.-CMIJ (servei de psiquiatria) 5.-Serveis Socials (treballadora familiar, assistent social, psicòloga, educadora social)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Situació d'exclusió endògena i exclusió exògena
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La mare empra l'exorcisme com a mecanisme de defensa: fa gestos i té pensaments màgics per a anul·lar pensaments o emocions inacceptables -El pare verbalitza que no pot assumir la situació: expressa impotència i fins i tot plora
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Encara no coneixem la mare -El pare es responsabilitza de la cura, els horaris i rutines del C.
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Considerem que certs recursos personals només els podrà obtenir per metodologia conductista (lleï del reforç): 1.-Reforç de conductes prosocials 2.-Càstig de conductes
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Dificultats per a l'expressió emocional: confon realitat amb imaginació, i per tant, no experimenta situacions emocionants
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Trets esquizoïdes -Trets psicòtics -Transtorns de personalitat } No hi ha un diagnosi clar i precís del que li passa al C.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-El pare marxa de casa -Inestabilitat i precarietat econòmica
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Escolarització especial (Escola Rel) -Des del CRC hi hagut un canvi en els objectius educatius: preval treballar la integració d'en C. enlloc del reforç escolar
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Certa adquisició de les competències en l'escriptura i la lectura
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família està informada de les condicions higiènic-sanitàries
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La treballadora familiar s'encarrega de portar a en C. a les visites programades (CAP, CSMIJ,...) -La mare eludeix les seves responsabilitats
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interaccions dificultoses amb els iguals i l'educadora -En C. toca els pits i estira els cabells a l'educadora de manera reiterativa -L'educadora del CRC deixa la feina i la substitueix un educador
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-Intervenien els següents serveis: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel (mestre, psicòloga, pedagoga) 2.-Equip psicopedagògic del CRC (pedagoga) 3.-Interxarxes (psicoanalista, pediatria,...) 4.-CMIJ (servei de psiquiatria) 5.-Serveis Socials (treballadora familiar, assistent social, psicòloga, educadora social) -A la reunió de seguiment del cas el CRC manifesta que no pot fer-se càrrec d'aquest cas, tant per falta de formació dels professionals com per falta de infraestructura adaptada a les necessitats d'en C.
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-El nou educador del CRC treballa la integració en el grup i l'obliga a compartir espai i temps amb el seu grup d'iguals: 1.-Usa la contenció física amb en C.
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-El pare marxa de casa i viu en una pensió al barri del Raval -No hi ha contacte ni vincle amb en C. -La mare manifesta que vol tancar a en C. en un centre psiquiàtric
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família es pot considerar deseducadora
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Moltes dificultats per aplicar metodologia conductista: 1.-No entén el càstig com a quelcom negatiu 2.-No processa ni assimila la informació i reflexió que se li fa sobre els motius del càstig 3.-No hi ha canvi de conducta ni pel reforç positiu ni pel càstig -No trobem opcions educatives i psicològiques de reeducar la seva conducta i cognició
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Gestiona l'ansietat i les pors a partir de la violència contra persones i objectes, tan a dins com a fora del CRC
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Trets esquizoïdes -Trets psicòtics -Trastorns de personalitat

Número de fitxa: FI 5.8.
Data de la observació: Juny 2005.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -El pare ha tornat. Torna a treballar i es converteix en el sostén econòmic de la família
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Escolarització especial (Escola Rel) -Assistència al CRC
		Analfabets	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Adquisició de competències en escriptura (sap escriure el seu nom amb lletra de pal, -amb acompanyament guiat)
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-La família estar informada
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-El pare torna a assumir l'assistència i la programació de les rutines i visites mèdiques i psiquiàtriques del C.
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interacció amb l'educador. L'educador opta per una metodologia més activa: surten a passejar diàriament amb en C. pel carrer -Mostra interès pels grups de petits: fa petons al cap i de manera obsessiva a un dels nens petits
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel i del CRC; 2.- Interxarxes; 3.- CMIJ; 4.-Serveis Socials -Es decideix que el CRC continua fent-se càrrec de l'atenció del C. perquè cal mantenir-lo fora de l'àmbit familiar, i no existeix la possibilitat d'ingressar-lo en un centre psiquiàtric per la seva edat -El CRC insisteix en la impossibilitat d'atendre'l correctament
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No se sent partícep perquè: 1.-No interacciona 2.-No forma part de l'estructura del grup 3.-No hi ha cohesió (exclusió endògena i exògena) 4.-No comparteix fites, ni objectius, ni aspectes de la seva cultura intragrupal
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Relació destructiva del C. i la seva mare -Agressions recíproques del C. i la seva mare -La mare amenaça contínuament a en C. de tancar-lo en un centre
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-El pare comparteix i agraeix les intervencions educatives que es fan amb el C. des del CRC -El pare, per primera vegada, verbalitza i assumeix que tenen un problema i busca assessorament
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-No emprava estratègies de relació prosocial per incapacitat cognitiva i funcional
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Té una conducta ansiosa i nerviosa que expressa a partir de moviments i comportaments obsessius -Incapacitat de gestionar les emocions verbalment
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-L'equip de professionals es reserva el diagnòstic de la seva patologia per manca de consens i acord sobre el què té

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-El pare és el sostén econòmic de la família -L'àvia cobra pensió -La mare ha deixat de cobrar atur i tramita una PIRMI
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Escolarització especial (Escola Rel) -Des del CRC ens plantegem fer reforç escolar i no treballar tant la integració en el grup
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Retrocés en les disciplines instrumentals: no escriu res
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix i estar informada
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-El pare es responsabilitza del seguiment dels aspectes mèdics i psiquiàtrics del C.
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-La interacció amb els iguals estar estancada -Interacció única amb l'educador de referència -En aquest curs escolar hi ha una disminució d'hores d'assistència al CRC i per tant, dels espais per a la interacció social
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel i del CRC 2.- Interxarxes 3.-CMIJ 4.-Serveis Socials
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No se sent partícep perquè: 1.-No interacciona 2.-No forma part de l'estructura del grup 3.-No hi ha cohesió (exclusió endògena i exògena) 4.-No comparteix fites, ni objectius, ni aspectes de la seva cultura intragrupal
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La mare i l'àvia rebutgen a en C. Verbalitzen que volen ingressar-lo en un centre psiquiàtric, per diferents motius: 1.-Dificultats econòmiques 2.-Dificultats emocionals i psicològiques de fer front a la situació 3.-Tener pors cap a reaccions i conductes d'en C. 4.-"el criteri dels veïns"
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Família deseducadora, ja que no atén les necessitats del C.: 1.- Afectivitat 2.-Orientació i estabilitat emocional 3.-Ajut a l'autodefinició i formació de la identitat 4.-Rituals i ordenació d'horaris
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-No hi ha evolució en l'assoliment i aplicació de les estratègies relacionals i comunicatives
		Resiliència	Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-El seu alt grau d'ansietat, els seus brots obsessius-compulsius i la manca de construcció identitària l'impossibilita la gestió de les emocions -Reacciona amb agressió i violència
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-L'equip de professionals es reserva el diagnòstic de la seva patologia per manca de consens i acord sobre el què té	

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-El pare és el sostén econòmic de la família -L'àvia cobra pensió -A la mare li han rebutjat la PIRMI
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Escolarització especial (Escola Rel) -Reforç escolar des del CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense assoliment de les competències i continguts que estableix el Pla individualitzat escolar
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix i estar informada
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-El pare es responsabilitza del seguiment dels aspectes mèdics i psiquiàtrics del C.
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-La interacció social dins del CRC es focalitza només amb l'educador -Hi ha agressions continuades del C. cap a l'educador
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel i del CRC 2.- Interxarxes 3.-CMIJ 4.-Serveis Socials
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No coopera i no treballa amb el grup -Desenvolupa les activitats sol -Impossibilitat de cooperar amb el grup: té reaccions d'agressió i de por
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-El pare fa grans consums d'alcohol, sovint ve a recollir al C. begut -El pare expressa davant del C. que no sap que fer amb ell. Estableixen relacions de amenaces i cops -La mare no respon a les convocatòries de reunions al CRC
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-No considerem que la família es faci un plantejament coherent i estable en referència a la formació integral del C.
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Per a l'assoliment i aprenentatge d'estratègies de relació empram diferents metodologies instruccionals: 1.-Conductisme (reforçadors i càstigs) 2.-Aprenentatges per imitació i observació 3.-Associacionisme 4.-Constructivisme
Resiliència		Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Reconeix quan estar nerviós i és capaç de verbalitzar-ho, tot i que després no té autocontrol dels seus impulsos -Reacciona a les emocions negatives i la frustració trencant objectes (especialment cotxes de joguina)	
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-L'equip de professionals es reserva el diagnòstic de la seva patologia per manca de consens i acord sobre el què té	

No s'assoleixen resultats definitius i permanents en el temps amb cap de les metodologies emprades

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-El pare és el sostén econòmic de la família -L'àvia cobra pensió
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Escolarització especial (Escola Rel) -Reforç escolar des del CRC (el seu educador de referència agafa la baixa)
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Adquisició de capacitats per a l'escriptura: escriu en lletra de pal (amb acompanyament guiat)
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix la xarxa sanitària del país i hi té accés
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-El mes de febrer el C. ha fet ingrès d'emergència en un centre de malalts mentals. En surt una setmana més tard
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Nul·la capacitat de relació: 1.-S'autolesiona les orelles quan estar amb el seu grup d'iguals (té por dels sorolls) 2.-Dóna cops als seus companys de grup i als educadors (el seu educador de referència agafa la baixa)
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel i del CRC 2.- Interxarxes 3.-CMIJ 4.-Serveis Socials (es mantenen el número de professionals que hi intervenen, però sense la figura de la psicòloga per manca de pressupostos en els Serveis Socials) -Considerem que en C. i la seva família estan en situació d'exclusió per la permanència de la situació i per la poca evolució positiva del cas d'ençà que es va diagnosticar com a família en risc d'exclusió (fa massa temps)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-La família coneix la xarxa sanitària del país i hi té accés
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-El pare és el referent de la família. Ens informe diàriament de les "malifetes" que li fa en C. -En C. fa balancejos i es dóna cops a les orelles quan sent al seu pare, i verbalitza que "este no és mi padre"
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Família deseducadora: sense línia educativa coherent ni permanent
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	--Per a l'assoliment i aprenentatge d'estratègies de relació empram diferents metodologies instruccionals: 1.-Conductisme (reforçadors i càstigs) 2.-Aprenentatges per imitació i observació 3.-Associacionisme 4.-Constructivisme } No s'assoleixen resultats definitius i permanents en el temps amb cap de les metodologies emprades
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Reacciona les emocions negatives i la frustració trencant objectes (especialment cotxes de joguina) -Llença objectes de tot tipus per les finestres del CRC al carrer
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Diagnosi fet: psicosis infantil amb episodis de fòbia patològica monosimptomàtica -Trastorns obsessius-compulsius

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-El pare marxa de la casa -Dificultats i inestabilitat econòmica
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Escolarització especial (Escola Rel) -Reforç escolar des del CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Capacitats en la lecto-escritura: 1.- Llegeix i escriu amb dificultats paraules i frases: reconeixement de signes lingüístics 2.-Comprensió deficitària del significat dels signes escrits
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix la xarxa sanitària del país i hi té accés
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-En C. el mes de maig ha estat ingressat en un centre de malalts mentals durant uns dies -Se li va modificar la medicació -La mare d'en C. és ingressada per intent de suïcidi
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-No interactua. Busca els espais solitaris -Relació difícil amb el nou educador-tutor: hi ha rebutj
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel i del CRC; 2.- Interxarxes; 3.-CMIJ; 4.-Serveis Socials -Des de la reunió de seguiment ens plantegem derivar el cas al EAIA i endegar el procés de retirada de la custòdia -Des del CRC insistim que no podem donar una atenció de qualitat ni a la família ni al C. per manca de formació/infraestructura pròpia
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No participa ni col·labora -No se sent del grup però tampoc expressa necessitat de pertinença
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Estableix relacions de vincle amb l'àvia -Dormen junts en el mateix llit -El pare ha marxat de casa
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Segon intent de suïcidi de la mare
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Des del CRC ens plantegem treballar la resistència de la situació d'exclusió, que com a mínim que no vagin a menys
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Llença objectes de tot tipus per les finestres del CRC al carrer -Llença contra els educadors i educadores objectes grans (cadires, per exemple)
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Psicosi infantil -Episodis de fòbia patològica monosimptomàtica -Trastorns obsessius-compulsius

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-El pare marxa de la casa -Dificultats i inestabilitat econòmica
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Escolarització especial (Escola Rel) -Reforç escolar per part del CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Ha fet regressió -No recorda ni l'escriure ni el llegir
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família usa i coneix la xarxa sanitària del país
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La família fa ús de tots els serveis i equipaments sanitaris del entorn -Empren el servei d'emergències mentals amb regularitat
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Millora la relació entre l'educador-tutor i en C. -El seu grup d'edat rebutja està amb ell. Diuen que està "boig" i que tenen por
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel i del CRC; 2.-Interxarxes; 3.-CMIJ; 4.-Serveis Socials -Des del CRC rebutgem l'assistència definitiva del C. al·legant perill en la integritat física dels usuaris més petits i del propis educadors
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No se sent partícep del grup -No hi hagué cap canvi en el seu grau d'integració en el grup: 1.-No es conforma a la norma perquè ni la té interioritzada, ni la valora, ni l'entén 2.-L'exclouen i s'exclou
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Vincles de dependència amb l'àvia. Tot i les recomanacions dels equips educatius, l'àvia i en C. dormen junts -Sentiment de culpabilitat de la mare
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Família deseducadora
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-No hi ha canvis significatius: 1.-No entén el càstig 2.-No recorda les amonestacions 3.-Té episodis de confusió entre realitat i imaginació 4.-Autolesions i agressions als altres 5.-Brots d'ansietat, brots d'obsessió-compulsió 6.-No interaccions prosocials
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Sense canvis
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Psicosi infantil -Episodis de fòbia patològica monosimptomàtica -Trastorns obsessius-compulsius

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Escolarització especial (Escola Rel) -CRC (es tramita la baixa del cas)
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Recupera part de l'escriptura i la lectura (lletra de pal)
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -La tipologia de barri, el diagnosi de les seves necessitats, el seu perfil,... està especificat en l'apartat de "Diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família està informada i té accés als centres sanitaris -La família sap que no hi ha centres d'internament permanent per infants de l'edat del C.
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Es revisa la medicació
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interaccions fonamentades amb l'agressió tant amb els usuaris del centre, com amb l'equip d'educadors, com amb les persones del carrer (en els casos que fem excursions)
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-Equipaments que intervenen: 1.-Equip psicopedagògic de l'Escola Rel i del CRC; 2.- Interxarxes; 3.-CMIJ; 4.-Serveis Socials -Tot i les crítiques diverses dels altres serveis i equipaments, des del CRC donem el cas per traslladat i rebutgem la seva inscripció al CRC
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No se sent partícep del grup -No treballa ni coopera
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Es perd el contacte amb el pare -La mare és l'única interlocutora que tenim amb la família -La mare anomena "monstruo" al seu fill, fins i tot davant d'ell
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Família deseducadora i en situació d'exclusió social -La mare empra alternativament mecanismes de defensa contradictoris com: 1.-El sentiment de culpabilitat: la mare té conductes d'expiació i sacrifici per fer front a la seva "pena" i compensar la seva culpa 2.-La negativitat: nega la gravetat de la situació i accepta en C. amb afecte 3.-L'heteroagressivitat: rebutja obertament a en C.
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Sense evolució -Per a justificar el rebuig del C. al CRC fem un informe sobre la seva evolució durant els 4 cursos escolars, al·legant que no ha millorat ni evolucionat en cap dels recursos personals
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Sense canvis, expressa la frustració amb autolesions, agressió cap als altres i trencament d'objectes -Expressa "riures" quan estira els cabells de les nenes
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Psicosi infantil -Episodis de fòbia patològica monosimptomàtica -Trastorns obsessius-compulsius

Fitxes del nivell d'integració del Cas 6. Antonio

Número de fitxa: FI 6.1.
Data de la observació: Gener 2004.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Sense dades
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt absentisme escolar -Alt absentisme al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Nivell mínim de comprensió en la lecto-escritura (hi ha antecedents d'analfabetisme a la família –pare, mare i avis-)
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al Carmel -El barri disposa dels serveis i equipaments referenciats al "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-Sense dades: no sabem quina informació higienico-sanitària té a família de l'A.
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-No hi ha control de quines visites ha de fer, ni de si s'ha visitat anteriorment
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interacciona amb el grup d'iguals -Qualitat precària de la interacció
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-El cas es detectat pels educadors de carrer dels Servis Socials, i ens deriven el cas al CRC per a intervenir
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-L'A. no participa -Es mostra destructiu amb les activitats que es plantegen -Boicoteja les accions grupals
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-L'A. estableix vincles familiars amb el seu avi -El pare de l'A. està a la presó
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Família deseducadora 1.-L'A. no té límits, ni horaris, ni rutines 2.-L'A. passa moltes hores al carrer (hores escolars incloses) 3.-La família fa resistència per a poder conèixer's
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Pocs recursos personals -Caràcter molt impulsiu i poc reflexiu -Poques habilitats socials
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Capacitat pobre de gestió emocional
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Desvinculació afectiva -Nul autocontrol de la conducta	

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Sense dades (suposem que és la família extensa la que manté a l'A.: tiets i cosins)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt absentisme escolar: indicadors de fracàs escolar -Alt absentisme al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Nivell mínim de comprensió en la lecto-escritura (hi ha antecedents d'analfabetisme a la família –pare, mare i avis-)
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades (alta resistència de l'avi perquè la treballadora familiar accedeixi al domicili)
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al Carmel -El barri disposa dels serveis i equipaments referenciats al "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Sense dades: no sabem quina informació higiènic-sanitària té a família de l'A.
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-No es coneix registre sanitari de l'A.
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interacciona amb el grup d'iguals -Qualitat precària de la interacció
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Moltes dificultats per a la intervenció: 1.-Serveis Socials (assistent social, educadora social, psicòloga) 2.-CRC (pedagoga, treballadora social) 3.-EAP 4.-CEIP
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-No se sent partícep del grup ni del CRC -Dificultats per vincular-lo a les activitats del CRC -Dificultats per treballar aspectes preventius -Dificultats per treballar una educació integral (normes, hàbits, pensament autònom, raonament causal, autoconsciència,...) -Dificultats per treballar el sentiment comunitari
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-El vincle afectiu s'estableix amb l'avi -La mare de l'A. se la considera una "Romi fulera" (dona engany) i ha estat <i>desterrada</i> del barri (com a sentència de la llei gitana)
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família mostra resistències a donar informació -La família no respon a les demandes fetes pels equipaments i serveis socials -L'A. passa moltes hores al carrer sense que ningú de la família hi intervingui, per tant, família deseducadora (des del punt de vista del CRC)
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Té recursos personals per aconseguir el que es proposa -Ha estat socialitzat en la cultura tradicional gitana
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Baixa capacitat d'autocontrol -Baixa capacitat de gestió emocional
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Fracàs escolar -Desvinculació afectiva -Nul autocontrol de la conducta

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Sense dades (suposem que és la família extensa la que manté a l'A.: tiets i cosins)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt absentisme al CRC -Alt absentisme escolar -Fracàs escolar: no assoleix els mínims en cap de les àrees de coneixement que marca el Currículum -Conducta escolar: distorcionadora
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Nivell mínim de comprensió en la lecto-escritura (hi ha antecedents d'analfabetisme a la família –pare, mare i avis-)
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades (alta resistència de l'avi perquè la treballadora familiar accedeixi al domicili)
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al Carmel -El barri disposa dels serveis i equipaments referenciats al "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-Sense dades: no sabem quina informació higienico-sanitària té a família de l'A.
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-No hi ha registre sanitari conegut
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Capacitat d'interaccionar amb els iguals -Dificultats en la interacció
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Moltes dificultats per a la intervenció: 1.-Serveis Socials (assistent social, educadora social, psicòloga) 2.-CRC (pedagoga, treballadora social) 3.-EAP 4.-CEIP -Cap dels serveis que tracten el problema ha pogut establir relacions amb l'avi. No s'ha definit una pla d'intervenció -El pobre gitano té les seves pròpies xarxes de recolzament
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-No se sent partícep del grup -Verbalitza que la seva identitat és la gitana: 1.-Costums i tradicions pròpies 2.-Idees pròpies i diferents a les dels "payus"
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Vincles estables amb l'avi
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família es regeix per la "lleï gitana -La família de l'A. ha con
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Té recursos personals: sap comunicar-se, sap defensar-se, sap resoldre situacions en benefici propi
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Gestiona regularment les emocions -Poc autocontrol de la conducta quan se sent frustrat
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Desvinculació afectiva -Nul autocontrol de la conducta -Furs a botigues del barri

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Sense dades (suposem que és la família extensa la que manté a l'A.: tiets i cosins)
	1.2.-Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Indicadors de fracàs escolar (segons les conclusions de la comissió de seguiment): 1.-Anàlisi psicològic: desinterès i desmotivació 2.-Anàlisi sociològic: no interactua prou amb la comunitat educativa 3.-Anàlisi pedagògic: no té tècniques d'estudi, ni hàbits d'estudi 4.-Anàlisi psicoterapèutic: mancances afectives i inestabilitat emocional
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Nivell mínim de comprensió en la lecto-escritura (té antecedents d'analfabetisme a la família –pare, mare i avis-)
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al Carmel -El barri disposa dels serveis i equipaments referenciats al "diagnosi del barri"
	1.4.-Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Sense dades: no sabem quina informació higienico-sanitària té a família de l'A.
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-No se'n tenen dades
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Capacitat de relacionar-se -Relacions establertes a partir del benefici propi
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Impossibilitat d'establir contacte amb algun dels membres de la família -Hi hagut especial resistència per part de la família amb les professionals dels Serveis Socials (assistent social i educadora social)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-No se sent partícep del grup, ni està motivat per a sentir-s'hi: autoexclusió -El grup el rebutja: exclusió exògena -Conductes desafiantes i violentes amb aquells que no comparteixen el seu criteri
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Estableix vincle amb l'avi i la família extensa
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família no considera problemàtica la situació de l'A. (tenen molt arrelada la llei gitana, per la qual els límits del què és "educatiu" o no són diferents als nostres) -No es comparteix cap línia educativa entre la família i el CRC o el CEIP
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Empra estratègies de relació -Té recursos personals per desenvolupar moltes de les dimensions de la seva persona
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Certa inestabilitat emocional -Capacitat d'adaptació a les situacions donades
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Desvinculació afectiva -Nul autocontrol de la conducta -Furs a botigues del barri

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Sense dades (suposem que és la família extensa la que manté a l'A.: tiets i cosins)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Fracàs escolar -Des de la comissió de seguiment s'elabora un pla personalitzat i multidisciplinar per a fer-hi front
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Mínim grau de comprensió
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al Carmel -El barri disposa dels servies i equipaments referenciats al "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-Sense dades: no sabem quina informació higienico-sanitària té a família de l'A.
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-No se'n tenen dades
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Capacitat d'interaccionar -Baixa qualitat de les interaccions
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servies disponibles/emprats	-Cap dels equipaments i servies fa una intervenció complerta amb el cas: 1.-Serveis Socials 2.-CRC i CEIP
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Exclusió mútua: l'A. exclou al grup i el grup exclou a l'A -L'A. no mostra intencionalitat de canviar la situació: passotisme
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/qualitat de contactes família-infant /jove	-Vincles familiars estables amb l'avi i família extensa
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-No es comparteixen línies educatives amb la família -L'A. passa moltes hores al carrer -La família no es pronuncia ni a favor ni en contra sobre els furs de l'A.
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Té recursos personals per desenvolupar moltes de les dimensions de la seva persona
Resiliència		Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Certa inestabilitat emocional -Capacitat d'adaptació a les situacions donades	
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Desvinculació afectiva -Nul autocontrol de la conducta -Furs a botigues del barri	

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Sense dades (suposem que és la família extensa la que manté a l'A.: tiets i cosins)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Fracàs escolar
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Nivells mínims acceptables
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades -Impossibilitat de conèixer com viuen
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al Carmel -El barri disposa dels serveis i equipaments referenciats al "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-Sense dades: no sabem quina informació higienico-sanitària té a família de l'A.
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-No se'n tenen dades
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Té eines per relacionar-se i coneix els signes i significats per a relaciona-se, però està mancat de motivació per a relacionar-se amb el grup d'iguals del CRC
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Cap dels equipaments i serveis fa una intervenció completa amb el cas: 1.-Serveis Socials 2.-CRC i CEIP
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-No participa dels espais de relació que ofereix el CRC: 1.-Espais de pràctica esportiva 2.-Espais de relació (assemblees, racons de joc) 3.-Espais de reforç escolar
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-L'A. manté el vincle afectiu amb l'avi i la família extensa
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família té uns valors educatius propis que no coincideixen precisament amb els valors educatius del CRC i el CEIP -L'A. ha tingut un procés socialitzador diferent a la majoria d'usuaris del CRC i el CEIP
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Estratègies i habilitats apreses en el seu procés socialitzador -Aplica les estratègies apreses
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Inestabilitat emocional
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Desvinculació afectiva -Nul autocontrol de la conducta -Furs a botigues del barri

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Sense dades (suposem que és la família extensa la que manté a l'A.: tiets i cosins)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	% d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Fracàs escolar per: 1.-Alt absentisme escolar: insuficiència en el seguiment, en les rutines,...
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Nivells mínims
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades -Impossibilitat de conèixer com viuen
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al Carmel -El barri disposa dels serveis i equipaments referenciats al "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Sense dades
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Sense dades
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Alta capacitat de relació -Relacions puntuals i positives amb aquells que segueixen les seves normes de joc/participació
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Cap dels equipaments i serveis fa una intervenció completa amb el cas: 1.-Serveis Socials 2.-CRC i CEIP -Es planteja donar el cas per tancat
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-No se sent partícep. No està motivat per a la integració de les normes del centre -Verbalitza en reiterades ocasions "que ell té altres normes". Per tant, capacitat de conformitat a la norma dels seu grup, però no a les normes del CRC o el CEIP -El grup del CRC el rebutja
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La mare vol recuperar a l'A. Acut a la justícia ordinària -L'A. manté el vincle afectiu amb l'avi i la família extensa
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Mor el seu germà gran (sobredosi) -La família no informa directament al CRC del fet
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Emptra i coneix estratègies de relació
		Resiliència	Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Inestabilitat emocional -Incapacitat de gestionar la frustració: 1.-Conductes d'ira i ràbia 2.-Pèrdua de l'autocontrol
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Desvinculació afectiva -Nul autocontrol de la conducta -Furs a botigues del barri

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Sense dades (suposem que és la família extensa la que manté a l'A.: tiets i cosins)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Fracàs escolar -Absentisme escolar -Baixa assistència al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Insuficiència en l'assoliment de nivell corresponen al seu curs/edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades -Impossibilitat de conèixer com viuen
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viu al Carmel -El barri disposa dels serveis i equipaments referenciats al "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Sense dades
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Sense dades
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Té eines per relacionar-se i coneix els signes i significats per a relaciona-se, però està mancat de motivació per a relacionar-se amb el grup d'iguals del CRC
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Des de la comissió de seguiment no es dona el cas per tancat -Intervenien els equipaments/serveis següents: 1.-CRC i CEIP 2.-Serveis Socials
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-No té sentiment de pertinença: 1.-No se sent integrat 2.-No comparteix interessos ni identitat amb ningú del CRC 3.-Té pobres relacions socials dins del grup del CRC
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-L'A. manté vincles afectius sobretot amb l'avi, i per extensió amb tiets i cosins
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família no considera un fur com a falta (segons la llei gitana, el delictes es comet quan un gitano roba a un altre gitano) -La família no comparteix la mateixa escala normativa que la del CRC -La família té una escala de valors molt marcada
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Té recursos personals de negociació i comunicació quan està motivat per assolir alguna fita
		Resiliència	Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Inestabilitat emocional -Incapacitat de gestionar la frustració: 1.-Conductes d'ira i ràbia 2.-Pèrdua de l'autocontrol
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Desvinculació afectiva -Nul autocontrol de la conducta -Furs a botigues del barri	

Fitxes del nivell d'integració del Cas 7. Raúl

Número de fitxa: FI 7.1.
Data de la observació: Abril 2004.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -L'àvia és el sostén econòmic de la família -No hi ha pensió paterna -Des del CRC intervenim en la tramitació d'invalidesa de la mare
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assisteix regularment al CEIP i al CRC -S'aplica una adaptació curricular -Problemes de concentració i atenció
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades verificades -Es tramita des del CRC una treballadora familiar
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix l'estructura sanitària -Operació de la mare d'un tumor cerebral -Seqüeles cognitives i motores en la mare -L'àvia es fa càrrec de l'assistència i convallescència de la mare d'en R.
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La família (l'àvia principalment) és regular amb totes les visites que s'han de fer a la seva filla -L'àvia es responsabilitza també de l'assistència sanitària i mèdica dels nens (R. i el seu germà)
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-En R. interactua de manera correcta, tot i que mostra un alt grau d'ansietat
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-La família usa els equipaments necessaris per a la cura i atenció de la mare -Empren sobretot el servei de psicologia dels Serveis Socials -Serveis d'assessorament psicopedagògic del CRC
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Coopera amb el grup -Treballa en equip -No fa propostes de canvi
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Bona relació entre àvia i en R. -Absència de relació del pare amb en R. i el seu germà (sentència judicial "d'abandonament de la llar")
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Dificultats de l'àvia per establir línies educatives consistents. L'àvia es troba desbordada per la situació -La família comparteix l'escala de valors i la línia educativa del CRC i el CEIP
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Poques estratègies per a fer front al estrès i l'ansietat de la situació -Des del CRC se li donen eines per a fer-hi front: 1.-Conèixer, reconèixer i expressar els sentiments (ràbia, por, impotència, culpa,...) 2.-Demandar ajut 3.-Expressar afecte i rebre afecte
Resiliència		Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Gestiona puntualment les seves emocions, tot i que la situació familiar desborda les seves emocions -Es mostra resiliència quan se'l orienta i se li dona suport emocional (abraçades i petons, per exemple)	
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	Ansietat i nerviosisme (No es considera l'ansietat com a patologia)	

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -L'àvia és el sostén econòmic de la família -No hi ha pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència regular i normalitzada a classe -Alt percentatge d'assignatures no aprovades -Baix rendiment escolar
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Catalogat com a pis "pastera": viuen cinc persones en un pis de 40 m ² (dades cedides per la treballadora familiar)
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix l'estructura sanitària
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La família (l'àvia principalment) és regular amb totes les visites que s'han de fer a la seva filla -L'àvia es responsabilitza també de l'assistència sanitària i mèdica dels nens
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interactua amb els iguals amb normalitat -El grup coneix la situació familiar i li mostren recolzament -En R. agraeix les interaccions i l'interès del grup cap a ell
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-Ús d'equipaments sanitaris -Ús dels serveis de psicologia dels Serveis Socials -Serveis d'assessorament psicopedagògic del CRC -Serveis de l'EAP del CEIP -Des del CRC li proposem a l'àvia la figura de la treballadora familiar
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-El grup atén/acull al R. amb especial interès -En R. coopera amb el grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-No existeix vincle amb el pare -No hi ha vincle amb la mare (ingrés hospitalari –visites restringides) -Vincle consolidat àvia-R
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família comparteix l'escala de valors i la línia educativa del CRC i el CEIP -Dificultats per delimitar límits i normes amb en R.
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Demana ajut quan ho necessita -Estratègies d'apropament afectiu amb una de les educadores (busca la figura materna), com a estratègia per salvaguardar la situació d'indefensió
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Se li donen eines per anar gestionant les emocions -Té dos episodis d'ansietat, i per tant, de incapacitat de gestió emocional
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	Trastorn d'ansietat: ha tingut una crisi d'ansietat puntual. Indicadors: 1.-Terror 2.-Vertigen 3.-Dificultats per respirar 4.-Por a morir-se

Número de fitxa: FI 7.3.
Data de la observació: Octubre 2004.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -L'àvia és el sostén econòmic de la família -No hi ha pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'absència escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assisteix regularment al CEIP i al CRC -Des de l'escola sens demana al CRC més reforç escolar. Es pacte un programa específic de reforç escolar i AI
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Catalogat com a pis "pastera" -Intervenció de la treballadora familiar per ordenar aspectes de la llar (neteja, horaris, rutines)
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix l'estructura sanitària
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La família (l'àvia principalment) és regular amb totes les visites que s'han de fer a la seva filla -L'àvia es responsabilitza també de l'assistència sanitària i mèdica dels nens -Des del CAP se li recepta a l'àvia medicació
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-En R. interactua amb els iguals de manera correcte -Han disminuït progressivament la dependència amb l'educadora
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Ús d'equipaments sanitaris -Ús dels serveis de psicologia dels Serveis Socials -Serveis d'assessorament psicopedagògic del CRC -Serveis de l'EAP del CEIP
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Coopera amb normalitat amb el grup -El grup l'accepta amb afecte -En R. esdevé un líder dins del grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La mare torna a casa. S'incrementa lleument el vincle afectiu amb la mare, tot i que amb moltes dificultats (important seqüeles en la mare: dificultats en la parla, en l'equilibri, baix pes corporal, sense control dels esfínters,...) -L'àvia s'encarrega de les cures i atenció a la mare d'en R. -Des del CRC i el CEIP considerem que en R. i el seu germà estan poc atesos per l'àvia, no per incapacitat d'aquesta, sinó perquè prioritza les cures cap a la seva filla
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-El CRC assumeix responsabilitats familiars i es marquen límits i normes de conducta -Es treballa la "resistència", és a dir, que no empitjori la situació de la família
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Expressa el que sent en cada moment de manera madura per la seva edat: 1.-Verbalitza que té por de perdre la seva mare 2.-Expressa ràbia i menyspreu cap al seu pare
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Gestiona millor les emocions
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	Dificultats en la concentració i atenció: dispersió emocional	

Número de fitxa: FI 7.4.
Data de la observació: Abril 2006.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -L'àvia és el sostén econòmic de la família -Des dels jutjats es tramita l'embarcament del sou del pare
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt percentatge d'absentisme
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades noves
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri" -Per manca de pressupost, la figura de la psicòloga dels Serveis Socials del Carmel desapareix, quedant-se així el barri del Carmel sense servei públic de psicologia
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix les condicions higièniques i sanitàries que necessita la mare d'en R. -Diagnostiquen a la mare un segon tumor cerebral. -Ingressen a la mare a la Vall d'Hebró
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Visites diàries al centre hospitalari per part de l'àvia -Sistematització en la programació de les visites
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interaccions de qualitat amb els iguals -Té eines de relació i comunicació social
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-La família empra els recursos socials disponibles: 1.-Serveis Socials 2.-Hospital de la Vall d'Hebró 3.-CEIP, EAP i CRC -S'estableixen entre els equipaments reunions periòdiques per el seguiment del cas i es defineixen línies d'intervenció conjuntes
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Se sent partícep amb el grup -Col·labora i participa de manera motivada sobretot en les activitats esportives
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Des del CRC i el CEIP es treballa amb la família extensa d'en R., per aconseguir un recolzament més compromès cap a l'àvia (tiets i cosins) -S'estableix un pla de treball amb la família extensa per treballar aspectes acadèmics i emocionals d'en R. i el seu germà
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Família extensa: capitals socials, econòmics i culturals normalitzats -La família extensa comparteix valors i línies educatives iguals que les del CRC i el CEIP i l'EAP
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Empra estratègies de relació efectiva: 1.-Busca l'afecte de la referent adulta (pedagoga)
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Se sent ansiós per la nova situació -Gestió insuficient de l'ansietat i la inseguretad
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	Dèficit atencional Dèficit en la capacitat de concentració	

Número de fitxa: FI 7.5.
Data de la observació: Juny 2006.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -L'àvia és el sostén econòmic de la família -No hi ha pensió paterna -La mare cobra pensió per invalidesa
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assisteix regularment al CEIP i al CRC -S'aplica una adaptació curricular
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Catalogat com a pis "pastera"
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix les condicions sanitàries que necessita la mare d'en R. i el seu germà -Hi accedeixen amb alta freqüència
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Visites diàries al centre hospitalari per part de l'àvia
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interactua amb els iguals de manera normalitzada -Dependència de la figura adulta
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-La família empra els recursos socials disponibles: 1.-Serveis Socials 2.-Hospital de la Vall d'Hebró 3.-CEIP, EAP i CRC
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Conductes prosocials amb el grup: en el CRC en R. se sent reforçat per l'entorn i se sent autoeficaç en situacions esportives -Col·labora i participa del grup -El grup l'acull
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Bones relacions i atencions de la família extensa cap al R. i el seu germà -Bona estimulació acadèmica i emocional de la família extensa cap a en R. i el seu germà
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família extensa comparteix valors i línies educatives iguals que les del CRC i el CEIP i l'EAP
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Empra estratègies per establir més seguretat amb sí mateix. Estratègies sobretot de caire afectiu: 1.-Projecció de la figura materna en la pedagoga del CRC 2.-Mecanismes de defensa (que no resolen el problema de la mare, ni la frustració que li genera això, però en canvi redueixen l'ansietat)
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Gestió insuficient de l'ansietat, tot i la motivació per a fer-ho -Episodis (dies) de gestió emocional correcte i dies d'ansietat desbordada
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	Trastorn d'estès agut Trastorn d'ansietat	

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -L'àvia és el sostén econòmic de la família -No hi ha pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assisteix regularment al CEIP i al CRC -S'aplica una adaptació curricular
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Catalogat com a pis "pastera"
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-La família coneix les condicions higièniques i sanitàries que necessita la mare d'en R. -Des del Hospital de la Vall d'Hebró se li diagnostica a la mare tumor irreversible (i no operable)
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Visites diàries al centre hospitalari per part de l'àvia -Sistematització en la programació de les visites
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interactua amb els iguals de manera normalitzada -Dependència de la figura adulta -S'incrementa la dependència emocional d'en R. amb la tieta
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-La família emprà els recursos socials disponibles: 1.-Serveis Socials 2.-Hospital de la Vall d'Hebró 3.-CEIP, EAP i CRC -En la reunió de seguiment interequipaments es decideix de fer entrar a l'àvia en el Programa <i>Respir</i> (programa que té per objectiu cuidar als cuidadors)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Motivació per a les activitats esportives fetes en grup -Manifesta que li van molt bé per a desconnectar -Se sent partícep del grup i el grup l'acull
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-L'àvia no accepta el diagnòstic que li han fet a la mare d'en R. -L'àvia no informa al R. ni al seu germà gran del diagnosi fet -Enfortiment del vincle amb els tiets i cosins d'aquests (els quals prenen la cura d'en R. i el seu germà)
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-En R. i el seu germà passen molts dies amb els tiets i cosins -Des del CRC i el CEIP compartim línies educatives i de valors morals amb la família extensa (tiets i cosins)
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Empra estratègies de desconexió de la situació familiar: 1.-Converteix els partits de futbol de dimarts i dijous en una estratègia per a regular el grau d'ansietat i inseguretat 2.-Empra l'expressió emocional com a estratègia de purgació de sentiments negatius
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Resisteix la situació, no va a menys
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	Dèficit atencional i de concentració Ansietat

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -L'àvia és el sostén econòmic de la família -No hi ha pensió paterna
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assisteix regularment al CEIP i al CRC -S'aplica una adaptació curricular
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Catalogat com a pis "pastera"
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix les condicions higièniques i sanitàries que necessita la mare d'en R.
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Visites diàries al centre hospitalari per part de l'àvia -Sistematització en la programació de les visites
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interaccions normalitzades amb el grup d'igual -El grup l'accepta com a líder
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-La família emprà els recursos socials disponibles: 1.-Serveis Socials 2.-Hospital de la Vall d'Hebró 3.-CEIP, EAP i CRC
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/qualitat de contactes família-infant /jove	-Bones relacions i atencions de la família extensa cap al R. i el seu germà -Bona estimulació acadèmica i emocional de la família extensa cap a en R. i el seu germà
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família extensa comparteix valors i línies educatives iguals que les del CRC i el CEIP i l'EAP -Des del CRC proposem de començar a treballar el dol amb en R. i el seu germà. La família extensa s'hi avé -Resistència de l'àvia a informar de la precarietat de la situació de la seva filla als seus nets
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Empra estratègies de desconnexió de la situació familiar: 1.-Converteix els partits de futbol de dimarts i dijous en una estratègia per a regular el grau d'ansietat i inseguretat 2.-Empra l'expressió emocional com a estratègia de purgació de sentiments negatius 3.-Mecanisme de defensa: tot i que intueix la gravetat de la situació de la seva mare, té reaccions d'evitació a l'enfrontament
		Resiliència	Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Resisteix la situació, no va a menys -Rigidesa emocional (no vol assimilar la situació i es refugia en una "falsa" rigidesa emocional)
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	Trastorn d'ansietat: episodi puntual	

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-S'agreuja la situació econòmica familiar per la mort de la mare d'en R. -Dificultats econòmiques greus -Sol·licitud de beques en el CRC i el CEIP -Intervenció de Càritas
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt grau d'absentisme al CEIP -Assistència regular al CRC on se li aplica una adaptació curricular
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Catalogat com a pis "pastera" -Intervenció de la Treballadora familiar
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri" -No hi ha serveis de psicologia en els Serveis Socials -Intervenció de Càritas
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix l'estructura sanitària del barri
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Sense ús. La mare d'en R. ha mort
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interacció irregular -Autoaïllament -El grup força la relació amb ell. El busquen per ajudar-lo
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-La família fa ús de tota la xarxa de recolzament social: 1.- CEIP i EAP 2.-Càritas 3.-Serveis Socials: treballadora familiar, assistents social, educadora social 4.-CRC: serveis psicopedagògic, pedagoga, educadora, psicòloga 5.-Programa <i>Respir</i> (programa que té per objectiu cuidar als cuidadors)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Desmotivació per a les accions de treball o cooperació en equip -No se sent partícip del grup, però tampoc el preocupa -Mostra baixa responsabilitat en vers el grup: passotisme -Ha passat de la vulnerabilitat a la desafiliació
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Situació de desestructura familiar: 1.-Inconsistència del rol de l'àvia (temporal) 2.-Poca transmissió de pautes, rols i coneixements als néts (deficiència en els capitals culturals) -La família extensa té un marcat paper d'ajut i atenció
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-L'àvia no manté una línia educativa. Des del CRC se li dóna suport -La família extensa acull temporalment a en R. i el seu germà a casa seva
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-No aplica estratègies de relació-comunicació
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Incapacitat de donar respostes emocionals: 1.-Conductes hiporeactives: reacciona com si res hagués passat 2.-Trastorns d'evitació: amnèsia 3.-Incoherència entre realitat i esquemes cognitius personals
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	Trastorn agut amb amnèsia dissociativa: en R. no recorda on ha mort la seva mare	

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques greus -Sol·licitud de beques -Intervé Càritas
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència regular i normalitzada a l'escola -Alt percentatge d'assignatures no aprovades -Baix rendiment escolar
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Catalogat com a pis "pastera" -Intervenció de la Treballadora familiar
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri" -No hi ha servis de psicologia en els Serveis Socials -Intervé Càritas
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix l'estructura sanitària del barri
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Sense ús. La mare d'en R. ha mort
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Dificultats en la qualitat i quantitat d'interaccions d'en R. amb el grup
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-La família fa ús de tota la xarxa de recolzament social: 1.- CEIP i EAP 2.-Càritas 3.-Serveis Socials: treballadora familiar, assistents social, educadora social 4.-CRC: serveis psicopedagògic, pedagoga, educadora, psicòloga 5.-Programa <i>Respir</i> (programa que té per objectiu cuidar als cuidadors)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Poc sentiment comunitari degut a: 1.-Baixa autoestima 2.-Poca motivació per a fer coses per/amb el grup 3.-No se sent identificat amb els interessos/accions del grup -Alta desmotivació per al treball en equip: passotisme -El grup treballa per fer-li augmentar la motivació
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Incapacitat de l'àvia per assumir la cura dels néts. Se li diagnostica depressió -Sensació d'indefensió dels dos germans. Manifesten que volen anar a viure amb el pare
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-L'àvia no manté una línia educativa. Des del CRC se li dona suport -La família extensa acull temporalment a en R. i el seu germà a casa seva
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Empra poques estratègies de relació-comunicació, tot i que es mostra més receptiu a l'escolta
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Des del CRC es treballen estratègies d'afrontament de l'estrès: 1.-Treballs d'expressió emocional: purgació de sentiments 2.-Autoconfiança en el futur 3.-Acceptació de la situació
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	Trastorn d'estrès posttraumàtic diferit Trastorn d'evitació Episodis d'intrusió i reaccions hiperreactives	

Fitxes del nivell d'integració del Cas 8. Nico

Número de fitxa: FI 8.1.
Data de la observació: Octubre 2003.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família monoparental -La mare treballa -Dificultats econòmiques lleus
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència normalitzada al CEIP -Assistència normalitzada al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats en les competències de la lecto-escritura -Llegiex, escriu i entén amb normalitat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-En N. i la seva mare viuen al barri del Carmel: els equipaments i serveis de recolzament dels que disposa el barri són els definits en el punt "diagnosi del Carmel", d'aquesta mateixa tesi
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família té accés i coneix la xarxa sanitària del país -En N. presenta bona salut
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Sense dades
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Poca interacció amb el grup d'iguals -Poca interacció amb els referents adults -Presenta una capacitat de relació igualment deficitària al CEIP
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-El cas del N. se'ns deriva des de l'EAP del CEIP (la psicopedagoga)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No se sent partícep del grup -Rebutja el grup i manifesta que no vol venir al CRC -Situació d'exclusió endògena
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Sense dades, tot i que des del CEIP ens diuen que la mare d'en N. és el referent i la persona amb qui establert el vincle
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Sense dades
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Empra estratègies de relació i comunicació per aconseguir allò que es proposa
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Dificultats per a fer un diagnosi clar (s'ha incorporat al CRC al 1 de octubre d'aquest curs escolar) -Conductes de poc autocontrol -Expressió de la frustració a partir de patades i cops a parets i material del CRC (cadires, parets, portes,...)
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Autolesions -Dificultats per a l'autocontrol

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família monoparental -La mare treballa -Dificultats econòmiques lleus
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	% d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència normalitzada al CEIP -Assistència normalitzada al CRC (des del CRC ens plantejem poder treballar el raonament causal, l'autocontrol i l'autoconsciència)
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats en les competències de la lecto-escritura -Llegix, escriu i entén amb normalitat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat (segons dades facilitades per l'assistent social)
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-En N. i la seva mare viuen al barri del Carmel: els equipaments i serveis de recolzament dels que disposa el barri són els definits en el punt "diagnosi del Carmel", d'aquesta mateixa tesi
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família té accés i coneix la xarxa sanitària del país -En N. presenta bona salut: cap símptoma de negligència en la indumentària, de desnutrició o de manca d'hàbits de son/vigília
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La mare té control sanitari de'n N. -Assisteix puntualment a les visites i revisions sanitàries
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Relacions pobres i dificultoses amb el grup en termes generals -Estableix relacions d'amistat amb l'A. (cas 6)
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Serveis i equipaments que hi intervenen: 1.-CEIP (EAP, mestre-tutor) 2.-CRC (pedagoga i educadora social) -En la reunió de seguiment s'acorda que els Serveis Socials s'incorporin al cas (psicòloga i assistent social)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No se sent partícep -No mostra interès per a participar o col·laborar amb el seu grup de referència -Manifesta que no vol assistir al CRC
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Hi ha relació quantitativa entre en N. i la seva mare (des del CEIP informen que la mare porta i recull a en N. a l'escola, assisteix a totes les reunions de pares, ajuda a en N. a fer les tasques escolars,... en definitiva s'implica en cobrir totes les necessitats acadèmiques del N.)
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare no respon a les demandes de reunir-se amb el CRC -No coneixem quina línia educativa i valors morals segueix
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-És capaç d'emprar estratègies d'interrelació, tot i que són poc proactives
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Baixa resistència a la frustració. Expressa molta ràbia i conductes de violència -Baix autococontrol
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Autolesions -Dificultats per a l'autocontrol

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família monoparental -La mare treballa -Dificultats econòmiques lleus
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència normalitzada al CEIP -Assistència normalitzada al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats en les competències de la lecto-escritura -Llegix, escriu i entén amb normalitat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-En N. i la seva mare viuen al barri del Carmel: els equipaments i serveis de recolzament dels que disposa el barri són els definits en el punt "diagnosi del Carmel", d'aquesta mateixa tesi
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família té accés i coneix la xarxa sanitària del país -En N. presenta bona salut: cap símptoma de negligència en la indumentària, de desnutrició o de manca d'hàbits de son/vigília
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La mare té control sanitari de'n N. -Assisteix puntualment a les visites i revisions sanitàries
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Té capacitat d'interacció amb els iguals, tot i que no simpatitza amb ningú -Grans mancances en les habilitats socials
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Serveis i equipaments que hi intervenen: 1.-CEIP (EAP, mestre-tutor) 2.-CRC (pedagoga i educadora social) 3.- Serveis Socials (psicòloga i assistent social)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No vol venir al CRC -No hi troba companys de referència -No vol treballar amb el grup, tot i que al final ho fa (amb dificultats i boicotejant moltes activitats)
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Hi ha vincle afectiu establert amb la mare -La mare no marca límits a en N: evita l'enfrontament pq "el veu poques hores al dia i no s'hi vol enfadar"
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Mare democràtica-permissiva: 1.-No estableix jerarquies a casa 2.-Busca l'harmonia i l'absència de conflictes 3.-L'excés de flexibilitat i "col-leguisme" amb en N. fa que la mare mantingui un rol de submissió 4.-La mare justifica i "aplaudeix" el caràcter de'n N.
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Poques habilitats i estratègies de relació: 1.-No saluda, no escolta, no demana perdó 2.-No resol els conflictes de manera proactiva: insulta i dona cops a objectes i persones 3.-No té mostres d'efectivitat amb ningú: no permet que ningú el toqui
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Baixa capacitat de sacrifici -Baixa capacitat de superació davant dels conflictes -Exageració de la conducta emocional: maximitza situacions absurdes
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Autolesions -Dificultats per a l'autocontrol

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família monoparental -La mare treballa -Dificultats econòmiques lleus
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	% d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència normalitzada al CEIP -Assistència normalitzada al CRC -Baix rendiment escolar, tot i que no es pot parlar de fracàs escolar
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats en les competències de la lecto-escritura -Llegiex, escriu i entén amb normalitat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-En N. i la seva mare viuen al barri del Carmel: els equipaments i serveis de recolzament dels que disposa el barri són els definits en el punt "diagnosi del Carmel", d'aquesta mateixa tesi
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família té accés i coneix la xarxa sanitària del país -En N. presenta bona salut: cap símptoma de negligència en la indumentària, de desnutrició o de manca d'hàbits de son/vigília
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La mare té control sanitari de'n N. -Assisteix puntualment a les visites i revisions sanitàries
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Dins del grup té rol de distorsionador i conflictiu -Estableix interaccions puntuals amb en D. (cas 9)
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Serveis i equipaments que hi intervenen: 1.-CEIP (EAP, mestre-tutor) 2.-CRC (pedagoga i educadora social) 3.- Serveis Socials (psicòloga i assistent social)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No se sent partícep del grup -Manifesta que no vol venir al CRC -No estableix relacions amb el grup: 1.-Crea mal ambient 2.-Empra un to i un tracte social que genera rebuig
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Vincle afectiu establert amb la mare
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Mare permissiva: 1.-La mare manté, fins i tot en públic, un rol de inferioritat (molts cops de manera inconscient) 2.-Des de petit (i segons informes del CEIP) ha donat a en N. espais de decisió massa complexos per a ell (doncs presentava immaduresa competencial i d'enteniment) 3.-Les normes familiars s'assimilen com a "consells" i si en N. les incompleix no hi ha càstigs ni conseqüències 4.-No hi ha una consistència ni coherència normativa en el sí familiar
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-No empra ni aprèn estratègies de relació -No és capaç de generar bon ambient de relació
Resiliència		Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Incoherència en l'expressió de l'emotivitat -Expressa les emocions amb reaccions d'agressivitat (cap a ell mateix, en ocasions)	
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Autolesions -Dificultats per a l'autocontrol	

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	Econòmic	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família monoparental -La mare treballa -Dificultats econòmiques lleus
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	% d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència normalitzada al CEIP -Assistència normalitzada al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats en les competències de la lecto-escritura -Llegíex, escriu i entén amb normalitat
	1.3.-Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-En N. i la seva mare viuen al barri del Carmel: els equipaments i serveis de recolzament dels que disposa el barri són els definits en el punt "diagnosi del Carmel", d'aquesta mateixa tesi
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènico-sanitàries fonamentals	-La família té accés i coneix la xarxa sanitària del país -En N. presenta bona salut: cap símptoma de negligència en la indumentària, de desnutrició o de manca d'hàbits de son/vigília
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La mare té control sanitari de'n N. -Assisteix puntualment a les visites i revisions sanitàries
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Estableix sobretot interaccions amb el cas 9 -Interactua amb la resta d'iguals però de manera conflictiva i distorcionadora
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-Serveis i equipaments que hi intervenen: 1.-CEIP (EAP, mestre-tutor) 2.-CRC (pedagoga i educadora social) 3.- Serveis Socials (psicòloga i assistent social) -Des de la reunió de seguiment s'acorda que tots els professionals que intervenim en el cas (cadascú des del seu àmbit d'actuació), treballi amb la mare el convenciment que en N. s'ha de fer visitar periòdicament pels professionals del CSMLJ
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Relacions de complicitat amb el cas 9 -Relacions conflictives amb el grup d'iguals -Relacions conflictives amb el grup d'adults (referents del CRC i mestres del CEIP) -El grup rebutja a en N. perquè és conflictiu, no respecte les normes de joc i és violent quan se sent enfadat o frustrat (exclusió endògena i exògena)
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Vincle afectiu amb la mare -Hi ha manifestacions de vincle afectiu amb la nova parella de la mare -En N. busca un referent masculí (una figura paterna de referència) -En N. té una relació tirana contra la seva mare
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Com més sometiment i flexibilitat mostra la mare (excés de permissivitat), més actitud prepotent d'en N. -Mare excessivament permissiva
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Expressa pocs recursos personals i poques habilitats socials, ni tan sols les més bàsiques
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Cert i puntual control de la violència quan emocionalment se sent malament: 1.-Enlloc de donar cops, apreta molt fort mans i braços i tensiona tot el cos (apreta llavis, posa ulls en blanc, apreta les dents,...) -Baixa capacitat de sacrifici i esforç. Passotisme en general
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Autolesions -Dificultats per a l'autocontrol

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família monoparental -La mare treballa -Dificultats econòmiques lleus
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt grau d'absentisme al CEIP -Al grau d'absentisme al CRC -Baix rendiment escolar
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats en les competències de la lecto-escritura -Llegix, escriu i entén amb normalitat
	1.3.-Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-En N. i la seva mare viuen al barri del Carmel: els equipaments i serveis de recolzament dels que disposa el barri són els definits en el punt "diagnosi del Carmel", d'aquesta mateixa tesi
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família té accés i coneix la xarxa sanitària del país -En N. presenta bona salut: cap símptoma de negligència en la indumentària, de desnutrició o de manca d'hàbits de son/vigília
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La mare té control sanitari de'n N. -Assisteix puntualment a les visites i revisions sanitàries
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Relacions d'amistat cap a el cas 9, tot i que és una relació sovint conflictiva -Pobres relacions socials amb la resta del grup -Pobres relacions socials amb les figures adultes
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Serveis i equipaments que hi intervenen: 1.-CEIP (EAP, mestre-tutor) 2.-CRC (pedagoga i educadora social) 3.- Serveis Socials (psicòloga i assistent social) -La mare rebutja l'assistència dels professionals i no accepta que en N. sigui visitat al CMIJ
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Conductes desadaptatives en grup -No té mostres d'efecte amb ningú -Estableix feedback negatiu amb la majoria de companys -El grup el rebutja i ell rebutja al grup. No mostra interès per a la integració i adaptació a la normativa del grup -Accions freqüents de disputes i baralles amb membres del grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La mare ja no té parella -S'estableix vincle afectiu entre en N. i la seva mare
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-En N. juga amb "l'equilibri emocional" i aparent de la mare -La mare no atén/comparteix els mateixos criteris educadors que el CEIP o el CRC -La mare defensa i "aplaudeix" el caràcter "fort" del N. i no amonesta ni castiga les actituds que mostra en N.
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-No explica, no agraeix, no somriu, no respecte torns de paraula,... -Analfabetisme social
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Incoherències en l'expressió emocional -Estil emocional desequilibrat -Excés d'impulsivitat: dificultats per gestionar/pensar sobre emocions i sentiments propis
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Autolesions -Dificultats per a l'autocontrol

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família monoparental -La mare treballa -Dificultats econòmiques lleus
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt grau d'absentisme al CEIP -Al grau d'absentisme al CRC -Baix rendiment escolar
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats en les competències de la lecto-escritura -Llegiex, escriu i entén amb normalitat
	1.3.-Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-En N. i la seva mare viuen al barri del Carmel: els equipaments i serveis de recolzament dels que disposa el barri són els definits en el punt "diagnosi del Carmel", d'aquesta mateixa tesi
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família té accés i coneix la xarxa sanitària del país -En N. presenta bona salut: cap símptoma de negligència en la indumentària, de desnutrició o de manca d'hàbits de son/vigília
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La mare té control sanitari de'n N. -Assisteix puntualment a les visites i revisions sanitàries
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Nul·les relacions socials (sobretot per la discontinuïtat en l'assistència i en l'implicació en el projecte del CRC)
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Serveis i equipaments que hi intervenen: 1.-CEIP (EAP, mestre-tutor) 2.-CRC (pedagoga i educadora social) 3.- Serveis Socials (psicòloga i assistent social) -Des de les reunions de seguiment proposem que la mare apliqui a en N. una "experiència emocional correctiva" (tal i com planteja Nardone, 2003:86) -Detectem dificultats i resistències per a fer un treball continuat, de qualitat i persistent amb en N. (alt absentisme, baixa motivació, baixa implicació familiar)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Conductes desadaptatives en grup: baralles i insults -No té mostres d'efecte amb ningú -No té cap company o educador de referència
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La mare és el vincle de referència
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare no castiga ni amonesta les conductes agressives del N. -La mare no atén/comparteix els mateixos criteris educadors que el CEIP o el CRC -La mare d'en N. no li fa assumir ni drets ni responsabilitats
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Empra estratègies relacionals amb el cas 9, tot i que aquest no respon -Des del equip d'educadors del CRC creiem que és un analfabet social
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Excés d'impulsivitat: dificultats per gestionar/pensar sobre emocions i sentiments propis -Incapacitat d'autopensar-se
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Autolesions -Dificultats per a l'autocontrol	

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família monoparental -La mare treballa -Dificultats econòmiques lleus
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	% d'absentisme escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt grau d'absentisme al CEIP -Al grau d'absentisme al CRC -Baix rendiment escolar
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats en les competències de la lecto-escritura -Llegiex, escriu i entén amb normalitat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-En N. i la seva mare viuen al barri del Carmel: els equipaments i serveis de recolzament dels que disposa el barri són els definits en el punt "diagnosi del Carmel", d'aquesta mateixa tesi
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família té accés i coneix la xarxa sanitària del país -En N. presenta bona salut: cap símptoma de negligència en la indumentària, de desnutrició o de manca d'hàbits de son/vigília
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La mare té control sanitari de'n N. -Assisteix puntualment a les visites i revisions sanitàries
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Manifesta conductes desadaptatives i molt conflictives -Dificultats per a la relació amb els iguals i amb els adults: no estableix feedback positiu
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Serveis i equipaments que hi intervenen: 1.-CEIP (EAP, mestre-tutor) 2.-CRC (pedagoga i educadora social) 3.- Serveis Socials (assistent social) -El centre de Servis Social del Carmel no disposa de servei de psicologia, al·leguen manca de pressupost per a sostenir la figura de la psicòloga. La mare rebutja atendre l'assistent social -Detectem dificultats i resistències per a fer un treball continuat, de qualitat i persistent amb en N. (alt absentisme, baixa motivació, baixa implicació familiar)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No col·labora ni treballa amb el grup per voluntat pròpia: quan ho fa és perquè se'l obliga -Rol de distorcionador dins del grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/qualitat de contactes família-infant /jove	-La mare és la figura vinculant: verbalitza però que no pot controlar a en N. ni en les conductes ni en els hàbits: 1.-No té horaris estables de vigília/son 2.-No menja el que la mare prepara 3.-No assisteix a l'escola i quan ho fa sempre fora de l'horari
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare no castiga ni amonesta les conductes agressives del N. -La mare no atén/comparteix els mateixos criteris educadors que el CEIP o el CRC -La mare d'en N. no li fa assumir ni drets ni responsabilitats
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Analfabetisme i incompetència social: 1.-No domina les habilitats i estratègies de relació 2.-No respecte la norma social (ni s'hi conforma ni l'obeeix) 3.-No entén les normes d'interacció social elementals (fer files, respectar torn de paraula, autocontrolar l'expressió emocional i conductual,...)
		Resiliència	Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Desequilibri emocional -Incontinència i incoherència emocional -Personalitat insegura
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Autolesions -Dificultats per a l'autocontrol

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família monoparental -La mare treballa -Dificultats econòmiques lleus
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt grau d'absentisme al CEIP -Al grau d'absentisme al CRC -Baix rendiment escolar
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Sense dificultats en les competències de la lecto-escritura -Llegix, escriu i entén amb normalitat
	1.3.-Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge normalitzat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-En N. i la seva mare viuen al barri del Carmel: els equipaments i serveis de recolzament dels que disposa el barri són els definits en el punt "diagnosi del Carmel", d'aquesta mateixa tesi
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família té accés i coneix la xarxa sanitària del país -En N. presenta bona salut: cap símptoma de negligència en la indumentària, de desnutrició o de manca d'hàbits de son/vigília
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La mare té control sanitari de'n N. -Assisteix puntualment a les visites i revisions sanitàries
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Nul·les relacions socials (sobretot per la discontinuïtat en l'assistència i en l'implicació en el projecte del CRC)
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	Serveis i equipaments que hi intervenen: 1.-CEIP (EAP, mestre-tutor) 2.-CRC (pedagoga i educadora social)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No se sent cohesionat dins del grup -Verbalitza que no vol venir
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Relació excessivament democràtica: 1.-La mare no posa ni normes ni límits i expressa que no pot controlar a en N. 2.-Les normes que posa, sovint se les salta o les canvia cap a menys restrictives
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare no castiga ni amonesta les conductes agressives del N. -La mare no atén/comparteix els mateixos criteris educadors que el CEIP o el CRC -La mare d'en N. no li fa assumir ni drets ni responsabilitats
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Analfabetisme i incompetència social
Resiliència		Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Desequilibri emocional -Incontinència i incoherència emocional -Personalitat insegura	
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Autolesions -Dificultats per a l'autocontrol	

Fitxes del nivell d'integració del Cas 9. Dani

Número de fitxa: FI 9.1.
Data de la observació: Abril 2004.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Sense dades econòmiques
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	% d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Baix rendiment escolar -Assistència irregular a l'escola -Assistència irregular al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Dificultats en la comprensió de la lecto-escritura -Dificultats per a seguir el discurs parlat -Mancances en la retenció/memorització de continguts conceptuals i procedimentals (no recorda el nom del seu pare o mare, per exemple)
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família té capacitat i autonomia física per accedir als centres socio-sanitaris, però presenta dificultats cognitiva per seguir les indicacions mèdiques
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La família no té/troba la documentació sanitària sobre les vacunacions dels seus tres fills -No hi ha regularitat ni seguiment mèdic dels infants
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interaccions marcades pel rebuig mutu entre en D. i el grup -No interactua de manera afectiva/empàtica amb ningú
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-La família, en el seu conjunt, és un cas que hem derivat des del CRC als Serveis Socials -El CEIP ha intervingut posteriorment
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No participa i no coopera amb el grup d'iguals
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Sense dades contrastables (la família no respon a les demandes del CRC per a fer la reunió inicial d'inscripció)
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Sense informació fiable
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Poques estratègies emprades per a la interacció prosocial
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Baixa o nul·la capacitat de gestionar frustracions: 1.-Passotisme general 2.-Indiferència generalitzada (intervencions de l'equip educatiu, de la família, dels companys i companyes,...)
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Enuresis i encopresis -Retard cognitiu lleu

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -El pare és el sostén econòmic principal de la família -La mare fa feines per les cases (economia submergida)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt absentisme escolar -Fracàs escolar -Suspèn totes les assignatures, fins i tot les plàstiques i les relacionades amb l'expressió corporal
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Dificultats en la comprensió de la lecto-escritura -Dificultats per a seguir el discurs parlat -Mancances en la retenció/memorització de continguts conceptuals i procedimentals -L'EAP diagnostica cert grau d'idiòcia i greus mancances cognitives
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família té capacitat i autonomia física per accedir als centres socio-sanitaris, però presenta dificultats cognitiva per seguir les indicacions mèdiques
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-No hi ha regularitat ni seguiment mèdic dels infants
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-No estar motivat per establir relacions amb les persones del seu grup -Passotisme davant de la seva condició de "marginat del grup" -Actitud autoexcloent
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-El cas està gestionat pels següents equipaments: 1.-CRC 2.-Serveis Socials (assistent social i treballadora familiar) 3.-EAP del CEIP Carmel
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No participa i no coopera amb el grup d'iguals -Té baixa autoestima -Té un sentiment negatiu de la seva autoeficàcia
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Pocs i dificultosos vincles familiars -Poca estimulació cognitiva cap als seus fill
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Família deseducadora per diferents motius: 1.-Negligència en les atencions bàsiques dels seus fills 2.-Desatenció en la satisfacció dels buits de coneixement 3.-Desatenció en l'estabilitat emocional i psicològica dels fills
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Usa estratègies per a cridar l'atenció
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Molt baixa resiliència: passotisme generalitzat -Incapacitat per autopenstar-se la seva situació: 1.-Baix autoconcepte 2.-Baixa autoestima 3.-Baixa capacitat d'autocrítica
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Enuresis i encopresis -Retard cognitiu lleu

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	Econòmic	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -El pare és el sostén econòmic principal de la família -La mare fa feines per les cases (economia submergida)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	% d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Baix rendiment escolar -Assistència irregular a l'escola -Assistència irregular al CRC
		Analfabets	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Dificultats en la comprensió de la lecto-escritura -Dificultats per a seguir el discurs parlat -Mancances en la retenció/memorització de continguts conceptuals i procedimentals -Des del CEIP i el CRC es dissenya una adaptació curricular
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Pis pastera (dades cedides per la treballadora familiar i l'assistent social dels Serveis Socials del Carmel)
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Es considera que la família sap i coneix la xarxa sanitària del barri, però no és capaç d'assimilar la informació i aplicar-la a la seva vida quotidiana
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Irregularitat de les revisions mèdiques
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-La relació amb els altres és molt negativa -Responsabilitza als altres de la seva situació: marcat <i>locus</i> de control extern -Poques habilitats socials per relacionar-se -Desmotivació per a resoldre les situacions conflictives
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-La família usa de manera irregular i poc consistent les xarxes de recolzament -S'estableix un pla de treball específic des del CRC i el CEIP per tractar la problemàtica de manera general
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Poc autocontrol de la conducta -Desobediència a la norma de treball grupal
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Poca estimulació cognitiva cap als seus fill -En D. manifesta maltractaments per part del seu pare i mostra cops al cos -A partir de la reunió feta des del CRC es detecta possible grau d'idiòcia de la mare
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Família deseducadora per diferents motius: 1.-Negligència en les atencions bàsiques dels seus fills 2.-Desatenció en la satisfacció dels buits de coneixement 3.-Desatenció en l'estabilitat emocional i psicològica dels fills
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Dins del Pla de Treball Específic, se li donen estratègies per a que interactui de manera proactiva amb els iguals: 1.-Passotisme general davant de les indicacions que se li dona
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-No controla ni gestiona les emocions: 1.-Reaccions de violència 2.- Conductes de desafiament envers l'equip de professorat (al CEIP) 3.-Conductes de desafiament envers l'equip educador (al CRC) 4.-No tolera la frustració i empra la "fugida" o la "ràbia" com a mecanismes de defensa
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Retard cognitiu lleu -Presumpte abús sexual durant la infància per part del pare

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -El pare és el sostén econòmic principal de la família -La mare deixa de fer feines a les cases
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Expulsió temporal del CEIP Carmel -Baix rendiment escolar -Assistència irregular al CRC
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Aplicació de l'adaptació curricular només al CRC -Comprensió conceptual, procedimental i competencial insuficient
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Pis pastera (dades cedides per la treballadora familiar i l'assistent social dels Serveis Socials del Carmel)
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-Es considera que la família sap i coneix la xarxa sanitària del barri, però no és capaç d'assimilar la informació i aplicar-la a la seva vida quotidiana
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La regularitat de les visites i el compliment de les revisions es fa sempre amb l'acompanyament de la treballadora familiar, sinó la mare no hi acut
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interaccions conflictives amb els iguals i amb els adults -Rebutja sobretot figures masculines adultes (educadors homes)
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-El cas està gestionat pels següents equipaments: 1.-CRC (pedagoga, educadora social, treballadora social) 2.-Serveis Socials (psicòloga, assistent social i treballadora familiar) 3.-EAP del CEIP Carmel (psicopedagoga, educador social) 4.-Projecte Interxarxes
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Dificultats per a treballar amb el grup: 1.-Desobediència 2.-No respon a les normes socials explícites 3.-No respon a les normes socials implícites o tàctiques
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-En D. té dificultats per establir vincles amb els seus pares -En D. manifesta, sobretot els divendres, por de passar el cap de setmana amb el pare
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La mare està embarassada del seu quart fill -La família no comparteix el criteri/intervenció de les xarxes de recolzament social
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Aplicació lleu i ocasional d'alguna estratègia de relació: 1.-Es capaç de presentar-se i donar les gràcies 2.-Escolta i formula certes preguntes
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Descontrol emocional -Inestabilitat emocional -Passotisme -Baixa capacitat de superació: conformitat amb la seva problemàtica, i per tant autoexclusió
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Retard cognitiu lleu -Presumpte abús sexual durant la infància per part del pare

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-El pare perd la feina. Dificultats greus econòmiques -La família està en procés de desnonament
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	% d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alta assistència escolar -En D. estar motivat per a l'aprenentatge
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Aplicació de l'adaptació curricular només al CRC -Comprensió conceptual, procedimental i competencial insuficient
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge pastera -En procés de desnonament
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix la xarxa sanitària del barri -Es detecta des del CAP un grau lleu de desnutrició
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La treballadora familiar fa l'acompanyament a la mare pel seu nou embaràs als centres sanitaris -La mare no acut a les visites periòdiques per iniciativa pròpia
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interès i esforç per a integrar-se i relacionar-se amb els iguals -Rebuig de les figures adultes masculines
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-El cas està gestionat pels següents equipaments: 1.-CRC (pedagoga, educadora social, treballadora social) 2.-Serveis Socials (psicòloga, assistent social i treballadora familiar) 3.-EAP del CEIP Carmel (psicopedagoga, educador social) 4.-Projecte Interxarxes 5.-Càritas
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Manifestació de certa motivació per a pertànyer al grup: 1.-Proposa algunes activitats (sobretot esportives) 2.-Expressa la voluntat que vol participar amb el grup (tot i que després té problemes pq el grup l'accepti) 3.-S'esforça per identificar-se amb els interessos/estètica dels líders del grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-El pare mostra certes conductes violentes amb el tracte amb en D.
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Família autoritària, sobretot per la actitud de poder del pare
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Identificació estètica -Certa conformitat (sobretot en situacions esportives) -Certa obediència (en situacions esportives)
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Inestabilitat emocional -Poc autocontrol emocional: expressions exagerades de l'emoció
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Enuresis i encopresis -Retard cognitiu lleu -Presumpte abús sexual durant la infància per part del pare

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -El pare estar a l'atur
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt percentatge d'absentisme escolar -Alt percentatge d'assignatures suspeses -Expulsió definitiva del CEIP Carmel
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Insuficiència en els continguts del Currículum -Insuficiència en l'adquisició de competències del Currículum
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Serveis Socials i Serveis Personals del Districte d'Horta-Guinardò, faciliten un pis temporalment a la família
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix la xarxa sanitària del barri
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La treballadora familiar fa l'acompanyament a la mare pel seu nou embaràs als centres sanitaris -La mare no acut a les visites periòdiques per iniciativa pròpia
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Intreactua amb el grup -Qualitat deficitàries de les interaccions: el grup el rebutja tot i els esforços d'en D. per a participar
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-El cas està gestionat pels següents equipaments: 1.-CRC (pedagoga, educadora social, treballadora social) 2.-Serveis Socials (psicòloga, assistent social i treballadora familiar) 3.-EAP del CEIP Carmel (psicopedagoga, educador social) 4.-Projecte Interxarxes 5.-CSMIJ (Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil): se sospita que en D. ha patit abusos sexuals per part del pare
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Motivació per a participar en les activitats del grup -No se sent particip del grup tot i els intents d'apropament. El grup el rebutja al·legant: 1.-"La olor que fa" 2.-La seva "etiqueta" de problemàtic (encara que faci l'esforç no hi ha acceptació del grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-En D. verbalitza que el seu pare beu -La mare ho nega -Relacions molt conflictives entre D. i els seus germans i el pare i la mare
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Família autoritària -Família deseducadora -No comparteixen línies educatives amb CRC, Interxarxes, CEIP, CMIJ
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Des del CRC se li donen recursos per a poder interactuar de manera proactiva: 1.- Relativitzar (tot allò que ell creu què és injust, evitar el pensament absolutista –blanc o negre-) 2.-Controlar la conducta (contar fins a 10, fer respiracions profundes, ser capaç d'escriure el que li passa)
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Inestabilitat emocional -Des del CRC se li donen eines per a gestionar l'emoció: 1.-Parar a pensar (sobre com se sent) 2.-Canviar d'activitat si aquella que fa li resulta insuportable (i posar distància amb allò que el preocupa)
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Enuresis i encopresis -Retard cognitiu lleu -Presumpte abús sexual durant la infància per part del pare

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -El pare torna a treballar. És el sostén econòmic principal de la família
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Inicia el curs al CEIP Coves d'en Cimany. -Des del CRC fem un pla conjunt d'adaptació curricular global -Se li adjudica des del primer dia una mestra d'educació especial
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Insuficiència en les àrees de coneixement que marca el Currículum: 1.-Matemàtiques 2.-Llengua catalans, castellana i estrangera 3.-Educació artística 4.-Educació física
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades rellevants
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix la xarxa sanitària del barri
		Us dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La treballadora familiar fa l'acompanyament a la mare pel seu nou embaràs als centres sanitaris -Neix el seu quart fill -La mare no acut a les visites periòdiques per iniciativa pròpia
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interaccions problemàtiques -Exclusió endògena -Exclusió exògena
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-El cas està gestionat pels següents equipaments: 1.-CRC (pedagoga, educadora social, treballadora social) 2.-Serveis Socials (psicòloga, assistent social i treballadora familiar) 3.-EAP del Coves d'en Cimany 4.-Projecte Interxarxes 5.-CSMIJ (Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil) (psiquiatre) 6.-EAIA -La comissió de seguiment es planteja retirar la guarda custòdia dels nens a la família
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Regressió amb els intents de pertinença al grup -Desmotivació per a participar amb el grup: passotisme -Conformisme passiu: assumeix la no participació
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-El pare mostra certa violència amb en D. i els seus germans (insults, faltes de respecte i algunes empentes)
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Neix el seu quart fill -La família rebutja el seguiment/tractament amb el CMIJ. Verbalitzen que no hi assistiran més -La família verbalitza que no hi ha cap problema en la família
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Baixa resistència a la frustració -Baixa capacitat en l'aplicació de les habilitats socials
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Inestabilitat emocional -Certa regressió. -Crida l'atenció de nou
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Enuresis i encopresis -Retard cognitiu lleu -Presumpte abús sexual durant la infància per part del pare

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -El pare és el sostén econòmic principal de la família
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt absentisme escolar -Assistència regular al CRC -CEIP i CRC establiment línies d'actuació i pressió per poder treballar amb la família la problemàtica escolar d'en D. -La família no respon a les convocatòries de reunions
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Insuficient per la seva edat
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Intervenció de la treballadora familiar: 1.-Dissenya un pla de treball per a la gestió de la llar 2.-Fa l'acompanyament en la neteja de la llar 3.-Estableix rutines horàries per als fills alhora d'anar a l'escola
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres sociosanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix l'estructura socio-sanitària del barri -No aplica necessàriament les recomanacions mèdiques -Es detecta un grau lleu de desnutrició en els tres primers fills
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La mare no acut a les visites periòdiques per iniciativa pròpia, cal l'acompanyament de l'assistent social o la treballadora familiar
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interaccions deficitàries tant en la qualitat com en la quantitat (al CRC) -Interaccions deficitàries amb els iguals (al CEIP)
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-El cas està gestionat pels següents equipaments: 1.-CRC (pedagoga, educadora social, treballadora social) 2.-Serveis Socials (psicòloga, assistent social i treballadora familiar) 3.-EAP del Coves d'en Cimany 4.-Projecte Interxarxes 5.-EAIA
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Exclusió endògena: es conforma al rebuig -Inadaptació activa -Exclusió exògena: el grup el rebutja
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-El pare passa alguns dies fora de casa -En D. i els seus germans verbalitzen que el pare ha marxat
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família rebutja la figura del psiquiatre del CSMIJ i deixen de portar-lo -La família rebutja d'ajut dels Serveis Socials -Els Serveis Socials anuncien a la família una possible retirada de la custòdia dels seus fills si la mare i el pare no cooperen amb les xarxes de recolzament
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Baixa resistència a la frustració -Baixa capacitat en l'aplicació de les habilitats socials
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Inestabilitat emocional -En D. manifesta por -En D. té episodis d'eufòria, sobretot en situacions esportives
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Enuresis i encopresis -Retard cognitiu lleu -Presumpte abús sexual durant la infància per part del pare

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats greus econòmiques -El pare estar a l'atur -L'informe de l'assistent social sobre l'atur del pare al-lega: 1.-Inconsistència del pare en l'assumpció de responsabilitats a la feina 2.-Manca de puntualitat i compliment amb els horaris laborals 3.-Episodis "d'arribar begut" a la feina
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Expulsió definitiva del CEIP Coves d'en Cimany -Desmotivació general de la comunitat educativa
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Nivell mínim d'alfabetització: sap llegir i escriure
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge en condicions d'insalubritat -Es proposa la intervenció de la treballadora familiar
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel" -Per manca de pressupost en els Serveis Socials del Carmel, la figura de la psicòloga desapareix, quedant així el barri sense servei de psicologia públic
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres sociosanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix l'estructura socio-sanitària del barri -No aplica necessàriament les recomanacions mèdiques -Es detecta un grau lleu de desnutrició en els tres primers fills
		Ús dels centres socio sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La mare no acut a les visites periòdiques per iniciativa pròpia, cal l'acompanyament de l'assistent social o la treballadora familiar
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interaccions de qualitat inestable: hi ha dies que mostra actituds proactives i hi ha dies que mostra actituds de revel·lia -Al CRC hi ha un grup de 4 usuaris que es donen de baixa al·legant la problemàtica que suposa tenir en D. al centre -En D. se'n assabenta. No mostra interès/preocupació pel fet
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-El cas està gestionat pels següents equipaments: 1.-CRC (pedagoga, educadora social, treballadora social) 2.-Serveis Socials (assistent social i treballadora familiar). Desapareix la figura de la psicòloga dels SS. del Carmel 3.-Projecte Interxarxes 4.-EAIA
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No se sent partícep -No participa ni treballa amb el grup: 1.-Boicoteja certes activitats 2.-No fa propostes 3.-No s'identifica amb cap activitat i/o proposta
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Intents conciliadors per part del pare i la mare d'establir relacions afectives amb en D.
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família coopera amb els Serveis Socials per a la recerca de feina per al pare -La família mostra preocupació pels resultats escolars d'en D. -La família coopera amb el CRC en alguns aspectes. S'estableixen alguns acords pedagògics amb la directora del centre: 1.-Tractament de l'enuresi i l'encopresi d'en D. 2.-Proposta de tornar en D. a ser visitat pel CSMIJ
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Pocs recursos personals: 1.-Poca motivació per a desenvolupar qualsevol acció o relació 2.-Sensació (per part del CRC i Interxarxes) d'episodi depressiu
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Baixa capacitat de gestió de les emocions -De les conductes de violència i passotisme ha passat a la tristesa i els plors continuats
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Enuresis i encopresis -Retard cognitiu lleu -Presumpte abús sexual durant la infància per part del pare

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats greus econòmiques -El pare estar a l'atur
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Inicia el curs al CEIP Font d'en Fargues -Des del CRC fem un pla conjunt d'adaptació curricular global -El EAP de l'escola rep tot l'expedient d'en D. -Proposen que en D. assisteixi a una UEC (Unitats d'escolarització compartida), concretament al Martí Codolar -Desmotivació general per part d'en D. per l'escola
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Nivell mínim d'alfabetització: sap llegir i escriure -Dificultats en la comprensió del que llegeix -Moltes dificultats en les competències matemàtiques i artístiques
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge en condicions d'insalubritat -Es proposa la intervenció de la treballadora familiar
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel" -El barri del Carmel no disposa de servei de psicologia pública
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix l'estructura socio-sanitària del barri -No aplica necessàriament les recomanacions mèdiques -Es detecta un grau lleu de desnutrició en els tres primers fills
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La mare no acut a les visites periòdiques per iniciativa pròpia, cal l'acompanyament de l'assistent social o la treballadora familiar
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Per les comissions de seguiment sabem que en D. estableix bones relacions amb nens de la seva edat de la UEC -Al CRC les interaccions són problemàtiques -Episodis de <i>bulling</i> cap a en D. -Desmotivació d'en D. per a les relacions
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-El cas està gestionat pels següents equipaments: 1.-CRC (pedagoga, educadora social, treballadora social) 2.-Serveis Socials (assistent social i treballadora familiar). 3.-Projecte Interxarxes 4.-Centre Juvenil Martí Codolar 5.-Càritas 6.-EATA
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No se sent partícep -No participa ni treballa amb el grup -Desmotivació general per a la participació
	1.6.- Familiar	Víncles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Desmotivació total per part d'en D. d'apropar-se al seu pare i a la seva mare -Rebuig d'en D. cap a la família
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família mostra resistències per que en D. assisteixi a la UEC -No se segueix una mateixa línia educativa entre Font d'en Fargues i família -S'estableixen relacions de cordialitat entre la família i la figura de la directora del CRC. Certa confiança
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Desmotivació per a l'aplicació de estratègies de relació: passotisme
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Síntomes de depressió: 1.-Desmotivació general 2.-Tristesesa, enuig i plor
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Enuresis i encopresis -Retard cognitiu lleu -Presumpte abús sexual durant la infància per part del pare

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats greus econòmiques -El pare estar a l'atur tot i que fa feines esporàdiques en el mercat negre
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Alt absentisme -Desmotivació i desinterès per l'escola -Considerat un cas de "fracàs escolar"
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Nivell mínim d'alfabetització: sap llegir i escriure -Dificultats en la comprensió del que llegeix -Moltes dificultats en les competències matemàtiques i artístiques
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Condicions mínimes de salubritat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel" -El barri del Carmel no disposa de servei de psicologia públic
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix l'estructura socio-sanitària del barri -No aplica necessàriament les recomanacions mèdiques
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús irregular de visites al metge -Inconstància en les revisions -Es vol treballar l'autonomia de la mare pq prengui consciència de les seves responsabilitats per això es retira la figura de la treballadora familiar
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Al CRC, situació de <i>bullying</i> cap a en D. -Al UEC s'estableixen bones relacions amb els iguals
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-El cas està gestionat pels següents equipaments: 1.-CRC (pedagoga, educadora social, treballadora social) 2.-Serveis Socials (assistent social i treballadora familiar). 3.-Projecte Interxarxes 4.-EAP del CEIP Font d'en Fargues
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Desmotivació per al treball en grup -Desmotivació per a la cooperació amb el grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Rebuig d'en D. cap al pare -El D. culpabilitza al seu pare de tot -Verbalitza que odia al seu pare
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Des del CRC es treballa l'apropament amb la família -S'assoleix cert grau de confiança mútua -Disminueix el nivell de resistència que fa la família per a les intervencions amb en D. i els seus germans en el CRC -Conflictes de relació família-altres serveis/equipaments de recolzament
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Usa el diàleg per a comunicar-se amb la figura de la directora -Usa el "pacte" i la "negociació" per a explicar a la directora el que sent/viu -S'estableix la confiança amb la directora
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Expressa sentiments a través del diàleg -Expressa emocions -Plora molt
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Enuresis i encopresis -Retard cognitiu lleu -Presumpte abús sexual durant la infància per part del pare

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -El pare treballa regularment i es converteix en el sostén econòmic de la família
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	% d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Expulsió d'en D. del CEIP Font d'en Fargues
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Nivell mínim d'alfabetització: sap llegir i escriure -Dificultats en la comprensió del que llegeix -Moltes dificultats en les competències matemàtiques i artístiques
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge en condicions d'insalubritat -Es proposa la intervenció de la treballadora familiar
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel" -El barri del Carmel no disposa de servei de psicologia públic
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix l'estructura socio-sanitària del barri -No aplica necessàriament les recomanacions mèdiques
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Ús irregular de visites al metge -Inconstància en les revisions -Es torna a incorporar la treballadora familiar per a fer l'acompanyament
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Milloren les relacions amb els iguals al CRC -Bones relacions amb els iguals en el UEC
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Tots els serveis/equipaments que intervenen en el cas, consideren que el CRC ha de centralitzar totes les intervencions i liderar el pla de treball -Es busca marcar distàncies amb la família, doncs aquesta se sent "acusada" i "espiada" pels serveis i, per tant, manté una actitud de resistència
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Millora en la motivació cap a la participació en el CRC -Li costa cooperar en situacions que no siguin esportives
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Intent del pare i la mare de relacionar-se -Episodis d'instabilitat puntuals
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La directora ha establert confiança amb la família -S'inicia un treball conjunt amb la família. S'estableixen línies pedagògiques comunes per a intervenir amb en D. -Es dona prioritat a l'estabilització emocional d'en D.: 1.-Treballem la satisfacció de les necessitats bàsiques d'en D. → ritmes de son/vigília → nutrició equilibrada → que en D. experimenti sentiments de cura i protecció
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Expressió i demostració de certes estratègies de relació
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Des del CRC i la UEC s'elabora un pla conjunt per al treball de les emocions
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Enuresis i encopresis -Retard cognitiu lleu -Presumpte abús sexual durant la infància per part del pare

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -El pare treballa regularment i es converteix en el sostén econòmic de la família
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-En D. en aquests moments no està escolaritzat en cap centre -Acut al CRC amb regularitat i al UEC -Es planteja la possibilitat d'internament en un centre especial
		Analfabets	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Nivell mínim d'alfabetització: sap llegir i escriure -Dificultats en la comprensió del que llegeix -Moltes dificultats en les competències matemàtiques i expressives
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Condicions mínimes de salubritat
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel" -El barri del Carmel no disposa de servei de psicologia pública
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix l'estructura sanitària del barri
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Regularitat en les visites mèdiques -Acompanyament de la treballadora familiar
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Retrocés en les relacions amb els iguals a la UEC -Dificultats en les relacions amb els iguals al CRC
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-El cas està gestionat pels següents equipaments: 1.-CRC (pedagoga -direcció-, educadora social, treballadora social) 2.-Serveis Socials (assistent social i treballadora familiar). 3.-Projecte Interxarxes 4.-EAIA: deriva el cas a la DGAM
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-Retrocés en la motivació per a la participació
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Des del CRC es proposa a la família que la resta d'equipaments-serveis tornin a intervenir -Rebuig de la família -Cert retrocés de la confiança establerta entre directora del CRC-família -Rebuig/resistència de la família pq intervingui un altre servei (DGAM) -La família manifesta por de ser separats
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Família problemàtica amb les línies d'intervenció-actuació dels serveis i equipaments -Retrocés en les relacions amb la direcció del CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Expressió/aplicació d'estratègies de manera puntual i inconstant
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Implementació del pla d'atenció individualitzada per al treball de les emocions (CRC i UEC)
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Enuresis i encopresis -Retard cognitiu lleu -Presumpte abús sexual durant la infància per part del pare

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Dificultats econòmiques -El pare treballa regularment i es converteix en el sostén econòmic de la família
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Internament en un centre especial -Deixa de venir al CRC (i per tant, es considera cas tancat per nosaltres)
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Nivell mínim d'alfabetització: sap llegir i escriure -Dificultats en la comprensió del que llegeix -Moltes dificultats en les competències matemàtiques i expressives
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Habitatge en condicions d'insalubritat -Es proposa la intervenció de la treballadora familiar
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -Les xarxes de recolzament i els Serveis socials dels que es disposa són els reflectits en el "diagnosi del barri del Carmel" -El barri del Carmel no disposa de servei de psicologia públic
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix l'estructura sanitària del barri
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-Regularitat en les visites mèdiques -Acompanyament de la treballadora familiar
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-No tenim dades rellevants del nou centre al que assisteix
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-El cas està gestionat pels següents equipaments: 1.-CRC (pedagoga, educadora social, treballadora social) 2.-Serveis Socials (assistent social i treballadora familiar). 3.-Projecte Interxarxes 4.-EAIA 5.-DGAM (Direcció General d'Atenció al menor)
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu Accions de treball en equip	-No tenim dades rellevants del nou centre al que assisteix
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-Sense dades rellevants
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-Sabem, per les sessions de seguiment que hi ha conflictes de relació entre la família i els educadors dels EAIA
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Sense dades rellevants
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Sense dades rellevants
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Enuresis i encopresis -Retard cognitiu lleu -Presumpte abús sexual durant la infància per part del pare

Fitxes del nivell d'integració del Cas 10. Maria

Número de fitxa: FI 10.1.
Data de la observació: Abril 2005.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família amb ingressos estables i suficients -No presenten problemàtica econòmica (tant pare com mare treballen)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència regular i normalitzada a l'escola -Assistència regular i normalitzada al CRC -Baix rendiment acadèmic
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Correcte per la seva edat -No presenta deficiències en les capacitats cognitives
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades contrastades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -El barri disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix els canals normalitzats del sistema sanitari
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La família segueix amb regularitat les visites programades que els professionals proposen -Són constants i complidors amb les revisions periòdiques
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Relacions normalitzades amb un grup reduït de dues amigues -Interactua poc amb la resta del grup -Interactua poc amb els referents adults (equip educatiu del CRC)
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-servis disponibles/emprats	-Decideixen no optar als serveis públics d'assistència i recolzament social -Utilitzen els serveis psicològics privats -Empren els serveis psicopedagògics del CRC -Des del CRC treballen l'educació integral de la M. en totes les seves dimensions
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-La M. té una alta autocrítica i considera que no pot fer res bé, <i>ergo</i> no fa accions cooperatives -Presenta distorsions cognitives i baixa autoeficàcia -La incapacitat per a fer treballs en equip, fa desaparèixer les oportunitats per a rebre estímuls positius dels altres, i per tant, de fer incrementar la seva autoestima
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La família s'implica en el desenvolupament i formació de la M. i el seu germà. -La família es preocupa per la situació -Qualitat i quantitat de relacions familiars amb la M.
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família té eines per a educar -Comparteixen una escala de valors i modus educatiu semblants al CEIP i el CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-La M. té una molt baixa autoestima -Empren algunes estratègies personals per al grup reduït d'amigues -No s'esforça per aplicar/aprendre altres estratègies de relació social
		Resiliència	Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Moltes dificultats per a gestionar emocions: 1.- Tristesa 2.-Dificultats per a menjar i dormir 3.-Dèficit atencional i de concentració
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Depressió endògena (o també depressió autònoma)	

Número de fitxa: FI 10.2.
Data de la observació: Juny 2005.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família amb ingressos estables i suficients -No presenten problemàtica econòmica (tant pare com mare treballen)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència regular i normalitzada a l'escola -Assistència regular i normalitzada al CRC -Baix rendiment acadèmic
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Correcte per la seva edat -No presenta deficiències en les capacitats cognitives
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades contrastades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -El barri disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix els canals normalitzats del sistema sanitari
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La família segueix amb regularitat les visites programades que els professionals proposen -Són constants i complidors amb les revisions periòdiques
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Dificultats en les relacions socials en el grup d'iguals -Falta de reactivitat als estímuls ambientals agradables (ja no es relaciona amb les seves amigues)
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Decideixen no optar als serveis públics d'assistència i recolzament social -Utilitzen els serveis psicològics privats -Des del CRC es proposa a la família que la M. sigui visitada al CSMIJ
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-No se sent partícip al grup: reaccions negatives davant les propostes que li fan el seus companys/es: 1.-Irritabilitat 2.-Pèrdua d'interès 3.-Indecisió 4.-Autoculpa
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La família s'implica en el desenvolupament i formació de la M. i el seu germà. -La família es preocupa per la situació -Qualitat i quantitat de relacions familiars amb la M.
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família té eines per a educar -Comparteixen una escala de valors i modus educatiu semblants al CEIP i el CRC
	1.7.- Personal/ cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Empra l'aïllament com a estratègia per "estar tranquil·la"
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-La M. presenta quadres de molta tristesa -Té dificultats greus per a concentrar-se -Incapacitat física i anímica per a superar la situació (Anhedonia=incapacitat motora i de pensament per adequar-se a l'entorn)
		Problemàtiques caracterials	Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Depressió endògena (o també depressió autònoma)

Número de fitxa: FI 10.3.
Data de la observació: Octubre 2005.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família amb ingressos estables i suficients -No presenten problemàtica econòmica (tant pare com mare treballen)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'absència escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència regular i normalitzada a l'escola -Assistència regular i normalitzada al CRC -Baix rendiment acadèmic
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Correcte per la seva edat -No presenta deficiències en les capacitats cognitives
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades contrastades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -El barri disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix els canals normalitzats del sistema sanitari
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La família segueix amb regularitat les visites programades que els professionals proposen -Són constants i complidors amb les revisions periòdiques -Assisteixen al CSMIJ (la M., el seu germà i la seva mare i pare)
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Manifesta que no vol venir al CRC perquè no vol veure a ningú -Al CEIP es relaciona molt poc -Se sent incapaç de fer esforços en aquest sentit
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Decideixen no optar als serveis públics d'assistència i recolzament social -Utilitzen els serveis psicològics privats -Des del CRC s'estableixen unes estratègies d'actuació: 1.-Potenciar les habilitats personals i socials que té la M. 2.-Proposar-li accions/activitats amb metes més assequibles per poder experimentar sensacions d'èxit 3.-Fomentar l'autoestima a través del reforç positiu
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Participa subtilment en aquelles activitats que sap que pot assolir -Participa en activitats puntuals -El grup no la reforça excessivament, per no dir gens (no la integren)
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La família s'implica en el desenvolupament i formació de la M. i el seu germà. -La família es preocupa per la situació -Qualitat i quantitat de relacions familiars amb la M.
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família té eines per a educar -Comparteixen una escala de valors i modus educatiu semblants al CEIP i el CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/ conegudes	-Empra l'aïllament com a estratègia per "estar tranquil·la"
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/ emocions	-Baixa resiliència -Baixa capacitat de gestionar les emocions: 1.-Plora amb facilitat i sense motiu aparent 2.-Irritabilitat per qualsevol comentari 3.-Tristesia intrusiva (oposada a la tristesa reactiva, la produïda per un estímul)
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Depressió endògena (o també depressió autònoma)	

Número de fitxa: FI 10.4.
Data de la observació: Gener 2006.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família amb ingressos estables i suficients -No presenten problemàtica econòmica (tant pare com mare treballen)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència regular i normalitzada a l'escola -Assistència regular i normalitzada al CRC -Baix rendiment acadèmic
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Correcte per la seva edat -No presenta deficiències en les capacitats cognitives
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades contrastades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -El barri disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix els canals normalitzats del sistema sanitari
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La família segueix amb regularitat les visites programades que els professionals proposen -Són constants i complidors amb les revisions periòdiques -Assisteixen regularment al CSMIJ
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Augment puntual del número de interaccions amb els iguals -Establiment de vincles amb les seves amigues de l'any passat
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Decideixen no optar als serveis públics d'assistència i recolzament social -Utilitzen els serveis psicològics privats -Continuïtat en les línies d'actuació del CRC per a la seva recuperació
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Algunes col·laboracions puntuals i espontànies amb les activitats de grup -Ignorància per part del grup de la seva assistència -Lleuger increment de la motivació per a participar de les activitats del grup
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La família s'implica en el desenvolupament i formació de la M. i el seu germà. -La família es preocupa per la situació -Qualitat i quantitat de relacions familiars amb la M.
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família té eines per a educar -Comparteixen una escala de valors i modus educatiu semblants al CEIP i el CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-Automotivació a partir de la conversa amb ella mateixa -Expressió verbal i en veu alta de frases com: 1.-"estic bé" 2.-"m'ho passo bé"
		Resiliència	Capacitat de gestionar/ superar frustracions/emocions	-Se sent culpable dels fracassos del grup -Manifesta ansietat davant de les crítiques del altres
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Depressió endògena (o també depressió autònoma)	

Número de fitxa: FI 10.5.
Data de la observació: Abril 2006.

Concepte	Dim	Variables	Indicadors	REGISTRE
1.-Grau de socialització del usuari (nivell d'integració)	1.1.- Econòmica	Recursos econòmics	Ingressos econòmics	-Família amb ingressos estables i suficients -No presenten problemàtica econòmica (tant pare com mare treballen)
	1.2.- Formativa	Rendiment escolar	%d'abstenció escolar % assignatures aprovades/ Suspeses	-Assistència regular i normalitzada a l'escola -Assistència regular i normalitzada al CRC -Rendiment acadèmic estabilitzat
		Analfabetisme	Grau de comprensió en la lecto-escritura	-Correcte per la seva edat -No presenta deficiències en les capacitats cognitives
	1.3.- Residencial	Habitatge	Tipus d'habitatge / condicions de l'habitatge	-Sense dades contrastades
		Barri	Tipus de barri/ Recolzament, Serveis, equipaments en el barri	-Viuen al barri del Carmel -El barri disposa dels equipaments referenciats en el "diagnosi del barri"
	1.4.- Socio sanitària	Accés als centres socio-sanitaris	Informació sobre les condicions higiènic-sanitàries fonamentals	-La família coneix els canals normalitzats del sistema sanitari
		Ús dels centres socio-sanitaris	Regularitat de visites/ programació de revisions	-La família segueix amb regularitat les visites programades que els professionals proposen -Són constants i complidors amb les revisions periòdiques
	1.5.- Relacional	Capacitat de relació	Número de persones amb les que interactua/sessió	-Interactua amb iguals i referents adults -Recuperació del vincle afectiu amb les amistats de l'any passat
		Xarxes de recolzament social	Número d'equipaments-serveis disponibles/emprats	-Decideixen no optar als serveis públics d'assistència i recolzament social -Utilitzen els serveis psicològics privats -CSMIJ
		Sentiment de pertinença al grup	Accions de treball cooperatiu. Accions de treball en equip.	-Se sent pertanyent al grup: 1.-Fa propostes 2.-Planteja iniciatives 3.-Defensa les idees i escolta la dels altres 4.-Se sent identificada amb altres noies del seu grup: comparteix idees i creences sobre el que significa "ser noia"
	1.6.- Familiar	Vincles familiars	Freqüència/ qualitat de contactes família-infant /jove	-La família s'implica en el desenvolupament i formació de la M. i el seu germà. -La família es preocupa per la situació -Qualitat i quantitat de relacions familiars amb la M.
		Modus familiar	Tipologia educativa familiar Escala de valors	-La família té eines per a educar -Comparteixen una escala de valors i modus educatiu semblants al CEIP i el CRC
	1.7.- Personal/cognitiva	Recursos personals	Número d'estratègies emprades/conegudes	-La M. fa llistes de les coses que li provoquen ansietat i les coses que li agraden. Després les llegeix a tothom -Es repeteix moltes vegades a sí mateixa "estic bé", "em trobo bé",... -Expressa constantment en veu alta quins són els seus sentiments
		Resiliència	Capacitat de gestionar/superar frustracions/emocions	-Se sent culpable dels fracassos del grup -Manifesta ansietat davant de les crítiques dels altres
Problemàtiques caracterials		Tipologia de problemàtica (psicosi, TDAH, Prader Willi,...)	-Depressió endògena (o també depressió autònoma)	

ANNEX 6.- FITXES D'OBSERVACIÓ DE LA CAPACITAT SOCIALITZADORA DE LA PRÀCTICA ESPORTIVA EN ELS INFANTS DEL CRC

Registre de la capacitat socioeducativa de la pràctica esportiva per al cas 1.
David

Número de fitxa: FE 1.1.
Data de la observació: Abril 2004.

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva no organitzada per l'equip educador -L'activitat té normativa
			Obediència a la norma	-Se subordina a l'educador de referència -No obeeix les normes mínimes del joc
			Conformitat a la norma	-No modifica ni actituds ni comportaments: no es conforme a la norma esportiva
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No cohesiona amb el grup esportiu -No s'identifica amb ningú del grup ni amb els símbols identitaris
			Participació en l'activitat	-No participa
			Implicació/motivació en l'activitat	-No s'implica -No se sent motivat per a l'activitat esportiva. S'asseu a les escales del pati
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-No es treballen competències en l'AE perquè no en practica -Es treballen competències en altres escenaris educatius
			Aptituds	-No es treballen en context esportiu -Es treballen aptituds en altres escenaris educatius
			Hàbits socials	-Hàbits socials mínims: 1.-Neteja i cura del seu aspecte físic
			Habilitats socials	-Pocques habilitats relacionals
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dificultats en algunes capacitats cognitives (de moment no podem especificar quines)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Ús puntual de processos psicològics bàsics 1.-No parla 2.-Dificultats en la capacitat d'atenció
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense identificar
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions ambivalents: 1.-Alegria i tristesa
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Sense dades rellevants per a fer diagnòstic
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense dades (tot i que creiem que presenta dificultats cognitives greus)
			Espai de reflexió moral	-No en fa ús perquè no participa de les activitats esportives

Con	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva espontània -Organitzada pel grup d'iguals -Hi ha normativització i reglamentació mínima
			Obediència a la norma	-Obeeix les indicacions de les figures adultes -No obeeix la norma esportiva perquè no hi participa
			Conformitat a la norma	-No es conforma a la norma esportiva -No modifica la seva actitud, comportament social per a la conformitat
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitàris)	-El grup d'iguals l'ignora: 1.-No el convoquen per a realitzar activitat esportiva 2.-En D. no mostra motivació per a la integració al grup esportiu ni de referència
			Participació en l'activitat	-No participa en cap activitat esportiva per iniciativa pròpia. Tampoc sol·licita al grup poder participar -S'asseu a les escales i bancs del pati
			Implicació/motivació en l'activitat	-No s'implica -No se sent motivat per a participar en les AE.
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències prèvies per estimular la motivació per a l'esport: 1.-Competències personals: autonomia i iniciativa 2.-Competències socials -Les competències no poden treballar-se en un context esportiu (en D. genera rebuig a aquests escenari)
			Aptituds	-Es treballen aptituds i capacitats prèvies a la AE: 1.-Mirar i observar 2.-Escoltar (música, ritmes, diàleg dels companys/es,...) 3.-Sentir sensacions
			Hàbits socials	-Hàbits socials mínims: 1.-Neteja i cura del seu aspecte físic (és un hàbit potenciat sobretot per la tieta) 2.-Respecte les files i els torns 3.-Respecte el material comú
			Habilitats socials	-Poquíssimes habilitats socials
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Té desenvolupades les capacitats bàsiques: 1.-Sensorials i perceptives 2.-Té domini cognitiu bàsic: coneix, però ni comprèn, ni aplica, ni analitza -Moltes dificultats i mancances en el desenvolupament d'altres capacitats cognitives: 1.- Definir o identificar conceptes 2.- Aprenentatge 3.- Planificar
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Dificultats en alguns processos psicològics bàsics fet que li impossibilita participar en les AE
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa certa violència quan no se surt amb la seva
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Poc o gens control emocional -Dificultats en el reconeixement emocional. Cal fer l'acompanyament guiat per ajudar a reconèixer els sentiments i emocions
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Impossibilitat autopensar-se sense guia o ajut de la figura adulta
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió grupal i individual, tot i que en D. no hi participa

Número de fitxa: FE 1.3.
Data de la observació: Octubre 2004.

Co n	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva (AE) espontània -Activitat organitzada pel grup d'iguals -L'activitat té normativa i reglamentació mínima
			Obediència a la norma	-Poca obediència a la norma -Empra la fugida com a mecanisme de defensa davant l'ansietat que li genera la obediència a la norma
			Conformitat a la norma	-No es conforma a la norma esportiva (o fa ocasionalment amb altres normes imposades pels referents educadors/es)
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió amb el grup esportiu: exclusió endògena i exògena -En D. no comparteix símbols identitaris -Els símbols que mostra en D. no només són identificatius amb el grup, sinó que el grup el rebutja per ells (vestimenta, físic obès,...)
			Participació en l'activitat	-Participació nul·la de les AE grupals -Se li ha dissenyat un pla de treball esportiu específic, en el que només hi vol participar si ho fa amb l'única companyia d'una figura adulta
			Implicació/motivació en l'activitat	-Implicació irregular i inconstant en l'AE
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències fora de l'àmbit específicament esportiu: 1.-Competències personals: autonomia i iniciativa 2.-Competències socials
			Aptituds	-Baixa capacitat en termes genèrics: 1.-Psicomotrius: mancances en l'estructura corporal, baixa coordinació, baixa resistència, velocitat i potència 2.-Psicoemocionals: no percep les AE com a pràctica gratificant, sinó com a "càstig" -No vivència experiències d'èxit
			Hàbits socials	-No té assumits els hàbits socials mínims per la seva edat -Els hàbits que manifesta (higiene i cura de la indumentària), són impostats per la tieta
			Habilitats socials	-Nul·les o poques habilitats socials
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Amb l'AE no es poden treballar capacitats cognitives superiors (avaluar, analitzar, sintetitzar), només inferiors: 1.- Identificació i definició d'AE 2.-Enumeració de diferents AE 3.-Descobriments i explicació de cada AE
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-En situació d'AE. presenta mancances en alguns processos psicològics bàsics: 1.-Llenguatge: no es comunica amb altres membres de l'equip 2.-No atén a les explicacions prèvies a l'AE 3.-No se sent motivat per a la participació
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa corporalment sentiments i emocions negatives (si fa AE grupal): 1.-Ràbia 2.-Frustració 3.-Inferioritat
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix l'emoció si se'l acompanya -No gestiona l'emocionalitat
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Impossibilitat autopensar-se sense guia o ajut de la figura adulta
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió grupal i individual, tot i que en D. no hi participa

Número de fitxa: FE 1.4.
Data de la observació: Gener 2005.

Con	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva (AE) espontània -Activitat organitzada pel grup d'iguals -L'activitat té normativa i reglamentació mínima
			Obediència a la norma	-Poca obediència a la norma -Poc interès per a escoltar o entendre la norma: passotisme
			Conformitat a la norma	-No es conforma a la norma esportiva -Dificultats per a la conformitat en altres aspectes de la seva vida
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió amb el grup esportiu: no parla amb els membres del seu equip i per tant, és rebutjat per l'equip -En D. no comparteix símbols identitaris
			Participació en l'activitat	-Participació nul·la de les AE grupals -Seguiment inconstant i inconsistent del seu pla de treball esportiu específic (alt absentisme)
			Implicació/motivació en l'activitat	-Implicació irregular i inconstant en l'AE
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències fora de l'àmbit específicament esportiu: 1.-Competències personals: autonomia i iniciativa 2.-Competències socials 3.-S'incorporen les competències lingüístiques
			Aptituds	-Dèficit en la majoria d'aptituds socials, cognitives i físiques
			Hàbits socials	-No té assumits els hàbits socials mínims per la seva edat
			Habilitats socials	-Nul·les o poques habilitats socials: 1.-Nega constantment tot el que se li proposa 2.-No parla (tot i que sí que ho fa en l'àmbit familiar)
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Des del CRC ens plantejem altres espais educatius (alternatius a l'esport) per a treballar capacitats cognitives, doncs amb les AE assolim resultats negatius i involucionem. En D. rebutja la AE de tot tipus si aquesta és grupal
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-En situació d'AE. presenta mancances en alguns processos psicològics bàsics: 1.-Llenguatge: no es comunica amb altres membres de l'equip 2.-No atén a les explicacions prèvies a l'AE 3.-No se sent motivat per a la participació
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa corporalment sentiments i emocions negatives (si fa AE grupal) -Expressa verbalment sentiments i emocions negatives en l'àmbit familiar
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Pobre gestió emocional
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Impossibilitat autopensar-se sense guia o ajut de la figura adulta (familiar)
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió grupal i individual, tot i que en D. no hi participa

Co n	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.-Normativització	Tipologia d'activitat	-AE organitzada pel equip d'educadors i educadores -L'activitat té normativa i reglamentació mínima
			Obediència a la norma	-Poca obediència a la norma tot i que se subordina a l'autoritat de l'adult
			Conformitat a la norma	-Intents de conformar-se a la norma esportiva: fa concessions i hi ha certa adaptabilitat a la norma esportiva
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió amb el grup esportiu, tot i que hi ha uns primers apropaments al grup -No comparteixen elements identitaris comuns
			Participació en l'activitat	-Participació inconstant i puntual en les AE grupals -Participació sense aportació o propostes d'innovació
			Implicació/motivació en l'activitat	-Poc motivat en termes general, tot i que hi hagut canvi des de l'última observació
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Des del CRC es replanteja un pla de treball nou per a treballar competències i capacitats (en dues línies simultàniament): 1.-Des del treball manual (manualitats, experimentació, observació,...) 2.-Des de l'AE de baixa intensitat (psicomotricitat i jocs esportius)
			Aptituds	-Dèficit en la majoria d'aptituds socials, cognitives i físiques, tot i que ara parla amb el grup de referència
			Hàbits socials	-No té assumits els hàbits socials mínims per la seva edat
			Habilitats socials	-Nul·les o poques habilitats socials, tot i que hi hagut certa millora: 1.-Expressa el que vol i el que no vol 2.-Demana ajut i dona les gràcies 3.-Aplaudeix si el seu equip experimenta èxit
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-La AE només li permet treballar certes capacitats cognitives: 1.-Que permeten el coneixement: definir, anomenar i etiquetar (parts del cos, aspectes del joc,...) 2.-Que permeten la comprensió: descobrir i explicar 3.-Que permeten l'aplicació del que ja sap: demostrar i resoldre
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-En situació esportiva (i fora d'aquesta) presenta dificultats en alguns del processos psicològics bàsics, per bé que ha millorat molt la seva motivació, i per tant, la seva predisposició a parlar, atendre, memoritzar,...
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa verbalment sentiments i emocions negatives en l'entorn social (equip esportiu) i en l'entorn familiar
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeixement emocional i de sentiments (amb acompanyament i seguiment d'un adult) -Pobre gestió emocional
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Impossibilitat autopensar-se sense guia o ajut de la figura adulta (familiar)
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió grupal i individual. En D. hi participa escoltant i observant.

Co n	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.-Normativització	Tipologia d'activitat	-AE organitzada pel grup d'iguals -L'activitat té normativa i reglamentació mínima -No hi ha intervenció adulta ni en el disseny, ni en la implementació de l'activitat, ni en la normativització d'aquesta
			Obediència a la norma	-Poca obediència a la norma esportiva que imposa l'equip
			Conformitat a la norma	-Rigidesa per a la conformitat a la norma -L'equip reacciona també amb rigidesa per adaptar-se las "capricis d'en D.
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió amb el grup esportiu -No comparteixen elements identitaris comuns -Comparteix interessos i se sent més adaptat amb el grup de petits
			Participació en l'activitat	-Participació inconstant i puntual en les AE grupals -Participa amb jocs esportius fets amb els més petits, i sempre i quan aquests estiguin dissenyats i proposats per un educador
			Implicació/motivació en l'activitat	-Poca motivació per a participar en AE proposades pel grup d'iguals -Alta motivació per a participar amb AE proposades als grups més petits (on hi ha més flexibilitat de normes esportives)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Per a treballar competències es fa en dues línies simultàniament: 1.-Des del treball manual (manualitats, experimentació, observació,...) 2.-Des de l'AE de baixa intensitat (psicomotricitat i jocs esportius)
			Aptituds	-Dèficit en la majoria d'aptituds socials, cognitives i físiques -Desenvolupa més aptituds (sobretot de responsabilitat) amb grups d'infants més petits
			Hàbits socials	-No té assumits els hàbits socials mínims per la seva edat
			Habilitats socials	-Dèficit en l'aplicació de les habilitats socials en context esportiu.
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-La AE només li permet treballar certes capacitats cognitives: 1.-Que permeten el coneixement: definir, anomenar i etiquetar (parts del cos, aspectes del joc,...) 2.-Que permeten la comprensió: descobrir i explicar 3.-Que permeten l'aplicació del que ja sap: demostrar i resoldre
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-En situació esportiva mostra motivació alta si els reptes a assolir són d'un nivell inferior als normals per la seva edat -A més motivació, més aplicació d'altres processos psicològics bàsics
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable i incoherent
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Les AE practicades amb el grup d'iguals li suposen altes sensacions d'estès, indefensió, frustració i ansietat, fet que l'impossibilita aplicar HHSS, actituds de reflexió,....
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeixement emocional i de sentiments (amb acompanyament i seguiment d'un adult) -Pobre gestió emocional
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Impossibilitat autopensar-se sense guia o ajut de la figura adulta (familiar)
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió grupal i individual. En D. hi participa escoltant i observant -Li és més fàcil la reflexió si es fa en el context esportiu dels petits

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-AE organitzada pel equip educatiu del CRC -L' AE té normativa i reglamentació explícita
			Obediència a la norma	-Poca obediència a la norma tot i que se subordina a l'autoritat de l'adult -No hi ha obediència si les normes esportives venen proposades pel grup d'iguals
			Conformitat a la norma	-Intents de conformar-se a la norma esportiva: fa concessions i hi ha certa adaptabilitat a la norma esportiva -La conformitat i la obediència no se segueixen de manera coherent
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-No hi ha cohesió amb el grup esportiu d'iguals -Identificació amb nens i nenes de grups més petits
			Participació en l'activitat	-Es nega a participar amb el grup esportiu de la seva edat: 1.-Rebutja les activitats i propostes que fan (tant esportives com altres) 2.-El grup el rebutja a ell -Participa amb jocs esportius fets amb els més petits, i sempre i quan aquests estiguin dissenyats i proposats per un educador
			Implicació/motivació en l'activitat	-S'implica sobretot en AE en les que ell pot tenir experiències d'èxit (per tant, s'implica en AE practicades en els grups de petits -Se sent molt motivat quan les AE estan dissenyades i organitzades per un educador/a
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Des del CRC es treballa totes les competències possibles des de dos eixos d'intervenció: 1.-Des del treball manual: competències artística, competència d'aprendre a aprendre 2.-Des de l'AE: competència personal (autonomia i iniciativa personal), competències comunicatives i de convivència
			Aptituds	-Dèficit en la majoria d'aptituds socials, cognitives i físiques -Se sent motivat per a treballar aptituds relacionades amb els treballs manuals i no tant amb l'esport amb els iguals
			Hàbits socials	-No té assumits els hàbits socials mínims per la seva edat
			Habilitats socials	-Durant l'AE no desenvolupa HHSS (ni aptituds) perquè no se sent en igualtat de condicions que la resta del seu grup de referència. Aquest fet perjudica la seva plena integració i la seva autoeficàcia
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Té limitacions en moltes de les capacitats cognitives: 1.-En l'AE no executa correctament, no coordina, no té ritmicitat, no és veloç, no millora l'eficiència, no té la destresa o força habituals per infants de la seva edat 2.-No planifica, 3.-No proposa AE al seu grup d'iguals 4.-No és capaç de competir -La AE únicament permet treballar algunes de les capacitats, sempre i quan hi hagi una bona motivació intrínseca
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-En situació esportiva mostra motivació alta si els reptes a assolir són d'un nivell inferior als normals per la seva edat, d'aquesta manera experimenta sentiments de competència -A més motivació, més aplicació d'altres processos psicològics bàsics
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-És capaç d'expressar verbalment les emocions i els sentiments -Sap diferenciar les diferents manifestacions emocionals
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Moltes dificultats per gestionar emocions: indefensió, inseguretat i ansietat
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Capacitat metacognitiva -Dificultats per a modificar les conductes i les emocions tot i reconèixer-les com a problemàtiques
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió grupal i individual. En D. hi participa escoltant i observant -Li és més fàcil la reflexió si es fa en el context esportiu dels petits

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.-Normativització	Tipologia d'activitat	-AE organitzada pel grup d'iguals
			Obediència a la norma	-En D. fa un esforç per a acatar les instruccions que el grup fa per a dur a terme l'AE
			Conformitat a la norma	-En D. se sent motivat per a conformar-se a la norma de joc
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-En D. no se sent cohesionat en el grup -Estableix vincle i percep com a referent identitari a un dels membres del equip
			Participació en l'activitat	-Participa puntualment en AE amb el seu grup d'iguals -Reconeix els seus límits físics, però se sent motivat per a participar (hi hagut un increment en l'autoconeixement i acceptació de sí)
			Implicació/motivació en l'activitat	-Se sent motivat intrínseca i extrínsecament per a la participació en les AE amb el grup d'iguals -En dies puntuals manifesta rebuig i no participa ni s'implica en cap activitat
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb l'AE practicada amb el seu grup d'iguals es treballen sobretot competències relacionades amb la convivència, la socialització i la interacció. Com?: 1.-Treballant HHSS (resoldre conflictes, negociar, manifestar,...) 2.-Treballant HH Personals (prendre decisions, saber escoltar i saber expressar)
			Aptituds	-Té mancances en capacitats fonamentals: en la estabilitat emocional
			Hàbits socials	-Té alguns hàbits que exerceix de manera autònoma: 1.-Neteja i cura personal 2.-Neteja i cura del material comunitari (esportiu) 3.-Responsabilització del seu material
			Habilitats socials	-Té dificultats per aplicar de manera assertiva les HHSS necessàries i de manera adequada a cada context
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Té limitacions en moltes de les capacitats cognitives -La AE únicament permet treballar algunes de les capacitats, sempre i quan hi hagi una bona motivació intrínseca
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-La millora en un dels processos psicològics bàsics (la motivació i el llenguatge), fa que millori automàticament la resta de processos psicològics
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estic cognitiu irregular i inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa sentiments positius amb més freqüència que negatius: 1.-Il·lusió i entusiasme 2.-Alegria
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix de manera autònoma el seu estat emocional i sentimental
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Inestabilitat: en ocasions és capaç d'autopensar-se, en ocasions necessita acompanyament i guia.
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió grupal i individual. En D. hi participa escoltant, observant, opinant i en ocasions, proposant

Co n	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-AE organitzada pel equip d'educadors i educadores -L'activitat té normativa i reglamentació mínima
			Obediència a la norma	-Retrocés en la capacitat d'obediència a la norma: rebel·lió davant les figures educadores
			Conformitat a la norma	-Retrocés en la conformitat a la norma: rebel·lió davant les normes del grup, les seves opinions i propostes
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió amb el grup esportiu: el grup l'exclou i ell s'autoexclou -No comparteixen elements identitaris comuns
			Participació en l'activitat	-Retrocés en la participació de les AE grupals (manifesta que no vol participar ni amb el grup d'iguals ni amb grups més petits)
			Implicació/motivació en l'activitat	-Baixa motivació per a la participació en AE (al·lega excés de pes) -Baixa implicació en la resta d'activitats no esportives
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Resistències i retrocés en totes les àrees de treball -En l'àrea de treball esportiva hi ha dificultats diverses: 1.-Inconsistència i informalitat en el seguiment dels entrenaments 2.-Dificultats per organitzar el temps i estructurar bé les sessions esportives 3.-Incoherència entre els interessos que tenia en D. el trimestre passat i actualment
			Aptituds	-Retrocés en la majoria d'aptituds socials, cognitives i físiques
			Hàbits socials	-Mancances en l'aplicació d'hàbits que ja havia adquirit
			Habilitats socials	-Retrocés en l'adquisició i aplicació de les HHSS -Desmotivació intrínseca per aplicar les HHSS en situacions esportives: aquest fet crea rebuig del grup cap a ell
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-No es poden treballar les capacitats cognitives en situacions d'AE, perquè en D. no vol practicar cap esport
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Retrocés en la motivació i l'atenció en situacions de pràctica esportiva. Com a conseqüència retrocés en la resta de processos psicològics bàsics
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa verbalment sentiments i emocions negatives: 1.-Cupla 2.-Se sent desprotegit 3.-Se sent insegur 4.-Se sent rebutjat
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeixement emocional i de sentiments (amb acompanyament i seguiment d'un adult) -Pobre gestió emocional
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç de reflexionar si està tranquil -Presenta dificultats per a la autoreflexió
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió grupal i individual. En D. no hi vol participar

Co n	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.-Normativització	Tipologia d'activitat	-AE organitzada pel equip d'educadors i educadores -L'activitat té normativa i reglamentació mínima
			Obediència a la norma	-Desobediència a la norma: rebel·lió davant les figures educadores
			Conformitat a la norma	-Disconformitat a la norma: rebel·lió davant les normes del grup
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Situació d'exclusió endògena i exògena: 1.-No hi ha cooperació ni AE en les que en D. hi vulgui participar 2.-El D. no troba elements identitaris de referència -Pobres i escasses interaccions amb els iguals
			Participació en l'activitat	-Nul·la participació en les AE -Alguns membres del grup li fan <i>bullying</i> i <i>mobbing</i> pel seu sobrepes i altres deformacions
			Implicació/motivació en l'activitat	-Nul·la motivació per a la participació en AE (al·lega excés de pes) -Nul·la implicació en la resta d'activitats no esportives
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Impossibilitat de treballar competències i capacitats des de l'escenari de l'esport: 1.-Desmotivació total 2.-Sentiments d'indefensió 3.-Inconsistència i informalitat en el seguiment dels entrenaments 4.-Incoherència entre actes, desitjos i sentiments d'en D.
			Aptituds	-Retrocés en la majoria d'aptituds socials, cognitives i físiques
			Hàbits socials	-Mancances en l'aplicació d'hàbits que ja havia adquirit
			Habilitats socials	-No empra les HHSS necessàries per a la integració amb els iguals -Desmotivació intrínseca per aplicar les HHSS en situacions esportives: aquest fet crea rebuig del grup cap a ell
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-No es poden treballar les capacitats cognitives en situacions d'AE, perquè en D. no vol practicar cap esport -Les capacitats i competències s'han de treballar des d'altres escenaris educatius
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Retrocés en la motivació i l'atenció en situacions de pràctica esportiva. Com a conseqüència retrocés en la resta de processos psicològics bàsics
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable i desequilibrat
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa verbalment sentiments i emocions negatives: -Des del CRC creiem que l'expressió i inestabilitat emocional i sentimental ve condicionada per l'actitud ambivalent i desequilibrant de la mare d'en D.
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeixement emocional i de sentiments (amb acompanyament i seguiment d'un adult) -Pobre gestió emocional
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç de reflexionar si està tranquil -Presenta dificultats per a la autoreflexió
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió grupal i individual. En D. no hi vol participar

Número de fitxa: FE 1.11.
Data de la observació: Octubre 2006.

Con	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-AE organitzada pel equip d'educadors i educadores -L'activitat té normativa i reglamentació mínima
			Obediència a la norma	-Desequilibri i inconsistència alhora de obeir a la norma: episodis de desobediència i episodis d'obediència exagerada
			Conformitat a la norma	- Desequilibri i inconsistència alhora de mostrar-se conforme a la norma
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-Pobres i escasses interaccions amb els iguals -Deteriorament greu de la seva capacitat de cohesionar amb els iguals -No hi ha elements identitaris comuns ni motivació per a crear-los
			Participació en l'activitat	-Nul·la participació en les AE -Alguns membres del grup li fan <i>bullying</i> i <i>mobbing</i> pel seu sobrepes i altres deformacions
			Implicació/motivació en l'activitat	-Nul·la motivació per a la participació en AE (al·lega excés de pes) -Nul·la implicació en la resta d'activitats no esportives
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Impossibilitat de treballar competències i capacitats des de l'escenari de l'esport (i des d'altres escenaris –desajustaments emocionals greus-): 1.-Desmotivació total 2.-Sentiments d'indefensió 3.-Inconsistència i informalitat en el seguiment dels entrenaments 4.-Incoherència entre actes, desitjos i sentiments d'en D.
			Aptituds	-Dificultats i mancances en les diferents aptituds i capacitats socials, cognitives i físiques
			Hàbits socials	-Mancances en l'aplicació d'hàbits que ja havia adquirit
			Habilitats socials	-No es poden treballar les HHSS en escenaris esportius perquè ni tant sols es creen camps de relació esportius
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-No es poden treballar les capacitats cognitives en situacions d'AE, perquè en D. no vol practicar cap esport -Des del CRC ens veiem incapaços de treballar les competències amb eficàcia degut al seu desajustament emocional
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Desequilibri en la cognició d'en D. i per tant, en tots els seus processos psicològics bàsics: 1.-No atén 2.-No se sent motivat 3.-Dificultats d'expressió i memorització,....
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable i desequilibrat
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa verbalment sentiments i emocions negatives: -Des del CRC creiem que l'expressió i inestabilitat emocional i sentimental ve condicionada per l'actitud ambivalent i desequilibrant de la mare d'en D.
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeixement emocional i de sentiments (amb acompanyament i seguiment d'un adult) -Pobre gestió emocional
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Incapacitat d'autopensar-se -Baix autoconcepte i baixa autoestima
			Espai de reflexió moral	-El D. no participa dels espais de reflexió post AE

Registre de la capacitat socioeducativa de la pràctica esportiva per al cas 2. Sheila

Número de fitxa: FE 2.1.
Data de la observació: Gener 2004.

Copt	Di m	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE feta amb el grup de manera espontània
			Obediència a la norma	-Sense problemàtica detectada -La S. ha fet una bona integració a les normes de conducta i esportives del seu grup d'iguals
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió, però tampoc hi ha rebut
			Participació en l'activitat	-La S. participa amb normalitat amb totes les AE
			Implicació/motivació en l'activitat	-No s'implica amb la mateixa intensitat en tots els esports -Li agrada fer esport
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb les AE, treballem competències de relació social i personals
			Aptituds	-Mostra una bona aptitud per a participar, esforçar-se i compartir amb els iguals
			Hàbits socials	-Manca d'hàbits d'higiene i ordre -La S. és molt desordenada amb el material i la indumentària per a fer esport
			Habilitats socials	-Té habilitats socials, tot i que mostra certa timidesa (normal per la seva situació de nova inscrita)
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense diagnòstic, tot i que en principi no es detecten problemàtiques
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Sense problemàtica detectada
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense diagnòstic
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-És capaç d'expressar sentiments i emocions en situació d'AE
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix les seves emocions i és capaç de verbalitzar-les
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Té capacitat metacognitiva -Te autonomia en el pensament i no necessita acompanyament guiat
			Espai de reflexió moral	-Participa activament de totes les assemblees i espais de reflexió grupal -Fa moltes intervencions sobre el futbol professional i s'identifica amb els jugadors del Barça

Número de fitxa: FE 2.2.
Data de la observació: Abril 2004.

Copt	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació d'AE feta amb el grup d'iguals -Activitat proposada per l'educadora de referència
			Obediència a la norma	-La S. no presenta cap problemàtica amb la norma esportiva ni social -L'entén, la segueix i s'hi adequa
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Superada la timidesa del primer mes, la S. se sent cohesionada amb l'equip esportiu
			Participació en l'activitat	-Participa amb entusiasme i implicació en totes les AE -Se sent motivada per a fer AE -En ocasions fa propostes d'AE, i és capaç de dur-les a terme
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Durant la AE amb la S. es treballen competències personals, socials i comunicatives
			Aptituds	-Aptituds correctes i normalitzades per una noia de la seva edat
			Hàbits socials	-Té pocs hàbits higiènics -No és massa ordenada i això li dur problemes d'organització
			Habilitats socials	-Té moltes habilitats socials: 1.-HHSS avançades: demana ajut, participa, donar i segueix instruccions 2.-HH de planificació: té iniciatives, recull informació, estableix objectius,....
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-La S. no té dificultats cognitives de cap tipus: 1.-Coneix, avalua, analitza i comprèn les diferents situacions que es donen en el camp esportiu -És capaç d'interactuar amb el cos i la ment amb tots els membres del seu equip
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Sense dificultats en cap dels processos psicològics bàsics
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estable emocionalment -Durant l'AE es mostra coherent amb les manifestacions emocionals
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa sentiments i emocions de tendència positiva durant l'AE
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-S'autoreconeix el seu estat emocional, tan dins com fora del camp esportiu
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Alta capacitat metacognitiva -Alta maduresa cognitiva
			Espai de reflexió moral	-Participa activament de totes les xerrades i assemblees que es fan després de les AE -Aporta notícies de actualitat i és capaç de proposar temes de debat i conversa sobre esport -Durant les assemblees és analítica i observadora amb les actituds dels altres

Copt	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-AE organitzada per l'educadora de referència
			Obediència a la norma	-La S. s'adequa sense dificultats a la norma
			Conformitat a la norma	-És prou madura per a fer propostes de normativa i convèncer als altres
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Se sent cohesionada dins del seu equip -La S. té un alt grau d'absentisme, el seu equip la troba a faltar i pregunten èr ella quan no assisteix al centre
			Participació en l'activitat	-Participa i s'implica activament en totes les AE -Verbalitza que fer esport l'ajuda a no pensar en la situació de casa seva
			Implicació/motivació en l'activitat	-S'implica més que en cap altre activitat del CRC
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb la S. es poden treballar moltes competències en l'escenari esportiu -El seu grau de maduresa és tant alt, que ella es converteix en educadora de competències d'altres companys/es del seu equip
			Aptituds	-Bones aptituds físiques i actitudinals per la fer AE
			Hàbits socials	-L'AE l'ajuda a assolir hàbits de higiene personal -Els educadors usem la seva motivació per a fer esport, per donar-li el càrrec "Ordenar el material"
			Habilitats socials	-Altes i desenvolupades HHSS
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense problemàtica -La S. és una noia molt centrada, atenta i intel·ligent en el sentit ampli de la paraula
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-La S. és estable i madura -Alta resiliència i alta resistència tant dins com fora del camp esportiu
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions d'acord amb la situació esportiva que viu i amb el context social que es genera
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-En general expressa sentiments positius quan fa esport
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-La S. és una persona analítica i comunicativa, capaç de participar en les assemblees
			Espai de reflexió moral	-Té una alta capacitat reflexiva sobre sí mateixa i sobre l'entorn

Copt	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-AE feta de manera espontània
			Obediència a la norma	-La S. viu una situació complexa a casa (segon intent de suïcidi de la mare), tot i així ella es mostra conformada a la norma i no presenta accions de rebel·ldia o oposició a la norma esportiva
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-El grup la consideren una líder per a les AE
			Participació en l'activitat	-Participa i s'implica amb les AE -No fa propostes de activitats, però participa en tot allò que s'orgnaitza
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències de tot tipus
			Aptituds	-Aptituds físiques i socials assolides
			Hàbits socials	-Hàbits higiènics mínims assolits
			Habilitats socials	-Altes HHSS -Té HHSS per a fer front a l'estrès: demostra esportivitat i sap fer front a les situacions en les que perd
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense problemes en aquest sentit -La S. és una noia molt madura per la seva edat i es manté resilient malgrat les circumstàncies personals i familiars
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estable i molt resilient
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-La S. és capaç d'expressa pensaments sobre els propis sentiments i emocions -Les AE l'ajuden perquè ella mateixa reconeix que l'esport li va molt bé i l'ànima molt (és fins i tot capaç de donar explicacions hormonals del què passa quan fa esport)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Té alta capacitat metacognitiva
			Espai de reflexió moral	-Participa activament -No fa noves aportacions de notícies a les assemblees

Copt	Di m	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normatització	Tipologia d'activitat	-AE organitzada i proposada per l'educadora de referència
			Obediència a la norma	-La S. és conforma a la norma esportiva -Quan fa AE organitzada amb el grup, és capaç de posar normativa esportiva i a més a més que el grup la segueixi
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-Participa activament i amb implicació en totes les AE -En dies puntuals té una motivació fluctuant
			Participació en l'activitat	
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb la S. durant les AE es treballen competències d'autoconeixement i autocontrol, tot i que ja en té molt -La S. és educadora de competències amb altres usuaris/es -Es responsabilitza dels membres del equip
			Aptituds	-Amb les AE no aprèn aptituds noves, però sí que reforça les que ja té assolides
			Hàbits socials	-Assumits els hàbits personals mínims -La S. transmet els hàbits apresos en les AE als seus germans petits
			Habilitats socials	-Té moltes HHSS per a la interacció, la comunicació i la planificació
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Durant les AE no mostra dificultats cognitives de cap tipus -Es mostra atenta a les explicacions, recorda el què se-li explica, s'expressa amb fluïdesa i claredat quan alguna cosa del joc no li sembla bé, analitza, sintetiza i aplica el què sap en el camp esportiu,...
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estable i resilient
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Durant les AE expressa sense dificultats sentiments i emocions -Té en les AE un lloc on expressar emocions i "desconnectar" (ho verbalitza ella mateixa)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Té alta capacitat d'anàlisi i reflexió -És molt madura per la seva edat (des del CRC creiem que es responsabilitza de més aspectes
			Espai de reflexió moral	

Copt	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE proposada per l'educadora del grup
			Obediència a la norma	-La S. mostra bona actitud en referència a la norma esportiva -Es conforma a les normes que posen/diuen els educadors/es del CRC
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Hi ha molta cohesió entre la S. i l'equip esportiu -La S. és "ideòloga" d'AE i és capaç de convèncer i crear interès en els altres per a fer AE
			Participació en l'activitat	-Participa activament i s'implica en totes les AE, especialment en el futbol -Alta motivació en totes les AE
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb la pràctica de diferents esports, la S. aprèn i es desenvolupa en diferents competències -Amb l'esport treballem sobretot competències personals i comunicatives, tot i que estar molt per sobre del nivell dels seus companys/es
			Aptituds	-Té aptituds receptives per a les explicacions de les AE -Escolta activament
			Hàbits socials	-Té assumits els hàbits higiènics mínims -Es responsabilitza d'aquests hàbits amb els seus germans petits
			Habilitats socials	-Té moltes habilitats socials, que aplicades al camp esportiu, aconsegueix que les AE siguin dinàmiques (és un líder natural)
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-La S. no té problemàtiques cognitives de cap tipus, per tant aplica processos psicològics bàsics i capacitats mentals en totes les AE
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil estable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Sense canvis en respecte a les observacions i expedients anteriors
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense canvis en respecte al registres fets en mesos anteriors
			Espai de reflexió moral	

Copt	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE espontània
			Obediència a la norma	-La S. es conforma a les normes esportives sense dificultats -S'adapta a les normes que requereixen cada joc
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Se sent cohesionada amb el seu equip, tot i que a vegades vol estar sola
			Participació en l'activitat	-Participa amb normalitat, tot i que des del CRC hem detectat una baixada de la motivació i implicació en les AE i altres activitats: és com si la S. deixés de implicar-se en alguns aspectes de les AE (el material, per exemple)
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb les AE es poden treballar competències
			Aptituds	-La S. Té una actitud correcte, tot i que hi ha dies puntuals que mostra actituds de passotisme per a participar i dissenyar AE
			Hàbits socials	-Té els hàbits assolits
			Habilitats socials	-Té moltes HHSS -Davant de les puntuals desmotivacions és prou hàbil per a justificar-se
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense dificultats en cap de les capacitats cognitives: 1.-No té problemes en la comprensió de les instruccions que se li donen sobre les AE 2.-Aplica en el camp esportiu tots els aprenentatges que assoleix a l'aula i en contextos de educació informal
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Sense problemàtica -Hi ha una lleugera disminució en el motivació per a fer AE
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estable, tot i que en l'últim trimestre ha esta una mica inestable emocionalment i cognitivament
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Quan fa AE expressa i gestiona emocions -Verbalitza que fer esport li agrada perquè se sent bé
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-La S. és capaç de pensar sobre el què li passa i com se sent dins dels espais esportius -També és capaç de pensar en la seva situació familiar
			Espai de reflexió moral	-Expressa en les assemblees post-AE aspectes personals de la seva família (fins ara no ho havia fet)

Copt	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació d'AE organitzada per l'educadora del grup
			Obediència a la norma	-Sense cap dificultat -La S. accepta la normativa esportiva i social que requereix una activitat grupal com aquesta
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Se sent partícep del grup i comparteixen elements identitaris -La S. proposa als membres del seu equip de fer-se samarretes per a jugar a bàsquet i posar-se un nom com a equip -S'implica i motiva als seus companys per a la iniciativa
			Participació en l'activitat	
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb les AE la mateixa S. treballa competències amb els seus companys -Desenvolupa rols d'educadora
			Aptituds	-Té aptituds físiques i socials
			Hàbits socials	-Té hàbits assumits i educa a altres persones perquè els assoleixin -És líder dins del equip i la majoria escolta les indicacions i referències que dona
			Habilitats socials	-Té HHSS assolides, sobretot de planificació: 1.-Pren iniciatives 2.-Coneix les pròpies limitacions 3.-Pren decisions 4.-Estableix objectius
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense dificultats
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
		2.5.- Emotiva	Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estabilitat -Des del CRC creiem que la S. és molt estable, donades les circumstàncies familiars que l'envolten. Aquest fet s'entreu durant les AE: 1.-Mostra <i>fair play</i> 2.-Sap perdre: assumeix la frustració 3.-Anima als que han perdut
			Expressa sentiments i emocions	-Expressa de manera assertiva i contextualitzada les emocions i sentiments durant l'AE
		Reconeix i gestiona sentiments i emocions		
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Troba en les assemblees un espai per a expressar la situació familiar -No parla de les AE o de la actualitat esportiva i informativa
			Espai de reflexió moral	

Copt	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.-Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE organitzades pels iguals
			Obediència a la norma	-La S. s'adapta bé la normativa i les regles dels jocs
			Conformitat a la norma	-No hi ha problemes en aquest sentit
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-La S. s'autoexclou (després d'una llarga temporada d'absentisme) -El equip l'acull bé, tot i que ella estar una mica distant
			Participació en l'activitat	-Participa amb normalitat en les AE -No s'implica ni es motiva excessivament en les AE
			Implicació/motivació en l'activitat	-No fa propostes de noves AE (es deixa portar pel grup, no lidera)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb la S. volem treballar competències personals, per poder recuperar les virtuts socials que tenia abans del llarg període d'absentisme
			Aptituds	-Té aptituds, tot i que manifestes ara mateix
			Hàbits socials	-Té hàbits mínims d'ordre, higiene i rutines
			Habilitats socials	-Té habilitats socials desenvolupades -No aplica totes les HHSS que té, perquè no estar motivada del tot
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense dificultats en les capacitats cognitives
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Baixa motivació per a les AE i altres: 1.-Estar menys atenta al que se li explica 2.-Assimila menys el que se li explica
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat emocional
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Té dies puntuals de tristesa: quan això passa no vol fer esport i es desmotiva -Si des del CRC la motivem perquè en faci, se li canvia el caràcter i l'actitud, com a mínim durant el temps/espai de joc
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-La S. és capaç de gestionar la tristesa fent esport: ho sap, ho verbalitza i ho aplica
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En les assemblees la S. intervé de manera activa i participativa -Empra l'espai de les assemblees, i sobretot les tutories individuals per explicar el seu estat emocional i la seva situació familiar
			Espai de reflexió moral	

Copt	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.-Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació d'AE feta amb el grup d'iguals -Activitat proposada per l'educadora de referència
			Obediència a la norma	-La S. no té problemes en aquest sentit
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-La S. tot i estar desmotivada, es comporta en l'escenari esportiu com s'espera que faci (efecte <i>Pigmalió</i>) -Participa i s'implica, no per motivació intrínseca, sinó per expectativa social
			Participació en l'activitat	
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb l'esport treballam competències personals d'autocontrol i estabilitat
			Aptituds	-Té aptituds físiques i socials, tot i que la baixa motivació fa que no les apliqui amb normalitat
			Hàbits socials	-Aplica els hàbits socials mínims que es demanen per al seu grup d'edat
			Habilitats socials	-Durant l'AE aplica HHSS de diferents tipus: 1.-Relacionades amb els sentiments 2.-Per a fer front a l'estrés 3.-De relació 4.-De comunicació
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense cap problema en aquest sentit
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Hi ha una lleugera desmotivació en la S. que repercuteix en els seus processos psicològics bàsics per a fer esport -Si fa esport recupera la motivació
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat cognitiva -S'esforça per aconseguir una estabilitat cognitiva
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-En l'esport expressa emocions de manera adequada -Reconeix la seva pròpia emotivitat i sap què és el que ha de fer per a gestionar la tristesa: jugar a futbol
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-La S. és una persona madura i reflexiva, amb altes capacitats metacognitives i capaç d'aprofitar els espais de diàleg per a confiar (a la seva educadora) inquietuds i inseguretats
			Espai de reflexió moral	

Número de fitxa: FE 2.11.
Data de la observació: Juny 2007.

Copt	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació d'AE organitzada per l'educadora del grup
			Obediència a la norma	-Sense cap dificultat
			Conformitat a la norma	-La S. accepta la normativa esportiva i social que requereix l'AE
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Se sent partícep del grup i comparteixen elements identitaris -Fa propostes i iniciatives per a estimular als companys
			Participació en l'activitat	
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb les AE la mateixa S. treballa competències amb els seus companys -Desenvolupa rols d'educadora i líder
			Aptituds	-Té aptituds físiques i socials
			Hàbits socials	-Té hàbits assumits i educa a altres persones perquè els assoleixin -És líder dins del equip
			Habilitats socials	-Té HHSS assolides, sobretot de planificació: 1.-Pren iniciatives 2.-Coneix les pròpies limitacions 3.-Pren decisions 4.-Estableix objectius
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense dificultats -La S. ha recuperat la motivació i per tant, els altres aspectes relacionats amb els processos psicològics i cognitius
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estabilitat -Resilient (sobretot per la seva condició i edat)
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa de manera assertiva i contextualitzada les emocions i sentiments durant l'AE
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Troba en les assemblees un espai per a expressar la situació familiar
			Espai de reflexió moral	-Aporta notícies d'actualitat esportiva

Registre de la capacitat socioeducativa de la pràctica esportiva per al cas 3. Josué

Número de fitxa: FE 3.1.
Data de la observació: Abril 2004.

Co pt	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-No es pot considerar que en J. faci activitat esportiva -La seva "activitat esportiva" es redueix a una motricitat bàsica i rudimentària per la seva franja d'edat: 1.-Girs: sempre els fa sobre l'eix vertical 2.-Desplaçaments: marxa i carrera 3.-Salts: de manera espontània (sense direcció definida)
			Obediència a la norma	-Obeeix la norma perquè segueix - No s'hi oposa, però tampoc la té assimilada
			Conformitat a la norma	-Es conforma a la norma perquè segueix a la majoria -No s'hi oposa, però tampoc la té assimilada
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-No hi ha cohesió de cap tipus, perquè no hi ha ni interacció ni relacions socials
			Participació en l'activitat	-No participa en cap activitat esportiva organitzada ni pels educadors de referència ni pels iguals
			Implicació/motivació en l'activitat	-Ni s'implica ni es motiva, ni amb les activitats esportives ni amb altres activitats del CRC
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Des del CRC creiem que amb l'esport hauríem de treballar totes les competències possibles, doncs presenta dèficit maduratiu en totes elles: 1.-Competències comunicatives (lingüístiques i artístiques) 2.-Competències metodològiques (tractament de la informació, competències d'aprendre a aprendre) 3.-Competències personals (d'autonomia i iniciativa personals) 4.-Competències socials (convivència, interacció,...)
			Aptituds	
			Hàbits socials	-No és possible treballar aptituds, hàbits i habilitats socials des de la pràctica esportiva
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-No sabem si comprèn i/o entén discurs parlat -Segueix les indicacions més bàsiques si se'l acompanya (agafar-lo i posar-lo a la fila, asseure'l i desembolicar-li l'entrepà, donar-li jocs perquè els agafi i toqui,...) -No presenta dèficit cognitiu amb base fisiològica
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-No parla ni en l'escenari que es crea per a fer esport, ni en altres contextos socials
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense dades
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-No expressa sentiments, ni emocions (no riu, no plora, no s'enfada, no està alegre i no estar trist,...)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Ni reconeix ni gestiona les emocions
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-No mostra actituds d'autopensament
			Espai de reflexió moral	-En les assemblees post-pràctica esportiva, té presència física però no hi participa activament: 1.-No opina 2.-No expressa (no parla ni escriu) 3.-No fa aportacions,...

Co pt	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Dificultats en la motricitat fina (no retalla, no enganxa, no fa la pinça –dit índex i polze- per agafar el llapis i ointar,...)
			Obediència a la norma	-Obeeix i es conforma a la norma, però no per assoliment d'aquesta, sinó per imposició de la figura adulta (immaduresa total per entendre el sentit social de la norma)
			Conformitat a la norma	-No segueix les normes de les activitats esportives (ni les organitzades pel grup d'iguals, ni les fetes pels educadors/es), perquè no entén les interaccions que fan possible l'espai ludo-motor
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Sense interaccions -Sense relacions amb els iguals
			Participació en l'activitat	-Sense participació en les activitats esportives fetes en grup
			Implicació/motivació en l'activitat	-Sense implicació ni motivació per a les activitats esportives -El motiva sortir de tant en tant al pati i fer salts i córrer (però sense intencionalitat conscient de fer pràctica esportiva)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències personals i comunicatives en jocs esportius molt senzills (sempre acompanyats de música i activitats relacionades amb el contacte humà)
			Aptituds	-Dèficit en la majoria de capacitats (sense causa fisiològica sinó educativa)
			Hàbits socials	-No té assumits els hàbits socials mínims -Amb la pràctica esportiva, treballem hàbits de higiene bàsics (rentar-se les mans, dutxar-se,...)
			Habilitats socials	-En context esportiu no aplica habilitats socials (no parla)
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dèficit en moltes capacitats cognitives bàsiques: 1.-No parla 2.-No decideix a què vol jugar 3.-No avalua ni opina sobre aspectes/procediments que han passat
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Dèficit en tots els processos psicològics bàsics: 1.-No parla 2.-No atén 3.-No es motiva per a cap activitat esportiva (ni de cap altre tipus)
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense dades significatives
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-No expressa sentiments ni emocions en AE grupal perquè no hi participa -Expressa emocions positives (mostra alegria) quan surt al pati i salta i córrer sol (tot i que no es pot considerar esport, sinó motricitat bàsica)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-No reconeix ni gestiona les emocions (no verbalitza com se sent tot i que se li fa preguntes guiades)
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense capacitat metacognitiva (es mou molt per impulsos)
			Espai de reflexió moral	- En les assemblees post-pràctica esportiva, té presència física però no hi participa activament

Co pt	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Participa d'aquelles activitats esportives que organitza l'educadora de referència -No es poden fer observacions en espais ludoesportius organitzats pels iguals, pq en J. no hi participa
			Obediència a la norma	-Dificultats per a la obediència i la conformitat de la norma esportiva: 1.-No la compleix, no per reveldia, sinó per no tenir-la assimilada
			Conformitat a la norma	2.-Dificultats per entendre la necessitat d'haver normes esportives
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No comparteix trets esportius identitaris -No se sent cohesionat dins el grup seu de pràctica esportiva
			Participació en l'activitat	-Participa espontàniament només en aquelles AE organitzades i dirigides pels educadors de referència -Quan participa es cansa molt aviat i deserta de l'activitat: 1.-Poca permanència en una mateixa activitat 2.-Poca resistència al sentiment de fracàs i frustració 3.-Poca persistència a seguir una mateixa activitat
			Implicació/motivació en l'activitat	-Poca implicació en les AE, tant les organitzades per l'adult, com les organitzades pels iguals
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Quan participa en AE s'intenta treballar sobretot competències personals per a l'assoliment de l'autonomia: 1.-Se li creen espais per a que prengui decisions (sobre el material esportiu) 2.-Se li creen espais per a que protagonitzi experiències d'èxit (activitats esportives senzilles per al seu nivell de desenvolupament) 3.-Se li creen espais per a potenciar l'expressió emocional i de sentiments (psicomotricitat, música,...)
			Aptituds	-Dèficit en algunes aptituds per manca d'estimulació en la socialització primària -Poques aptituds esportives en tres dels aspectes bàsics de les aptituds motrius: 1.-Aspectes perceptius: buscar, entendre, donar sentit a la info esportiva que arriba 2.-Aspectes decisionals: saber que s'ha de fer 3.-Aspectes efectius: saber com s'ha de fer l'AE
			Hàbits socials	-Amb l'esport treballem hàbits d'higiene personals (dutxar-se sol, vestir-se sol,...), tot i que trobem moltes resistències amb la família (no veuen del tot bé, que en J. faci esport)
			Habilitats socials	-Dèficit en les habilitats socials primàries: 1.-Presentar-se 2.-Demandar ajut o donar-lo 3.-Escoltar
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Amb les participacions en AE es treballen capacitats del domini cognitiu: 1.-Etiquetar i anomenar les diferents AE 2.-Explicar cada AE -Amb les participacions en AE es treballen capacitats del domini psicomotriu: 1.-Escoltar, observar, sentir, posicionar el cos segons cada AE
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Amb les participacions en AE es treballen capacitats del domini afectiu: 1.-Reforç positiu a través del contacte corporal (abraçades i petons, per exemple)
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense dades rellevants
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions com a reafirmació de la seva identitat -Emptra la fugida com a mecanisme de defensa davant de situacions emocionals que li causen molta ansietat
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-No reconeix i no gestiona ni sentiment ni emocions en contextos d'AE
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense hàbit d'autopensament (es mou molt per impulsos)
			Espai de reflexió moral	- En les assemblees post-pràctica esportiva, té presència física però no hi participa activament

} Immaduresa social i personal en moltes de les dimensions de la seva persona

Co pt	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Inconsistència i inconstància en la participació en AE
			Obediència a la norma	-Obeeix la norma -Entén la norma esportiva
			Conformitat a la norma	-A vegades s'oposa a la norma per la necessitat d'autoafirmació -Creiem que entén la necessitat de conformar-se
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-No se sent cohesionat amb el grup de pràctica esportiva: 1.- No comparteix elements identitaris 2.- No comparteix interessos comuns amb el grup esportiu de referència
			Participació en l'activitat	-La participació en les AE és irregular i inconsistent, això genera dificultats en la intervenció socio-educativa en l'escenari esportiu
			Implicació/motivació en l'activitat	-Mínima motivació per a participar en algunes AE -Nul·la implicació en les AE massa complexes
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Durant les AE es treballen competències personals: 1.-Autocontrol 2.-Autonomia
			Aptituds	-Treballem aptituds físiques i motores simples (desplaçaments, salts i girs) -Amb les aptituds més complexes en J. es desmotiva
			Hàbits socials	-La família no comparteix certs hàbits esportius, aquest fet posar dificultats en la intervenció socioeducativa: 1.-En J. reb estímuls contradictoris 2.-No podem contar amb el recolzament familiar
			Habilitats socials	-Amb les AE es treballen HHSS relacionades amb la comunicació i la interacció social -Dificultats i resistències pq en J. assumeixi HHSS complexes
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Amb l'esport es treballen capacitats cognitives en termes generals: 1.-Que conegui els diferents tipus d'AE i els companys/es que hi participin 2.-Que compregui i entengui com es fa cada AE -Ensenyar o intervenir per a potenciar capacitats, no suposa que en J. les aprengui (ensenyar és diferent de aprendre)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Durant les AE parla i es manifesta, tot i que no s'entén massa què és el que diu -Motivació intrínseca puntual per a certes AE -Motivació extrínseca (si hi ha premis i reforç)
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense dades rellevants
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Durant l'AE expressa sentiments i emocions no-verbals -Dificultats per a l'expressió emocional verbal
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-No reconeix i no gestiona ni sentiment ni emocions en contextos d'AE
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se, tot i que no té l'habilitat de fer-ho sense acompanyament guiat
			Espai de reflexió moral	-En les assemblees post-pràctica esportiva, té presència física però no hi participa activament -Immaduresa en l'expressió del pensament autònom

Co pt	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació feta durant una AE dissenyada i dirigida per l'educadora de referència
			Obediència a la norma	-Tan per a la obediència com per a la conformitat de la norma, en J. presenta dos moments: 1er.-S'oposa a la norma esportiva, per la necessitat de reafirmació identitària 2on.-S'avé a la norma esportiva, un cop se li ha explicat el perquè de la norma
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitàris)	-No se sent cohesionat amb el grup. El grup l'ignora -Se sent motivat per a poder ser acollit pel grup sobretot en situacions de pràctica esportiva
			Participació en l'activitat	-Participa espontàniament
			Implicació/motivació en l'activitat	-Se sent motivat per a "integrar-se" en el grup, tot i que el grup ignora la seva implicació: 1.-No entenen el que en J. diu 2.-El consideren un "mimat" perquè plora quan les coses no surten com ell vol (això a més a més genera burles i faltes de respecte)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen sobretot competències personals i comunicatives
			Aptituds	-Amb les AE es treballen aptituds més complexes (tot i que si les AE integren masses capacitats a la vegada, es produeix desmotivació)
			Hàbits socials	-Tan els germans com el pare recolzen els hàbits i les habilitats socials treballades amb en J. durant la pràctica esportiva (la mare continua posant resistència): 1.-Hàbits d'higiene 2.-Habilitats de comunicació i interacció amb altres nens i nenes 3.-Hàbits de reflexió grupal sobre aspectes relacionats amb l'esport
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Perquè es dongui l'aprenentatge de certes capacitats esportives hi ha d'haver certa motivació per a l'esport, motivació que en J. troba de manera irregular: 1.-En J. no sempre se sent capaç d'aprendre capacitats físiques 2.-No sempre entén el motiu de fer certes pràctiques esportives 3.-Té por al fracàs i un alt sentit de la vergonya (baixa autoestima) 4.-No considera l'esport una activitat divertida 5.-Té un baix nivell d'activació (baixa capacitat d'estrès/ansietat per a fer front a una AE)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa sentiments i emocions de maneres molt diferents: 1.-Corporalment 2.-Verbalment 3.-Artísticament (ja és capaç d'agafar un llapis i dibuixar,...)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix quan se sent trist, alegre, content, -No té control emocional dels seus sentiments
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En J. té dificultats per assolir una moral autònoma -En situacions de reflexió grupal en J. parla i intervé, però sense seguir el tema de conversa que planteja l'educadora de referència
			Espai de reflexió moral	

Co np	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació feta en AE organitzada pel grup d'iguals
			Obediència a la norma	-Es conforma i obeeix a les normes esportives que proposa el grup d'iguals
			Conformitat a la norma	-Mostra resistències si la norma la proposa una figura adulta (creiem des del CRC que ho fa per la necessitat d'establir límits identitaris)
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No se sent cohesionat amb el grup, ni el grup sent que hi formi part (exclusió exògena) -Se sent motivat per a poder participar amb el grup
			Participació en l'activitat	-Participa i interacciona amb el grup d'iguals sobretot en situacions esportives
			Implicació/motivació en l'activitat	-Se sent motivat per a participar en AE -Hi ha més implicació en les AE: 1.-Fa alguna proposta (tot i que el grup no respon –l'ignoren) 2.-Vol col·laborar en el disseny i implantació de les AE (tot i que el grup no el deixa)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències personals i metodològiques relacionades amb la pràctica esportiva: 1.-Saber acceptar el rebuig, la derrota, l'èxit i l'esforç 2.-Motricitats esportives (manipular material esportiu, coordinació, driblatge,...) 3.-Prendre consciència de l'esquema corporal integral (límits i formes del cos)
			Aptituds	-Per a treballar les aptituds esportives amb en J. hem potenciat: 1.-Experiències d'èxit esportiu 2.-AE properes a les seves condicions i característiques físiques i emocionals 3.-Combinar repetició de moviments tècnics i tàctics
			Hàbits socials	-Es treballen hàbits de higiene i cura del material -Assoleix hàbits de manera autònoma
			Habilitats socials	-Desenvolupa habilitats socials bàsiques i complexes -Millora en l'assertivitat i l'oportunitat d'aplicar les habilitats socials imprescindibles
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-En situació de AE, en J. mostra capacitats cognitives que no mostra en altres contextos educatius (a l'aula per exemple)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Dificultats en mantenir l'atenció de manera persistent davant d'una explicació d'una AE -Dificultats ocasionals per a expressar-se amb el llenguatge -Motivat intrínsecament per a fer AE de tot tipus (tan dirigida com espontània)
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Cognició inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions i sentiments sobretot en context esportiu, tot i que té dificultats per a fer-ho en context d'aula
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Dificultats per a gestionar emocions i frustracions
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç de pensar quins són els seus desitjos i què és el que no li agrada (tot i que no es planteja temes "morals" que tinguin relació amb aspectes socials –estaria en la fase egocèntrica de Freud)
			Espai de reflexió moral	-Participa de les assemblees però només presencialment i no pas conversacionalment

Co np	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Plantilla d'observació registrada en escenari esportiu organitzat pel grup d'iguals
			Obediència a la norma	-Des del CRC percebem un canvi actitudinal important en relació a la norma (creiem que l'estada de "Colònies" li ha anat molt bé, ja que s'ha espavilat molt)
			Conformitat a la norma	-Obeeix la norma esportiva que marca el grup (compleix les demandes que se li fan) -Es conforma a la norma esportiva (modifica certes conductes i actes per adequar-se a l'organització de l'activitat esportiva)
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No se sent cohesionat -El grup el rebutja en certes activitats esportives, al·legant: 1.-"és patós" 2.-"no se entera de cómo se juega" 3.-"siempre pierde la pelota y no sabe pasarla"
			Participació en l'activitat	-En J. participa de les AE, tot i el rebuig d'una part del grup (participa perquè els educadors hi intervenen i fomenten la participació de tothom)
			Implicació/motivació en l'activitat	-Està motivat per a participar tot i el rebuig del grup (exclusió exògena)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-A través de l'AE treballem competències personals, comunicatives i socials -Es treballa posteriorment la transferència d'aquestes competències a altres contextos educatius (a l'aula) i es veu certa millora en aquests
			Aptituds	-Millora en l'autonomia i la capacitat de progressar sol -Verbalitza que se sent "content" de fer esport
			Hàbits socials	-Les HHSS i els hàbits socials apresos en context esportiu, els aplica a l'aula (habilitats d'inferència -és a dir, treu conclusions/aprenentatges després de viure experiències esportives i les aplica a altres contextos): 1.-Té cura del material escolar 2.-Es renta les mans després d'haver usat pintures/fang 3.-Es posa la bata si es fan activitats manuals 4.-Ajuda als més petits
			Habilitats socials	Tot això ho fa de manera autònoma, sense que ningú li digui que ho ha de fer
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Coneix les AE que proposen el seu grup d'iguals i és capaç d'entendre-les -Falla en l'aplicació de dades i conceptes alhora de desenvolupar-se en les AE -Li costa analitzar i avaluar els "perquè" de les conductes que es donen en l'espai ludomotor
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Atén (tot i que depèn del dia, ho fa amb dificultats) -Usa el llenguatge amb més fluïdesa, tot i que amb dificultats en l'estructura de les frases -Està motivat per venir al CRC. Aquesta motivació s'incrementa els dies que té esport -Usem la AE com a premi positiu si es mostra més motivat per a fer altres activitats a l'aula. Funciona com a estratègia per potenciar-li la motivació en l'aprenentatge
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-És capaç d'expressar sentiment i emocions positives i negatives
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix com se sent -Dificultats en gestionar els seus sentiments (tot i que ho intenta)
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se amb acompanyament guiat
			Espai de reflexió moral	-Fa aportacions a les assemblees sobre com s'ha sentit durant la AE

Co n	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació fet en AE organitzada pel
			Obediència a la norma	-Segueix sense problemes la normativa del esport -Aplica l'actitud d'obediència i conformitat a altres activitats/contextos educatius
			Conformitat a la norma	-En aquest cas, l'espai d'interaccions socials que s'han donat durant les AE, ha ajudat a en J. a conèixer i valorar la norma esportiva i social
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió amb en J. -Ha constituït part de la seva identitat
			Participació en l'activitat	-Participa amb normalitat en totes les AE tant les organitzades per ells com les proposades per l'educador
			Implicació/motivació en l'activitat	-S'implica amb normalitat i maduresa en les AE -Se sent motivat per a participar activament de les AE i també de les activitats a l'aula
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Treballant competències personals en les AE: 1.-En J. té un grau d'autonomia acceptable per la seva edat 2.-En J. ha experimentat el sentiment de competència i èxit i això li ha fet pujar l'autoconcepte i l'autoestima en altes dimensions de la seva persona
			Aptituds	-Amb l'esport en J. ha adquirit aptituds com: 1.-Iniciativa per a fer propostes (tot i que el grup no les té en consideració) 2.-Autonomia en aspectes bàsics (vestir-se, cordar-se sabates,...) 3.-Seguretat en sí mateix
			Hàbits socials	-En J. ha adquirit hàbits i HHSS com: 1.-Habilitats d'inferència 2.-Habilitats físiques i motores (més coordinació, més precisió, més força, més resistència)
			Habilitats socials	3.-Habilitats intrapersonals (es reconeix) 4.-Habilitats socials bàsiques
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Empra sense problemàtiques les capacitats cognitives bàsiques -Té dificultats per a les capacitats cognitives superiors
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Aplica de manera coordinada tots els processos psicològics bàsics, tot i que té dificultats amb el llenguatge i la memòria
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Cognició inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa sentiments i emocions de manera normalitzada -Aquesta expressió s'accentua en situacions esportives
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix les seves emocions i sentiments i és capaç de verbalitzar com se sent -Dificultats per a gestionar la frustració i l'autocontrol
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Amb les AE en J. ha pres consciència de sí mateix i dels seus límits en respecte als altres
			Espai de reflexió moral	-Participa en les assemblees port-AE, tot i que ningú considera les seves aportacions -Dificultats en l'assoliment complet d'una moral autònoma

Registre de la capacitat socioeducativa de la pràctica esportiva per al cas 4. Nordin

Número de fitxa: FE 4.1.
Data de la observació: Abril 2004.

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva no organitzada pels referents adults -Activitat esportiva proposada i organitzada pel grup d'iguals -S'estableixen normes de joc
			Obediència a la norma	-No se sotmet a cap norma -En l'escenari esportiu s'hi genera molta conflictivitat d'interessos (contraposició interessos individuals vs interessos grupals)
			Conformitat a la norma	-No es conforme a la norma -No hi ha motivació per a la conformitat
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No se sent cohesionat -No se sent identificat amb cap referent
			Participació en l'activitat	-Participa en l'activitat si se segueixen les seves normes: 1.-Necessitat d'assumir el rol de líder 2.-Dèficit en les habilitats socials necessàries per a desenvolupar un joc esportiu beneficiós (té conductes de violència, totalitarisme, sexisme,...)
			Implicació/motivació en l'activitat	-Es motiva sí l'activitat i el grup que hi participa s'adapta a les seves condicions
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Dificultats per treballar competències -Des del CRC s'opta per un treball previ fonamentat en la contenció i el condicionament (recompensa-càstig)
			Aptituds	-Dificultats i resistències per a treballar aptituds en la AE
			Hàbits socials	-Dificultats i resistències per a treballar hàbits socials en la AE (procedència cultural molt diferenciada) i per tant diferències en aspectes com: 1.-To de parla i espais de comunicació 2.-Tracte amb les noies
			Habilitats socials	-Dificultats i resistències per a treballar HHSS en la AE: 1.-Dèficit habilitats comunicatives: no negocia, no demana permís, no respecte torns 2.-Dèficit habilitats alternatives a l'agressió (poc autocontrol, baralles)
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Des del CRC no fem diagnòstic sobre els dèficits en les capacitats cognitives
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-No hi ha discapacitat cognitiva, en N. en situació esportiva és capaç de: 1.-Atendre el que se li diu 2.-Memoritzar 3.-Pensar sobre el que se li ha dit
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense diagnòstic, doncs és aviat per conèixer el seu estil cognitiu
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Capacitat mental per a l'expressió d'emocions durant la PE: 1.-Alegria 2.-Còlera,...
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Capacitat per a reconèixer les emocions i sentiments -Incapacitat per a l'autocontrol emocional: 1.-Reafirmació de la identitat amb actes d'exaltació del baix autocontrol (se sent orgullós del seu baix autocontrol)
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se en determinats actes -Inconsistència i inconstància en l'exercici de l'autopensar-se
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió sobre la pràctica esportiva: 1.-En N. no hi participa

Conc	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva no organitzada pels referents adults -Activitat esportiva proposada i organitzada pel grup d'iguals -S'estableixen normes de joc
			Obediència a la norma	-No se sotmet a cap norma -En l'escenari esportiu s'hi genera molta conflictivitat d'interessos (contraposició interessos individuals vs interessos grupals)
			Conformitat a la norma	-No es conforme a la norma -Passotisme i desmotivació per a conformar-se a la norma
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No se sent partícep del grup: baixa cohesió per la seva actitud desafiant -No comparteix signes d'identitat ni té figures de referència -No té cap amistat sòlida
			Participació en l'activitat	-Participació en les AE -Baixa qualitat humana de la seva participació: 1.-No es responsabilitza del bon funcionament de l'AE 2.-No genera ambient prosocial
			Implicació/motivació en l'activitat	-Es motiva sí l'activitat i el grup que hi participa s'adapta a les seves condicions
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Des del CRC s'opta per un treball previ fonamentat en la contenció i el condicionament (recompensa-càstig) -La família no s'implica en el treball de competències a través de l'esport (la mare no percep l'esport com a eina educativa)
			Aptituds	-Dificultats i resistències per a treballar aptituds en la AE perquè: 1.-No sent gratificació amb la pràctica esportiva 2.-No hi ha una continuïtat en la pràctica esportiva
			Hàbits socials	-Dificultats i resistències per a treballar hàbits socials en la AE (procedència cultural molt diferenciada) i per tant diferències en aspectes com: 1.-To de parla i espais de comunicació 2.-Tracte amb les noies
			Habilitats socials	-Dificultats i resistències per a treballar HHSS en la AE amb en N: 1.-Dèficit habilitats comunicatives: no negocia, no demana permís, no respecte torns 2.-Dèficit habilitats alternatives a l'agressió (poc autocontrol, baralles) 3.-No és capaç de fer-se entendre amb el grup i el grup no l'entén (exclusió)
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-En N. té dificultats en l'aplicació d'elements cognitius durant la PE: 1.-Dificultats en comprendre la norma del joc 2.-Dificultats en comprendre la importància de la norma del joc 3.-Dificultats en analitzar serenament la situació esportiva (quan perden, per exemple) 4.-Avaluacions distorcionades
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-No hi ha discapacitat cognitiva, en N. en situació esportiva és capaç de: 1.-Atendre el què se li diu 2.-Memoritzar 3.-Pensar sobre el que se li ha dit -Des del CRC es dissenya un pla de treball individualitzat perquè en N. desenvolupi els seus processos psicològics bàsics de manera unitària
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Capacitat mental per a l'expressió d'emocions durant la PE
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Capacitat per a reconèixer les emocions i sentiments -Incapacitat per a gestionar l'emocionalitat: 1.-Reconeix quan se sent angoixat o enfadat, però no té eines per a gestionar el seu estat 2.-Verbalitza que té odi: l'odi mal gestionat es converteix en actitud destructiva -Des del CRC es fa un pla de treball individualitzat per a aprendre a gestionar les emocions
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se en determinats actes -Inconsistència i inconstància en l'exercici de l'autopensar-se
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió sobre la pràctica esportiva: 1.-En N. no hi participa

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva dissenyada i proposada pels professionals educadors del CRC -Hi ha normativa bàsica
			Obediència a la norma	-Hi hagut dos períodes: 1er.- En el casal d'Estiu (juliol i setembre) en N. ha experimentat una millora en la obediència i conformitat a la norma en situacions de pràctica esportiva. Reconeix la norma esportiva com a valor necessari per entendre's amb els altres i poder fer esport amb els iguals
			Conformitat a la norma	2on.- Aquest mes d'octubre hi hagut una regressió molt important en aquest sentit (creiem que es deu a l'arribada del pare)
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	1er. Període (juliol-setembre): relativa cohesió amb el grup en situacions esportives. Milloren la qualitat de les relacions amb els iguals, sobretot en escenaris esportius 2on. Període (octubre): regressió en el sentit de cohesió amb el grup
			Participació en l'activitat	1er. Període: participa en la majoria d'activitats esportives del casal d'estiu. Se sent motivat sobretot amb aquelles practiques esportives que suposen sortir del CRC (kayak, boley platja, tir amb arc,...) 2on. Període: retrocés en la seva participació. Es nega a participar de qualsevol activitat
			Implicació/motivació en l'activitat	1er. Període: s'orienta amb el grup vers una mateixa fita, fer esport grupal 2on. Període: ni s'implica ni es motiva per a fer AE dins del CRC
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	1er. Període: es treballen sobretot competències socials i de convivència: 1.-Saber anar les carrer 2.-Normes de civisme 3.-Funcionament mecànic dels transports, centres esportius, museus,... 2on. Període: es torna a un treball fonamentat en la contenció i el condicionament (recompensa-càstig)
			Aptituds	1er. Període: en context esportiu s'han treballat actituds com: 1.-Autonomia 2.-Confiança i seguretat amb sí mateix 3.-Reforç dels resultats esportius positius (experiències d'èxit) 4.-Habilitats esportives: resistència, coordinació i equilibri 2on. Període: poca possibilitat de treballar aptituds. En N. no vol participar en les AE
			Hàbits socials	1er. Període: durant les activitats esportives del CRC, s'han treballat hàbits com: 1.-Higiene personal; 2.-Alimentació equilibrada; 3.-Respecte i cura del material esportiu i el mobiliari urbà 2on. Període: s'accentuen hàbits culturals que creen rebuig en el grup d'iguals: 1.-Parla amb la seva llengua perquè ningú l'entengui
			Habilitats socials	1er. Període: en les AE fetes al casal d'estiu en N. s'esforçava per fer-se entendre, expressar-se i escoltar 2on. Període: tancament en els canals de comunicació: no escolta, explica poc i no empatitza amb els altres
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	1er. Període: recorda el que se li explica, entén el que se li explica (contingut i significat) i utilitza i relaciona el que sap 2on. Període: regressió de les capacitats cognitives més elaborades: 1.-Li costa relacionar; 2.-No proposa ni planifica
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	1er. Període: hi ha coherència en l'ús dels processos psicològics bàsics de manera unitària: atén les normes del joc o l'esport, les memoritza i pensa, se sent motivat per a fer-ho 2on. Període: regressió en l'ús d'alguns dels processos psicològics (manca d'atenció i manca de motivació=dificultats en l'aprenentatge)
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable i incoherent
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions i sentiments de tot tipus (positius i negatius)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	1er. Període: reconeixement de sentiments i emocions. Dificultats en la gestió 2on. Període: reconeixement de sentiments i emocions. Dificultats en la gestió
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Capacitat per l'autopensament -No té l'hàbit de la metacognició sense seguiment assistit
			Espai de reflexió moral	1er. Període: participa, opina i col·labora en les assemblees post AE 2on. Període: regressió. No vol participar de les assemblees. Si ho fa pren el rol de contaminador

Contingut	Dimensió	Variabls	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva no organitzada pels referents adults -Activitat esportiva proposada i organitzada pel grup d'iguals amb normes de joc
			Obediència a la norma	-Conflicte per a la obediència de la norma esportiva i social
			Conformitat a la norma	-No es conforme a la norma -No hi ha motivació per a la conformitat ni per part d'en N. ni per part del grup de referència (exclusió endògena i exclusió exògena)
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-No se sent cohesionat -No se sent identificat amb cap referent
			Participació en l'activitat	-Baixa participació en les AE (llarg període d'absència) -Baixa persistència i alta inconstància en les sessions d'entrenament -Rigidesa cognitiva i actitudinal per a participar en un "pla de treball esportiu massa estructurat"
			Implicació/motivació en l'activitat	-Baixa implicació i baixa motivació: 1.-Baixa responsabilitat en el desenvolupament de les AE 2.-Nul compromís amb el bon desenvolupament de les AE 3.-Nul·la iniciativa per a proposar AE
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Dificultats per treballar competències -Des del CRC s'opta per un treball de competències en dues direccions: 1.-Associacionisme: càstig-reforç de les conductes 2.-Constructivisme: foment de la reflexió, conscienciació i motivació per a modificar hàbitus
			Aptituds	-Dificultats i resistències per a treballar aptituds en la AE -Dificultats per a treballar aptituds físiques: 1.-Resistència: no participa en esports que impliquin resistència o treball de fons 2.-No mostra atenció, equilibri, ni paciència per a fer esports de més precisió 3.-No mostra el seu potencial de velocitat en esports de potència (relleus, per exemple)
			Hàbits socials	-Coneix més hàbits socials i culturals del que usa -En ocasions remarca hàbits culturals propis i en ocasions hàbits culturals del context (per exemple, a vegades diu que no ens entén quan se li parla en català o castellà, manera en que s'allunya de responsabilitats)
			Habilitats socials	-Dificultats i resistències per a treballar HHSS en la AE: 1.-Dèficit habilitats comunicatives: no negocia, no demana permís, no respecte torns 2.-Dèficit habilitats alternatives a l'agressió (poc autocontrol, baralles)
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-No hi ha incapacitat cognitiva -Hi ha inestabilitat emocional que repercuteix en les capacitats cognitives tant en contextos esportius, com en contextos no esportius -No té curiositat per aprendre ni practicar cap esport: per tant, no hi ha obertura mental, ni aprenentatge, ni interrogació
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Durant la AE en N. mostra alguns processos psicològics, en funció del seu estat emocional (dies que atén i dies que no, dies que estar motivat i dies que no, dies que parla i dies que no,...)
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestable emocionalment
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa infelicitat: 1.-Se sent inferior 2.-Té un buit afectiu 3.-Se sent culpable
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Incapacitat per a l'autocontrol emocional: en N. delega el seu equilibri cognitiu a condicions i persones externes a ell mateix. Cal que assoleixi l'equilibri i l'estabilitat emocional i cognitiu en ell mateix per reduir la seva ansietat
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se en determinats actes -Inconsistència i inconstància en l'exercici de l'autopensar-se
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió sobre la pràctica esportiva: 1.-En N. no hi participa

Co nc	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE		
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva no organitzada pels referents adults -Activitat esportiva proposada i organitzada pel grup d'iguals amb normes de joc		
			Obediència a la norma	-Inestabilitat conductual d'obediència a la norma -No empitjora i evoluciona positivament cap a la obediència i l'entesa de la necessitat d'obeir la norma esportiva (i social)		
			Conformitat a la norma	-Inestabilitat conductual de conformar-se a la norma -No empitjora i evoluciona positivament cap a la conformitat i l'entesa de la necessitat de conformar-se a la norma esportiva (i social)		
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Durant la pràctica esportiva millora el seu grau de cohesió -Per part del grup hi ha una millor acceptació -Es mostra motivat per identificar-se amb el grup i formar-hi part, tot i que hi ha desequilibris en aquesta motivació		
			Participació en l'activitat	-Participació fluctuant en les activitats esportives: 1.-Quan hi participa ho fa de manera activa i responsable 2.-Quan no hi participa, intenta boicotejar les activitats	Inestabilitat i inconsistència conductual	
			Implicació/motivació en l'activitat	-Inestabilitat i inconsistència en la implicació de les activitat esportives -No hi ha episodis de desmotivació, però sí de passotisme puntual -No va a menys		
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Dificultats per treballar competències -Des del CRC s'opta per un treball de competències en dues direccions: 1.-Associacionisme: càstig-reforç de les conductes 2.-Constructivisme: foment de la reflexió, conscienciació i motivació per a modificar habitus		
			Aptituds	1.-Dificultats i resistències per a treballar aptituds físiques: -Informalitat en els entrenaments massa estructurats i planificats -Episodis puntuals d'AE carregada de violència cap als companys -Inestabilitat i incoherència en la seva actitud durant la pràctica esportiva 2.-Dificultats i resistències per a treballar aptituds mentals: -Inestabilitat motivacional -Faltes de respecte i insults puntuals		
			Hàbits socials	-Assumeix progressivament hàbits de conducta en situació esportiva -Episodis puntuals de manca d'hàbits (higiènic sobretot)		
			Habilitats socials	-Millora en les habilitats d'inferència: és capaç (per deducció o per inducció) treure conclusions i aprenentatges a partir de la relació de fets i coneixements. En situació esportiva, per tant millora en les habilitats d'adequació i continuïtat		
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-No hi ha incapacitat cognitiva -Hi ha inestabilitat emocional que repercuteix en les capacitats cognitives tant en contextos esportius, com en contextos no esportius		
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-El funcionament harmònic dels diferents processos psicològics bàsics, va en funció del seu estat emocional -En termes generals millora		
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestable emocionalment		
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions durant la pràctica esportiva -Reconeix i gestiona emocions		
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Dificultats per a gestionar la frustració quan perd		
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En N. té capacitat metacognitiva (tot i que no té l'hàbit assumit)		
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió sobre la pràctica esportiva: 1.-Assemblees sobre el fracàs 2.-Assemblees sobre la victòria 3.-Assemblees sobre el <i>fair play</i> i l'amistat en l'esport		

Di	Va	Indicadors	REGISTRE	
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva dissenyada i organitzada pels referents adults -Activitat esportiva amb normativització
			Obediència a la norma	-Obeeix a la norma esportiva -Reconeix l'autoritat de l'educador -Reconeix la necessitat d'establir normes de joc i conducta
			Conformitat a la norma	-Es conforme a la norma esportiva: canvia i modifica conductes per adaptar-se a la norma esportiva -Motivació per encaixar amb les normes del grup
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Se sent partícep -Estableix identificació i amistat amb un usuari
			Participació en l'activitat	-Participa en totes les AE que es proposen (tant les que s'organitzen de manera espontània en el sí del grup, com les que organitzen els educadors) -La qualitat de la participació, en termes generals és bona, per bé que hi ha queixes puntuals de la seva conducta sovint violenta
			Implicació/motivació en l'activitat	-S'implica en les AE: 1.-Es responsabilitza del material (ordre, neteja, manteniment) 2.-Es responsabilitza del disseny de l'AE (és capaç de planificar) 3.-Fa propostes d'AE i és capaç de dur-les a terme 4.-És capaç de motivar a la gent
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències personals i socials -Mètode de treball: aprenentatge significatiu i constructiu (s'abandona la contenció)
			Aptituds	-Durant la AE es treballen aptituds físiques i mentals. Hi ha una alta motivació per part seva
			Hàbits socials	-Assumeix progressivament hàbits de conducta en situació esportiva -Episodis puntuals de manca d'hàbits (higiènic sobretot)
			Habilitats socials	-A partir de la pràctica esportiva en N. desenvolupa habilitats organitzacionals: 1.-Coordina idees i propostes relacionades amb l'esport 2.-Selecciona AE, material i gent que hi vol participar -A partir de la pràctica esportiva en N. desenvolupa habilitats socials: 1.-Escolta, negocia, intenta fer-se entendre (tot i que encara hi ha resistències en algunes persones del grup a acceptar-lo) i intenta motivar
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-En situació esportiva en N. desenvolupa capacitats cognitives cada cop més complexes. Ha passat de capacitats simples a complexes, vegem: 1.-A nivell afectiu dins del joc: de acceptar els companys d'equip → a comprometre's amb ells i assumir responsabilitats 2.-A nivell cognitiu dins del joc: de classificar les diferents AE → a prepara-les i dur-les a terme (resoldre conflictes, discutir,...) 3.-A nivell psicomotriu dins del joc: de veure com juguen → a fer esport i organitzar-lo
			Processos psicològics bàsics: aten., lleng, memòria, pensament, motivació	-Aplica harmònicament els diferents processos psicològics bàsics -Els diferents processos psicològics es van retroalimentant
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestable, tot i que amb tendència a l'estabilitat
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-En N. durant el joc esportiu expressa uns sentiments i emocions diferents als que expressa en context familiar: A.-En N. fa esport perquè se sent diferent: → Seguretat: → Alegria: quan fa esport se sent poc angoixat, treu la malenconia i la inquietud, deixa d'avorrir-se
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	En situació familiar: → Vergonya: té por de patir menyspreu per la conducta i relació del seu pare i la seva mare → Ansietat: se sent impotent davant de certes situacions familiars. Patiment → Ira: li ve determinada per la frustració i l'agressivitat que sent i experimenta a casa
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En N. té capacitat metacognitiva
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió sobre la pràctica esportiva: 1.-En N. hi participa, tot i que no sempre els companys/es del grup se l'escolten

Número de fitxa: FE 4.7.
Data de la observació: Abril 2006.

Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE	
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-La observació es fa en AE organitzades i implementades pel mateix grup d'iguals
			Obediència a la norma	-Obeeix i es conforme a la norma esportiva -Obeeix i es conforme a la resta de normes del CRC
			Conformitat a la norma	-Reconeix l'autoritat de l'educador (i busca la figura d'autoritat) -Reconeix la necessitat d'establir normes de joc i conducta
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Se sent partícep (hi ha però un "grupet" de nens que encara no l'accepten "pel que va ser" –situació de perjudici-)
			Participació en l'activitat	-Participació alta i de qualitat en les AE -Verbalitza que "necessita fer esport"
			Implicació/ motivació en l'activitat	-S'implica en les AE -Alta motivació per a fer esport -Verbalitza que "té dependència de l'esport"
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb la pràctica esportiva i l'escenari que es crea abans i després es treballen competències com: 1.- Personals: autonomia i iniciativa personal 2.- Comunicatives: lingüístiques i culturals 3.- Socials: convivència i interacció de qualitat
			Aptituds	-Durant la AE es treballen aptituds físiques i mentals. Hi ha una alta motivació per part seva
			Hàbits socials	-Assumeix progressivament hàbits de conducta en situació esportiva
			Habilitats socials	-A partir de la pràctica esportiva en N. desenvolupa habilitats de diferents tipus: 1.- Socials 2.- Organitzacionals 3.- D'inferència
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-En situació esportiva en N. desenvolupa capacitats cognitives complexes -És capaç d'avaluar i analitzar les situacions socials i esportives que es donen durant les AE
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Aplica harmònicament els diferents processos psicològics bàsics -Els diferents processos psicològics es van retroalimentant
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestable, tot i que amb tendència a l'estabilitat
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-En N. durant el joc esportiu expressa uns sentiments i emocions diferents als que expressa en context familiar -Verbalitza que amb l'esport se sent content i alegre
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Gestiona les emocions, per bé que té encara dificultats per a gestionar la frustració
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En N. té capacitat metacognitiva
			Espai de reflexió moral	-L'educador proposa espais per a la reflexió sobre la pràctica esportiva: -En N. ha madurat en la seva capacitat de reflexió sobre les AE i tot el que les envolta: 1.-Major recepció de la realitat 2.-Major capacitat de criteri propi 3.-Més capacitat de anàlisi de problemes 4.-Més autonomia en el pensament (moral/pensament autònoma)

	Dim	Vari- ables	Indicadors	REGISTRE	
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva dissenyada i proposada pels professionals educadors del CRC -Hi ha normativa bàsica	
			Obediència a la norma	-Inestabilitat en la obediència i conformitat a la norma -Hi ha dies de acceptació i acatament i hi ha dies de molta rebel·lia	
			Conformitat a la norma		
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Hi ha cohesió amb el grup, sobretot en situacions esportives -Episodis de rebel·lia contra el grup	- Inestabilitat
			Participació en l'activitat	-Participació en totes les AE: motivat per a fer-ho: 1.-Expressa que necessita fer esport "per desconnectar" -Hi ha dies que no participa perquè se sent trist i desmotivat	} Inestabilitat
			Implicació/motivació en l'activitat	-Implicació i motivació inestable -Dies en que s'implica molt -Dies que no s'implica gens i boicoteja l'activitat esportiva	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Des del CRC creiem prioritari poder treballar competències emocionals (com a intervenció compensatòria per la seva inestabilitat emocional) -Es proposen activitats esportives molt relacionades amb el relaxament, el contacte físic amb els altres, massatges)	
			Aptituds	-Durant les AE (els dies que hi participa), es treballen amb en N. aptituds d'autocontrol emocional i augment de l'autoestima: 1.- Reforç de l'èxit esportiu 2.-Reforç de l'esforç (quan decideix participar) 3.-Contacte físic (per tranquilitzar-lo quan perd el control)	
			Hàbits socials	-Té assumits la majoria d'hàbits socials	
			Habilitats socials	-Es treballen HHSS en dos moments: 1.-Durant la pràctica esportiva: → Desfogar-se respectant les regles del joc que s'han acceptat (contracte ludomotor) → Entendre que l'esport li permet "lluitar simbòlicament", respectant la normativa 2.-Després de la pràctica esportiva: → Entendre el que ha passat durant la pràctica esportiva → Que expressi com s'ha sentit i dialogui amb els companys/es	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense dificultats en les capacitats cognitives -Evoluciona favorablement tot i la seva inestabilitat	
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Si durant l'AE (o prèvia a aquesta), en N. no se sent motivat, aquesta situació li repercuteix en la resta de processos psicològics i per tant, no atén, no pensa,...	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable i incoherent	
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions i sentiments de tot tipus (positius i negatius)	
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix els seus límits emocionals: 1.-Verbalitza que odia al seu pare i a la seva mare 2.-Verbalitza que el seu pare i la seva mare són la causa de la seva tristesa i ràbia	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Capacitat per l'autopensament	
			Espai de reflexió moral	-Inestabilitat en la participació a les assemblees sobre la pràctica esportiva	

Número de fitxa: FE 4.9.
Data de la observació: Octubre 2006.

Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE	
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.-Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva dissenyada i proposada pels professionals educadors del CRC -Hi ha normativa bàsica
			Obediència a la norma	-Revel·lia en l'obediència a la norma -Retrocés en l'obediència a la norma
			Conformitat a la norma	-Revel·lia en la conformitat a la norma -Retrocés en la conformitat a la norma
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Retrocés en el sentiment de pertinença -Desmotivació per a la cohesió amb el grup -Retrocés en la necessitat de sentir-se integrat (des del CRC pensem que en N. aquest estiu ha retrocedit en l'àrea social)
			Participació en l'activitat	-Baixa participació en les AE -Passotisme general
			Implicació/motivació en l'activitat	-Baixa implicació i motivació en les AE (i altres activitats en general): 1.-No fa propostes d'AE 2.-Boicoteja les AE fetes i proposades pels altres 3.-No es responsabilitza ni del material esportiu ni d'altres aspectes del CRC
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Impossibilitat de fer un treball consistent i amb continuïtat de les competències a través de la pràctica esportiva (no hi participa habitualment)
			Aptituds	- Impossibilitat de fer un treball consistent i amb continuïtat de les aptituds a través de la pràctica esportiva (no hi participa habitualment)
			Hàbits socials	-Té assumits la majoria d'hàbits socials -Ha perdut la pràctica de l'esport com a hàbit
			Habilitats socials	-Coneix i domina més habilitats socials de les que aplica actualment -Problemes de relació social dins i fora del camp de joc
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense dificultats en les capacitats cognitives -Dificultats en la motivació per a potenciar les capacitats cognitives superiors: 1.-Coneix i comprèn amb facilitat 2.-Analitza i avalua amb dificultats
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Manca total de motivació per a fer esport -Manca total de motivació per a fer activitats de tot tipus
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu inestable i incoherent
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions i sentiments de tot tipus (més aviat negatius que positius)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix els seus límits emocionals: 1.-Verbalitza que odia al seu pare i a la seva mare 2.-Verbalitza que el seu pare i la seva mare són la causa de la seva tristesa i ràbia
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Capacitat per l'autopensament
			Espai de reflexió moral	-Inestabilitat en la participació a les assemblees sobre la pràctica esportiva

Registre de la capacitat socioeducativa de la pràctica esportiva per al cas 5. Cristian

Número de fitxa: FE 5.1.
Data de la observació: Octubre 2003.

Co	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-La observació es fa en AF organitzada per l'equip d'educadors/es del CRC -Hi ha normativització mínima
			Obediència a la norma	-Ni obeeix ni es conforme a la norma: 1.-No ho fa per revel·lia
			Conformitat a la norma	2.-Ho fa per comprensió conceptual: no entén el què és una norma ni la importància que té
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió amb el grup ni en les AE ni en la resta d'activitats en el CRC
			Participació en l'activitat	-No participa de cap AE
			Implicació/motivació en l'activitat	-No li coneixem cap implicació o motivació per a res (sense preferències)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Sense diagnòstic sobre què cal treballar
			Aptituds	-Sense diagnòstic: està en període d'observació
			Hàbits socials	-Sense dades significatives
			Habilitats socials	-Sense dades: en període d'observació
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Es detecten dificultats i deficiències en les capacitats cognitives a tots nivells
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Es detecten dificultats i deficiències en tots els processos psicològics bàsics: 1.-Dèficit atencional 2.-Dèficit en la memòria 3.-Dèficit en el llenguatge i estructura del pensament
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense especificar
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions incoherents: pors i ràbia sense motius aparents -Expressa ansietat
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Sense dades per a fer diagnòstic
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense capacitat per a l'autopensament -Sense escala moral definida ni estructurada
			Espai de reflexió moral	-No participa dels espais de reflexió post-pràctica esportiva

Co	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-La observació es fa en AF organitzada per l'equip d'educadors/es del CRC -Hi ha normativització mínima
			Obediència a la norma	-No entén ni comprèn el concepte de norma -Infringeix les normes contínuament: 1.-Trenca material
			Conformitat a la norma	2.-Agredeix 3.-S'autolesiona -Dificultats per entendre la diferència entre norma social i joc fantasiós
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Té pors -No interactua amb el grup de referència en cap de les AE
			Participació en l'activitat	-No participa en cap AE -Busca estar sol
			Implicació/motivació en l'activitat	-No s'implica i no es motiva amb cap AE -Usa la fugida com a mecanisme de defensa: no fa cap AE
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Des del CRC no tenim clar quines són les competències que hem de treballar de manera prioritària (límits en la formació dels professionals del CRC per a la intervenció eficaç)
			Aptituds	-No es poden treballar aptituds a través de l'AE, perquè no en practica
			Hàbits socials	-No té assumits els hàbits socials mínims: 1.-Anar pel carrer 2.-Higiene 3.-Autonomia Té un alt Grau de dependència: no pot anar sol pel carrer, per exemple
			Habilitats socials	-Mancança total d'habilitats socials mínimes: 1.-No es presenta 2.-No interacciona de manera prosocial 3.-No mira a la gent quan parla (i parla molt poc)
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dèficits en totes les capacitats cognitives: 1.-No recorda ni memoritza (dificultats per recordar quin és el seu nom) 2.-No diferencia entre realitat i fantasia 3.-No entén el discurs parlat 4.-No aplica els coneixements bàsics: no escriu, no llegeix, no suma,...
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Dèficit en tots els processos psicològics bàsics: 1.-Desestructuració en el pensament i el llenguatge 2.-Dèficit atencional i de concentració 3.-Dèficit en la memòria -Des del CRC no veiem la possibilitat d'usar la pràctica esportiva grupal com a eina per a la integració
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat cognitiva i emocional
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions i sentiments negatius: 1.-Pors obsessives (amb les pinyes dels pins) 2.-Ràbia incontrolada (llença i trenca objectes de manera compulsiva)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Ni reconeix ni gestiona les emocions o sentiments
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense capacitat per a l'autopensament -Sense escala moral definida ni estructurada
			Espai de reflexió moral	-No participa dels espais de reflexió post-pràctica esportiva

Número de fitxa: FE 5.3.
Data de la observació: Abril 2004.

Co	Di	Vari	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-La observació es fa en AF organitzada per l'equip d'educadors/es del CRC -Hi ha normativització mínima
			Obediència a la norma	-No entén ni comprèn el concepte de norma social (ni esportiva) -Infringeix les normes contínuament
			Conformitat a la norma	-Dèficits en el procés socialitzador -Dificultats per entendre la diferència entre norma social i joc fantasiós
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No interactua amb el grup de referència en cap de les AE
			Participació en l'activitat	-No participa en cap AE -Té pors obsessives de cert material esportiu (pilotes i aros) -Busca estar sol
			Implicació/motivació en l'activitat	-No s'implica i no es motiva amb cap AE -Usa la fugida com a mecanisme de defensa: no fa cap AE
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Treballem una sola competència, la personal: 1.-Adquisició de l'autonomia (que pugui anar sol pels diferents espais del CRC, que sigui capaç d'expressar el que vol o necessita)
			Aptituds	-Deficiències en totes les capacitats i aptituds: 1.-Domini cognitiu: no compren, no identifica, no explica i no té curiositat per descobrir. No anomena ni a persones ni a objectes 2.-Domini procedimental: no inventa, no planteja, no proposa i no fa res per iniciativa pròpia (sempre necessita assistència guiada) 3.- Domini actitudinal: no aprecia, no valora, no s'implica, no es compromet 4.- Domini psicomotriu: no té consciència d'esquema corporal, no coneix del tot els límits dels seu cos (un dia es va espantar amb la seva pròpia ma) 5.- Domini afectiu: no permet el contacte físic, empeny i pega als que se li acosten per fer-li un petó o una abraçada (inclòs al seu pare)
			Hàbits socials	-No té assumits els hàbits socials mínims -Necessita acompanyament guiat
			Habilitats socials	-Mancança total d'habilitats socials mínimes -Impossibilitat de fer pràctica esportiva grupal
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dèficits en totes les capacitats cognitives: 1.-No recorda ni memoritza (dificultats per recordar quin és el seu nom) 2.-No diferencia entre realitat i fantasia 3.-No entén el discurs parlat 4.-No aplica els coneixements bàsics: no escriu, no llegeix, no suma,...
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Dèficit en tots els processos psicològics bàsics: 1.-Desestructuració en el pensament i el llenguatge 2.-Dèficit atencional i de concentració 3.-Dèficit en la memòria -Des del CRC no veiem la possibilitat d'usar la pràctica esportiva grupal com a eina per a la integració
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Malaltia mental
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions i sentiments negatius: 1.-Pors obsessives (amb les pinyes dels pins) 2.-Ràbia incontrolada (llença i trenca objectes de manera compulsiva, sobretot cotxes de joguina) 3.-Ansietat
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Ni reconeix ni gestiona les emocions o sentiments
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense capacitat per a l'autopensament -Sense escala moral definida ni estructurada
			Espai de reflexió moral	-No participa dels espais de reflexió post-pràctica esportiva

Concepció	Dimensió	Variabls	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-L'observació es fa quan en C. surt sol al pati i comença a córrer sol donant voltes -Activitat física espontània
			Obediència a la norma	-No obeeix ni es conforma a la norma social ni esportiva, perquè no ha interioritzat cap tipus de norma en el seu procés de socialització: 1.-Normes descriptives: normes que indiquen el que fan la majoria de gent
			Conformitat a la norma	2.-Normes obligades: allò que cal fer i allò que no cal fer 3.-Normes socials: les normes que indiquen com s'espera que es comportin les persones en situacions específiques
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-No hi ha cohesió ni interacció amb el grup quan fan AE
			Participació en l'activitat	-No participa de cap AE feta grupalment (evita el contacte físic i la proximitat amb altres persones o material esportiu) -Ell sol fa activitat física (córrer sol envoltant del pati)
			Implicació/motivació en l'activitat	-No té desitjos ni preferències, per tant: 1.-No mostra motivació per res 2.- No s'implica en res 3.-Res l'estimula ni res l'encurioseix
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Treballem competències personals -No assolim resultats òptims -Es busca reforç professional en altres serveis educatius més especialitzats
			Aptituds	- Deficiències en totes les capacitats i aptituds - No millora en cap de les aptituds ni capacitats: socials, afectives, comunicatives, físiques, emocionals,...
			Hàbits socials	-No té assumits els hàbits socials mínims -No pot anar sol per dins del CRC pq trenca material i agredeix (sempre va acompanyat d'un educador que li fa contenció)
			Habilitats socials	-No aplica cap habilitat social, fet que impossibilita qualsevol interacció esportiva
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dèficit en totes les capacitats i processos cognitius -Es busca assessorament i assistència professional en altres serveis -Incapacitat professional i formativa del equip interdisciplinari del CRC
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Impossibilitat de treballar aspectes cognitius a través de la pràctica esportiva
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Manifesta emocions incoherents amb les situacions en les que estar (riu sol, crida i s'espanta sense estímuls externs, té pors d'estar sol o acompanyat,...)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix quan estar nerviós (verbalitza "estoy nervioso" i es dona cops al cap) -No gestiona cap emoció
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense capacitat per a l'autopensament -Sense escala moral definida ni estructurada
			Espai de reflexió moral	-No participa dels espais de reflexió post-pràctica esportiva

Concepció	Dimensió	Variabls	Indicadors	REGISTRE	
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normatització	Tipologia d'activitat	-L'observació es fa quan en C. surt sol al pati i comença a córrer sol donant voltes -Activitat física espontània	
			Obediència a la norma	-No obeeix ni es conforma a la norma social ni esportiva, perquè no ha interioritzat cap tipus de norma en el seu procés de socialització	
			Conformitat a la norma	-No hi ha evolució en aquest sentit	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió ni interacció amb el grup quan fan AE	
			Participació en l'activitat	-Ell sol fa activitat física (córrer sol envoltant del pati) -No participa de cap activitat feta amb grup. Fuig del grup	
			Implicació/motivació en l'activitat	-Sense motivació ni implicació no hi ha aprenentatge de cap tipus (actitudinal, competencial, acadèmic) -Sense possibilitats de motivar-lo extrínsecament -Sense motivació intrínseca (en cap aspecte)	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Treballem competències personals -No assolim resultats òptims	
			Aptituds	- Deficiències en totes les capacitats i aptituds	
			Hàbits socials	-No adquireix hàbits nocius més dels que ja té -Es treballa la contenció d'aquells hàbits nocius (trencar material, agressió,...)	
			Habilitats socials	-No aplica cap habilitat social, fet que impossibilita qualsevol interacció esportiva	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dèficit en totes les capacitats i processos cognitius -Problemàtiques greus en la comprensió i percepció de la realitat -Episodis puntuals de paranoia	
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació		
		2.5.- Emotiva	Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Malaltia mental	
			Expressa sentiments i emocions	-Manifesta emocions no correspostes amb la realitat -Dificultats per reconèixer la diferència entre realitat i fantasia -Impossibilitat d'expressar emocions en AE feta grupalment	
		2.6.- Moral	Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Expressa emocions i sentiments quan dona voltes al pati corrents (riu sol, crida sol,...)	
			Autopensament (metacognició)	-Sense capacitat per a l'autopensament -Sense escala moral definida ni estructurada	
				Espai de reflexió moral	-No participa dels espais de reflexió post-pràctica esportiva

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE	
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Les observacions d'en C. fent esport es redueixen a les situacions en que dona voltes al pati (no fa cap altre tipus d'activitat esportiva o motricitat)	
			Obediència a la norma	-No entén/comprèn les normes socials mínimes: 1.-Agrafeix a la gent si sortim al carrer a fer una visita 2.-Agrafeix en ocasions a la seva educadora de referència 3.-No té cura del material esportiu comú (ni d'altre tampoc)	
			Conformitat a la norma		
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-El grup el rebutja -El grup l'etiqueta com "el loco"	
			Participació en l'activitat	-No participa de cap activitat feta amb grup. Fugit del grup	
			Implicació/motivació en l'activitat	-Córrer al voltant del pati no per motivació o conducció de l'educadora, sinó de manera espontània, incoherents i inconstant	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Per treballar les competències i les capacitats amb en C. en situacions de pràctica esportiva, s'empra el conductisme (reforç-càstig) i la contenció, tot i que la seva malaltia mental li dificulta l'entesa i el record de les conseqüències negatives del càstig, i per tant, no hi ha ni assimilació ni acomodació de conceptes, actituds i metodologies esportives (ni de cap tipus): 1.-És capaç de repetir la mateixa conducta desadaptada (pegar petades, per exemple), dos minuts més tard d'haver estat castigat per aquesta mateixa acció 2.-És capaç de repetir fins a una trentena de vegades seguides "si és un niño"	
			Aptituds		
			Hàbits socials		
			Habilitats socials		
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dificultats per treballar la seva ment en termes genèrics: 1.-No memoritza 2.-No hi ha una estructura lògica en el llenguatge 3.-Dèficit atencional 4.-Dèficit en les capacitats analítiques, explicatives, 5.-Nul·la motivació intrínseca i extrínseca	Per tant, impossibilitat de treballar cognitivament a través de l'esport
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació		
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Malaltia mental	
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Impossibilitat d'expressar emocions en AE feta grupalment -Expressa emocions i sentiments quan dona voltes al pati corrents (riu sol, crida sol,...)	
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions		
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense capacitat per a l'autopensament -Sense escala moral definida ni estructurada	
			Espai de reflexió moral	-No participa dels espais de reflexió post-pràctica esportiva -No respon ni fa feedback en les xerrades o converses	

Concepció	Dim	Variabls	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Considerem que en C. no fa AE, sinó moviments corporals bàsics: 1.-Moviments reflexos o poc intencionats 2.-Motricitat bàsica (desplaçaments, girs, voltes, salts i manipulació –d'objectes)
			Obediència a la norma	-Obeeix i es conforma a la norma de manera casual i esporàdica -No té interioritzades les normes bàsiques de conducta
			Conformitat a la norma	-No té interioritzat el valor social de les normes
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Problemes de relació amb els iguals (rebuig mútu) -No comparteix trets identitaris. Des del CRC creiem que en C. no té una identitat formada
			Participació en l'activitat	-Participa només en activitats espontànies (es mou per impulsos) -Només participa amb la seva educadora de referència
			Implicació/motivació en l'activitat	-El motiva sortir corrents del CRC (mentre diu "me escapo") -Motivat per fer llançaments (motricitat bàsica), de cotxes i jocs i juguines
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Treballem competències personals -No assolim resultats òptims -Es busca reforç professional en altes serveis educatius més especialitzats
			Aptituds	- No millora en cap de les aptituds ni capacitats: socials, afectives, comunicatives, físiques, emocionals,...
			Hàbits socials	-No té assumits els hàbits socials mínims -No pot anar sol per dins del CRC pq trenca material i agredeix (sempre va acompanyat d'un educadora que li fa contenció)
			Habilitats socials	-No aplica cap habilitat social, fet que impossibilita qualsevol interacció esportiva
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dèficit en totes les capacitats i processos cognitius -Es busca assessorament i assistència professional en altres serveis -Incapacitat professional i formativa del equip interdisciplinar del CRC
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Impossibilitat de treballar aspectes cognitius a través de la pràctica esportiva -Des del CRC ens plantejem de no atendre a en C. per incapacitat professional, formativa i estructural (el nostre centre no està adaptat per a aquestes intervencions)
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Malatia mental
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Manifesta emocions incoherents amb les situacions en les que estar (riu sol, crida i s'espanta sense estímuls externs, té pors d'estar sol o acompanyat,...)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix quan estar nerviós (verbalitza "estoy nervioso" i es dóna cops al cap) -No gestiona cap emoció
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense capacitat per a l'autopensament -Sense escala moral definida ni estructurada
			Espai de reflexió moral	-No hi ha feedback en els espais de conversació post-pràctica esportiva

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Motricitat bàsica i moviments reflexos o poc intencionats -En C. no fa esport perquè no té interioritzades certes dimensions que fan que l'esport sigui practicat/entès com a fenomen social (normativització, oci, motivació)
			Obediència a la norma	-Obeeix i es conforma a la norma de manera casual i esporàdica
			Conformitat a la norma	-No assumeix el valor social de la norma
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha interacció grupal en cap AE pq no hi participa
			Participació en l'activitat	-No participa en AE grupals
			Implicació/ motivació en l'activitat	-Sense motivació intrínseca cap a les AE -Sense motivació extrínseca cap a les AE (no percep ni entén les sensacions d'èxit o fracàs, premis o càstigs)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Des de les reunions de seguiment del cas, el CRC manifesta reiteradament la incapacitat professional, formativa i de estructura i funcionament del centre, a poder fer una intervenció eficaç amb en C. per a treballar les seves capacitats a partir de la pràctica esportiva:
			Aptituds	1.-No disposem de espais físics que responguin a les seves necessitats
			Hàbits socials	2.-No tenim material (jocs i joguines) adequats a les seves necessitats
			Habilitats socials	3.-No hi ha personal suficient (doncs en C. necessita un educador només per a ell, i això suposa fer augmentar la ratio en 1/25) 4.-No hi hagut canvi ni evolució en les capacitats d'en C. en dos cursos escolars 5.-Els professionals del CRC ens sentim desatesos i poc considerats
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dèficit en totes les capacitats i processos cognitius
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
		2.5.- Emotiva	Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Malaltia mental
			Expressa sentiments i emocions	-Expressió il·lògica i incoherent de sentiments i emocions
		2.6.- Moral	Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix quan estar nerviós (verbalitza "estoy nervioso" i es dóna cops al cap)
			Autopensament (metacognició)	-Sense capacitat per a l'autopensament -Sense escala moral definida ni estructurada
			Espai de reflexió moral	-No hi ha feedback en els espais de conversació post-pràctica esportiva

	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-En C. aquets curs ja no dóna voltes entorn el pati
			Obediència a la norma	-Retrocés en l'assumpció de normes mínimes de convivència: 1.-Augment del número de agressions a persones i objectes 2.-Autolesions
			Conformitat a la norma	(Fa dos caps de setmana ha hagut d'estar ingressat en una unitat d'urgència psiquiàtrica)
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No es relaciona ni interacciona amb ningú que no sigui el seu educador de referència
			Participació en l'activitat	-Passa moltes estones sol -Moviments obsessius
			Implicació/motivació en l'activitat	-No s'implica, no es motiva ni extrínseca ni intrínsecament -Problemes d'identitat (pregunta compulsivament si "soy un niño")
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Retrocés general en les seves competències socials, comunicatives i físiques (s'ha engreixat molt aquest estiu)
			Aptituds	
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Retrocés general en el seu equilibri mental i cognitiu
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Des del CRC insistim en la inadequació del nostre centre per a poder fer un treball d'eficàcia amb el C. Creiem que en C. necessita un centre especialitzat en malalts mentals, en el que s'empri les AE de manera contextualitzada i individualitzada per a cada cas
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Els dies que pren molta medicació, és difícil expressar emocions
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Els dies que pren menys medicació, es mostrarà eufòric de manera "irracional"
2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense capacitat per a l'autopensament -Sense escala moral definida ni estructurada		
	Espai de reflexió moral	-No hi ha <i>feedback</i> en les reflexions morals		

Notes de diari de camp

-Desestimem continuar treballant amb en C. emprant l'esport com a eina socialitzadora.

-No es poden treballar competències ni capacitats a partir de l'AE, perquè no té assolides condicions mínimes necessàries per a fer esport:

- 1.-Normativització (reconèixer les normes)
- 2.-Interacció amb altres jugadors/es (moviments, intencions, decisions)
- 3.-Interacció i ús de material (coordinació amb el material, cura del material)
- 4.-Necessitat d'expressió corporal
- 5.-Aprentatges físics previs i aprenentatges socials (codis, símbols i significats esportius)
- 6.-Motivació personal per a participar/gaudir/competir de l'esport
- 7.-Orientació cap a la fita comuna (la fita del equip)
- 8.-Autoconcepte (concepte social + concepte físic + concepte acadèmic + concepte emocional)
- 9.-Hàbits mínims per a l'aprenentatge d'una pràctica esportiva (perseverança, per exemple)

Registre de la capacitat socioeducativa de la pràctica esportiva per al cas 6. Antonio

Número de fitxa: FE 6.1.
Data de la observació: Gener 2004.

Co np	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	Observació feta en AE espontània, organitzada pel grup d'iguals
			Obediència a la norma	-Imposa la seva pròpia normativa -No es conforma a la norma si aquesta no la beneficia
			Conformitat a la norma	-S'imposa com a líder negatiu (el grup ha "d'acatar la seva norma"
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No cohesiona amb el grup -El grup s'ha d'adaptar a la seva voluntat
			Participació en l'activitat	-Participa irregularment
			Implicació/motivació en l'activitat	-S'implica si el grup se sotmet al que ell diu
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-En període d'observació per saber què cal treballar -No té cap deficiència cognitiva o mental -Té moltes habilitats personals per acabar imposant el que ell vol, sinó esdevé molt destructiu amb el que proposen els altres -Poques habilitats socials per a negociar, consensuar, comunicar,....
			Aptituds	
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense problemàtica aparent
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Sense problemàtica aparent
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Tendència al pessimisme
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-És capaç d'expressar sentiments i emocions
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix i verbalitza com se sent -Dificultats per a gestionar les emocions negatives i els sentiments de frustració
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Sense diagnòstic
			Espai de reflexió moral	-No participa de les assemblees post-AE -No participa de les xerrades ni tutories

Número de fitxa: FE 6.2.
Data de la observació: Abril 2004.

Co np	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.-Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació d'una AE organitzada
			Obediència a la norma	-Greu problemàtica normativa que repercuteix en el joc esportiu (i altres àmbits de la seva realitat) -No es conforme als rituals ni horaris d'entrenament
			Conformitat a la norma	-No es conforme a les indicacions dels entrenadors/es (problemàtiques amb la normativa de l'adult) -No es conforme als hàbits de neteja i higiene que segueixen els seus iguals
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió -Exclusió endògena i exògena
			Participació en l'activitat	-Participa activament però boicotejant contínuament cada intervenció dels seus companys -No respecte les interaccions o els "contractes" esportius (cops, punys, insults, faltes de respecte,...)
			Implicació/motivació en l'activitat	-S'implica en les activitats esportives però de manera exagerada
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Des del CRC treballem competències personals relacionades amb l'autocontrol i la contenció -Treballem competències normatives
			Aptituds	-Aptituds físiques: veloc i força -Aptituds físiques per a treballar: resistència i constància
			Hàbits socials	-Pocs hàbits socials: 1.-No fa files 2.-No respecte el torn de paraules 3.-No té cura del material 4.-No respon/respecte a la figura d'autoritat
			Habilitats socials	-Té habilitats socials per aconseguir allò que vol
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense problemàtica cognitiva: coneix, comprèn, avalua, sintetiza,...
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-És capaç d'aprendre, memoritzar, motivar-se, pensar,....
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Tendència al temperament pessimista
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa sentiments i emocions d'una manera particular (és molt expressiu –cria molt, gesticula molt amb les mans i braços,...) -És poc empàtic amb l'expressió emocional dels altres
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Baixa capacitat de controlar l'expressió violenta d'emocions
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç de fer judicis i valoracions sobre sí mateix i les seves conductes -Els seus judicis de valor no coincideixen amb els criteris pedagògics de CRC
			Espai de reflexió moral	-No participa

Número de fitxa: FE 6.3.
Data de la observació: Gener 2005.

Co np	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.-Normativització	Tipologia d'activitat	-Activitat esportiva gestionada i organitzada per l'educadora de referència
			Obediència a la norma	-Verbalitza que ell només respecte "a su abuelo" i que "nadie le manda" -Inconformitat i desobediència tant en l'esport com a fora d'aquet àmbit
			Conformitat a la norma	-Greu problemàtica amb la norma esportiva i social: 1.-No coneix la normativa del joc 2.-Imposa la seva pròpia norma esportiva (i de comportament) 3.-No accepta la imposició d'altres normes diferents a la seva
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No se sent cohesionat -El grup se sent subjugat per l'A.
			Participació en l'activitat	-Participa de manera irregular i inconstant en els jocs -Participa irregularment en els entrenaments
			Implicació/motivació en l'activitat	-S'implica i se sent motivat per a fer esport
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-En període d'observació (no tenim clar quines competències cal treballar prioritàriament en el context esportiu)
			Aptituds	-L'A. no té assumits els hàbits i aptituds socials mínims que creiem necessaris i òptims per a un infant de la seva edat
			Hàbits socials	-Té hàbits socials molts diferenciats als hàbits de la cultura "paya": 1.-Ell veu bé passar moltes hores al carrer
			Habilitats socials	-Té habilitats i recursos personals tot i que no coincideixen amb els mètodes socials que defensem des del CRC
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-L'A. no té cap problemàtica cognitiva ni mental (la seva gran dificultat és l'assumpció de les normes i regles de conducta del CRC, tant en activitats esportives com en altres activitats)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-En situacions esportives expressa sentiments i emocions
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Dificultats en la gestió i autocontrol de l'emoció
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autoreflexionar, tot i que ho fa des d'uns paràmetres molt diferents als que defensem des del CRC
			Espai de reflexió moral	-No participa regularment dels espais d'assemblea -Passotisme i rebuig per al treball de reflexió post-esport

Número de fitxa: FE 6.4.
Data de la observació: Abril 2005.

Co np	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació feta en una activitat organitzada pels seus iguals (espontània i no gestionada per cap educador adult)
			Obediència a la norma	-Desinterès i desmotivació per a seguir la normativa esportiva -Imposició de les seves normes (per la força si cal) -Baralles i insults amb els que no el segueixen ("expulsa" del camp esportiu als que no el segueixen)
			Conformitat a la norma	-Desobediència cap a les indicacions dels educadors de referència
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cap element de cohesió generat democràticament -L'A. força un tipus de cohesió per imposició
			Participació en l'activitat	-Participa i s'implica de manera irregular i quan ho fa imposa la seva normativa
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-En el context esportiu treballem sobretot: 1.-Competències socials relacionades amb l'acceptació de la norma esportiva 2.- Competències personals relacionades amb l'autocontrol 3.- Competències socials relacionades amb l'acceptació de la diferència
			Aptituds	-Té aptituds físiques molt desenvolupades (per sobre de la mitjana) -Poca aptitud de resistència i constància en l'esport
			Hàbits socials	-Hàbits socials molt diferenciats als que treballem al CRC
			Habilitats socials	-Té habilitats socials que aplica pel seu interès
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-L'A. té totes les capacitats cognitives i processos mentals relativament estables, tot i que presenta inestabilitat emocional
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat en l'estil cognitiu
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Durant la pràctica esportiva expressa molt efusivament sentiments i emocions
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Dificultats per a gestionar emocions negatives: ira, ràbia, frustració i pors
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-L'A., en situació de pràctica esportiva és capaç de pensar-se a sí mateix, tot i que usa una escala de valors molt diferent a la que seguim en el CRC
			Espai de reflexió moral	-No participa de les activitats de diàleg de la post-activitat esportiva -Verbalitza que a ell "nadie le come la oreja"

Co np	Di m	Vari able s	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació de activitat esportiva organitzada per l'educadora de referència
			Obediència a la norma	-Desobediència i disconformitat: 1.-Fa alguns furs amb el material esportiu del CRC 2.-Problemàtiques greus per conformar-se a l'autoritat de l'educadora i la norma esportiva
			Conformitat a la norma	3.-Passotisme davant els suggeriments del grup d'adaptar-se a la norma
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-El grup el rebutja: exclusió exògena -El grup no vol jugar amb ell
			Participació en l'activitat	-Participa de manera irregular tant en els entrenaments com en els partits de futbol
			Implicació/motivació en l'activitat	-S'implica i es motiva quan les coses es fan com ell vol -Contamina l'activitat si les coses no es fan com ell vol
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Durant la pràctica esportiva s'intenta treballar competències de relació i vinculació: S'intenten treballar vincles afectius de relació amb algun membre del equip (per potenciar la motivació cap a l'assistència al CRC i allunyar-lo del carrer). No hi ha resultats positius en aquest sentit
			Aptituds	-Té aptituds físiques desenvolupades
			Hàbits socials	-Té hàbits socials diferenciats dels que demanem al CRC -Té assumits hàbits propis del seu <i>habitus</i> i capital cultural
			Habilitats socials	-En situació d'esport s'intenten treballar habilitats socials bàsiques: 1.-Demandar permís 2.-Presentar-se 3.-Demanar ajut i ser capaç d'ajudar,....
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-L'A. desenvolupa capacitats cognitives generals en situació d'esport: 1.-Potencia l'atenció, el llenguatge, la motivació i la memòria
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-No té dificultats ni malaltia mental
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-És inestable en l'estil cognitiu durant la pràctica esportiva
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-En el camp esportiu expressa emocions i sentiments -Reconeix com se sent
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Dificultats per l'autocontrol emocional, fins i tot se sent "orgullós" quan s'expressa de manera exagerada i violenta
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Té capacitat metacognitiva
			Espai de reflexió moral	-Passotisme davant les propostes de xerrada sobre com s'ha dut a terme la pràctica esportiva -L'educadora de referència "l'amenaça" de deixar de jugar sinó participa en les assemblees. L'A. diu que "passa" i que no li fa res no fer esport! L'educadora desestima la seva "amença"

Número de fitxa: FE 6.6.
Data de la observació: Octubre 2005.

Co np	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació feta durant una activitat esportiva dissenyada i organitzada pel seu educador de referència
			Obediència a la norma	-Episodi puntual d'agressió al educador de referència -Desobediència i disconformitat normativa -Verbalitza sovint que el només fa cas "de mi abuelo"
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Exclusió exògena -Exclusió endògena
			Participació en l'activitat	-No participa (hi ha un alt grau d'absentisme)
			Implicació/motivació en l'activitat	-S'implica irregularment (té una baixa constància en les seves conductes)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Ens replantegem quines competències cal treballar en situació esportiva -No hem aconseguit canvis cap a positiu en cap dels plans de treball que ens hem plantejat, ni en cap de les competències que havíem volgut adquirir
			Aptituds	-Té aptituds físiques òptimes per a la seva edat
			Hàbits socials	-Aplica hàbits de conducta i comportament molt diferenciats als nostres
			Habilitats socials	-En situació d'esport s'intenten treballar habilitats socials bàsiques tot i que no hi ha canvis ni evolució significativa
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-La pràctica esportiva de l'esport el beneficia: li permet treballar i potenciar el llenguatge (s'ha de fer entendre) i la motivació per a realitzar alguna activitat (tot i que aquesta motivació és irregular i inconstant)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-No té dificultats ni malaltia mental
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu amb tendència al pessimisme
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Té capacitat per a expressar sentiments i emocions
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Se sent content de la seves "pèrdues de control" i de l'expressió agressiva de la seva conducta
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se i analitzar la seva pròpia conducta
			Espai de reflexió moral	-No participa en les assemblees -No vol participar/assistir a les tutories individualitzades

Número de fitxa: FE 6.7.
Data de la observació: Gener 2006.

Co np	Di m	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Plantilla d'observació feta durant una activitat esportiva espontània (organitzada i dissenyada pels seus iguals)
			Obediència a la norma	-L'A. ha estat expulsat del CRC durant uns dies per haver robat material esportiu
			Conformitat a la norma	-No es conforma a la norma esportiva (ni a cap altre) -Desobediència a qualsevol regla o norma
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió ni amistat amb cap persona del seu equip -El grup el rebutja per a fer esport -Té el rol de "conflictiu" i "perillós"
			Participació en l'activitat	-Participa, es motiva i s'implica de manera irregular en les activitats esportives i en el disseny i propostes d'aquestes
			Implicació/motivació en l'activitat	-És inconstant en la totes tres variables
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Baixa motivació per al treball de competències en l'esport (tant per part de l'equip d'educadors del CRC com per part seva)
			Aptituds	-Té aptituds físiques destacables
			Hàbits socials	-Té incorporats hàbits i habilitats socials molt diferenciades -Moltes dificultats per a canviar hàbits de conducta i habilitats socials pròpies del seu habitus
			Habilitats socials	-Des del CRC desestimem més plans de treball per a canviar hàbits de conducta (sensació d'indefensió per part nostra)
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-L'esport l'ajuda a potenciar el llenguatge verbal -L'esport l'ajuda a potenciar l'atenció i la concentració (la descarrega d'adrenalina l'ajuda a regular el nivell d'ansietat, i per tant, a estar més tranquil en situacions que requereixen tranquil·litat
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Durant la pràctica esportiva es mostra exageradament inestable (o molt eufòric o molt pessimista)
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Té capacitat expressiva
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-No gestiona ni controla les emocions negatives: còlera, ansietat i frustració
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se
			Espai de reflexió moral	-No participa de les activitats de formació i anàlisi que s'organitzen després de la pràctica esportiva

Número de fitxa: FE 6.8.
Data de la observació: Gener 2007.

Concepte	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE	
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	(Observació feta després d'un any de absentisme) -Participa en una activitat esportiva organitzada pel educador referent del grup	
			Obediència a la norma	-No es conforma a la norma ni funcionament del joc -Desobeeix les indicacions dels educadors (tan dins com fora del camp)	
			Conformitat a la norma	-Greus problemàtiques per a participar en el joc	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No hi ha cohesió en el grup (el rebutgen d'entrada) -Ni participa, ni s'implica, ni es motiva per a cap esport proposat	
			Participació en l'activitat	-Passotisme total de qualsevol pràctica esportiva -No se sent partícep del grup	
			Implicació/motivació en l'activitat	-No comparteix cap element identitari	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-En període d'observació per detectar quines competències cal treballar prioritàriament (si aconseguim que faci alguna activitat esportiva)	
			Aptituds	-Aptituds físiques correctes per a la seva edat -Amb la pràctica esportiva les reforça -Poques aptituds de resistència o perseverança	
			Hàbits socials	-Nuls hàbits de treball: 1.-Inconstància en els entrenaments 2.-Inconstància en l'assistència 3.-Irregularitat en l'actitud de participar	
			Habilitats socials	-Poques habilitats socials adequades a la línia pedagògica del CRC	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense diagnòstic fet (però creiem que segueix una línia semblant a la de fa un any)	
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació		
		2.5.- Emotiva	Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat	
			Expressa sentiments i emocions	-Durant la pràctica de l'esport expressa sentiments i emocions -No gestiona ni controla les emocions negatives	
		2.6.- Moral	Reconeix i gestiona sentiments i emocions		
			Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se	
				Espai de reflexió moral	-No participa en les assemblees post-esport i quan ho fa és per boicotejar l'activitat o les intervencions dels seus iguals -Insulta i agredeix verbalment de manera aleatòria als que intervenen en l'assemblea

Registre de la capacitat socioeducativa de la pràctica esportiva per al cas 7. Raúl

Número de fitxa: FE 7.1.
Data de la observació: Abril 2004.

C	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativitzaci ó	Tipologia d'activitat	-Observació feta en activitat esportiva organitzada pels educadors del CRC
			Obediència a la norma	-Obeeix la norma esportiva i social
			Conformitat a la norma	-Es conforme sense problemes a la norma esportiva
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitària)	-Està molt integrat en el grup esportiu -Els companys l'acullen generosament
			Participació en l'activitat	-Participa activament de totes les activitats esportives que es proposen en el CRC (futbol, bàsquet, hoquei,...)
			Implicació/motivació en l'activitat	-No s'implica en el sentit que no fa propostes -Si que té una alta motivació per a fer esport
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Creiem necessari potenciar en context esportiu competències personals d'autocontrol i de comunicació
			Aptituds	-Té aptituds físiques adequades al seu nivell de desenvolupaments -Amb l'esport es poden treballar aptituds i tècniques de relaxament
			Hàbits socials	-Té assumits els hàbits socials propis de la seva edat
			Habilitats socials	-Previ a la pràctica esportiva i durant aquesta coneix i aplica HHSS sense problema
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Normalitzades
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Normalitzats
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Estil cognitiu estable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Es mostra molt ansiós. L'esport l'ajuda a regular l'ansietat i l'estrès emocional -Reconeix el seu estat emotiu
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-És capaç de sobreposar-se (resilient) si perd un partit (sempre amb ajut i acompanyament guiat)
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En R. té capacitat metacognitiva -És capaç de reflexionar i pensar de manera autònoma, tot i que si se l'ajuda és molt millor per ell
			Espai de reflexió moral	-En R. participa de totes les assemblees que es fan post-esport -La seva participació en les assemblees és molt alta -Té molta necessitat de parlar i expressar-se (i no només sobre temes esportius, l'assemblea li serveix per expressar neguits i emocions)

Co np	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Plantilla d'observació registrada en activitat esportiva feta de manera espontània pel grup d'iguals
			Obediència a la norma	-En termes generals es conforme i obeeix la normativa esportiva (tot i que en dies puntuals mostra revel·lia per inestabilitat emocional)
			Conformitat a la norma	-Té assumit la norma esportiva i la necessitat d'aplicar-la
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-El grup l'acull amb afectivitat -Durant el joc comparteixen interessos comuns: 1.-Es posen d'acord sobre les normes 2.-Generen i dissenyen regles esportives pròpies 3.-El grup s'adapta naturalment (sense coacció) a les necessitats del R. (en R. esdevé un líder natural)
			Participació en l'activitat	-Participació activa -Expressa la seva necessitat de participar en tots els esports
			Implicació/motivació en l'activitat	-Està molt motivat per a participar (tot i que l'emocionalitat el fa ser irregular per a una plena implicació)
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb l'esport treballem competències de autocontrol -També treballem competències de relaxament
			Aptituds	-Normalitat en les aptituds socials i esportives, en els hàbits socials de higiene, ordre i cura del material
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	-Coneix i aplica les HHSS en context esportiu, tot i que quan estar molt ansiós té dificultats per aplicar-les de manera assertiva
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Té totes les capacitats cognitives normalitzades -Sense malaltia mental
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Aplica harmònicament tots els processos psicològics bàsics, per bé que l'inestabilitat emocional repercuteix sobre alguns d'aquests processos (per exemple, l'atenció i la memòria en les regles del joc)
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-És capaç d'expressar sentiments i emocions -Necessita i demana recolzament per a gestionar les emocions
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Ha tingut dos episodis d'ansietat. L'esport l'ajuda a desconnectar
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se autònomament
			Espai de reflexió moral	-Les assemblees post-pràctica esportiva són un context molt adequat perquè el R. expressi tot el que porta dins (i parli no només de com ha anat el joc. Les assemblees acaben sent un punt de diàleg perquè ell expliqui quina és la situació de la seva mare)

Co np	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació de pràctica esportiva feta de manera espontània pels iguals
			Obediència a la norma	-En R. coneix i aplica la norma i té assumit la importància de les normes esportives i socials -Ocasionalment es revela a la norma per aconseguir l'atenció de l'educadora de referència (des del CRC creiem que ho fa per reclamar un referent adult femení com a "substitució" temporal de la mare)
			Conformitat a la norma	-Des del CRC assumim tasques educatives que hauria de fer la família (posar límits i normes, sobretot). -Amb l'esport creem un espai "artificial" en el que poder treballar aquestes normes i límits, un espai que en R. assumeix amb naturalitat i acceptació positiva.
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-En R. es relaciona molt bé dins del grup
			Participació en l'activitat	-Participa de totes les activitats i jocs esportius -El grup l'acull -Se sent motivat i implicat en totes les activitats
			Implicació/motivació en l'activitat	-Està plenament integrat en el grup esportiu i en el CRC
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Respon molt bé al treball fet durant l'AE
			Aptituds	-Té aptituds físiques normalitzades (ni més ni menys del que correspon a la seva edat)
			Hàbits socials	-Té normalitzats els hàbits mínims socials (fa files, té cura del material, mostra autonomia en la higiene personal després de fer esport,...)
			Habilitats socials	-Estar més tranquil i calmat (la mare estar a casa tot i l'apraxia, l'enuresis, i les afàsies de Bronca i Wernicke)
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-En R. no té problemàtica cognitiva de cap tipus
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Estar més motivat que en trimestres passat, aquest fet el fa ser més participatiu i dinàmic en les AE i altres activitats del CRC
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Mostra un estil cognitiu alegre i optimista
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Durant la AE expressa amb normalitat i coherència emocions i sentiments -Reconeix i verbalitza que estar molt bé quan fa esport perquè no pensa tant en la seva mare (com fa quan fem manualitats, per exemple)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Té capacitat de metacognició
			Espai de reflexió moral	-En R. valora més les assemblees que la pròpia pràctica -S'implica en les assemblees i parla molt sobre la situació

Co np	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació feta en AE organitzada per l'educadora referent
			Obediència a la norma	-Obeeix i es conforme a la norma, tot i que a vegades es "despista" per manca d'atenció de les instruccions que es donen
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Se sent cohesionat amb el grup -El equip el recolza i li fan mostres d'afecte
			Participació en l'activitat	-Participa amb normalitat tot i que se sent ansiós
			Implicació/motivació en l'activitat	-Se sent motivat per a participar -L'esport li serveix com a vàlvula de desconnexió
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Treballem sobretot competències d'autoconeixement -Amb en R. fem èmfasi i treball especial en les activitats post-AE, és a dir activitats d'estiraments i relaxació (és important mantenir el contacte físic amb en R., doncs estar mancat d'afectivitat)
			Aptituds	-En R. té aptituds físiques i conductuals correctes per la seva edat
			Hàbits socials	-És capaç d'aprendre i aplicar nous hàbits i habilitats socials dins i fora de les AE -Amb l'esport reforça i aprèn hàbits i habilitats
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-En R. no té problemàtiques cognitives -En situació de PE es mostra atén, solidari, competitiu, nèt,... -En R. troba en l'esport una alternativa acceptada voluntàriament per estimular el pensament, el llenguatge, la motivació,....
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat cognitiva (dies molt content i dies molt trist)
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Té alta capacitat d'expressar sentiments i emocions -Reconeix el dia que fa esport estant molt nerviós -En dies d'ansietat li costa gestionar les emocions que li provoca la pràctica esportiva
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Capacitat d'autopensament -Participa en les assemblees -Fa moltes aportacions i reflexions (mostra un alt grau de maduresa) -Expressa preocupat que la seva mare té un altre tumor (en aquest cas l'assemblea no la usa per a parlar de l'esport, sinó per a expressar angoixes i aspectes personals de la seva vida. Té la necessitat de explicar-ho a tothom i l'assemblea és un lloc informal on s'obre per a fer-ho)
			Espai de reflexió moral	

Co np	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació d'AE feta de manera espontània
			Obediència a la norma	-Obeeix i es conforma a les normes dels jocs -Atén especialment a les normes que plateja la pedagoga del CRC (hi ha certa dependència emocional d'en R. cap a la pedagoga)
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Se sent cohesionat i acollit pels seus companys d'equip
			Participació en l'activitat	-Participa motivat i amb força implicació en totes les AE -Verbalitza que l'esport és l'activitat que més li agrada sobretot perquè després "hacemos asamblea"
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències després de l'esport (tècniques de contacte, relaxament, tornada a la calma,...)
			Aptituds	-Sense dificultats
			Hàbits socials	-Sense dificultats -Té els hàbits mínims assolits, per bé que a vegades se'ls salta per manca d'atenció
			Habilitats socials	-En l'AE aplica sense problemes habilitats socials complexes
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense dèficits
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-El desequilibri familiar afecta a l'atenció i altres processos psicològics bàsics, sobretot al principi de les AE -Amb el pas dels minuts en R. desconnecta de la seva realitat familiar i és capaç de centrar-se en el joc
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-La inestabilitat emocional es reflexa en les AE
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-S'ha creat una dependència afectiva amb la seva pedagoga (li dedica gols, reclama constantment que el miri quan juga, busca el reforç positiu i l'aprovació de la pedagoga durant l'AE,...)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-En R. empra l'escenari esportiu com un espai per a vivenciar emocions d'èxit, recolzament afectiu per part d'una referent adulta (dona)
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En R. ha trobat en les assemblees post-pràctica esportiva l'espai més adequat per a parlar de quina és la situació de la seva mare
			Espai de reflexió moral	-L'equip escolten sempre atens i de manera respectuosa el que explica en R.

Co np	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE espontània
			Obediència a la norma	-Obediència i conformitat irregular -Obeeix només a la pedagoga (busca cridar la seva atenció)
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-L'equip el busca i en R. s'hi troba bé
			Participació en l'activitat	-Alta participació d'en R. en totes les AE -Alta motivació per a participar-hi (vivència experiències d'acolliment)
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Des del CRC treballem, ara també, competències d'autonomia per a fer front al dol (s'ha diagnosticat a la seva mare tumor cerebral irreversible) -Competències per a gestionar la pèrdua i la frustració: s'aprofiten les AE en les que perd, o les baixes d'amics seus dels anys passats que ja no venen (pèrdua d'amics)
			Aptituds	-Sense dificultats: aptituds, hàbits i habilitats socials normalitzats
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense dificultats
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-La motivació és irregular no només per a fer esport, sinó per a fer altres activitats al CRC -La irregularitat de la motivació efecte a l'atenció i concentració per a desenvolupar-se en termes generals
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat cognitiva
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Amb l'AE en R. veu reforçada la seva autoestima i se sent més alegre -És capaç de gestionar la frustració si se li fa acompanyament guiat
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En R. expressa que la seva mare cada dia estar millor i que es recuperarà i tornarà a casa -En R. en les assemblees post-pràctica esportiva, ja no parla mai de com anat l'AE, sinó de la seva situació familiar
			Espai de reflexió moral	

Co np	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE organitzada pel referent
			Obediència a la norma	-Sense problemàtica a la obediència a la norma esportiva
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-El seu equip l'acull i ell se sent acollit -Comparteixen elements comuns (volen fer-se samarretes, per exemple) -Orienten el joc d'equip cap a l'assoliment
			Participació en l'activitat	-S'implica i participa sense dificultats -Hi ha dies que participa menys si estar trist o ansiós
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen moltes competències d'autonomia per a afrontar situacions de pèrdua i dol -Des del CRC esperem qualsevol partit perdut per a treballar-hi
			Aptituds	-Sense dificultats: aptituds, hàbits i habilitats socials normalitzats
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-En R. sap analitzar, avaluar i comprendre les diferents situacions esportives, tot i que això no és capaç d'aplicar aquestes capacitats cognitives a la seva vida personal (seria un cas d'aprenentatge no extrapolable)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Sense dèficits
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat <i>in crescendo</i>
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Durant l'AE expressa sentiments i emocions exageradament alegres -No fa un expressió correcte-adequada a la situació esportiva viscuda
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix que estar molt feliç i que tot va molt bé (i diu que la seva mare es posarà bé desseguida)
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Participa activament, i troba en les assemblees espais per a la expressió de pensaments -En assemblea en R. fantasseja amb una història no-real sobre la seva mare
			Espai de reflexió moral	

Co np	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Dificultats per a l'enregistrament d'en R. fent AE
			Obediència a la norma	-Passotisme generalitzat cap a l'esport
			Conformitat a la norma	-És capaç de seguir la norma però ho fa de manera irregular
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-L'equip li dona recolzament -Ell evita al equip i expressa que no vol jugar
			Participació en l'activitat	-No participa, ni s'implica regularment en les AE -L'esport ha deixat de ser prioritari i ja no el motiva (ell mateix desmunta aquell escenari on hi treballava el reforç i l'autoestima, i on donava sentit a la seva assistència al CRC)
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Treballem el dol fora de l'àmbit esportiu
			Aptituds	
			Hàbits socials	-Hi ha desmotivació general per aprendre i aplicar els hàbits i les habilitats socials en context esportiu
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dificultats en la comprensió de les explicacions que es fan sobre alguna AE -No aplica els coneixements i destreses que domina per a dur a terme AE -Reaccions cognitives d'amnèsia i de fantasies (la seva mare estar a casa -diu)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Desajust del reclutament dels processos psicològics bàsics en situació esportiva i altres situacions socials
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat amb tendència a la depressió
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-No participa en l'esport i per tant, les emocions que expressa, de tristesa les fa sobretot fora del camp esportiu (molt baix d'energia per a fer esport)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Té conductes hiporeactives: com si no hagués passat res
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Baixa participació en les assemblees: fa aportacions i explica que la seva mare estar viva i que ell no fa esport perquè vol estar amb la seva mare
			Espai de reflexió moral	-Baixa necessitat autoreflexiva

Número de fitxa: FE 7.9.
Data de la observació: Juny 2007.

Co np	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE organitzada pels educadors de referència
			Obediència a la norma	-Passotisme general per a la obediència i la conformitat a la norma esportiva i social
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-Exclusió endògena: en R. s'autoaïlla de les AE -El grup fa l'intent per acollir-lo
			Participació en l'activitat	-Baixa participació i implicació en les AE
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-S'intenten treballar competències d'autonomia i socials: que es relacioni i que aprengui a fer el dol
			Aptituds	-Dificultats per aplicar i aprendre noves habilitats socials, nous hàbits i aptituds
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-En R. té reaccions hiperractives, episodis d'amnèsia i dificultats per entendre la diferència entre realitat i ficció
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-No aplica de manera coherent els diferents processos psicològics bàsics durant la AE: no estar motivat, no estar atén,....
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat cognitiva i emocional -Tendències a la depressió
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressió de sentiments i emocions ambivalents en relació amb l'esport (ara odia fer AE, ara vol fer AE)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-No gestiona emocions ni sentiments -No reconeix emocions
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-No és conscient del seu estat emocional inestable -Participa irregularment en les assemblees
			Espai de reflexió moral	-No és conscient de les reaccions hiperreactives

Registre de la capacitat socioeducativa de la pràctica esportiva per al cas 8. Nico

Número de fitxa: FE 8.1.
Data de la observació: Octubre 2003.

Co nc	Di m	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-AE feta i organitzada pel seu grup d'edat i compartida per un altre grup d'edat més gran
			Obediència a la norma	-En N. té moltes dificultats per a seguir la normativa esportiva -No obeeix ni es conforme a la norma esportiva o del CRC
			Conformitat a la norma	-No té assumides les normes bàsiques de comportament social
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitàris)	-No se sent cohesionat -El seu equip ni el cohesionava ni l'exclou -No comparteixen elements identitàris amb els altres membres del seu equip
			Participació en l'activitat	-No participa en AE fetes amb els seus iguals i quan ho fa (per imposició de l'educador, ho fa poc motivat i genera conflictivitat)
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Dificultats per a treballar competències i capacitats a partir del escenari esportiu -En N. no se sent motivat ni intrínseca ni extrínsecament per a fer AE
			Aptituds	-Des del CRC intuïm que en N. té aptituds físiques adequades per la seva edat i desenvolupament
			Hàbits socials	-Té assolits hàbits de higiene -Per els hàbits d'ordre i cura del material
			Habilitats socials	-Molt poques HHSS aplicades en el context esportiu (ni fora d'ell) -Moltes dificultats
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Es necessita més temps d'observació, tot i que <i>a priori</i> no es detecten dèficits ni límits en les capacitats cognitives
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-En principi no hi ha dificultats o resistències en la seva capacitat psicològica: 1.-En N. atén correctament 2.-Memortiza sense dificultats 3.-Raona i pensa sense dificultats
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Sense diagnòstic
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-És capaç d'expressar sense dificultats sentiments i emocions en l'escenari esportiu, tot i que la majoria d'aquests tenen un caràcter negatiu o de menyspreu
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix les seves emocions i és capaç de verbalitzar com se sent en cada situació -No gestiona les emocions negatives i reacciona amb violència si no se surt amb la seva o se sent frustrat -En ocasions s'autolesiona -Té molt baix autocontrol quan se sent frustrat o enfadat
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Té capacitat metacognitiva -Sap reconèixer quins són els seus estats ànims i els motius pels quals s'enfada
			Espai de reflexió moral	-No assisteix a les assemblees perquè no estar motivat -Verbalitza que no vol venir al CRC ni fer activitats esportives amb grup

Número de fitxa: FE 8.2.
Data de la observació: Gener 2004.

Co nc	Di m	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Plantilla d'observació feta durant una AE fet amb el grup d'iguals. Organitzada i dirigida per l'educador de referència
			Obediència a la norma	-No obeeix la normativa esportiva i trenca contínuament la dinàmica del joc tant per l'incompliment de les normes del joc en sí, com per l'incompliment de les normes socials necessàries per a explicar el joc (guardar silenci, respectar el torn de paraules, escoltar, dialogar,...)
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-No hi ha cohesió -El grup no el rebutja però l'evita.
			Participació en l'activitat	-Baixa participació i implicació en les AE amb els iguals -Quan hi participa, sovint, és expulsat del equip per a queixes dels seus companys i companyes
			Implicació/motivació en l'activitat	-No estar motivat/implicat per a participar i relacionar-se amb els seus iguals en l'escenari esportiu
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Moltes resistències per a treballar en el context esportiu -Hi ha intencionalitat des del CRC de treballar competències personals, d'autocontrol i d'assoliment d'autonomia
			Aptituds	-Sense dificultats en les aptituds físiques -Té totes les aptituds físiques desenvolupades pel seu nivell maduratiu
			Hàbits socials	-Té hàbits socials acceptables per la seva edat -En ocasions en que perd el sentit de l'autocontrol és molt destructiu i pot arribar a trencar molt de material (tot i així, és curós amb el material del CRC)
			Habilitats socials	-Poques o nul·les HHSS per a interactuar en l'escenari esportiu -El seu analfabetisme social fa que en N. tingui molts problemes per a assolir amistats i capacitats
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-No té dificultats cognitives ni mentals -En l'escenari esportiu posa en reclutament tots els processos psicològics, de manera que ells reforça i treballa quan vol fer esport -La manca de motivació i la inestabilitat emocional contamina la seva cognició, tot i que en principi, no hi té mancances
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat emocional i comportamental
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa sentiments de ràbia i frustració quan se'l obliga a seguir la normativa de l'esport o quan perd
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix els seus estats emocionals i fins i tot reconeix que no es pot controlar (verbalitza que no li fa res perdre el control)
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se i saber què estar malament i què estar bé -Reconeix els seus límits i errors quan perd el control i agradeix a la gent o a ell mateix
			Espai de reflexió moral	-Participa de les assemblees, i parla i s'expressa sobre les AE (el dia que les fa)

Co nc	Di m	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació feta durant una AE feta de manera espontània amb un grup d'edat més gran al que li correspon
			Obediència a la norma	-Té dificultats per a seguir la normativa esportiva que es decideix en el seu grup/equip
			Conformitat a la norma	-Es fixa i s'interessa per les normes i regles que hi ha en AE feta per grups de nois i noies més grans que ell -És capaç de seguir/adaptar-se a la norma d'aquests grups
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-La pràctica de l'esport no li serveix a en N. per establir relacions amb els iguals, tot i que se sent identificat i atret pel cas 6 (quan assisteix)
			Participació en l'activitat	-Mostra interès per a participar en AE dels grups de grans, tot i que no mostra masses simpaties i el grup el rebutja -No s'implica ni vol participar en les AE dels seus iguals
			Implicació/motivació en l'activitat	-L'escenari esportiu generat per als més grans el motiven relativament per a establir relacions, tot i que no aconsegeixi el seu objectiu
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb el seu grup d'iguals és molt difícil treballar competències en l'escenari esportiu -No percep l'escenari esportiu del seu grup d'iguals com un espai en el que poder expressar-se i gaudir amb el joc -Percep les AE dels grans com un espai en el que sí que pot sentir-se a gust i gaudir. En aquest context, sí és possible treballar competències i capacitats
			Aptituds	-Sense dificultats en les aptituds ni els hàbits socials
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	-Aplica poques HHSS a l'hora de participar amb el seu grup d'iguals -S'esforça a relacionar-se activament i a aplicar HHSS amb grups de noies i nois més grans que ell
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-No té problemes ni mentals, ni cognitius, ni psicològics -La seva problemàtica ve determinada per la conducta social visible i no pas per problemes mentals
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Tendència a la inestabilitat cognitiva -En situació d'esport, si el practica amb grups d'edat més gran que la seva, es mostra estable i centrat cognitivament
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-En N. expressa sentiments i emocions positius durant l'AE sempre que la fa amb grups d'avançada edat -Manifesta ràbia i impotència quan ha de desenvolupar AE amb els seus iguals, i sobretot quan ho ha de fer amb nenes
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix el seu descontrol emocional, tot i que no creu que tingui cap problema o que sigui una dificultat
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En N. és capaç d'autopensar la pròpia conducta dins del camp esportiu -Té capacitat metacognitiva
			Espai de reflexió moral	-Participa puntualment a les assemblees post-pràctica esportiva -No entén les queixes dels altres sobre la seva conducta: sempre diu que ell "no faig res malament"

Conc	Dim	Variabls	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normatització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en el context d'AE organitzada i dirigida per la seva educadora de referència
			Obediència a la norma	-En N. té capacitat per seguir la normativa amb els equips de nois i noies més grans que ell
			Conformitat a la norma	-No segueix i mostra resistències per conformar-se a les normes esportives que es posen en les AE del seu grup d'iguals. No s'hi conforme per baixa motivació, i no tant per incapacitat
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No està cohesionat dins del grup d'iguals -Quan fa esport amb les persones que ell vol (els grans), s'esforça per generar cohesió -Copia elements identitaris dels més grans
			Participació en l'activitat	-En N. durant l'AE mostra tenir capacitat de responsabilitat i motivació quan fa l'activitat que ell vol i amb la gent que ell vol -Mostra una actitud poc motivada i poc implicada en l'esport, quan se'l fa participar en activitats en les que ell no hi vol participar. Vacil·la als educadors quan se'l força a participar
			Implicació/motivació en l'activitat	-Genera rebuig i mal ambient esportiu amb els iguals i quan no se surt amb la seva
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Moltes dificultats per a treballar competències en les AE dels iguals -Moltes dificultats per a treballar competències en les AE dels més grans
			Aptituds	-Poques aptituds per a assimilar i capacitar-se en l'escenari de l'esport, no per dificultats mentals, sinó per actitud de rigidesa (caràcter orgullós i consentit)
			Hàbits socials	-En N. té problemàtica amb l'assumpció de límits i normes de conducta, i això el fa ser rígid en l'aprenentatge que possibiliten els esports
			Habilitats socials	-Poques HHSS amb els companys i companyes del seu equip de referència
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Cap dificultat mental ni cognitiva
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat i inseguretat cognitiva
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-És capaç d'expressar sentiments i emocions -Expressa en la majoria de vegades emocions negatives i sentiments de rancúnia quan les coses no es fan com ell voldria
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix com se sent i el que passa en el camp esportiu
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En N. té capacitat i té l'hàbit d'autopensar-se tot i que ho fa des d'una paràmetres diferents als de la majoria dels seus companys/es
			Espai de reflexió moral	-No comparteix els criteris ni les idees de la majoria de companys i companyes del seu equip. Aquets fet fa que les assemblees post-esport les converteixi en un espai on ell s'expressa de manera bel·ligerant i acusadora

Conc	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Indicadors recollits de l'AE feta amb el grup d'iguals que ells i elles mateixos/es han gestionat i implementat
			Obediència a la norma	-Té dificultats per a seguir i conformar-se a la norma esportiva i a qualsevol tipus de norma de funcionament
			Conformitat a la norma	-S'oposa a qualsevol normativa que vingui donada per un referent adult per un igual (a vegades la oposició es fa pel simple fet d'oposar-se, tot i que pot estar d'acord amb alguns aspectes normatius)
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Baixa cohesió amb els iguals -No segueix la normativa esportiva i aquest fet li genera molt de rebuig dels iguals durant les AE
			Participació en l'activitat	-Participa escassament, només quan ell "marca les normes" -La seva participació en les AE és baixa tant en la constància com en la persistència -Participa quan vol i aleshores troba resistències del equip perquè es vol incorporar a mig joc o a mig campionat
			Implicació/motivació en l'activitat	-Es motiva poc i s'implica poc en les AE
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	- Quan hi participa es treballen competències personals com: 1.-El compromís per la continuïtat 2.-La responsabilitat en el seguiment dels entrenaments 3.-L'esforç per adaptar-se a la normativa esportiva i de funcionament 4.-L'empatia 5.-L'autocontrol de la conducta i les reaccions
			Aptituds	-Moltes dificultats per a treballar aptituds, tot i que ara en tenim la oportunitat, perquè ell hi col·labora més
			Hàbits socials	-Té assolits els hàbits de higiene, orde i cura de material necessaris i imprescindibles
			Habilitats socials	-Poques HHSS tant dins com fora del camp d'esports -El fet que les seves HHSS siguin tant precàries fora del camp esportiu, fa que en N. sigui mal "vist" dins del camp i generi rebuig el voler participar amb ell
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense dificultats -En N. no té cap tipus de problema mental ni cognitiu, només conductual i de comportament
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Tendència al desequilibri, sobretot per la manca de límits en la conducta -En N. és una persona insegura
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa sobretot de manera violenta les situacions de frustració, fins al punt d'arribar a l'autolesió
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix com se sent i com actua en cada moment de la pràctica esportiva
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En N. s'autopensa i s'autoanalitza, però no detecta els propis límits ni els diferents criteris
			Espai de reflexió moral	-Participa en les assemblees amb actitud de prepotència i desafiament cap als iguals i cap als educadors de referència

Número de fitxa: FE 8.6.
Data de la observació: Gener 2005.

Co nc	Di m	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Plantilla de registra feta segons l'AE feta al CRC (dirigida per l'educador-tutor)
			Obediència a la norma	-Mostra rebel·lia amb tota la normativa del CRC, tant l'esportiva com la del funcionament quotidià (la rebel·lia es transforma amb agressió i violència) en molts casos
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-La seva assistència és molt baixa (la mare no mostra preocupació si en N. no bé al CRC i segueix els plans de treball acordats) -Molt baixa cohesió, perquè ve poc i sempre mostrant rebel·lió
			Participació en l'activitat	-Molt baixa implicació-motivació-participació en les AE -La poca participació que té ho fa sempre des del conflicte, les faltes de respecte i els insults
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-S'intenten treballar competències personals però no assolim resultats, per això es desestima l'escenari esportiu per a treballar competències i capacitats amb en N. -Prèviament hem de treballar l'autocontrol
			Aptituds	
			Hàbits socials	-Sense problemes, en N. té els hàbits assolits (neteja i ordre)
			Habilitats socials	-Contínua mostrant HHSS deficitàries
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-En N. és capaç mentalment de reclutar tots els processos psicològics bàsics per tal de fer un AE normalitzada: Atén amb normalitat, s'expressa verbalment, memoritza el que si li explica, aplica el que aprèn, analitza i sintetitza,...
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Té un estil inestable -Reacciona amb violència quan estar molt inestable
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Manifesta ràbia amb aquells que volen fer-li propostes o dictar-li normes de conducta en el camp esportiu
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix les seves emocions i sentiments quan fa AE -No gestiona les reaccions d'agressió. Manifesta que tampoc les vol controlar (té el suport incondicional de la seva mare) -Reconeix que és molt impulsiu però ja li estar bé, diu que així juga millor i els altres companys d'equip i els rivals li tenen més respecte perquè demostra "que és més fort que ningú"
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En l'última reunió diu que no vindrà més perquè no li agrada el que fem al CRC (esports inclosos)
			Espai de reflexió moral	

Co nc	Di m	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; width: fit-content; margin: auto;"> <p>-En N. assisteix només quatre dies al CRC en l'actual trimestre. No hi ha registre de pràctica esportiva perquè no n'ha fet en els dies que ha vingut.</p> </div>
			Obediència a la norma	
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	
			Participació en l'activitat	
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	
			Aptituds	
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	
			Espai de reflexió moral	

Número de fitxa: FE 8.8.
Data de la observació: Juny 2005.

Co nc	Di m	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-AE dissenyada i implementada per la seva educadora -L'AE es fa amb el grup de companys més grans que ell
			Obediència a la norma	-Es conforme amb normalitat amb les AE fetes amb els grans (Hi ha discrepances en l'equip educatiu: hauríem de deixar que en N. participés en grups d'edat més gran que ell si la pràctica esportiva el beneficia? O hauríem de mantenir les normes del CRC i que en N. es conformés a fer AE amb el seu grup d'iguals, encara que aleshores no en treu benefici de l'esport?
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Amb el grup més gran es beneficia de la pràctica esportiva, perquè en fa una pràctica molt motivada -Amb l'equip que li pertoca per edat no hi ha cohesió, més aviat el contrari. Sempre hi ha conflicte en l'entorn esportiu
			Participació en l'activitat	-S'implica i es motiva només quan fa AE al seu gust (amb qui vol, quan vol i on vol) -Ni s'implica ni es motiva quan ha de fer AE dirigida i amb l'equip que li toca
			Implicació/motivació en l'activitat	-Reaccions negatives quan se'l obliga a fer alguna cosa que ell no vol
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Tenim molts problemes per treballar competències en l'entorn esportiu -Amb ell aconseguim treballar competències quan
			Aptituds	-Poques aptituds per a rebre noves informacions i aprenentatges -En l'escenari esportiu no mostra aptituds ni actituds per a canviar la seva situació
			Hàbits socials	-No aplica els hàbits que tenia adquirits (horaris d'entrenament, aspectes higiènics, rituals de son-vigília,...)
			Habilitats socials	-Nul·les HHSS, ni tan sols fa l'esforç per aplicar les HHSS que ja té i coneix (només les aplica quan l'interessa) -No aplica ni tan sols les HHSS fonamentals per a fer esport
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense problemes mentals ni cognitius durant les AE (la seva problemàtica rau en la conducta. La mare no controla a en N. i les normes que li posa, sovint se les acaba saltant)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Té molta inestabilitat mental, de manera que perd el control de sí amb molta freqüència quan perd un resultat -No hi ha hagut millora en aquest aspecte al llarg del temps
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions negatives en la majoria de temps que fa AE (sobretot amb els petits). Expressa de manera violenta les situacions de frustració, fins al punt d'arribar a l'autolesió
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Reconeix com se sent i com actua en cada moment de la pràctica esportiva
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En N. s'autopensa i s'autoanalitza, però ho fa des d'una escala de valors morals i de conducta molt diferent a la de la majoria (i per això hi ha tanta conflictivitat)
			Espai de reflexió moral	-A l'assemblea diu que no vol venir més i que no vol participar de les activitats del CRC

Registre de la capacitat socioeducativa de la pràctica esportiva per al cas 9. Dani

Número de fitxa: FE 9.1.
Data de la observació: Abril 2004.

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-No participa en cap AE del CRC -Participa puntualment en jocs grupals -No s'ha pogut enregistrar AE però sí activitats d'oci
			Obediència a la norma	-Desobediència i disconformitat tant amb el grup d'iguals, com en les normes implícites dels jocs, com en els agents educadors
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Nul·la cohesió amb el grup que fan esport -No participa de cap esport -No se sent motivat per a fer cap esport (ni res)
			Participació en l'activitat	
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-No hi ha mínimes possibilitat de treballar ni competències, ni hàbits, ni aptituds, ni habilitats socials en escenari esportiu
			Aptituds	
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dificultats en moltes capacitats cognitives
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Desatenció en les explicacions dels jocs -Mínima memòria del que s'ha explicat -Nul·la motivació
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat cognitiva
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Durant els jocs expressa sentiments ambivalents i contradictoris -No gestiona les pròpies emocions -Nul·la resistència a la frustració
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Baixa capacitat i hàbit en la metacognició
			Espai de reflexió moral	-No assisteix ni participa de les xerrades que s'organitzen després dels jocs

Co nc	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	Observació feta en AE organitzada per un dels educadors del seu grup d'edat
			Obediència a la norma	-En D. mostra passotisme davant de la norma esportiva -Ni es revela a la norma ni la infringeix, senzillament passa d'escoltar-la o seguir-la
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No estar cohesionat amb el equip de la seva edat -Tampoc estar motivat ni interessat en poder participar en AE amb els seus companys/es
			Participació en l'activitat	-Generalment no participa de les AE -Ho fa esporàdicament i de manera inconstant -El seu equip el rebutja en qualsevol joc, i cal que l'educador intervingui perquè sigui acceptat
			Implicació/motivació en l'activitat	-S'implica i es motiva molt poc -Cap AE el motiva prou per a mantenir una actitud oberta d'implicació -Tampoc es motiva pels entrenaments o la preparació d'AE.
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències de reforç de l'autoestima, però no en context esportiu, ja que ell no hi vol participar -Té un baix autoconcepte
			Aptituds	-Poques aptituds físiques
			Hàbits socials	-Pocs hàbits de higiene, tot i la enuresis i encopresi
			Habilitats socials	-Poques habilitats socials per fer relacions socials en les AE
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Tot i que no hi ha retard mental, en D. té moltes dificultats cognitives per a fer AE: 1.-No recorda les normes del joc (tot i que s'expliquen prèviament) 2.-No atén a les explicacions 3.-Es mostra inestable emocionalment 4.-Baixa motivació per a fer qualsevol tipus d'activitat esportiva 5.-Té una percepció molt baixa de la seva autoeficàcia
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestable i pessimista
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-És capaç d'expressar emocions en l'escenari esportiu -Té dificultats per a gestionar les emocions, que generalment són negatives -No expressa sentiments de culpa per la seva enuresi, més aviat passotisme
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Des del CRC es dubte si en D. és plenament conscient del problema que té, ja que sembla que no l'efecten els comentaris que fan els seus companys/es durant les AE
			Espai de reflexió moral	

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació feta en AE espontània, organitzada pel seu grup d'iguals
			Obediència a la norma	-En D. mostra una actitud passiva davant la norma esportiva -No fas cas de les normes, però tampoc s'hi enfronta
			Conformitat a la norma	-Deixa de jugar quan veu que estar cansat, perd o alguna cosa li crida més l'atenció. Després vol incorporar-se de nou i si se li diu que no ho pot fer, tampoc insisteix i es queda sense fer cap activitat
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Molt baixa o nul·la participació en les AE grupals -Tampoc participa de la presa de decisions sobre què és el que es pot jugar
			Participació en l'activitat	-Té una actitud molt passiva (no estar motivat per a fer cap activitat esportiva ni acadèmica)
			Implicació/motivació en l'activitat	-No expressa que li agradi cap esport en concret
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-S'intenten treballar competències personals que tinguin a veure amb la higiene personal i l'increment de l'autoestima -Se'l motiva perquè faci esport i després es dutxi i s'acostumi a portar mudes de recanvi (tot i el seu problema d'encopresi, en D. pot venir amb la mateixa roba 2-3 dies seguits)
			Aptituds	
			Hàbits socials	-Nuls hàbits de higiene personal -No vol dutxar-se mai al CRC (si se'l amenaça en no poder jugar si després no es dutxa, no es preocupa)
			Habilitats socials	-Poques habilitats socials
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-En l'escenari esportiu es detecta un retard cognitiu lleu (no és capaç de retenir explicacions molt senzilles o preguntes molt bàsiques per la seva edat –diferència entre dreta o esquerra, descoordinacions,...)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Té un estil cognitiu inestable i amb tendència al pessimisme
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa en general, emocions i sentiments negatius -Durant les AE, -les poques que fa-, manifesta poca resistència a la frustració i abandonament de l'AE
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Dificultats en la capacitat metacognitiva -No respon a les preguntes que se li fan sobre ell mateix o les seves conductes:
			Espai de reflexió moral	1.-"Perquè has pegat?" 2.-"Perquè no et vols dutxar?" 3.-"Perquè t'enfades tant?"

Número de fitxa: FE 9.4.
Data de la observació: Gener 2005.

Conc	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	Aquest segon quadrimestre en D. no ha fet AE. Ha estat expulsat del CEIP Carmel temporalment i com a mesura de contenció. Ha tingut una assistència molt baixa al CRC (tres dies en tot el trimestre). Els dies que ha vingut al CRC no ha fet cap tipus d'AE, per tant, no s'ha pogut enregistrar la capacitat socioeducativa de la pràctica esportiva en el D. Sí que s'ha pogut fer registre del seu nivell d'integració (veure FI 9.4)
			Obediència a la norma	
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	
			Participació en l'activitat	
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	
			Aptituds	
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	
			Espai de reflexió moral	

Co nc	Di m	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en situació de AE fetes espontàniament
			Obediència a la norma	-En D. es conforme a la norma esportiva, i es mostra orientat a la obediència del seu educador de referència
			Conformitat a la norma	-S'adapta a la normativa dels jocs, tot i que en ocasions puntuals encara mostra passotisme
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No troba la cohesió dins del equip, però ell demana permís per a poder jugar i es mostra interessat en poder participar
			Participació en l'activitat	-L'equip de jugadors/es el rebutgen perquè diuen que fa mala olor
			Implicació/motivació en l'activitat	-S'implica relativament en les AE, tot i que els seus companys/es mostren reticències a que jugui i col·labori amb ells
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb la pràctica dels esports es treballen competències personals, sobretot les que fan referència al propi coneixement del cos
			Aptituds	-Poques aptituds físiques
			Hàbits socials	-Amb la pràctica de l'esport es treballen sobretot hàbits de higiene personal
			Habilitats socials	-Poques habilitats de relació social en el context esportiu, tot i que se sent motivat per a participar amb els iguals
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Lleu retard cognitiu: 1.-No recorda les normes del joc esportiu 2.-No recorda els noms dels seus companys i companyes d'equip 3.-No aplica els coneixements que va adquirint pq se'n oblida molt ràpidament
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-En l'escenari esportiu s'esforça per reclutar tots els processos psicològics, tot i que els resultats són pobres: 1.-Problemes atencional 2.-Problemes d'expressió lingüística 3.-Molts problemes de memòria
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat cognitiva -Tendència al pessimisme
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Durant les AE, expressa emocions positives i busca el recolzament i complicitat dels altres
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-El grup evita el contacte físic amb el D.: 1.-No l'abracen si marquen gol, per exemple 2.-No volen fer amb ell activitats de "tornada a la calma"
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Hi ha dies puntuals que en D. sembla tenir consciència de quin és el seu estat i la seva problemàtica
			Espai de reflexió moral	-En els espais de tutoria individualitzada en D. fa alguns progressos: 1.-Expressa com se sent si se li fa un acompanyament guiat 2.-Arribem a un acord perquè aprengui a controlar els esfínters

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE		
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en una AE feta i dirigida per la seva educadora de referència		
			Obediència a la norma	-El nostre pacte acordat el mes d'abril funciona ocasionalment, en D. es conforme al pacte i a les normes que hi hem establert (demander d'anar al lavabo quan en té ganes)		
			Conformitat a la norma	-Es conforma a la normativa esportiva amb més facilitat -En D. experimenta parcialment els beneficis de l'autocontrol i la conformitat a la norma (per part de l'equip educatiu, i no per part dels iguals)		
				Expulsió definitiva d'en D. del CEIP Carmel.		
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-En D. se sent motivat per a participar en les AE, i tot i que fa l'esforç per a controlar el seu problema d'esfínters, el grup el rebutja		
			Participació en l'activitat	-S'implica poc en el disseny de les AE -No percep cohesió d'equip		
			Implicació/motivació en l'activitat	-L'equip té prejudicis envers ell, tot i que hi ha dies que ve molt net i amb ganes de participar en els jocs		
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències personals d'autocontrol		
			Aptituds	-Aquest trimestre amb la pràctica de les AE hem treball sobretot competències i hàbits d'higiene		
			Hàbits socials	-S'han aconseguit alguns progressos en l'escenari esportiu (autocontrol dels esfínters i de la conducta)		
			Habilitats socials	-Estar motivat per aplicar les HHSS que va aprenent -Estar motivat per aprendre les HHSS necessàries per a fer esport en equip (negociació, feedback, comunicació,...)		
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Té límits cognitius lleus que repercuteixen en la seva AE, i tot i que estar més motivat (i per tant, més atent), no desenvolupa les AE amb normalitat suficient		
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació			
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat (sobretot a partir del dia de la seva expulsió del CEIP)		
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions		
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-En ocasions perd el control en l'expressió de les emocions		
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se en dies puntuals i sempre que es faci un acompanyament guiat		
			Espai de reflexió moral	-A les assemblees mostra una actitud diferent de la que mostra en els espais d'intervenció tutoritzada		

Co nc	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Plantilla enregistrada en AE feta i dirigida pel seu educador de referència
			Obediència a la norma	- Moltes dificultats per a seguir la norma esportiva - No es conforme i no obeeix ni la normativa pròpia del joc, ni les indicacions de funcionament per a interactuar en el joc
			Conformitat a la norma	- No obeeix a cap normativa - No ha pogut seguir el nostre "pacte" sobre el control del esfínters
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	- No hi ha cohesió amb en D. en el seu equip
			Participació en l'activitat	- Hi ha un conformisme passiu, és a dir assumeix la no participació en cap AE
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	- Amb l'AE es treballen competències d'autocontrol i autoconeixement - No s'assoleixen resultats positius en aquest sentit
			Aptituds	- En les AE ha perdut els hàbits que havia adquirit: 1.- De neteja i cura personal 2.- De neteja i cura del material esportiu 3.- De funcionament: fer files, respectar torns, seguiment d'horaris i rutines 4.- Inconstància i inconsistència en les horaris d'entrenament
			Hàbits socials	- Quan fa esport aplica les poques HHSS que havia après - No s'esforça per aprendre i usar les HHSS i això genera molts més conflictes dels que ja hi ha habitualment
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	- Tant en l'escenari esportiu com en altres escenaris mostra moltes dificultats cognitives - Durant les AE es treballen processos atencional i de memorització, i dinàmiques compensatòries per estimular la concentració - Tenim poques evolucions en positiu - Té moltes disfuncions cognitives: pensament
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	- Inestabilitat cognitiva, emocional, comportamental
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	- Durant les AE expressa emocions generalment negatives i bel·ligerants - No gestiona ni controla les emocions (ni les positives ni les negatives) - Usa l'escenari esportiu per a expressar emocions de manera descontrolada - El seu estat emocional inestable pertorba la variable 2.4
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	- No és capaç de pensar per sí mateix - Creiem que en D. està obstaculitzat i bloquejat per la situació
			Espai de reflexió moral	- No participa de les assemblees - En els espais de tutoria individualitzat en D. expressa sentiments ambivalents i pensament polaritzat (percep de manera extremista)

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE dirigida
			Obediència a la norma	-Desobediència i disconformitat normativa tant en les normes de joc, com en els rituals previs i posteriors a les AE: 1.-No prepara el material i no el guarda 2.-No es responsabilitza dels entrenaments ni dels càrrecs que té assignats
			Conformitat a la norma	3.-No respecte les decisions de la figura d'autoritat (educadora, àrbitre, direcció del CRC,...)
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Baixa cohesió -rebuig de l'equip perquè participi, diuen: 1.-Que amb ell "no es pot jugar" i "perdem tota la tarda" 2.-Fa "molta pudor i no es dutxa"
			Participació en l'activitat	-Molt baixa participació i molt baixa motivació i implicació en les AE
			Implicació/motivació en l'activitat	-Verbalitza que no vol jugar i quan ho fa s'implica molt poc, fet que repercuteix en tot el equip
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb l'esport es poden treballar poques competències o aptituds, perquè la seva motivació i predisposició és molt baixa -En D. usa l'esport com a excusa per a "descontrolar-se" i fer conductes desmesurades i amb càrrega d'agressió (sobretot si el que passa durant el joc no és el que ell desitja)
			Aptituds	
			Hàbits socials	-Pocs hàbits de cura, neteja, ordre i respecte
			Habilitats socials	-Aplica poques o nul·les HHSS, més aviat al contrari: quan fa esport es descontrola molt i té conductes associats de violència que justifica amb el fet de perdre un joc o partit
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	- Té greus inestabilitats cognitives i fa un conjunt d'errors cognitius que afecten molt la pràctica esportiva normalitzada: 1.-Maximització i minimització: magnifica els fets del joc 2.-Inferències arbitràries: avança conclusions de que jugarà malament sense ni tant sols provar-ho 3.-Culpabilitat: se sent culpable de tot (incloses les situacions no esportives) 4.-Visió catastròfica de tot i tothom 5.-Pensa de manera polaritzada, dicotòmica: o tots els jocs esportius són dolents o tots van bé
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat cognitiva
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions molt negatives -La frustració i la ràbia emocional la converteix en agressió
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Verbalitza molt sovint que "soy un mierda" i així justifica l'encopresi
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Situació precària de la seva capacitat metacognitiva -Des del CRC demanem ajut extern per desbloquejar a en D.
			Espai de reflexió moral	-No és capaç de fer reflexions en positiu ni verbalitzar aspectes positius de res ni de ningú

Conc	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	<p>-En D. ha estat expulsat del CEIP Coves d'en Cimany. Com a mesura de càstig primer, i pel seu passotisme després, en D. no ha fet cap AE en tot el trimestre -El pare torna a estar a l'atur i aquest fet trenca l'estabilitat i l'organització de la família, de manera que l'assistència al CRC és molt baixa -Ens replantegem què fer, doncs l'esport no li serveix per a establir-se emocional, social i acadèmicament -En D. mostra símptomes alts de depressió i inestabilitat</p>
			Obediència a la norma	
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	
			Participació en l'activitat	
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	
			Aptituds	
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	
			Espai de reflexió moral	

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Aquesta plantilla enregistra AE organitzada i implementada per l'equip educatiu del CRC -Per fer aquest anàlisi i veure la seva evolució, recollim també dades de les AE que fa en D. a la UEC (veure FI 9.10)
			Obediència a la norma	-En D. mostra una doble actitud: 1.-Desobediència i disconformitat normativa en les AE al CRC 2.-Adaptació progressiva i motivació per a seguir la normativa de les AE a la UEC (segons dades facilitades per l'equip pedagògic de la UEC)
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Al CRC hi ha molt baixa cohesió (exclusió endògena i exògena). Ni vol participar, ni quan participa s'implica correctament -En D. mostra una major predisposició a participar de les AE de la UEC, s'implica relativament i es mostra lleugerament motivat -Al UEC també hi ha una baixa cohesió grupal tot i que no es pot parlar d'exclusió
			Participació en l'activitat	
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Al CRC hi ha moltes dificultats per a treballar competències, hàbits i aptituds a partir de les AE, perquè en D. té una actitud bel·ligerant i desafiadora amb els companys i l'equip pedagògic. -Al UEC en D. es mostra més motivat. Treballen competències d'autocontrol en les AE, competències socials i de relació, competències comunicatives en l'esport -Al UEC treballen hàbits de neteja i cura personal i de material. Assoleixen alguns objectius, però cap relacionat amb l'enuresi i l'encopresi
			Aptituds	
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dificultats cognitives lleus -A la UEC en D. estar més motivat i com a conseqüència mostra més orientació per al reclutament de processos psicològics bàsics (s'expressa més assertivament, atén a les explicacions i és capaç de comprendre el què se li explica)
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat emocional al CRC i a la UEC
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Al CRC expressa sentiments negatius i de rancúnia. Verbalitza que no vol assistir al CRC, perquè "le odiamos todos". -A la UEC, expressa sentiments més positius i es mostra content en les AE.
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Moltes dificultats al CRC per treballar aspectes de reflexió i metacognició amb en D. Hi ha bloqueig en la relació i ell no s'obre. A més a més fa poca pràctica esportiva -Al UEC, per protocol de treball no fan assemblees conjuntes amb els usuaris que fa menys d'un mes que assisteixen al centre. Fan tutories individualitzades. Ens informen que en D. expressa el què li passa i verbalitza el que li agrada i el que no li agrada. Ha estat capaç de verbalitzar que el seu pare el pega
			Espai de reflexió moral	

Número de fitxa: FE 9.11.
Data de la observació: Octubre 2006.

Conc	Dim	Variabls	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Plantilla d'observació fet en AE grupal organitzada de manera espontània pel seu grup d'iguals
			Obediència a la norma	-Li costa seguir la normativa esportiva. No es mostra bel-ligerant amb la norma, però tampoc la segueix de manera estricta
			Conformitat a la norma	-Al UEC en D. es mostra conformat i adaptat a la normativa de funcionament de les AE, tant les que fan referència al joc tècnic, com les que fan referència a les activitats de preparació, recollida i reflexió (assemblees) de l'esport
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics i identitaris)	-Al CRC el seu equip li fa <i>bulling</i> , i tot i la intervenció del equip pedagògic, la situació no es resol. En D. no estar cohesionat ni s'identifica amb ningú del equip.
			Participació en l'activitat	-L'equip el rebutja perquè l'últim semestre del curs anterior alguns nens del grup es van donar de baixa al-legant que el D. els feia la " <i>vida impossible</i> ". El grup li té rancúnia i la pràctica esportiva feta amb en D. es converteix en un camp de discussions, insults i retrets
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Al CRC treballem amb el grup i amb ell, competències socials i de relació. Tenim pocs èxits, tot i que és possible el treball, perquè en D. té una mínima predisposició al treball
			Aptituds	-Es treballen hàbits personals i de respecte i cura del material esportiu
			Hàbits socials	-Des de la UEC treballem els mateixos hàbits i competències (tenim dissenyat pla de treball transdisciplinar -veure FI 9.10), i ells si que obtenen resultats:
			Habilitats socials	1.-Milloren els hàbits de higiene personal: en D. es dutxa i porta mudes de recanvi 2.-Té un major autocontrol de l'enuresi i la encopresi 3.-Se sent més segur de sí mateix i per tant, aplica més HHSS
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Al UEC treballem competències i capacitats a través de l'esport i en D. estar motivat per a participar de manera efectiva, de manera que s'hi esforça i recluta processos psicològics
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Al CRC li costa mostrar-se motivat per a treballar la cognició, tot i així ho fa de manera puntual i no bel-ligerant
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat tant al CRC com a la UEC
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-A la UEC expressa sentiments més positius perquè diu que allà " <i>m'entenden y la gente mola más</i> "
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Al CRC no hi ha la mateixa expressió positiva d'emocions però tampoc hi ha un rebuig excessiu -Li costa gestionar les emocions tant en les AE de la UEC, com en les AE del CRC
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Al CRC s'obre una mica per a fer activitats reflexives. Hi ha però elements contaminadors que dificulten la comunicació entre en D. i la seva tutora:
			Espai de reflexió moral	1.-Retrets: " <i>haves,...</i> " 2.-Etiquetar: " <i>tú ets,...</i> " 3.-Generalitzacions: " <i>tú sempre jugues així,...</i> " 4.-Discussions molt continuades sobre aspectes que no són rellevants,... -Des del CRC ens plantegem de canviar-li la tutora -A la UEC les tutories van molt bé i en D. s'expressa obertament i amb facilitat. Assoleixen objectius referents a la seva construcció moral a partir de la reflexió i l'aprenentatge constructivista. L'ajuden a tenir un pensament més positiu. Algunes tècniques són: 1.-"Parar de pensar" 2.-Relativitzar 3.-Substituir els pensaments per altres de positius 4.-Canviar d'activitat

Número de fitxa: FE 9.12.
Data de la observació: Gener 2007.

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.-Normativització	Tipologia d'activitat	-Observació fet en AE grupal espontània, amb el grup d'iguals als CRC
			Obediència a la norma	En D. ha estat expulsat definitivament del CEIP Font d'en Fargues. Hi ha una gran desmotivació per part de la comunitat educativa
			Conformitat a la norma	-En D. es conforme i obeeix la normativa esportiva, tant en el CRC com en la UEC. -Hi ha un canvi important d'actitud en el CRC respecte la norma i la seva necessària adaptació
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Milloren les relacions socials amb en D. al CRC -Participa amb més freqüència i amb millor qualitat humana i social en les interaccions -Es mostra més motivat per a treballar i relacionar-se de manera assertiva en l'esport tant al CRC com a la UEC
			Participació en l'activitat	
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Es treballen competències personals i socials, de comunicació i de relació en l'escenari esportiu, tant en el CRC com en la UEC -Es treballen hàbits de higiene personal. Des del CRC notem els canvis que han fomentat des de la UEC: 1.-En D. ve més net 2.-Té control relatiu de la seva problemàtica 3.-Es dutxa després de fer esport (sense que ningú li digui) -Aplica més HHSS tant al CRC com a la UEC i estar mes receptiu a aprendre'n
			Aptituds	
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Té dificultats cognitives lleus -La pràctica esportiva no fa canviar la seva capacitat cognitiva, però si l'ajuda a esforçar-s'hi per millorar-la: amb l'esport ha d'estar atén, s'ha de comunicar, ha d'interpretar els moviments corporal dels altres, s'ha d'anticipar, ha de preveure i avaluar, pensar i analitzar jugades seves i dels seus companys/es... tot d'activitats mentals que el fan estar atén i actiu mentalment
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions i sentiments una mica més positives, tot i que té dificultats per gestionar-les -L'escenari esportiu és un pretext per expressar emocions. Ha après a expressar-les de manera assertiva i controlada
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-En el CRC en D. participa de les assemblees post-pràctica esportiva. S'hi expressa i participa -A la UEC ja forma part de les assemblees en grup que compagina amb les tutories individualitzades -En ambdós centres es parla molt de la seva expulsió dels CEIP (ja en són tres d'expulsions)
			Espai de reflexió moral	

Número de fitxa: FE 9.13.
Data de la observació: Abril 2007.

Co nc	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-AE feta sota la intervenció del equip educatiu del CRC
			Obediència a la norma	-Retrocés en la adaptació a la norma -En D. es mostra hostil amb la normativa esportiva i amb altres tipus de regles que fins ara tenia relativament assumides
			Conformitat a la norma	-Desobediència i disconformitat en la normativa esportiva i de centre de la UEC
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Retrocés en la motivació i participació del D. en les AE i per tant, en la orientació cap a les relacions socials
			Participació en l'activitat	-Retrocés en la implicació i responsabilitat de les seves activitats <i>pre</i> i <i>post</i> esportives -No hi ha cohesió en el CRC
			Implicació/motivació en l'activitat	-Retrocés de la variable 2.2 tant en el CRC com en la UEC
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-És difícil treballar competències i capacitats en l'escenari esportiu
			Aptituds	-En D. mostra resistències i dificultats per al treball tan al CRC com a la UEC
			Hàbits socials	-Els hàbits de treball han retrocedit i en d. es mostra bel·ligerant si se li demanen responsabilitats de treball -La situació és igualment conflictiva a la UEC
			Habilitats socials	-No aplica les HHSS apreses, ni a la UEC ni al CRC
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-S'accentuen les dificultats cognitives
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Inestabilitat emocional i cognitiva accentuada
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa sobretot emocions negatives i d'enfrontament amb altres companys i companyes de la UEC i el CRC
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-S'han tancat les dinàmiques de comunicació -En D. es mostra molt tancat i només verbalitza que vol marxar (la situació és igualment preocupant a la UEC)
			Espai de reflexió moral	

Registre de la capacitat socioeducativa de la pràctica esportiva per al cas 10. Maria

Número de fitxa: FE 10.1.
Data de la observació: Abril 2005.

Co np	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE organitzada pels educadors de referència
			Obediència a la norma	-Obeeix i es conforma a la norma amb tranquil·litat i normalitat
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Té un grup reduït d'amigues -Els-hi costa molt fer AE -Els elements identitaris que han creat les noies van més en una línia concreta d'estètica que en relació amb l'esport
			Participació en l'activitat	-La M. participa a fer esport si també ho fan les seves amigues -S'implica en les AE, si també s'impliquen les altres noies
			Implicació/motivació en l'activitat	-La M. té poca tendència a decidir per ella mateixa, de manera que només fa esport si ho fan les altres
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Des del CRC intentem treballar competències personals d'autonomia i de presa de decisió -Dificultats per a treballar amb ell a partir de les AE
			Aptituds	-Té una baixa autoestima, fet que li repercuteix en les decisions que s'han de prendre alhora de decidir a què vol jugar o fins i tot, si vol jugar
			Hàbits socials	-Té assumits normalment els hàbits socials mínims per al seu grup d'edat
			Habilitats socials	-Té les habilitats socials bàsiques -Una excessiva timidesa li impedeix accedir al camp esportiu si ningú la motiva
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Sense diagnòstic fet
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Sense diagnòstic
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Tendència al pessimisme
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions bàsicament de tristesa
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Dificultats per a gestionar aquesta tristesa -Manifesta que no vol fer esport perquè no té ànims ni energia per fer-ne
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç de pensar en la seva pròpia situació -Ho fa de manera destructiva i obsessiva
			Espai de reflexió moral	-Assisteix a les assemblees, tot i que la seva participació és baixa

Co np	Dim	Variabl es	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE organitzada pels educadors de referència -De manera espontània la M. no participa en cap AE organitzada pel seu grup d'iguals
			Obediència a la norma	-Sense dificultats ni resistències per a conformar-se i obeir les normes (ni de joc ni socials)
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-Dins de l'equip esportiu no se sent cohesionada -La M. rebutja els oferiments que li fa el grup per a que participi de les AE -No s'identifica amb cap nen del equip ni amb cap nena del seu grup d'amigues -Verbalitza que prefereix estar sola
			Participació en l'activitat	-No participa ni li motiva l'esport, per tant no podem emprar-lo com a eina socialitzadora
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-S'intenten treballar competències personals: 1.-Autonomia 2.-Presa de decisions 3.-Autoestima 4.-Relativització dels conflictes -Només es pot treballar amb ella en activitats físiques en les que hi hagi música (balls, aeròbic,...) tot i que el treball sempre és irregular i inconstant
			Aptituds	-Baixa autoestima -Dificultats per a prendre decisions (poca confiança decisional): 1.-No es fixa en experiències vicàries 2.-No es fixa en altres agents i valors significatius 3.-No recorda fites aconseguides anteriorment
			Hàbits socials	-Té els hàbits mínims assolits
			Habilitats socials	-S'autoaïlla per voluntat pròpia
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Distorsionades les capacitats cognitives elementals: 1.-Li costa comprendre les explicacions sobre els esports 2.-Li costa aplicar allò que sap (habilitats i aspectes teòrics de les AE) 3.-No és capaç de fer judicis
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-En situació de activitat física (ball), li costa memoritzar coreografies, no atén a les explicacions,... i acaba per deixar l'activitat -Desmotivació en termes generals -Desmotivada per a fer qualsevol activitat
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Tendència depressiva i pessimista
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa tristesa i pors a jugar en equip -Diu que prefereix fer altres activitats físiques (tot i que després tampoc les fa)
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-No és capaç de gestionar les emocions ni els sentiments de tristesa (l'AE no només no l'ajuda, sinó que en fa rebuig)
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Té capacitat metacognitiva -És una capacitat de tendència pessimista
			Espai de reflexió moral	-Assisteix a les assemblees tot i que no opina ni parla -Les assemblees post-AE li serveixen per distreure's amb les intervencions dels altres i no pensar en les seves pròpies circumstàncies

Número de fitxa: FE 10.3.
Data de la observació: Octubre 2005.

Co np	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE organitzada pels educadors de referència
			Obediència a la norma	-Sense problemàtica -Passivitat absoluta davant de les normes (es conforme sense plantejar-se res)
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No estar cohesionada amb el seu equip, perquè no participa en cap AE -L'equip l'ignora
			Participació en l'activitat	-Participa de manera inconstant -No fa pròpiament AE, sinó danses (també de manera puntual)
			Implicació/motivació en l'activitat	-Baixa implicació i baixa motivació per a fer AE
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Amb el ball (quan se sent amb forces per ballar) es treballen competències d'autonomia i personals: 1.-Experimentació de sensacions positives amb el propi cos 2.-Estimulació sensoriomotor a través de la música 3.-Processos de presa de decisions (quina música, quin ball,... prefereix)
			Aptituds	-Des del CRC creiem que un autoconcepte més treballat equival a una major autoestima
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	-Té adquirides habilitats socials però no les aplica
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Dificultats en algunes capacitats cognitives -La M. és una mica més analítica
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	-Dificultats per a reclutar tots els processos psicològics per a fer AE -Amb el ball és capaç de reclutar-los amb més facilitat
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Depressiva
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-A partir de la seva experiència amb el ball, la M. plora sovint: 1.-Primerament deixava de ballar 2.-Més tard, usava el ball per a purgar emocions negatives -A vegades ballava sola perquè la feia estar més tranquil·la
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Expressa per primera vegada allò que li agrada (el ball) -Fa molt poques intervencions en les assemblees
			Espai de reflexió moral	

Número de fitxa: FE 10.4.
Data de la observació: Gener 2006.

Co np	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normatització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE organitzada pels educadors de referència
			Obediència a la norma	-Obeeix i s'adequa a les normes de la dansa
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-No se sent cohesionada amb l'equip esportiu de referència però hi participa puntualment -Se sent més cohesionada amb les noies que fan danses -Se sent més propera dels elements identitaris que comparteix amb les noies
			Participació en l'activitat	-Participa de les danses -No participa de les AE grupals
			Implicació/motivació en l'activitat	-Es motiva amb les activitats relacionades amb la música -No li motiva les pràctiques esportives grupals
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-A partir de la dansa (única activitat que vol fer) es treballa la seva autoestima: 1.-Experiències que no li siguin ni molt difícils de resoldre, ni molt fàcils de fer. La justa mesura per a reforçar la pròpia confiança 2.-Parlar molt sobre els seus aspectes negatius i positius en la dansa (i intentar extrapolat-ho a la seva vida personal) 3.-Buscar el recolzament i la complicitat dels agents que l'envolten (amigues, professorat i família), per a reforçar-li les experiències de ball
			Aptituds	
			Hàbits socials	
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Amb la dansa és capaç de motivar-me -Aquesta motivació i la constància de fer l'activitat són inconstants i perduren poc en el temps -Cal reforçar el compromís i la perseverança
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Pessimista i depressiu
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions i sentiments a partir del ball i de les decisions que pren abans de fer el ball (tipus de roba que tria, tipus de música, espai, si vol o no fer-ho amb companyia
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	-Moltes dificultats per a gestionar les emocions -Reconeix el que li passa, i perquè li passa
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-Té capacitat metacognitiva
			Espai de reflexió moral	-Participa presencialment en les assemblees tot i que dona/aporta opinions i idees escasses

Número de fitxa: FE 10.5.
Data de la observació: Abril 2006.

Co np	Dim	Variab les	Indicadors	REGISTRE
2.- Concepte de pràctica esportiva grupal	Dimensió socioeducativa	2.1.- Normativització	Tipologia d'activitat	-Registre fet en AE organitzada pels educadors de referència
			Obediència a la norma	-Es conforma i obeeix la normativa dels esports d'equip
			Conformitat a la norma	
		2.2.- Relacional / Identitària	Cohesió amb el grup (elements físics identitaris)	-El grup l'accepta amb normalitat i li proposen de jugar amb ella -Ella accedeix a fer AE amb el grup
			Participació en l'activitat	-Participa i s'implica amb les AE del seu grup d'iguals -Participa i se sent motivada per a fer danses amb altres noies (amb les que sí genera senyals identitaris)
			Implicació/motivació en l'activitat	
		2.3.- Competencial / Capacitadora	Competències treballades	-Durant les AE es treballen competències de convivència i participació social -Amb la dansa i el ball es treballen competències més personals (creació de la pròpia identitat,...)
			Aptituds	-La dansa l'ajuda a adquirir aptituds relacionades amb l'autoconcepte i l'autoestima (amb les AE grupals no es poden treballar aquestes aptituds)
			Hàbits socials	-Té incorporats i aplica els hàbits socials mínims i les habilitats socials apreses
			Habilitats socials	
		2.4.- Cognitiva	Capacitats cognitives: coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació	-Amb la dansa és capaç de centrar l'atenció, treballar la memòria, motivar-se i expressar-se -Amb l'AE feta grupalment no n'és tant capaç:
			Processos psicològics bàsics: atenció, llenguatge, memòria, pensament, motivació	1.-Verbalitza que no li agrada competir 2.-Verbalitza que els nens no li passen la pilota i s'avorreix 3.-Verbalitza que els nens li peguen petades,...
			Estil cognitiu: optimista-pessimista	-Tendència al pessimisme
		2.5.- Emotiva	Expressa sentiments i emocions	-Expressa emocions i sentiments positius quan balla (expressió facial i corporal de tendència positiva) -Gestiona les emocions negatives ballant
			Reconeix i gestiona sentiments i emocions	
		2.6.- Moral	Autopensament (metacognició)	-És capaç d'autopensar-se (amb una escala de valors més positiva)
			Espai de reflexió moral	-A les assemblees expressa el que sent i el que li agrada i el que no li agrada